

Àmbit social i criminològic

CENTRE D'ESTUDIS JURÍDICS
I FORMACIÓ ESPECIALITZADA

Ausiàs March, 40
08010 Barcelona
TEL. 93 207 31 14
FAX: 93 207 67 47

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

D O C U M E N T S   D E   T R E B A L L

INVESTIGACIÓ

(Investigació pròpia)

**La violència dels joves
en la família:
Una aproximació als menors
denunciats pels seus pares**

Autors

Francisco Romero Blasco
Anna Melero Merino
Carme Cànovas Amenós
Montserrat Antolín Martínez

Any 2005

D O C U M E N T S   D E   T R E B A L L

INVESTIGACIÓ
(Investigació pròpia)

**La violència dels joves
en la família:
Una aproximació als menors
denunciats pels seus pares**

Autors

Francisco Romero Blasco
Anna Melero Merino
Carme Cànovas Amenós
Montserrat Antolín Martínez

Any 2005

Índex

Agraïments	6
1. Presentació	7
2. Introducció: marc teòric i conceptual	11
2.1. Marc Jurídic	13
2.2. La família i els joves en la societat actual	17
2.3. Alguns elements explicatius sobre la violència i l'agressió	24
3. Objectius de la recerca.....	27
4. Metodologia.....	30
4.1. Calendari de la recerca.....	30
4.2. Població objecte d'estudi	31
4.3. Instruments de recollida de la informació.....	32
4.3.1. Les fonts d'informació. Registres i documentació on trobar les dades de la població estudiada	32
4.3.2. Disseny de les variables.....	33
4.3.3. Qüestionari per als professionals	39
4.4. Processament de dades	40
Anàlisi de resultats	43
5. Els menors denunciats per violència en l'àmbit familiar.....	45
5.1. Les característiques personals dels joves	45
5.1.1. Dades demogràfiques.....	46
5.1.2. Entorn a quines activitats s'organitzen els joves	51
5.1.3. Aspectes relacionals i conductuals.....	59
5.1.4. Circumstàncies personals del jove.....	64
5.2. Les característiques de la família.....	73
5.2.1. Nucli de convivència del jove en el moment de la denúncia.....	73
5.2.2. Aproximació a la composició de les famílies	77
5.2.3. Els pares. Algunes dades sociodemogràfiques.....	82
5.2.4. Els pares. Relacions i conflictes	84
5.2.5. Els pares com a referent educatiu.....	88
5.3. La violència en la família.....	96
5.3.1. Variables analitzades	96
5.3.2. Membre de la família que fa la denuncia.....	105
5.3.3. Motius que originen la denúncia.....	107
5.3.4. Característiques i seqüència de l'agressió	113
5.3.5. Actitud davant del fet. Jove i víctima	118
5.4. Quan el delicte no està centrat únicament en l'àmbit familiar	122
5.5. El procediment judicial	126
5.5.1. Els límits, la llei.....	126
5.5.2. L'equip tècnic, propostes educatives.....	132

5.5.3. Resolucions i mesures	135
5.6. Reincidència. El conflicte no està resolt.....	156
5.6.1. La reincidència dels joves en violència familiar	156
L'opinió dels professionals	161
6. Percepció del delicte de violència domèstica	163
6.1. Les característiques socio-demogràfiques dels professionals enquestats	165
6.1.1. L'augment dels delictes de violència domèstica, i com es contemplaven abans de l'aplicació de la LORPM	166
6.1.2. Els coneixements necessaris per abordar el delicte de violència domèstica.....	168
6.1.3. L'actuació diferenciada en els delictes de violència domèstica.....	168
6.1.4. La imatge dels professionals sobre el jove agressor i la víctima.....	169
6.1.5. Les expectatives que té la família que fa la denúncia	172
6.1.6. El grau de comprensió que té el menor i la família sobre les actuacions del professionals.....	172
6.2. Les diferències d'opinió entre els professionals.....	174
6.2.1. Les diferències segons els àmbits d'actuació dels professionals	174
6.2.2. Les Diferències segons el temps que porten a la de feina.....	182
6.3. Alguns elements de conclusió	189
7. Síntesi de resultats, conclusions i propostes.....	194
7.1. Síntesi de resultats	194
7.1.1. Objectiu 1	194
7.1.1.1. Aspectes personals	194
7.1.1.2. Aspectes sociofamiliars	198
7.1.1.3. Aspectes de la denúncia.....	200
7.1.2. Objectiu 2	202
7.1.3. Objectiu 3	205
7.1.4. Objectiu 4	211
7.2. Conclusions i propostes.....	212
Bibliografia.....	215
Annexes	221
9.1. Annexes de metodologia	223
9.1.1. Base de registre de dades	225
9.1.2. Les variables utilitzades a l'estudi	229
9.1.3. Qüestionari als professionals	243
9.2. Annex de resultats	249
Freqüències de les variables utilitzades per a l'anàlisi dels menors	251
Característiques personals	253
Escolaritat.....	254
Situació laboral	255

Oci	256
Grup de referència	257
Precocitat Relacions Sexuals	257
Violència escolar / iguals / medi social.....	258
Consum regular de substàncies	259
Fites desenvolupament.....	260
Nucli familiar	261
Situació econòmica.....	263
La fatria.....	265
Canvis nucli convivència.....	267
Estils educatius.....	269
La violència a casa	272
Aspectes jurídics.....	274
Hi ha motiu per l'agressió	277
Seqüència en l'agressió.....	279
Actitud del menor davant els fets.....	280
Procediment judicial els límits la llei.....	280
Equip tècnic propostes.....	282
Resolucions i mesures.....	283
Intervencions	285
El segon delictes de violència domèstica	289
Relació de taules de l'estudi.....	294
Relació de taules de freqüències de l'Annex de resultats	298

Agraïments

Agraïm la confiança que ha dipositat el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada de la Generalitat de Catalunya en els autors per a portar a terme la recerca en un tema de tanta actualitat i preocupació com és l'agressió dels menors als seus pares.

Agraïm haver comptat amb el suport de la Direcció General de Justícia Juvenil i, concretament, del Servei de Mediació i Assessorament Tècnic del qual formem part. Han col·laborat tant responsables com companys amb els quals, en el dia a dia i en el contacte directe amb els joves i llurs famílies, compartim el treball i les reflexions tècniques.

Hem comptat amb la participació directa de diferents col·lectius professionals implicats en el treball amb menors i, concretament en relació a aquesta temàtica, a través de les seves respostes a un qüestionari que recollia les seves percepcions al respecte. Ens ha estat de gran ajuda la col·laboració d'aquells companys i responsables dels diferents grups professionals que han fet arribar el qüestionari a la resta de membres del seu o d'altres equips.

Agraïm molt especialment la tasca realitzada per Antonio Ruiz, psicòleg i expert en metodologia i anàlisi estadístic, en tot el que fa referència al tractament de dades estadístiques, així com el suport i recolzament que ens ha prestat al llarg de tot l'estudi.

1. Presentació

Tot el que fa referència als aspectes de la violència que té lloc en l'àmbit domèstic és objecte d'un ampli debat en la nostra societat. Són nombrosos els estudis i els plans d'intervenció des de diferents contextos que aborden una problemàtica que comprèn.

En aquests estudis es fa referència al fet que aproximadament un 14% dels casos denunciats per aquesta violència són protagonitzats per menors entre 14 i 18 anys que agredeixen els seus pares. D'aquest percentatge, un nombre que comença a ser significatiu, arriba a materialitzar-se en denúncies en la Jurisdicció de Menors.

Ens preguntem sobre quines han estat les causes que poden haver motivat l'augment d'aquestes denúncies. Alguns dels aspectes que van sorgir, entre d'altres, són els següents:

- Les dificultats dels pares per exercir el rol parental segons els paràmetres tradicionals la qual cosa els porta a buscar recolzament en un agent extern.
- Dificultats d'alguns adolescents per acceptar les normes en diferents contextos, a més de la família.
- La possible presència d'alguns trastorns o dinàmiques de relació patològiques.
- L'amplitud del propi conflicte supera altres àmbits d'intervenció comunitària.
- Els discursos de les crisis de l'adolescència com a símptoma d'una societat en crisi.

L'especificitat i complexitat del conflicte que motiva la denúncia per les múltiples variables que hi són presents (relacions de parentiu, vinculació afectiva, gènere, edat, etc.), contempen la necessitat d'analitzar les actuacions dels diferents actors que intervenen: policia, fiscalia, advocats, jutges i els

equips tècnics multidisciplinars que assessoren les instàncies judicials i executen els diferents programes d'intervenció de la Direcció General de Justícia Juvenil (d'ara en endavant, DGJJ). També es fa necessari fer una reflexió sobre les característiques dels joves que utilitzen la violència en l'àmbit familiar.

D'aquesta manera hem arribat a centrar la nostra recerca en una sèrie de preguntes que, com a professionals que formem part de l'engranatge de la jurisdicció de menors, ens plantegem davant del que sembla un augment, progressiu, de les denúncies de mares, pares i algun altre membre de la família, per agressions dels seus fills.

Se'ns plantegen moltes qüestions a part del "per què" arriben a la justícia aquest tipus de conflictes. Entre d'altres, podríem enumerar-ne algunes:

- Quina mena de conflictes es produeixen en les relacions paternofilials, que motiven una denúncia que dona "publicitat" a un problema de l'esfera privada?
- És la justícia l'àmbit adequat on han d'adreçar-se les famílies o és l'última sortida que troben?
- Com són aquestes famílies, i els fills? Per què sembla que, fins ara, no es denunciaven aquest tipus de situacions? Existeixen condicions socials i/o familiars prèvies? Per a algunes famílies, la violència social incideix i determina la violència familiar?.

Aquesta recerca, que s'inicia el mes de maig de l'any 2004 amb la concreció de l'encàrrec per part del Centre d'Estudis i Formació Especialitzada, comprèn l'estudi dels expedients qualificats per les fiscalies de menors de Catalunya, de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, com fets de violència domèstica. En aquests fets delictius resulten imputats els menors com a presumptes autors, i les seves famílies en són les víctimes. Comprèn l'anàlisi de tots els expedients oberts i qualificats per la fiscalia des de l'1 de gener de l'any 2001 fins al 31 de desembre de l'any 2003, coincidint a la pràctica amb l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener del 2000, de Responsabilitat Penal del Menor, (d'ara en endavant LORPM).

Si retornem al que ja s'ha esmentat, un fet nou comença a tenir rellevància en la nostra activitat professional. Les xifres parlen per elles mateixes d'una realitat canviant. Amb la qualificació de violència física sobre familiars, l'any 2001 a tota Catalunya es van obrir 23 expedients, l'any 2002, 43 expedients, i l'any 2003, van ser 63. Amb la qualificació de violència psíquica sobre familiars o maltractament familiar es van obrir l'any 2001, tres expedients, l'any 2002 sis, i quatre l'any 2003. Aquest creixement exponencial feia necessari, i a més a més "sense aturar-nos", fer l'anàlisi d'una forma d'actuar que fins no fa gaire temps desconeixíem. Tot i que l'any 2004 ja no és objecte d'anàlisi del present estudi, val a dir que es van obrir per "maltractament familiar" 95 expedients i per "violència física sobre familiars" 83, que totalitzen 178 expedients¹, la qual cosa ens indica les dimensions que estan adquirint aquest tipus de denúncies.

El nostre punt de partida és l'abordatge dels casos des de les intervencions que es realitzen en els Equips Tècnics del Servei de Mediació i Assessorament Tècnic, de la Direcció General de Justícia Juvenil de la Generalitat de Catalunya, sense ànim d'exhaurir el coneixement d'alguns dels temes que s'analitzen en aquest estudi, trobem que també se'n suggereixen molts d'altres.

En el moment en què els joves passen per l'esmentat Servei, la informació que en tenim procedeix de les diligències policials (què diu la víctima i què diu l'infractor), i de l'expedient de la DGJJ en el cas que existeixin antecedents previs (si hi ha hagut d'altres denúncies de les mateixes característiques o diferents, informes sobre intervencions anteriors, etc.). Analitzant aquesta documentació i les exploracions que es duen a terme ens hem trobat amb les dades que es descriuran més endavant, i que s'han ordenat per blocs temàtics. En aquests blocs s'agrupen dades referides als diferents protagonistes que participen del conflicte, les seves circumstàncies personals i relacionals (menor/agressor, familiar/víctima). També es descriu el procés judicial i les intervencions que es duen a terme.

---

¹ En aquest augment cal tenir present el canvi de legislació i la nova tipificació que es deriva de la Ley Orgánica 11/2003, de 29 de septiembre, de medidas concretas en materia de seguridad ciudadana, violencia doméstica e integración de los extranjeros.

El procediment judicial inclou habitualment la participació de molts professionals que, des de diferents disciplines i un lloc de treball que determina la seva intervenció, intenten comprendre i atendre les persones i el seu malestar. La denúncia és el factor que fa de nexa entre els diferents agents, que cadascú des del seu àmbit han intervingut prèviament en el conflicte o ho faran a partir d'ara. Ens referim als agents dels cossos policials, els professionals dels camps de les ciències humanes i socials, de l'àmbit educatiu i sanitari, professionals del dret i dels estaments judicials, tots estem implicats en una tasca que comença i acaba sent conjunta.

Per aquest motiu també hem volgut incorporar la percepció que es té sobre aquest tipus de problemàtica des dels diferents col·lectius que intervenim: quins plantejaments ens fem, què ens preocupa, quines necessitats tenim per entendre millor aquests processos, i què podem aprendre de les diferents intervencions.

Des del moment que s'enceta la regulació de la responsabilitat penal dels menors infractors s'invita a tots els actors intervinents a definir i delimitar els respectius procediments d'actuació. Per aquest motiu, creiem que aquest estudi no és més que el punt de partida per a posteriors anàlisis o aprofundiments sobre aquesta temàtica.

2. Introducció: marc teòric i conceptual

Per tal d'abordar qualsevol fenomen social o psicològic sempre es parteix de una visió inicial sobre el fet a estudiar. La intervenció en els casos de violència familiar inclou una sèrie d'aspectes que la fa diferent del que és la pràctica habitual. En aquesta actuació tots els agents que intervenim, en els diferents moments que inclou el procediment, ens trobem tractant alhora l'agressor i la víctima.

Es tracta de la intervenció en una situació de conflicte, però en un conflicte molt especial per la càrrega emocional que impliquen els vincles parentius que hi ha entre les dues parts. Cal abordar qüestions difícils d'expressar des del racional perquè tenen a veure amb els sentiments produïts pel desencís, la desentesa i la impotència en els aspectes més profunds de la relació entre pares i fills. Es tracta d'una intervenció sobre fets dolorosos.

Segons el temps d'existència del conflicte i l'evolució que presenta, la nostra intervenció es realitza bé en la fase aguda, en plena manifestació de crisi, bé en fase estabilitzada, en la que les parts poden reflexionar, dialogar i arribar a negociar.

A les dificultats habituals, els aspectes emocionals mobilitzats afegixen complexitat a l'hora de mantenir l'objecte de la intervenció per la dinàmica que es genera en el joc de transferències i contratransferències, entre missatges explícits i missatges implícits.

La intervenció des de Justícia, quan els pares han delegat la seva responsabilitat en la Llei, dóna una nova dimensió al conflicte. És des de Justícia que cal valorar si la família, el jove i el conflicte en la dinàmica relacional conserven suficients elements preservats per poder trobar la manera de resoldre la crisi i recuperar l'equilibri, sols o amb el recolzament de recursos del medi; o, per contra, cal entomar l'encàrrec i assumir la responsabilitat de decidir quin tipus de mesura és la més adient.

Al tractar-se d'una problemàtica que emergeix d'una manera recent fa que hi hagi manca d'estudis, d'un cos teòric que abasti la temàtica en tota la seva complexitat.

A la nostra pràctica habitual atenem aquests casos distribuïts entre d'altres tipus penals, però les característiques que presenten, les inquietuds que generen i el ressò, progressiu, que prenen ens van portar a considerar la necessitat de fer-ne una reflexió, apropar-nos a les seves característiques i considerar, entre d'altres, la possibilitat de fer un abordatge sistemàtic.

A continuació presentem els plantejaments teòrics que han servit per ubicar-nos, i que fonamenten el marc de referència per a l'estudi que ens ocupa. Tanmateix, no es pretén fer una exposició exhaustiva, sinó més aviat, unes pinzellades del quadre sobre el qual intentem aprofundir en aquest estudi.

En aquest apartat, seguirem els blocs temàtics següents:

- Una primera part en la qual s'exposa el marc legal.
- En segon lloc, parlarem dels joves des de perspectives de la psicologia i sociologia, i en concret, de trets generals sobre l'adolescència i les relacions familiars.
- Finalment, farem un breu resum, sobre conceptes com la violència i l'agressió des d'una vessant sociològica i psicosocial.

2.1. Marc Jurídic

L'entrada en vigor de la LORPM, el 12 de gener de l'any 2001, va significar una gran quantitat de canvis. Tot i que posteriorment aquesta llei es citarà amb més detall, en aquest moment cal fer referència a un dels canvis més transcendents respecte de l'anterior (Llei 4/92²): el canvi de franja d'edat de la població a la qual s'aplicarà la llei. A la Llei 4/92, la franja d'edat dels menors subjectes d'actuació dins de la jurisdicció de menors comprenia dels 12 als 16 anys, la LORPM fixa l'edat entre els 14 i 18 anys. A la franja de 16-18 anys ens trobarem amb joves amb processos més consolidats pel que fa a les actuacions o conflictes.

A la nostra tasca professional és habitual tractar amb el conflicte i les dificultats de les relacions al si de les famílies, ja sigui entre els adults, o dels adults respecte dels fills, o d'aquests respecte dels seus pares. Aquests darrers conflictes comencen a tenir una transcendència com a tipus penal específic pel que fa al número d'expedients oberts per aquesta causa, la qual cosa situa els joves com a presumptes autors i els seus pares o parents més propers com a víctimes.

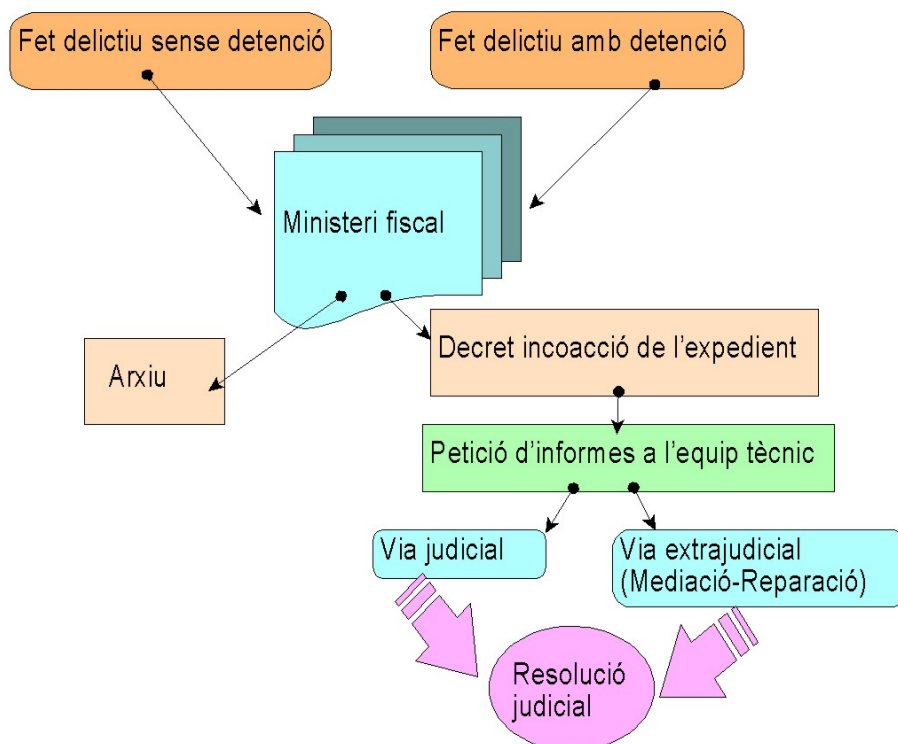
El marc d'actuació per als professionals i pels joves ve regit per la LORPM, però considerem que pot ser d'utilitat per a aquelles persones que no estan directament relacionades amb l'àmbit de la jurisdicció de menors presentar esquemàticament el procediment que segueix la llei des que es posa una denúncia fins la resolució a l'acte d'audiència (que és com s'anomena en la LORPM, que seria l'equivalent a l'acte del judici en la legislació d'adults)

Al següent esquema i de forma sintetitzada es pot veure el procediment des del moment de la denúncia fins a la resolució judicial:

---

² Ley Orgánica 4/92, de 5 junio, Reguladora de la Competencia y el procedimiento en los Juzgados de menores.

El procediment judicial

L'article 27 de la LORRPM, a l'apartat 1 senyala que *"durant la instrucció de l'expedient, el ministeri fiscal ha de requerir a l'equip tècnic, que a aquests efectes depèn funcionalment d'aquell, sigui quina sigui la seva dependència orgànica, l'elaboració d'un informe o l'actualització dels emesos anteriorment, que li ha de lliurar en el termini màxim de deu dies, prorrogable per un període no superior a un mes en casos de gran complexitat, sobre la situació psicològica, educativa i familiar del menor, així com sobre el seu entorn social, i en general sobre qualsevol altra circumstància rellevant als efectes de l'adopció d'alguna de les mesures que preveu aquesta Llei."*

Al mateix article 27 apartat 3 continua: *"de la mateixa manera, l'equip tècnic ha d'informar, si ho considera convenient i en interès del menor, sobre la possibilitat que aquest efectui una activitat reparadora o de conciliació amb la*

víctima, d'acord amb el que disposa l'article 19³ d'aquesta Llei, amb indicació expressa del contingut i la finalitat de l'activitat. En aquest cas, no cal elaborar un informe de les característiques i els continguts de l'apartat 1 d'aquest article".

El procediment es posa en marxa amb la denúncia. Si el presumpte delicté té suficient gravetat, per les circumstàncies que concorren en la realització, el jove pot estar detingut a fiscalia fins a 48 hores, en aquest temps es resol si cal l'adopció d'alguna mesura cautelar de les previstes a la llei .

En el cas que en el fet imputat existeixin indicis racionals de la comissió d'un delicté segons els supòsits previstos a l'article 28, apartat 1, de la LORPM, el ministeri fiscal sol·licitarà a l'equip tècnic un informe sobre la conveniència d'adoptar una mesura cautelar: *“El ministeri fiscal, quan hi hagi indicis racionals de la comissió d'un delicté o el risc d'eludir o obstruir l'acció de la justícia per part del menor, pot sol·licitar al jutge de menors, en qualsevol moment, l'adopció de mesures cautelars per a la custòdia i defensa del menor objecte d'expedient. Aquestes mesures poden consistir en internament en un centre, en el règim adequat, llibertat vigilada o convivència amb una altra persona, família o grup educatiu. El jutge, oït el lletrat del menor, així com l'equip tècnic i la representació de l'entitat pública de protecció o reforma de menors, que han d'informar especialment sobre la naturalesa de la mesura cautelar, ha d'emetre resolució sobre la proposta prenent en consideració especialment l'interès del menor. La mesura cautelar adoptada es pot mantenir*

---

³ Article 19. *Sobreseïment de l'expedient per conciliació o reparació entre el menor i la víctima.*

1. El ministeri fiscal també pot desistir de la continuació de l'expedient, considerant la gravetat i les circumstàncies dels fets i del menor, de manera particular la falta de violència o intimidació greus en la comissió dels fets i la circumstància que a més a més el menor s'hagi conciliat amb la víctima o hagi assumit el compromís de reparar el dany causat a la víctima o al perjudicat pel delicté, o s'hagi compromès a complir l'activitat educativa proposada per l'equip tècnic en el seu informe. El desistiment en la continuació de l'expedient solament és possible quan el fet imputat al menor constitueixi delicté menys greu o falta.

2. A efectes del que disposa l'apartat anterior, s'entén produïda la conciliació quan el menor reconegui el dany causat i es disculpi davant la víctima, i aquesta accepti les disculpes, i s'entén per reparació el compromís assumit pel menor amb la víctima o el perjudicat de portar a terme determinades accions en benefici d'aquells o de la comunitat, seguit de la realització efectiva .../...

fins al moment de la celebració de l'audiència que preveuen els articles 31 i següents d'aquesta Llei o durant la substanciació dels recursos eventuals.”

Una altre actuació concreta de l'equip tècnic està especificada a l'article 37 de la LORPM que es refereix a la “Celebració de l'audiència”. A l'apartat 2, de l'article 37, diu: *“Seguidament s'iniciarà la pràctica de la prova proposta i admesa, i la que, prèvia declaració de la seva pertinència, oferiran a les parts per la seva pràctica a l'acte, escoltant-se així mateix l'equip tècnic sobre les circumstàncies del menor. A continuació, el Jutge, escoltarà el Ministeri Fiscal i el lletrat del menor sobre la valoració de la prova, la seva qualificació jurídica i la procedència de les mesures proposades; respecte d'aquest últim punt, s'escoltarà també l'equip tècnic. Per últim el Jutge escoltarà el menor, deixant la causa vista per a sentència”.*

Finalment, cal destacar, les reformes legislatives del Codi Penal l'any 2003⁴, que introdueixen importants canvis en la tipificació dels delictes, encara que pel que respecta a l'estudi, únicament afecta als darrers quatre mesos de l'any 2003. Cal considerar que la qualificació realitzada per la fiscalia durant la pràctica totalitat dels casos analitzats es correspon a l'aplicació de la legislació existent fins aleshores. Possiblement a l'any 2004 i posteriors tingui una incidència rellevant les modificacions legals en aquesta matèria, però això ja es comprovarà en estudis posteriors.

---

⁴ Ley orgánica 11/2003, de 29 de septiembre, de medidas concretas en materia de seguridad ciudadana, violencia doméstica e integración de los extranjeros.

2.2. La família i els joves en la societat actual

Són molts els conceptes que s'interrelacionen en el present estudi i que poden ser analitzats des de diferents disciplines segons on situem els subjectes i el seu devenir: els adolescents, els adults i les relacions de parentiu, les seves interaccions en l'actual marc social, els seus conflictes que es concreten en conductes violentes dels uns cap als altres i la pauta social que marca el que esta permès o no.

Entenem la família com el context originari en el que s'inicia el procés de socialització i l'aprenentatge de la integració dels diferents aspectes que conformen la identitat i la personalitat. És el marc on es desenvolupen i s'integren els aspectes biològics, psicològics i socials de l'individu.

Per mantenir la seva continuïtat, la família ha de combinar la fermesa i la plasticitat per resistir com estructura flexible, que s'adapta als diferents canvis i necessitats externes i internes. És el punt on conflueixen l'extern, el marc normatiu i social, amb l'intern, la privacitat i les emocions.

La família és un àmbit en el qual és fàcil projectar aspectes ideològics i expectatives socials, resulta difícil definir els seus límits i distanciar-nos perquè tots hi estem immersos. Però la família és la que recrea i dóna sentit a la norma.

A la nostra societat, majoritàriament, s'entén com unitat familiar el grup social format per dos o més persones vinculades per un estret parentiu i que viuen juntes. Constitueixen una llar.

Però el concepte de família és més ampli, fa referència, també, al parentiu⁵. Es tracta d'una xarxa de vincles que transcendeix la llar, les relacions poden ser més actives o restar latents, però resulta un referent que s'activa o s'intensifica

---

⁵ COMAS D'ARGEMÍ, D. "La família contemporània. Canvis i continuïtats". *Revista del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya* (1994);núm.10.

en moments de crisi. La família extensa constitueix un marc simbòlic i fa de reforç, dóna elements d'identitat i aporta suport i protecció en moments de fragilitat personal o de canvis socioeconòmics. En l'àmbit de menors, la família extensa pot compartir les funcions parentals o assumir-les per complert.

Més enllà del parentiu, la família també consolida altres aspectes de la seva identitat en les relacions i interaccions que estableix amb el grup social de referència, que pot envoltar i acompanyar al nucli familiar amb funcions protectores i amortidores en la diversitat d'experiències que hagi d'afrontar.

En la nostra societat, la família nuclear ha disminuït el nombre de persones que la formen; no acostumen a conviure més de dues generacions i la parella té menys fills. Alhora, en canviar la trama social on es troba inserida la família, els nous models socioeconòmics, basats en estils de relació de caire competitiu, no afavoreixen la integració ni la vinculació amb la xarxa social més propera i els recursos de l'entorn.

També, hem passat del model familiar únic i estable, a conviure amb una gran varietat de models. La vida en comú es troba organitzada segons variats patrons de convivència: separacions i divorcis que generen famílies monoparentals o reconstituïdes, llars unipersonals i altres opcions més recents, com la legalització de les parelles homosexuals o la reproducció assistida, que encara no tenen tanta presència social.

No sabem l'abast que poden tenir les noves configuracions familiars pel que fa a l'exercici de rols parentals, a la formació de la identitat individual i, en definitiva, la construcció del subjectiu i el social. Ens trobem immersos en la diversitat de models i es modifica el sistema de valors, situació que genera incertesa, fa dubtar sobre pràctiques i costums sense que puguem valorar, encara, la consistència que la diversitat pot tenir com a model alternatiu.

Si acceptem la necessitat de comptar amb codis i referents normatius com a base per mantenir la vida en comú i, mentre consolidem la convivència en la

diversitat i dinamisme social, hem de centrar l'observació en els aspectes funcionals o disfuncionals de la realitat familiar.

En l'àmbit del privat, la família també evoluciona en funció dels canvis que introdueix el devenir del temps. Durant el cicle vital familiar, la parella passa per diferents etapes des de la seva formació, el naixements dels fills i la seva creixença; cada moment té diferents expectatives, requereix noves estratègies i el consens i la reciprocitat entre els diferents interlocutors que formen el nucli familiar.

La convivència es fonamenta en la consanguinitat i l'afectivitat; els vincles que s'estableixen permeten l'evolució vers la individuació en un procés constant de negociació entre pares i fill. El model de relació a la llar i la qualitat del vincle afectiu entre els integrants del grup familiar depèn del bagatge personal de tots i cada un dels seus components. Les característiques i la qualitat que configuren la unitat originària són les que porten a interpretar, metabolitzar i donar sentit a la figura del fill; s'inicia el procés de reciprocitat i de formació de l'autoimatge que constituirà l'individu⁶.

La família és el punt de trobada on es desenvolupa la interacció entre pares i fills. Els progenitors estableixen sistemes de relació i models educatius segons com regulen i pauten el control i l'autoritat amb les expressions d'afecte i de les emocions. La funcionalitat de la família depèn del grau d'equilibri aconseguit entre tots els factors en la relació.

La llar s'ha regulat tradicionalment segons un consens antic, arcaic, sagrat, que ordenava la convivència d'acord amb els criteris parentals. El poder del pare ha estat fonament de la consciència moral i l'ordre social⁷.

Els pares disposaven d'un poder acatat per tot el grup familiar, que havia de retre respecte i obediència. Així ho constaten els manaments (honoraràs pare i

---

⁶ TIZÓN, J. *Apuntes de una psicología basada en la relación*. [S.l.]: Editorial Hora, 1982.

⁷ Freud, S. (1972) *Tótem i Tabú*. Obras Completas. Tomo V. Biblioteca Nueva.

mare) o les dites populars (“es más feo que pegarle a un padre”). Les distorsions en l'ordre familiar no transcendien, només eren competència parental.

Però els canvis socials han introduït, entre d'altres, modificacions en el sistema de valors i atribució de rols. L'ordre social ara assumeix funcions que havien estat exclusives dels pares, que, en reconèixer o acceptar la rebel·lia a la llar, poden delegar en la llei la capacitat per regular o ordenar la seva vida familiar.

L'estudi que presentem és sobre denúncies que fan referència a situacions de violència dels fills contra els pares. El fem a partir de la intervenció amb joves i adolescents. Es tracta d'una població que, evolutivament, es troba en fase d'autoafirmació front la norma i el vincle, en l'àmbit privat i en el social, en uns moments en què hi ha importants transformacions tant físiques com psíquiques.

Hi ha una coincidència generalitzada en aquells autors que s'ocupen de la psicologia evolutiva, en considerar l'adolescència com un període de trànsit entre la infància i l'edat adulta. Aquest període queda clarament delimitat en el seu inici pels canvis puberals, seguits d'altres canvis de tipus psicològic i social que s'interrelacionen i condueixen els nois i les noies cap a una conformació de la seva personalitat. Les àrees que ens interessen més per al nostre treball es refereixen al desenvolupament cognitiu i psicosocial.

A l'hora de parlar del *desenvolupament cognitiu*, hem de referir-nos a les aportacions de J. Piaget que descriu en aquest període l'“estadi de les operacions formals” (dels 11/12 anys fins als 15, i que es correspondria amb l'etapa escolar de l'ensenyament secundari obligatori). L'adolescent adquireix, progressivament, la capacitat de realitzar operacions deslligades de l'acció, que impliquen manipulacions mentals d'idees i situacions o de proposicions abstractes. A diferència dels nois i noies de l'estadi anterior, que realitzen operacions mentals directament sobre les dades de la realitat efectuant categoritzacions. Això els permetrà l'ús d'instruments intel·lectuals nous que se situarien entre la capacitat cognitiva general del subjecte o competència

subjacent, i la capacitat expressada en l'actuació en tasques específiques del subjecte psicològic⁸.

A mesura que s'avança en el desenvolupament augmenten les diferències tant intraindividuals com interindividuals en l'accés a les capacitats formals com en les possibilitats d'ús d'aquestes. Això s'explica per les diferències intrapsicològiques referides als estils cognitius dels subjectes (aspectes motivacionals, preferències, desitjos, formes en què l'individu organitza conceptualment l'entorn i que condicionen el coneixement i el funcionament de la personalitat (Witkin i Goodenough, 1981)⁹, les diferències d'origen sociocultural (el grup social, l'entorn familiar i les diferències individuals i la seva interrelació amb el nivell d'escolarització) i les competències lingüístiques (com instrument regulador dels processos de pensament).

No es poden deslligar els aspectes cognitius dels *psicosocials*, en la construcció del coneixement d'un mateix i de les relacions amb els altres, així com la possibilitat d'aconseguir, progressivament, una autonomia. Schantz (1982)¹⁰ parla del coneixement social a partir del coneixement d'un mateix, el dels altres i el de la societat. Respecte a les relacions socials que poden ser tant diàdiques (amistat, autoritat, etc.) com de grup, mereixen atenció les primeres per la seva inserció dins de sistemes normatius que impliquen assumir rols i diferències; i les segones pel coneixement sobre sistemes socials més amplis (la família, l'escola, les institucions, etc.).

Les experiències d'interacció social donen pas a les normes i els principis que orienten el desenvolupament moral. Kohlberg¹¹, que descriu els estadis de desenvolupament moral, estableix sis nivells que tenen en compte les relacions que s'estableixen entre el jo, les regles i les expectatives de la societat. A partir del primer estadi en el qual comencen totes les persones durant la primera

---

⁸, ⁹, ¹⁰ Citat en: TRIADÓ, C. (coord.) *Psicologia Evolutiva. Textos per educadors*. Barcelona: Eumo Editorial, 1993.

¹¹ RUBIO CARRACEDO, J. "La psicología Moral (de Piaget a Kohlberg)". A: CAMPS, V. *Historia de la ética 3. La ética contemporánea*. 2a ed. Barcelona: Crítica, 2000.

infància (el que està bé i el que està malament ve determinat per agents externs, l'únic fre és el càstig), es va passant a estadis superiors al llarg del desenvolupament, encara que no per part de tots els individus.

Comentem aquí els estadis que corresponen al nivell convencional, en tant en quant en el període adolescent es dona una situació de trànsit, sent capaç el subjecte de diferenciar el seu jo de les regles i expectatives dels altres (especialment dels que es consideren autoritats), i de definir els seus propis valors en funció dels principis que ha triat (els altres tindran valors i opinions diferents que podrà entendre i relativitzar). L'individu, progressivament, descobreix que és important respectar les regles del joc no per por al càstig, ni per respecte als altres, sinó per egoisme mutu. A partir de l'adolescència apareix un factor afectiu que humanitza les relacions amb els altres pel desig d'agradar i ser acceptats, per aquesta raó durant aquest estadi es viu un conflicte d'expectatives quan els pares esperen de l'adolescent una cosa i els amics la contrària. També en aquestes edats comença a dibuixar-se una forma d'actuar d'acord amb el compromís i la responsabilitat.

La consciència progressiva del jo i la capacitat per reflexionar sobre sí mateixos (fruit dels avenços en el desenvolupament cognitiu), està relacionada amb l'habilitat per dirigir la pròpia conducta, pensaments i sentiments, i la seva avaluació revertirà en la seva autoestima, autoconfiança i sentiments de seguretat, tot plegat conformarà la identitat personal.

La família i les relacions entre pares i fills són un dels factors que condicionen la dependència i independència de l'adolescent, es a dir la seva autonomia. Estudis sobre aquest tema mostren que els adolescents que han pogut mantenir relacions democràtiques amb un control moderat i raonable dels pares solen tenir més seguretat en ells mateixos i autoconfiança, aconsegueixen més grau d'independència i responsabilitat, que en els grups familiars en què les relacions s'han basant en l'autoritat o la permissibilitat. "L'ajuda i els suport

patern, la interacció afectiva positiva i l'establiment de controls raonables sobre els fills afavoreix l'adquisició progressiva de l'autonomia"¹².

Una altra relació diàdica a tenir en compte durant aquest període són les relacions entre iguals, que primer consisteixen més en la realització d'activitats comunes, i més endavant es tracta d'una experiència més relaxada i compartida amb el propi sistema de creences i valors. Aquests valors es refereixen a principis normatius que regulen el comportament de les persones en un moment o situació, i que estan relacionats amb les competències morals que parlàvem anteriorment.

Els processos d'individuació i autoconeixement corren paral·lels als processos de socialització a través de les relacions de reciprocitat i cooperació amb els altres. Partint de la premissa que cada joventut és un producte de la seva època, ens agradaria aportar la visió crítica de Moral i Ovejero (2004) sobre els joves de la societat actual¹³. És general l'opinió que l'anomenada societat postmoderna és una societat adolescent en crisi, la simptomatologia de la qual és transmesa a l'adolescent. En l'esmentat article es destaca el fet que "vivim en unes condicions en les quals s'assisteix a un debilitament dels sistemes referencials i on es qüestionen certes veritats assumides com a tals, on es dilueix i reconstitueix cada vegada en més instàncies legitimades (família, escola, grups de pertinença i referència, mitjans de comunicació, etc.) el poder socialitzador / normalitzador, i en les quals es segueixen necessitant certes i recolzaments en un sistema i entorn referencial en aparent agudització de les seves crisis". "El jove contemporani no emigra cap a la condició d'adult en el temps en què la naturalesa social semblava dictar com a convenient, sinó que roman en un temps de conflictes i en una terra de ningú. O bé ens troben amb joves que volen madurar i que viuen el seu temps d'espera com a púbers socials, o amb aquells que no volen madurar ni viure com adults".

---

¹² TRIADÓ, C. (coord.) *Psicologia Evolutiva. Textos per educadors*. Barcelona: Eumo Editorial, 1993.

¹³ MORAL JIMÉNEZ, M.; OVEJERO BERNAL, A. (2004). "Jóvenes, globalización y posmodernidad: crisis de la adolescencia social en una sociedad adolescente en crisis". *Revista del colegio Oficial de Psicólogos. Papeles del Psicólogo* (2004), núm. 87.[Vol.25].

2.3. Alguns elements explicatius sobre la violència i l'agressió

Veiem alguns aspectes en relació amb la violència i l'agressió, entesa aquesta última com un possible resultat de la interacció entre dues persones. Passem a recollir que ens diu la investigació teòrica sobre aquest tema, sense oblidar els protagonistes del nostre treball: l'agressor i la víctima amb les peculiaritats de cadascun, el primer perquè és un adolescent i la segona, perquè és un adult de l'entorn familiar.

El terme *violència* és definit en el diccionari de Sociologia¹⁴ com “aquella interacció social com a resultat de la qual hi ha persones o coses que resulten danyades de manera intencionada, o sobre les que recau l'amenaça creïble de patir una agressió”. En aquesta definició destaquen alguns elements a tenir en compte: el fet de tractar-se d'una acció amb un component físic, encara que sense descartar l'impacte psicològic, sobre un subjecte que rep aquesta acció contra la seva voluntat.

La violència com expressió d'algun conflicte social pot manifestar-se de diferents formes segons siguin els propòsits, els actors individuals o col·lectius, la planificació o espontaneïtat de l'agressió, el context de grans o petits grups socials. Una d'elles¹⁵ -diu- és l'anomenada “violència domèstica si va dirigida contra membres de la pròpia llar familiar, un dramàtic i estès abús del qual són especialment víctimes les dones, els nens i els ancians”.

Des de la psicologia social s'analitza la violència com un comportament destinat a perllongar o incrementar la superioritat d'un subjecte sobre un altre. L'estudi d'aquest fenomen s'associa generalment al de l'agressió, encara que una conducta pot ser agressiva però no violenta. El concepte d'*agressivitat* fa referència a motivacions, actituds, trets de personalitat, emocions i conducta.

---

¹⁴, ¹⁵ GINER, S; LAMO DE ESPINOSA, E; TORRES, C. (eds.). *Diccionario de Sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.

Actualment, les investigacions sobre l'agressivitat consisteixen en un vaivé des de posicions micro i macrosocials, passant per la institució familiar. Entre les divergències que sorgeixen entre els diferents autors, Archer i Browne (1989)¹⁶ proposen una sèrie de característiques comunes:

1. L'existència d'una intenció de causar dany. Aquest pot ser físic, en sentit estricte, o bé pot consistir en impedir l'accés a un recurs necessari.
2. Provocar dany real, no un simple avís o advertència de provocació.
3. L'existència d'una alteració de l'estat emocional, de manera que l'agressió pot ser qualificada com a colèrica, més enllà del càlcul instrumental.

Per a Geen (1990)¹⁷ l'agressió es pot concretar en quatre punts principals:

1. L'existència de variables predisponents (fisiològiques, temperamentals, de personalitat, expectatives socioculturals i aprenentatge vicari).
2. Existència de variables de situació que creen condicions d'estrès, activació i colera front a les quals l'agressió és una reacció. L'autor inclou aquí la violació de normes, la frustració, l'atac, el conflicte familiar, els estressors ambientals i el dolor.
3. Les variables situacionals per sí soles no provoquen agressió de forma automàtica, ja que són les persones qui les avaluen i les interpreten. L'agressió només es produirà si les persones consideren la condició en qüestió com arbitrària, maliciosa o intencional. Això es produeix així, perquè aquesta condició produeix estrès, activació o colera.
4. Tanmateix, quan tot sembla afavorir que es produeixi l'agressió, aquesta pot no donar-se si existeixen d'altres respostes alternatives que permetin una millor solució dels problemes que planteja la situació.

L'agressió entesa (o tractada) com a violació de les normes tal i com la plantegen Mummendey i cols. (1984), no es tracta d'un fet aïllat ja que en

---

¹⁶ ARCHER, J.; BROWNE, K. *Human aggressions: Naturalistics Approaches*. Londres: Routledge and Kegan Paul, 1989.

¹⁷ GEEN, R.G. *Human agresión*. Pacific Grove: Brooks/Cole, 1990.

qualsevol tipus d'interacció entre dos o més persones, l'agressió és un acte o episodi en la seqüència d'una interacció. La interpretació mútua de la conducta comporta l'elaboració de judicis sobre si la conducta de l'altre és o no apropiada i si ha existit intenció de perjudicar o fer mal. Pel que fa a l'adequació o no de la conducta, els autors assenyalen que s'estableix en relació amb el conjunt de normes que es consideren vàlides en una situació d'interacció donada.

3. Objectius de la recerca

Considerant els encàrrecs que fa la Llei del menor a l'equip tècnic, alguns del quals s'han citat textualment als paràgrafs anteriors, l'abordatge i l'anàlisi del cas, i per tant l'orientació de la mesura educativa respecte dels expedients referits a fets de violència domèstica, presenta per als professionals unes característiques diferencials respecte dels altres tipus de delictes. D'entrada, es dóna la circumstància, que el presumpte responsable i la víctima conviuen al mateix domicili, i comparteixen un vincle de parentiu, majoritàriament són pares i fills. A més a més han de compartir les actuacions legals pertinents, es a dir, la víctima acompanya l'agressor, a la comissaria de policia, en la declaració davant del fiscal, en l'entrevista amb l'equip tècnic, en definitiva, a pràcticament totes les actuacions.

Quan intervenim assessorant o executant una mesura tenim pràcticament sempre a les dues parts davant nostre, es tracta, com és evident, d'una situació que implica -com ja s'ha dit- una important càrrega emocional. Podem pensar que els pares han donat el pas de denunciar al fill, després d'haver esgotat tots els recursos personals i, sovint, també els comunitaris. La qual cosa fa que els pares dipositin totes les expectatives de la resolució del conflicte en la justícia.

El plantejament d'objectius es concreta a partir del tipus de recerca que ens hem plantejat. Per tractar-se d'una recerca centrada en l'anàlisi i buidat dels expedients referits a tota la població dels joves que s'han atès per delictes de violència envers la seva família, durant el període comprés entre el 2001 i el 2003, s'ha plantejat com *exploratori* (aproximant-nos a les variables rellevants) i *descriptiva* (obtenció de dades relatives als casos que ens permetin treure algunes tipologies i conclusions).

Un primer pas ha estat plantejar-nos els possibles àmbits d'estudi, tenint en compte que es donen diferents moments i intervencions professionals al llarg del procediment.

Possibles àmbits d'estudi

<i>Familiar privat</i>	Característiques sociodemogràfiques i psicosocials de l'agressor i la resta de membres del nucli familiar.
<i>Familiar públic</i>	Àmbit de recolzament social: - Relacions familiars properes. - Relacions amb altres interventors del medi social.
<i>Policial</i>	Contingut de les diligències policials.
<i>Intervencions d'altres institucions</i>	Aspectes de la intervenció.
<i>Intervenció judicial</i>	Característiques del procés judicial.
<i>Representació de la problemàtica per part dels professionals que intervenen al llarg del procediment judicial.</i>	Aspectes d'exploració de les creences, actituds, imatges dels professionals davant la problemàtica i la intervenció

Els aspectes a analitzar que s'han concretat en forma d'objectius són els següents:

- a) Conèixer les característiques dels menors denunciats pel tipus penal de "violència física o violència psíquica sobre familiars", i descriure el seu perfil: aspectes personals, familiars, socials i judicials.
- b) Distingir les característiques de dos grups diferenciats:
  - Aquells casos en què es tracta d'un fet aïllat i només han estat denunciats per aquest tipus de delictes.
  - Aquells que la conducta denunciada forma part d'una carrera delictiva més àmplia.
- c) Identificar possibles causes o motius d'aquest tipus de conducta:
  - Si hi ha una aprenentatge de models de relació.

- Si predominen aspectes personals i/o psicopatològics, tant del menor com de la família.
- d) Valorar la percepció que tenen els professionals dels diferents estaments que actuen al llarg del procediment judicial: jutges, fiscals, equips tècnics, policia, lletrats. Atesa l'especificitat que implica que l'agressor i la víctima formen part de la mateixa situació d'exploració i d'intervenció.

Ens vam plantejar un últim objectiu: poder identificar les expectatives que la denúncia genera en els pares i quina resposta o intervenció esperen de l'àmbit de la justícia que no han trobat abans. Aquest objectiu no s'ha pogut analitzar ja que ens faltava aquesta informació directa dels implicats i només consta a través de la impressió que tenen els professionals al respecte.

4. Metodologia

En aquest apartat descrivim el procés seguit per assolir els objectius de la investigació. Definim la població objecte d'estudi, a la qual es faran extensives les conclusions, els procés de recollida de dades i els instruments de mesura que constitueixen els indicadors de les variables que es pretenen estudiar.

4.1. Calendari de la recerca

<i>Segon quadrimestre 2004</i> <i>(maig-agost)</i>	Elaboració de les variables segons els objectius plantejats. Pilotatge, revisió i modificació del registre.
<i>Tercer quadrimestre 2004</i> <i>(setembre-desembre)</i>	Elaboració de la base de dades. Treball de camp d'anàlisi dels expedients. Introducció de dades. Inici de l'anàlisi estadístic.
<i>Primer quadrimestre 2005</i> <i>(gener-abril)</i>	Anàlisi estadístic i depuració de dades. Diseny, aplicació i anàlisi de l'instrument per a conèixer la percepció que tenen els professionals sobre la temàtica objecte d'estudi.
<i>Segon quadrimestre 2005</i> <i>(maig-juny)</i>	Discussió de resultats i elaboració de l'informe. Presentació de la recerca.

4.2. Població objecte d'estudi

La població, en el nostre cas és finita, i és el conjunt de tots els individus respecte els quals es vol realitzar l'anàlisi. S'han analitzat tots els expedients qualificats com a violència a l'àmbit domèstic que consten registrats a la base de dades de la DGJJ, sota l'epígraf de "*violència domèstica a l'àmbit familiar*", "*maltracte familiar*" i "*violència psicològica sobre familiars*". En la base de dades s'enregistra la qualificació del fet delictiu, tal i com consta a l'ofici de petició d'informe que fa la Fiscalia de Menors a l'Equip Tècnic.

S'ha triat l'opció d'analitzar només els expedients que a la base de dades de la DGJJ estan registrats amb aquesta nomenclatura. Som conscients que n'existeixen alguns més que, tot i tenir elements propis dels delictes de violència domèstica, des de la fiscalia s'havien qualificat com a danys, lesions, robatori i en un cas, homicidi. La manera per a discriminar aquests casos ens va semblar poc operativa tenint en compte que suposava la lectura de milers d'expedients per a trobar aquesta informació en les diligències policials, o bé demanar a tots els professionals dels equips tècnics de la DGJJ que fessin un llistat d'aquests casos que no havien estat directament qualificats per la fiscalia.

Així doncs, la població objecte d'anàlisi ha quedat delimitada en *116 subjectes*, nois i noies amb edats compreses entre els catorze i els divuit anys. Respecte a aquests subjectes, la Fiscalia de Menors, en l'àmbit territorial de *Catalunya* (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona) ha obert, des de *l'1 de gener de l'any 2001 i el 31 de desembre de l'any 2003*, un o més expedients, segons les tipificacions penals que es refereixen exclusivament a aquest tipus de fet delictiu, fent un total de 138.

És important fer la consideració que el número de procediments oberts no és el mateix que el de menors. És a dir, alguns nois o noies poden ser reincidents i tenir dos o més expedients. Per això el nombre d'individus sempre és inferior al nombre de procediments.

4.3. Instruments de recollida de la informació

Per recollir les dades es necessita un instrument que pot ser de nova creació, o algun existent que ja estigui validat. En el nostre cas, tenint en compte quines eren les fonts d'informació i l'especificitat de la temàtica n'havíem de crear un de nou. Aquesta justificació val tant per la recollida d'informació dels casos com per a explorar el parer dels professionals, i ho veurem a continuació.

4.3.1. Les fonts d'informació. Registres i documentació on trobar les dades de la població estudiada

La informació que volem obtenir està registrada de forma fixa, en paper, a l'expedient personal que cada menor té obert a la DGJJ. L'altra font són els registres informatitzats de la base de dades, també per a cada jove.

A l'*expedient personal* del menor ens trobem, per regla general, la següent documentació:

---

a) **Les diligències policials** on estan registrades les declaracions que han realitzat a comissaria la víctima, l'agressor i els testimonis, quan n'hi ha. Hi consta una descripció de l'actuació policial: el lloc dels fets, recollida i ressenya d'objectes o qualsevol altre efecte que tingui a veure amb la situació motiu de la intervenció de la policia.

---

b) **Part de lesions.** Quan aquestes s'han valorat des d'un servei sanitari.

---

c) **Declaracions** de la víctima i de l'encausat, davant la fiscalia.

---

d) **Ofici de fiscalia** sol·licitant l'informe a l'equip tècnic i l'autorització, si s'escau, per a l'oferiment de participació en el programa de mediació – reparació.

---

e) **Informe** de valoració de la viabilitat o no de la mediació – reparació.

---

f) **Informe** realitzat per l'equip tècnic, d'acord amb la petició de fiscalia contemplada a l'article 27.1 de la LORPM.

---

g) **Resolució judicial** on consten els fets provats i la resolució motivada de

---

---

mesura. *Resolucions* d'arxiu definitiu per: mediació – reparació, aplicació de l'article 27.4 de la LORPM, per prescripció dels fets o arxiu provisional.

---

h) *Programa d'execució* de la mesura imposada i aprovació del programa per part del Jutjat de Menors.

---

i) *Informe d'execució* de la mesura i de les incidències que es produeixen.

---

j) *Informe final* de compliment de la mesura.

Una altra font documental és la base de dades de la DGJJ. que és el *registre informatitzat*, on s'introdueix tota la documentació que genera el procediment judicial per a cada cas: dades sobre el menor, actuacions de fiscalia i judicials, programes d'intervenció i situació dels mateixos, professional responsable, informes i descriptors per a cada programa, incidències, contactes, ... , tot datat i permanentment actualitzat.

Val a dir que per a extraure la informació dels expedients, ens ha estat molt útil guiar-nos pel sistema de registre de dades qualitatives que s'utilitza des dels diferents programes de la DGJJ, els anomenats "*descriptors*". Això no obstant, aquests han estat àmpliament transformats i ampliat per fer un registre exhaustiu de tots els aspectes que volíem tenir presents per a l'anàlisi, i que veurem en el següent apartat sobre el disseny de les variables.

4.3.2. Disseny de les variables

En aquest punt cal fer referència a un seguit de consideracions que ens vam fer en un inici a l'hora de definir la informació que volíem registrar i quin instrument necessitavem per a sistematitzar la seva recollida.

Aquesta sistematització suposa el poder transformar unes dades qualitatives en quantitatives i això, ja de per sí difícil en les ciències humanes, calia afegir la diversitat i "subjectivitat" (entesa com a estil propi de cada professional) de la informació de la qual partíem.

Els documents que recullen la informació són elaborats a partir de registres o entrevistes que, tot i seguir el guió propi de cada professional que ha intervingut en el cas (policia, fiscal, equip tècnic, etc.), tenen la característica de ser oberts o semiestructurats.

La informació continguda en els diferents registres no és homogènia, ni igualment exhaustiva en tots els casos, perquè depèn de quin siguin el moment del procediment judicial (presentencial, sentencial), el marc teòric-legal i els objectius del programa (mediació – reparació, assessorament tècnic, execució de mesures) que s’hagi de portar a terme¹⁸. Això ha suposat que en un nombre considerable de variables no s’hagi pogut registrar cap dada de les categories que es contemplaven com a possibles i que definien la variable en qüestió. Tanmateix, donat que la intervenció comença des del mateix moment en que es posa la denúncia, ens ha facilitat la tasca de recollida de la informació el fet de comptar amb registres alternatius com les diligències policials, les declaracions davant de la Fiscalia, parts mèdics, etc.

La possibilitat de consultar directament els professionals que havien contactat en cada moment amb els menor hagués aportat una informació de primera mà i unes aportacions molt valuoses, però era pràcticament impossible de portar a terme pel que s’ha comentat anteriorment en el punt 4.2. Això no obstant, no s’hauria de descartar la possibilitat de prendre-ho en consideració per a una investigació ulterior amb altres objectius, per exemple amb una aplicació predictiva.

Finalment, i també relacionat amb la gran quantitat d’informació que hem intentat recollir i la variabilitat de la mateixa, un cop obtinguts els resultats bruts dels registres, hem hagut de procedir a la depuració de les variables. Això vol dir, seleccionar aquella informació rellevant i sintetitzar el màxim de dades en categories més genèriques que abastessin característiques comunes, crear

---

¹⁸ Documents de treball vigents de la Direcció General de Justícia Juvenil sobre: Principis rectors de la intervenció de DGJJ, Programes de: Assessorament, Mediació, Execució de Mesures.

espais temporals, reorganització de la informació categoritzada, eliminació de categories residuals, etc.

En conclusió, el conjunt de variables han quedat tal i com es relacionen en l'annex 9.1.2. S'agrupen en els quatre blocs d'anàlisi que pretenen descriure les característiques dels implicats en el procés, el conflicte, el procés judicial i les intervencions que es duen a terme.

Bloc I: Variables referides al menor

Les variables referides al menor s'han pensat per dibuixar un perfil de les característiques dels subjectes objecte del present estudi. Comprenen els següents aspectes:

---

1. Variables demogràfiques.

Es refereixen a dades biogràfiques i demogràfiques de la població estudiada: sexe, edat, país i comunitat autònoma de naixement, i el lloc de residència en la data en què es realitza l'exploració del menor amb motiu de la *primera denúncia* per maltractament familiar.

---

2. Variables sobre les circumstàncies personals del Jove.

Inclouen les seves característiques personals, circumstàncies destacables del seu desenvolupament (o que l'han afectat), actitud del jove front el procediment judicial i el professional que informa.

---

3. Variables sobre les activitats que realitza el Jove.

Fan referència a l'escolarització i la seva trajectòria, la seva situació laboral (si li correspon per edat) i les activitats en el temps lliure.

---

4. Variables sobre aspectes relacionals i conductuals.

Sobre les característiques del grup de referència, la presència de conductes violentes en diferents àmbits de relació (escola, medi social vers els iguals i/o vers els adults), consum de substàncies estupefaents, dades sobre la conducta sexual (maternitat – paternitat precoces, conductes contra la llibertat sexual).

Bloc II. Variables sociofamiliars

Aquest bloc de variables fa referència a totes aquelles circumstàncies que caracteritzen la família del jove. Es circumscriuen, sobre tot, al moment es què es denuncien els fets i es fa l'informe d'assessorament, això no obstant, també s'han intentat recollir canvis previs. Així, hi ha un registre sobre:

---

1. Variables sociodemogràfiques i econòmiques.

Nombre de germans; edat, professió i formació dels pares; situació laboral; canvis de residència. Els membres que conformen la família i la posició que ocupa el jove.

---

2. Característiques del nucli de convivència.

Es recullen aquelles variables que fan referència a canvis que s'han produït (separacions, parelles reconstituïdes, convivència amb família extensa, etc.). D'altres circumstàncies que afegeixen noves dades sobre aspectes que poden afectar la dinàmica familiar i els models que segueixen els adults pel que fa a la seva funció parental i educativa (problemes greus de salut, addiccions, conflictes relacionals crònics, etc).

---

3. Aspectes de la dinàmica relacional.

Imatge que els pares tenen dels fills, els models educatius implícits en les pautes educatives i de relació que mantenen les figures parentals, i aquells aspectes de la pròpia dinàmica familiar que tenen a veure amb la *prevalència de relacions de violència* entre els membres.

---

4. Intervencions professionals.

Respecte a la problemàtica familiar detectada.

Bloc III. Variables sobre el procediment judicial.

Dins d'aquest apartat, tot i que aquí en fem referència com a un bloc únic, hem volgut diferenciar-ne dues parts:

1.- Aspectes relacionats amb la denúncia.

Les variables pretenen descriure la distribució de la població segons el nombre de denúncies que tingui; qui són les parts en conflicte; quin és el motiu que origina el conflicte, el context i les circumstàncies sota les que es produeix l'agressió; i quina actitud prenen autor i víctima en front els fets.

2.- Procediment judicial.

Les variables del qual permeten fer un seguiment de les actuacions relatives al fet imputat, que comencen amb la qualificació per part de la fiscalia del fet delictiu i finalitzen amb la resolució judicial. A aquestes variables se n'ha afegit un grup per destacar les intervencions (prèvies, paral·lels i posteriors), a part de la que origina aquest delictes, i d'altres dades judicials i de procediment que coneixem del jove al marge del fet concret objecte d'estudi.

Amb el conjunt de variables descrites s'ha confeccionat un protocol de registre (annex 9.1.1) que ha estat omplert per a cada un dels 138 expedients incoats per la fiscalia durant el període de temps estudiat.

4.3.3. Qüestionari per als professionals

L'elaboració d'un qüestionari específic adreçat als professionals que intervenen al llarg del procediment judicial era l'instrument necessari per analitzar un dels objectius de la recerca: conèixer la percepció que es té d'aquest conflicte i la imatge respecte als autors i les víctimes, donada la singularitat d'un delictes en el qual ambdues parts implicades s'inclouen en la mateixa situació d'exploració i d'intervenció.

El qüestionari¹⁹ consta de 8 preguntes tancades en les quals, o bé només hi ha dues opcions possibles de resposta, o la tria es fa entre una escala numèrica de preferències de l'1 al 7 (tipus Likert). S'ha deixat una pregunta oberta per aportar opinions i suggeriments que puguin contribuir a la comprensió del tema que ens ocupa.

Una part del qüestionari té com objectiu conèixer la detecció i sensibilitat dels diferents col·lectius sobre aquesta temàtica, quins són els coneixements que es valoren com a necessaris per abordar-la, com s'hauria d'actuar i quina és la imatge concreta que ens hem fet sobre els menors agressors, les víctimes i el conflicte en el seu pas per l'àmbit judicial. Hem utilitzat una escala tipus *diferencial semàntic*, que consisteix a presentar un concepte, en el nostre cas "el jove" i "la víctima", i un conjunt d'escales amb adjectius bipolars. El professional ha de respondre tenint en compte tant l'adjectiu escollit com sobre la intensitat del mateix (escala numèrica).

El qüestionari es fa arribar a tots els col·lectius que intervenen en algun moment del procediment: mossos d'esquadra de la comissaria de Barcelona, lletrats, fiscals i jutges de menors de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, equips tècnics i responsables adscrits a les fiscalies de menors de Catalunya, educadors de medi obert, equips directius, tècnics i educadors dels centres educatius de la DGJJ. El qüestionari s'ha fet arribar per via correu intern i personalment, i ha estat contestat per un total de 175 professionals. Una

---

¹⁹ Annex 9.1.3.

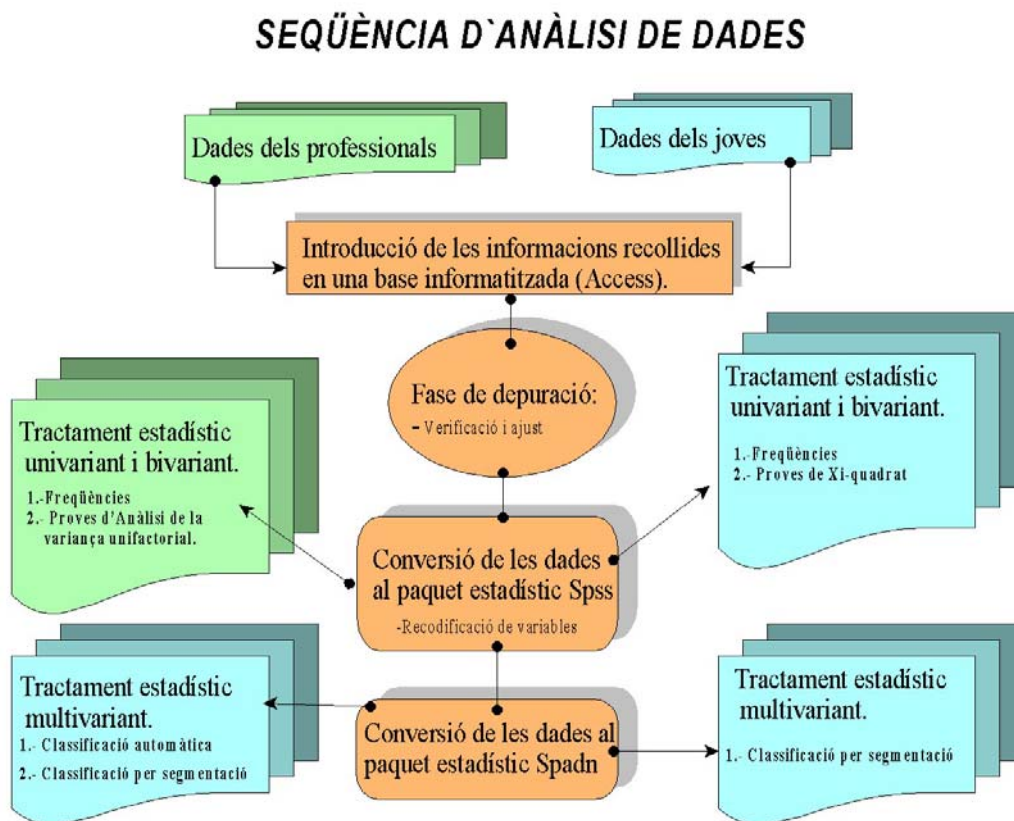

vegada introduïts en la base informatitzada, s'han descartat sis qüestionaris per falta de respostes suficients (no resposta de la meitat de les variables). Per tant, finalment, els qüestionaris que s'han utilitzat per fer l'anàlisi han estat de 169.

4.4. Processament de dades

Per tal d'explicar el procés que s'ha dut a terme en el processament de les dades recollides, hem confeccionat el Gràfic 4.1, per tal d'exposar de forma entenedora els passos que hem seguit en el tractament de les informacions recopilades.

Gràfic 4.1

Un cop aplegades totes les dades, les dels professionals i dels menors, s'han introduït en bases informatitzades.

La primera fase ha consistit en la depuració i ajust de totes les variables, en concret, s'han revisat les informacions temporals (dates de naixement, delictes i mesures) en el cas dels menors, i en l'arxiu dels professionals, la quantitat de no resposta (s'han eliminat 6, per aquest criteri).

A la segona fase, tal com es pot veure al Gràfic 4.1, s'ha procedit a la conversió d'ambdós arxius al format del paquet estadístic que hem utilitat per fer el tractament, el Spss²⁰ Tanmateix, en questa fase, s'ha reorganitzat aquelles variables que tenien una gran quantitat de categories (cas de les que eren de naturalesa textual), i les que s'han creat noves, a partir de les inicials (creació de les variables temporals: temps entre delictes, denúncies i mesures).

A la tercera fase s'ha fet l'anàlisi estadística. Inicialment es fa el recompte de totes de les variable recollides (és el més utilitzat en el present estudi). Després es procedeix a veure la relació d'aquelles variables que hem cregut més pertinents, però que no s'han utilitzat per fer inferències estadístics, si no per la descripció.

Finalment, en les últimes anàlisis hem treballat amb el paquet estadístic *Spadn*, i s'han fet proves estadístiques multivariades, de tipus exploratori. En concret, hem utilitzat l'anàlisi de classificació per segmentació²¹, tant per els menors com per als professionals. Aquest tipus d'anàlisi, és molt semblant, en el seu procediment, a les tècniques de regressió múltiple pas a pas. No es tracta de posar de manifest les classes o grups, si no de buscar els grups d'individus més explicatius de les modalitats de una variable qualitativa determinada. Per tant, l'anàlisi busca la dicotomia (induïda per la variable) més relacionada o associada amb la variable escollida o criteri.

---

²⁰ FERRÁN ARANAZ, M. *SPSS para Windows. Programación y análisis estadístico*. Madrid: Mc. Graw-Hill / Interamericana de España, 1997.

²¹ GONZÁLEZ LÓPEZ-VALCÁRCCEL, B. *Análisis multivariante. Aplicación al ámbito sanitario*. Barcelona: S.G. Editores, 1991.

LEBART, I.; MORINEAU, A.; FÉNELON, J. *Tratamiento estadístico de datos. Métodos y programas*. Barcelona: Marcombo, 1985.

En el cas de les opinions dels professionals, a més a més, s'ha recorregut a un tractament d'anàlisi de classificació automàtica (no segmentada). La diferència amb el tipus anterior, es centra en el fet que els grups no són definits per una variable criteri. D'aquesta manera, podem conèixer a partir de totes les respostes dels professionals quins grups homogenis (respostes similars) caracteritzen al col·lectiu.

Anàlisi de resultats

5. Els menors denunciats per violència en l'àmbit familiar

Les dades que es relacionen a continuació corresponen als expedients enregistrats com a fets de violència domèstica a l'àmbit familiar. Aquesta xifra es correspon amb 116 nois i noies, que durant el període estudiat (2001-2003), han tingut una única denúncia per aquests fets (en 94 dels casos), bé han tornat a reincidir en una ocasió (18 dels casos), o bé han reincidit en dues ocasions més després de la denúncia inicial (4 dels casos).

Abordarem els diferents aspectes agrupats en tres grans apartats, per tal de conèixer amb detall les característiques del jove, de les seves famílies i del procediment judicial.

5.1. Les característiques personals dels joves

La majoria d'aspectes tractats en aquest bloc referit al menor podrien ser comuns, si a no tota, a una part de la població de la DGJJ. La diferència rau en com s'interrelacionen, es superposen i es combinen totes les variables. Provablement moltes referències ens resultaran familiars, però d'aquestes s'hauria de fer una lectura diferent en funció del delicte que tractem. Mentre que en el delicte que anomenem "comú" el comportament es pot mantenir encara al marge de les relacions de convivència familiars, en els actes de violència contra algun membre de la família, s'ha trencat -tant per a l'agressor com per a la víctima- quelcom més que el diàleg que permet la convivència... Per això ens interessa conèixer com el jove continua funcionant (o disfuncionant) en els altres àmbits de la seva vida i de l'espai públic fora de la *llar*, entesa aquesta com a unitat de convivència i espai on es viu en la intimitat amb la família i on es desenvolupa la vida privada.

5.1.1. Dades demogràfiques.

El gènere i l'edat

Als estudis de delinqüència, ja sigui d'adults o joves la diferència percentual entre *homes i dones* és molt elevada. Així a l'estudi realitzat sobre els menors amb alguns tipus d'acte tipificat com a delictes, els percentatges donaven un resultat per a les noies d'un 12,8 % i per als nois el 87,2% (Funes, J. et al, 1996). Per situar aquests percentatges en dates més recents, una referència d'utilitat són les dades de la memòria de la Direcció General de Justícia Juvenil de l'any 2003²². A l'estudi sobre violència domèstica estan recollits els expedients de tres anys, encara que la comparació que fem respecte del gènere es refereix únicament a l'any 2003, les dades reflecteixen una lleugera variació.

Comparant les dades de l'estudi de 1996 amb la memòria citada ja s'observa una pujada del nombre de noies, que set anys després augmenten fins al 14,39 % i el de nois disminueix en la mateixa fins al 85,61 %. A la recerca sobre violència domèstica el nombre de noies és el 20,7 % i representa un augment de més de sis punts en el percentatge, respecte dels nois, que són el 79,3 %. En aquest tipus delictiu la condició del gènere sembla ser que té una tendència a l'alça respecte d'altres tipus de delictius. (Veure taula 5.1.1.)

Taula 5.1.1 Percentatges, segons el gènere

Gènere	Estudi reincidència. 1996	Memòria DGJJ 2003	Estudi violència domèstica 2001-03
Nois	87,2 %	85,61 %	79,3 %
Noies	12,8 %	14,39 %	20,7 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0%

Considerant que estem parlant d'un tipus delictiu específic, al comparar-lo amb d'altres tipus, aquesta primera dada de l'estudi ens situa davant de possibles factors diferencials que operen en la conducta concreta, i que consisteix en una agressió verbal (psicològica) o física dirigida als pares o altres persones de

l'entorn familiar. La seva especificitat ens fa pensar en quines poden ser les diferències que marca el gènere. Quines variables determinen un perfil diferencial que ens pugui explicar perquè la població femenina experimenta un augment respecte a la població masculina.

La franja d'edat ve determinada per la llei, però per situar els joves imputats en expedients de violència domèstica dins de l'àmbit de la justícia de menors novament ens referirem a la memòria de l'any 2003, per comparar les edats en les que s'inicien actuacions judicials i els percentatges, respecte de la resta de delictes que no són de violència domèstica. (Gràfic 5.1.2.)

Taula 5.1.2 L'edat dels menors denunciats.

Edat	Violència domèstica (%)	Altres tipus delictius (memòria 2003) (%)
14 anys	7,8	15,51
15 anys	20,7	23,75
16 anys	31,9	28,68
17 anys	39,7	31,58
No consta	0,0	0,49
Total	100,0	100,0

Quan parlem d'altres fets delictius representen per a la franja de 14 anys el 15,51 % del total d'expedients oberts, mentre que si ens referim a violència domèstica, el percentatge es redueix a pràcticament la meitat el 7,8 %. Pels següents trams d'edat 15 i 16 anys, el número d'expedients oberts ja sigui per un tipus delictiu o l'altre donen dades percentuals similars. Als 15 anys 20,7 % si és per violència domèstica i 23,75 % per altres tipus delictius, als 16 anys 31,9 % i 28,68 % respectivament, mantenint-se una proporció amb no gaires variacions. Als 17 anys el número d'expedients oberts per violència domèstica percentualment augmenta més de vuit punts el 39,7 % si els comparem amb altres fets delictius que representen el 31,58 %.

²² Dades extretes de la Memòria de la Direcció General de Justícia Juvenil de l'any 2003

S'observa un augment en la comissió de delictes de violència domèstica, per part dels joves segons s'apropen a la majoria d'edat penal, mentre que baixa per a la resta de delictes. Un possible fre a les conductes transgressores podria ser la sanció penal que implica la jurisdicció d'adults en el cas d'altres tipus de delictes, mentre que aquest mateix mecanisme sembla que no opera respecte dels de violència domèstica.

Com es concreta aquesta variable si diferenciem entre nois i noies? (Taula 5.1.3). Als 14 anys, el percentatge de nois és quasi el doble que el de noies, al 15 s'igualen, i a partir dels 16 es comença a diferenciar un altre cop augmentant més ràpidament i en major proporció el percentatge de noies per sobre del dels nois.

Taula 5.1.3. Les edats en què es denuncia, són diferents en els nois i en les noies?

Edat	Home		Dona	
	N	%	N	%
14 anys	8	8,7	1	4,2
15 anys	19	20,7	5	20,8
16 anys	29	31,5	8	33,3
17 anys	36	39,1	10	41,7
Total	92	100	24	100

Els adolescents en el seu procés d'individuació, adopten un rol de confrontació amb el seu entorn. Però, què fa que l'oposició i el qüestionament del rol dels adults i, en concret dels pares, es converteixi en un enfrontament greu en el que predomina l'"acció" com a reacció impulsiva en la resolució del conflicte, enlloc del diàleg i la cooperació?. Aquesta pregunta quan considerem la variable gènere és un canvi estimable respecte de la població general que arriba a la justícia juvenil, donat que s'eleva el nombre de noies a mesura que augmenta l'edat. Això ens fa pensar en la possible concurrència de situacions relacionals dels pares i mares amb les noies que, per les seves característiques personals, per l'atribució d'un rol més feble que els nois (en els quals l'adopció d'una posició dominant en la relació pot venir determinada per la presa de consciència respecte al propi desenvolupament físic), o pel predomini d'un tipus

d'agressió més verbal o psicològica que no pas física, retardarien la denúncia. Al llarg de l'estudi es reprendrà l'anàlisi d'algunes variables segons el gènere que poden dibuixar alguna diferència interessant entre el perfil dels nois i de les noies.

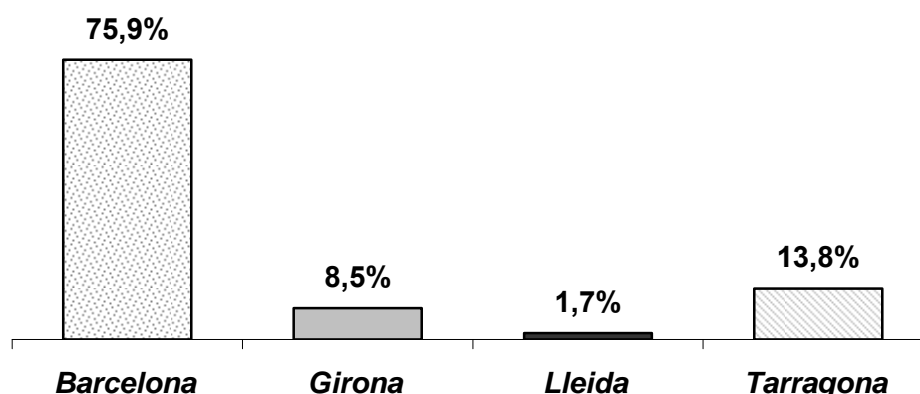
Lloc de naixement i lloc de residència

Com ja s'explica a la introducció, aquesta recerca té per objectiu analitzar la població que té expedients oberts a les quatre demarcacions judicials de menors de Catalunya, i que corresponen als Jutjats de Menors de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona. Cal referir-nos, doncs, al *lloc de residència* dels joves i les seves famílies. Abans d'aturar-nos en el nombre de joves, segon la província de residència, donarem dues dades que informen del país i de la Comunitat Autònoma de naixement.

Pel que fa al país d'origen dels joves el 91,4 % ha nascut a l'Estat Espanyol, dels quals el 81,9% són nascuts a Catalunya i el 9,5% en una altra Comunitat Autònoma. El 8,6 % de la població estudiada han nascut a d'altres països, la majoria extracomunitaris: 5 joves del Marroc, 1 de Guinea, 1 de França, 1 de Romania, 1 del Perú i 1 de República Dominicana.

Donat el nombre de poblacions que corresponen a la demarcació judicial dels jutjats de Barcelona, la majoria dels menors imputats tenen la seva residència a Barcelona o a l'àrea metropolitana. Al gràfic la taula 5.1.4 es pot veure aquesta distribució.

Gràfic 5.1.4. *Província de residència*²³

²³ Els joves que tenen obert expedient a Lleida únicament són dos. A efectes d'anàlisi estadístic restarien exclosos, donat que el programa utilitzat no fa cap relació si el número de registres en una categoria és inferior a 5, per tant s'han sumat als de Girona a efectes de processament de dades.

Com reflecteix la taula la gran majoria de joves que té obert expedient per violència en l'àmbit familiar viu a Barcelona o a les poblacions del voltant, això ens suggereix que aquells conflictes que arriben a la justícia pertanyen a un entorn urbà.

5.1.2. Entorn a quines activitats s'organitzen els joves

L'escola i el treball. Dos àmbits de socialització

Una primera aproximació a les característiques dels joves amb expedients per violència domèstica la cerquem en dos àmbits que proporcionen elements essencials per al desenvolupament i l'adaptació social dels subjectes. L'escola com a transmissora de coneixements i de valors, i el treball que proporciona estabilitat i mitjans per viure.

L'anàlisi de les activitats que realitza el jove, però sobre tot les circumstàncies que acompanyen el seu pas per l'escola, poden tenir certa rellevància si tenim en compte que el procediment judicial de menors té un caràcter no només responsabilitzador, sinó eminentment educatiu.

Amb el recull de les dades que fan referència a l'escolarització d'aquests joves es pretén conèixer la relació que manté el noi amb aquesta institució educativa. Sense, ni molt menys exhaurir totes les possibilitats d'anàlisi, suposa el poder tenir en consideració el tipus d'estratègies individuals front l'educació, ja que aquestes els donaran estratègies en la seva adaptació psicosocial. Aquestes actituds depenen del grau d'identificació amb la cultura escolar i les promeses del sistema educatiu. Podem parlar *d'identificació expressiva* amb l'escola (components socioculturals de l'alumne i la família que els fan més propers o distants de la institució escolar) i *d'identificació instrumental* (expectatives que

té l'individu respecte a la institució educativa per al seu progrés socioeconòmic i professional)²⁴.

Hem fet servir tres variables (nivell escolar assolit, rendiment escolar i trajectòria escolar) per recollir la informació relativa a l'escolaritat dels joves. D'una banda el nivell escolar assolit pel menor, tenint en compte que el 28,4% de la població estudiada, per l'edat encara es troben en l'etapa d'escolaritat obligatòria; i de l'altra aspectes més valoratius (rendiment expressat en forma de motivació, hàbits de treball i resultats acadèmics) i aspectes sobre la seva adaptació a la institució escolar.

Pel que fa al *nivell escolar assolit*, hem d'assenyalar algunes qüestions. En primer lloc que en tots els grups d'edat hi ha un percentatge que oscil·la entre l'11% i el 16% en què desconeixem aquesta dada. En el casos en què està registrada hi pot haver una lleugera desviació entre la data de comissió del delicte i la realització de l'informe, la qual cosa explicaria que no hi hagués una correspondència exacta entre l'edat i l'últim curs realitzat. Tanmateix, sí que podem donar unes dades bastant significatives sobre si l'últim curs és correspon a l'edat del menor, o si hi ha hagut un abandonament precoç dels estudis.

En la taula 5.1.5 s'intenta fer una representació de la correspondència entre l'edat i el nivell escolar assolit. Els percentatges que s'escriuen en verd corresponen a aquells en què hi ha una correspondència correcta entre edat i curs. En alguns casos considerem que hi pot haver un cert marge de discordància, quan els menors aconsegueixen anys durant el primer semestre de l'any. Els percentatges que s'escriuen en vermell són, al contrari, aquells en què la correspondència entre l'edat i l'últim curs no és correcta.

---

²⁴ FERNÁNDEZ ENGUITA, M. *La escuela a examen*. Madrid: Pirámide, 1995.

Taula 5.1.5. Últim curs assolit, per edats.

	14		15		16		17	
	N	%	N	%	N	%	N	%
No consta	1	11,1	3	12,5	6	16,2	5	10,9
1r Cicle de l'ESO	1	11,1	5	20,8	4	10,8	3	6,5
3r. ESO	5	55,6	7	29,2	5	13,5	11	23,9
4t. ESO	1	11,1	4	16,7	14	37,8	11	23,9
Batx.1/Mòduls Grau Mig.	---	---	1	4,2	5	13,5	3	6,5
Batx. 2/Mòduls Grau Sup.	---	---	2	8,3	---	---	2	4,3
Escola Taller	---	---	---	---	2	5,4	3	6,5
Garantia Social	1	11,1	2	8,3	1	2,7	8	17,4
Total	9	100	24	100	37	100	46	100

Per tant, s'observa que les edats en les quals es dona un major endarreriment és en els joves de 15 anys (20,8%), els de 16 anys (24,3%) i els de 17 anys (30,4%). Tant els uns com els altres poden presentar un endarreriment d'un o dos cursos escolars, tot i que en el cas dels que ja no estan en edat escolar obligatòria vol dir que han abandonat els estudis

En els dos extrems del contínum tenim: els que estan fent una formació postobligatòria (tant de caire acadèmic-professional com formatiu-ocupacional) que sumen una quarta part de la població. Mentre que en la part baixa és preocupant, com ja hem vist, el percentatge que en totes les edats es troben en el primer cicle de l'ESO, ja que tenint en compte que l'edat mínima d'arribada a la justícia de menors és de 14 anys, suposaria un important endarreriment escolar o un abandonament precoç (en el cas d'aquells que són més grans d'edat).

La *valoració del rendiment escolar* es descriu en la taula següent, on queda reflectit l'alt índex de fracàs escolar que té la població estudiada, si considerem les valoracions regular i dolent que abasten el 67,3 % del total. El 14,7 % ha fet

un procés que es considera que no ha presentat dificultats, i del 18,1 % no s'han trobat dades registrades a la documentació consultada.

Taula 5.1.6. Valoració del rendiment escolar

Rendiment escolar	N	%
No consta	21	18,1
Molt bo/ bo	17	14,7
Regular	25	21,6
Dolent	53	45,6
Total	116	100,0

La *trajectòria escolar* inclou aspectes que es refereixen a quin és el grau d'adaptació a la dinàmica escolar, quins aspectes es veuen més afectats de manera que aquests influeixen positivament o negativament en la trajectòria del jove.

A l'hora de categoritzar ha estat difícil poder comptar amb el detall d'aquestes característiques quan no estan informades. El que sí s'ha constatat és el predomini de les categories referides a la freqüència amb que els joves canvien de centre escolar, les dificultats d'adaptació, les dificultats d'aprenentatge i l'absentisme, tal com consta a la taula 5.1.7. També es pretenien comptabilitzar els casos que havien precisat l'adaptació del currículum acadèmic en la formació obligatòria, tant dins del propi centre (consideracions de metodologia i materials, i/o modificació d'objectius i continguts), com quan es fa una escolarització compartida amb una Unitat d'Escolarització Externa, o amb una Unitat Mèdica Educativa. Atès que aquesta informació només constava en tres casos no l'hem pogut valorar, perquè probablement no és representativa de la dada real.

5.1.7. Trajectòria escolar

Trajectòria escolar	N	%
Sense dificultats	15	12,9
Dificultats d'adaptació	8	6,9
Dificultats d'aprenentatge	15	12,9
Dificultats d'adaptació i aprenentatge	7	6,0
Dificultats d'adaptació, d'aprenentatge i absentisme	29	25,0
Dificultats d'adaptació, d'aprenentatge i canvis de centre	14	12,1
Dificultats d'adaptació, d'aprenentatge, absentisme i canvis de centre	13	11,2
Sense informació	15	12,9
Total	37	100

Llevat del 12,9% que no presenten o no han presentat dificultats, ni canvis en la seva trajectòria, es pot dir que en quasi bé tots els casos es dona més d'una categoria. Així podem veure on s'agrupa un major nombre de casos:

- Joves en els quals es donen dificultats d'aprenentatge i/o dificultats d'adaptació, sumen un total del 25,8%.
- Si junt a les dificultats d'adaptació i/o aprenentatge, es dona absentisme (que vindria a reforçar la idea de manca d'adaptació a l'entorn escolar), ens trobem amb la quarta part de la població (25%).

Ens ha sorprès un altre aspecte de l'escolarització dels joves que apareix en multitud d'informes, el fet que alguns nois i noies tot sovint han canviat d'escola.

- En un 12,1% els canvis han estat lligats a dificultats en els aprenentatges i en l'adaptació.
- I en un 11,2% si hi afegim l'absentisme.

En total, el 74,1% dels joves acumulen diverses incidències, totes elles significatives, com per condicionar i incidir negativament en les variables que vèiem anteriorment de rendiment escolar i curs assolit. Està clar, per exemple, que l'absentisme és una dificultat afegida als problemes d'adaptació a l'escola que presenten aquests menors. Però això és el que motiva els canvis de centre a resultes de sancions o intents per reconduir els problemes escolars a través de recursos formatius i educatius alternatius? O bé, molts canvis previs

han fet que la trajectòria escolar del menor es desestabilitzés i es produís una involució?

Del total de casos només en sis, que representaria aproximadament un 5%, en els informes hi ha una referència explícita a la clara implicació de la família en el procés escolar del menor, la qual cosa voldria dir que en molts pocs casos la identificació expressiva amb l'escola per part de la família tindria un signe clarament positiu.

Recuperant la idea que plantejàvem al principi sobre quines serien les estratègies d'aquests joves davant la institució educativa, podríem concretar que una bona part desenvoluparien estratègies de rebuig front l'educació, de manera que el jove, el medi social, el grup d'iguals i, potser, la família es mantindrien en una posició distant del centre educatiu i les expectatives que aquesta (l'educació) pot generar.

Com veurem en el punt següent, aquest grup "antiescola" acostuma a buscar estratègies de compensació que en el millor dels casos poden ser una alternativa afavoridora per a la seva adaptació (treball), i en el pitjor poden produir major risc de desadaptació i exclusió social com la dominància del temps per a l'oci, conductes al marge de les normes, maternitat – paternitat precoces (que en el cas de la població estudiada es d'un 4,5%), etc.

Pel que fa a l'altre àmbit que contribueix al procés d'adaptació personal i social del jove, *el treball*, podem dir que del total de la població estudiada, el 71,6% tenen edat laboral, la resta encara no té edat per començar a buscar feina. (Taula 5.1.8). Els joves de 16 anys, treballen en un 24,3%, han treballat (però ara no treballen) un 13,5% i no treballen un 37,8%. Respecte als de 17 anys, la xifra dels que treballen es manté molt similar (23,9%), en canvi augmenta la dels que ara no treballen però ho havien fet anteriorment (15,2%), i dels que no treballen (43,5%). És rellevant l'alt percentatge de joves que ja amb disset anys, no han treballat mai. Mentre que els que treballen o han treballat, mantenen puntuacions més homogènies al comparar entre els setze i els disset anys.

Taula 5.1.8. Situació laboral i edat

	16 anys		17 anys	
	N	%	N	%
No consta	9	24,3	8	17,4
Treballa	9	24,3	11	23,9
Ha treballat	5	13,5	7	15,2
No treballa	14	37,8	20	43,5
Total	37	100	46	100

Alguns dels joves que no treballen podria ser que no fossin tampoc aturats, perquè podrien estar estudiant i no formarien part de la població activa, la qual cosa reduiria una mica les dades. Tanmateix no podem donar unes dades exactes al respecte ja que el que s'ha enregistrat és l'últim curs assolit, sense discriminar si és el que està realitzant en el moment en què s'elaboren els informes. Podríem fer una aproximació a partir de la taula 5.1.5, que hem vist anteriorment, la qual cosa vindria a suposar que un 22,6% dels joves de setze anys, i un 34,7% dels de disset podrien estar fent una activitat formativa-acadèmica o formativa-ocupacional. Això reduiria i faria més homogenis els percentatges de joves aturats, que se situaria al voltant del 28,7% als setze anys i del 24,0% als disset anys.

Les condicions de treball, en general són força inestables tant per tractar-se de contractacions temporals i en alguns casos, fins i tot sense contracte, predominant per tant unes condicions laborals força precàries i desencisadores per als joves. Val a dir que les situacions d'atur, en la majoria dels casos ho han estat per causes alienes al propi jove, i que només en algun cas consta que la pèrdua de feina ha estat atribuïble a ell mateix per abandonament o acomiadament.

També en aquest punt ens agradaria plantejar noves qüestions per a un futur. La possibilitat de correlacionar la situació laboral amb el temps que aquests joves romanen en el circuit escolar (i també si han participat en d'altres tipus d'activitats organitzades), i aquests aspectes amb altres variables personals i

sociofamiliars (o contextuals), ens donaria informació sobre la situació d'estabilitat o inestabilitat que viu el subjecte, com elements de protecció o de risc respecte a les seves possibilitats d'adaptació. Aquestes dades relacionades amb una situació familiar concreta ens podria donar una idea sobre l'existència de factors protectors interns al subjecte i/o externs al context.

El temps lliure i les activitats d'oci

Si recordem les dades referides a la trajectòria escolar, amb un grau considerable d'incidències al llarg de la mateixa, i la que explica la inserció al món laboral, fàcilment deduirem que aquest grup de joves té molt de temps al marge de qualsevol activitat organitzada. Per això ens preguntem, que fan durant aquest temps, com s'organitzen, com es diverteixen, com es relacionen?

Dels resultats obtinguts podem dir que més de la meitat dels joves (63,8%), no tenen el temps lliure organitzat al voltant d'activitats. D'aquests, la major part (43,5%) expliquen que passen el seu temps al carrer i les places, en espais més o menys fixos, i també voltant per alguna gran superfície comercial. La resta (29,4%), dediquen una part d'aquest temps a navegar per internet, jugar amb videojocs o xatejar en els cibers. Els caps de setmana acostumen a freqüentar bars i discoteques.

Només el 12,9% fan activitats organitzades en el seu temps lliure. Això vol dir que ho fan de forma regular i estan sota la supervisió d'adults.

Quasibé no existeixen diferències per sexes entre el nombre dels qui fan alguna activitat i els qui no la fan. Comparant les edats s'observa com, progressivament, es va abandonant la participació en activitats organitzades, passant de ser un 22,2% als 14 anys a un 6,5% als 17. En el 23,3% no hi ha registrada cap dada.

5.1.3. Aspectes relacionals i conductuals

El grup d'iguals

Un factor rellevant en la formació de la personalitat és el grup d'amics, com s'influeixen els un als altres, com compensen les seves necessitats, com s'organitzen per aconseguir superar etapes i circumstàncies vitals del període que analitzem. A més dels lligams que generen les experiències compartides, autors com Coleman (1985)²⁵ també es refereix a que el procés de vinculació amb el grup d'iguals és potenciat per la progressiva desvinculació de la família. La relació amb els amics permet canalitzar moltes de les dificultats que els planteja el procés de reestructuració de les seves relacions familiars. El grup es configura, aleshores, segons els interessos, les preferències, les afeccions o activitats. El significat que es dona a les relacions va canviant al llarg de l'adolescència. Al començament, es basa més en la realització d'activitats comunes que en les interaccions entre companys que impliquen, més endavant, relacions de lleialtat i confiança fins arribar a una experiència més relaxada i compartida.

A la taula 5.1.9 es veu com es caracteritzen els grups de pertinença dels joves objecte d'aquest estudi.

Taula 5.1.9. Característiques del grup de referència.

Grup de referència	N	%
No consta	18	15,5
Grup exempt de problemàtica	27	23,3
Manca de relació	10	8,6
Grup dissocial	54	46,6
Grup violent dissocial	7	6,0
Total	116	100

²⁵ Referència extreta de, TRIADÓ, C. (coord.) *Psicologia Evolutiva. Textos per educadors*. Barcelona: Eumo Editorial, 1993.

Tenint en compte que en un 15,5% no hi ha informació al respecte, quasi bé la quarta part de la població (23,3%) forma part d'un grup que es caracteritza per l'absència de dificultats o problemàtiques, ja siguin personals o amb la norma social.

En un 61,2% la relació del jove amb els iguals és disfuncional per diferents causes. El 8,6% de joves no es relacionen de forma espontània amb altres nois i noies de la seva edat. La seva forma de relacionar-se es caracteritza perquè tot i no estar aïllats, les relacions que mantenen són escasses o molt pobres.

En un 46,6% el jove manté, d'una manera estable, relacions amb grups d'iguals que presenten problemes d'adaptació social que es caracteritzen, sobretot, per la seva tendència a transgredir les normes socialment establertes. Finalment, en un 8,6%, a més de les característiques de dissociabilitat del grup, la base de les relacions, funcionament i cohesió del grup es caracteritza per la violència.

Partint de la descripció que s'ha fet a l'inici del present apartat, de com va canviant la concepció de l'amistat al llarg d'aquest període evolutiu, cal fer un apunt en relació amb el grup de joves que estudiem, ja que amb molta freqüència ens trobem davant d'un relat que posa de manifest el desconeixement de la realitat dels seus amics, més enllà del moment present que comparteixen ("els amics són individus amb els que es poden fer coses").

La manifestació de conductes violentes fora de l'àmbit familiar

Tots els joves objecte de l'estudi han estat denunciats per violència en l'àmbit familiar, però volíem saber si a més de manifestar aquesta conducta violenta amb els seus, també l'actuaven a altres llocs i amb altres persones. Les dades que hem trobat són les següents: (Veure la taula 5.1.10)

Taula 5.1.10. Conductes violentes fora de l'àmbit familiar.

	A l'escola		En el medi social			
			Vers els iguals		Vers el adults	
	N	%	N	%	N	%
Si	41	35,3	28	24,1	15	12,9
No	31	26,7	37	31,9	36	31,0
Es desconeix	44	37,9	51	44,0	65	56,0
Total	116	100,0	116	100,0	116	100,0

Per gènere, la població i aquestes conductes quedarien distribuïdes de la següent manera:

Taula 5.1.11 Conductes violentes fora de l'àmbit familiar segons el gènere.

	A l'escola				En el medi social							
					Vers els iguals				Vers el adults			
	Home		Dona		Home		Dona		Home		Dona	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Si	30	32,6	11	45,8	20	45,8	8	33,3	11	12,0	4	16,7
No	28	30,4	3	12,5	32	34,8	5	20,8	30	32,6	6	25,0
Es desconeix	34	37,0	10	41,7	40	43,5	11	45,8	51	55,4	14	58,3
Total	92	100	24	100	92	100	24	100	92	100	24	100

Tenim alguns elements que caracteritzen aquest grup de joves. La categoria que ens pot aportar més dades, i dades més contrastades, és la primera quan el jove manifesta conductes agressives i/o violentes en el context escolar (35,3%), bé sigui amb els companys o bé amb els professors. Tot i que en un alt percentatge no es coneix aquesta informació, cal parar atenció en què aquest tipus de conductes sembla que està més present en el cas de les noies.

Quan les situacions de conflicte succeeixen en el medi social, en el total de la població els percentatges disminueixen significativament. La diferència d'aquestes dades pot raure, tal com dèiem abans, en què la valoració de les conductes del jove en el medi social parteix de la informació aportada per ell mateix, la seva família i, en alguns casos, els serveis comunitaris. Així, en el 24,1% dels casos, el jove ha utilitzat l'agressió i/o la violència quan ha tingut algun conflicte amb els iguals. Mentre que en un 31,9% no es donen aquest

tipus de conductes. En la relació amb els adults, la xifra encara es redueix més: en un 12,9% es donen conductes violentes, front un 31% en què no es donen. Cal parar atenció en què en tots tres casos hi ha un percentatge molt alt de joves dels quals desconeixem aquesta informació i en canvi es tracta d'una dada que seria interessant de poder enregistrar en delictes com aquest.

El consum de drogues legals i il·legals

Dins de les conductes de risc que poden mantenir els menors cal considerar el consum de substàncies tòxiques, ja siguin legals o il·legals, i per al nostre anàlisi hem volgut valorar si aquest consum té a veure amb les conductes violentes o bé amb altres actuacions que impliquen transgressió o delictes. A la taula 5.1.12 es pot veure els joves de l'estudi que mantenen un consum regular d'algun tipus de droga.

Taula 5.1.12. Consum regular de substàncies

Consum de drogues	N	%
Alcohol i/o tabac	5	4,3
Substàncies il·legals	26	22,4
Il·legals i alcohol i/o tabac	37	31,9
Sense consum	48	41,4
Total	116	100,0

Tot i que teníem la pretensió de veure si les conductes violentes a casa estaven relacionades amb el consum de drogues, és a dir si el conflicte es donava sota l'efecte de tòxics, aquesta dada era molt difícil d'obtenir i només apareix en alguns relats de les declaracions a l'hora d'interposar la denúncia. Per això hem abordat aquest aspecte d'una forma indirecta analitzant la relació entre el consum regular de substàncies i la manifestació de conductes violentes en d'altres àmbits com l'escola i en el medi social vers iguals i adults.

En tots els casos en que es donen conductes violentes el percentatge de subjectes que consumeixen (tant substàncies legals com il·legals) és superior al del grup que no presenten aquest tipus de conductes. La taula ens mostra

dos grups clarament diferenciats, per una banda un 58,6 % que té un consum regular d'algun tipus de droga, per un altre 41,4 % que no consumeix.

La relació inversa, és a dir, els joves que consumeixen substàncies en quins àmbits manifesten conductes violentes, es concreta en les següents taules que posen de manifest que la dada que es manté més constant (entre el 31% i el 37%) és la que “si no hi ha consum, és menys freqüent que apareguin conductes violentes”. Respecte a les altres dades hi ha força variabilitat, predominant la relació entre consum de substàncies il·legals i/o legals i la manifestació de conductes violentes a l'escola i en el medi social envers els iguals.

Taula 5.1.13. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes a l'escola.

	Consum d'alcohol i/o tabac		Consum de substàncies il·legals		Consum combinat		Sense consum	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Amb conducta violenta	—	—	10	38,5	19	51,4	12	25,0
Sense conducta violenta	3	60,0	6	23,1	7	18,9	15	31,3
Conducta desconeguda	2	40,0	10	38,5	11	29,7	21	43,8
Total	5	100	26	100	37	100	48	100

Taula 5.1.14. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes en el medi social vers els iguals.

	Consum d'alcohol i/o tabac		Consum de substàncies il·legals		Consum combinat		Sense consum	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Amb conducta violenta	—	—	7	26,9	13	35,1	8	16,7
Sense conducta violenta	3	60,0	7	26,9	9	24,3	18	37,5
Conducta desconeguda	2	40,0	12	46,2	15	40,5	22	45,8
Total	5	100	26	100	37	100	48	100

Taula 5.1.15. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes en el medi social vers adults.

	Consum d'alcohol i/o tabac		Consum de substàncies Il·legals		Consum combinat		Sense consum	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Amb conducta violenta	—	—	5	19,2	5	13,5	5	10,4
Sense conducta violenta	3	60,0	6	23,1	9	24,3	18	37,5
Conducta desconeguda	2	40,0	15	57,7	23	62,2	25	52,1
Total	5	100	26	100	37	100	48	100

L'altra lectura de les dades es correspon amb quines són les drogues que consumeixen els joves. Si considerem percentualment les dades obtingudes en primer lloc, un 26,7 % és consumidor de cannabis i haixix; el 14,7 % són consumidors de cocaïna i altres drogues; un 9,5 % combina les drogues de disseny amb el cannabis i l'haixix; el 3,4 % utilitza psicofàrmacs, inhalants, i drogues de disseny; el 4,3 % són consumidors de drogues legals i finalment està el grup sense consum, el 41,4%, com hem vist al principi d'aquest apartat.

La politoxicomania és el tret que caracteritza al grup de consumidors que sumen un total del 54,3%, donat que la meitat d'aquest (27,6%) barregen diverses substàncies amb una incidència significativa de la cocaïna (14,7%).

5.1.4. Circumstàncies personals del jove

Alguns aspectes a considerar en el seu desenvolupament

En aquest punt considerem aquells aspectes que s'han produït durant la primera i segona infància, i que podent haver influït en el desenvolupament físic i emocional del jove.

Per tal de donar cabuda a totes les situacions possibles que es reflectien en els informes vam elaborar una variable oberta on incloure totes les descripcions al respecte. Per a la seva anàlisi hem procedit a l'agrupació i reclassificació de

les categories amb el registre de les dades més significatives i/o que s'han trobat amb més freqüència.

En un 27,6% ens trobem que no consta *cap dada* enregistrada sobre aquesta variable. En un 9,5% *no hi ha alteracions significatives*, això vol dir que hi ha una referència expressa que no s'ha produït cap fet destacable al llarg del desenvolupament de jove. Mentre que *amb alteracions significatives*, és a dir que es destaquen possibles factors de risc durant el seu desenvolupament, ha estat enregistrat en un 62,9% dels casos.

Analitzant amb més detall quins han estat aquests aspectes significatius al llarg de la història dels joves, ens trobem amb els resultats de la taula 5.1.16.

Taula 5.1.16. Aspectes destacables del desenvolupament

Aspectes del desenvolupament	N	%
Cap dada	32	27,6
Sense alteracions significatives	11	9,5
Abandònic / Carencial	12	6,9
Institucionalitzat. DGAIA	8	6,9
Mort (parent) Malaltia	6	5,2
Problemes Conductuals/ /Emocionals	30	25,9
Disminució. Retard mental	8	6,9
Hospitalització Psiquiàtrica	9	7,8
Total	116	100,0

Tot i que com es pot observar aquesta categorització és bastant heterogènia podríem fer les següents consideracions respecte a les dades que s'obtenen:

- Podem descriure un primer grup en el qual es donen una sèrie de circumstàncies que tenen una influència en el desenvolupament del jove, però que estan motivades per causes o factors externs, relacionats amb l'àmbit familiar i les relacions que s'hi estableixen. En referim a aquell nombre de joves amb una història prèvia de carències afectives i manca de l'atenció material necessària, per absència o negligència dels adults de

referència (6,9%); aquells en què les diferents problemàtiques familiars han col·locat els menors en una situació de risc suficient com per a valorar des de les instàncies protectores una situació de desemparament (6,9%); i aquells que han patit una pèrdua o absència durant un període perllongat de figures properes i significatives del seu entorn immediat (5,2%).

- En un segon grup inclouríem aquelles circumstàncies que considerariem intrínseques al propi jove. Ens referim a problemàtiques al llarg del desenvolupament en les àrees cognitiva (dèficits acreditats mitjançant la valoració d'un Centre d'Atenció a Disminuïts), dificultats d'adaptació en l'àrea conductual (fugues de casa, accidents, agressivitat, tendència hiperactiva, impulsivitat,...) i/o en l'àrea emocional (retraïment, aïllament, labilitat emocional, conductes autolítiques), i també a trastorns orgànics que han deixat seqüeles. Aquest grup suma un total del 32,8%. En un 7,8% hi ha hagut un agreujament de les problemàtiques personals que ha portat a l'atenció i internament des de l'àmbit de la salut mental.

És interessant considerar aquest apartat tenint en compte les intervencions prèvies que s'han dut a terme abans d'interposar la denúncia i quina problemàtica atendien (Taula 5.1.17). Tot i que en molts casos no consta cap dada sobre el desenvolupament dels joves, destaca el percentatge superior (43,8%) de casos que han presentat alteracions significatives i de diversa índole tal com hem explicat, i que han estat atesos en primer lloc des de diferents Serveis Comunitaris, i en segon lloc també des de l'àmbit de la justícia (24,7%).

Taula 5.1.17. Aspectes del desenvolupament i intervencions prèvies a la DGJJ.

	Aspectes del desenvolupament					
	Amb alteracions significatives		Sense alteracions significatives		Es desconeix	
Intervencions prèvies de DGJJ	N	%	N	%	N	%
Cap intervenció prèvia	18	24,7	9	81,8	17	53,1
Salut Mental, DGAIA, Serveis Socials	32	43,8	1	9,1	11	34,4
Justícia Juvenil, Salut Mental, DGAIA, Serveis ²⁶	18	24,7	---	---	4	12,5
Justícia Juvenil	5	6,8	1	9,1	---	---
Total	73	100	11	100	32	100

Característiques personals

Paral·lelament als aspectes i situacions viscudes durant la primera i segona infància, s'hi van dibuixant unes característiques personals determinades. El jove ja té l'edat en què penalment se li exigeix una responsabilitat respecte a les seves conductes, amb les consideracions oportunes tenint en compte el període evolutiu en el qual es troba. Per això, en aquest punt es pretenen categoritzar aquells aspectes que fan referència a aspectes de la personalitat del jove i de les seves conductes.

La personalitat conforma les estratègies que desenvolupa l'individu en la seva interacció amb l'entorn i amb sí mateix a l'hora de cercar mecanismes de defensa al servei de la integració i defensa del jo²⁷.

²⁶ Es refereix a intervencions de *Justícia Juvenil* a aquelles intervencions que porta a terme la DGJJ a partir de l'execució d'una mesura imposada per sentència ferma per un Jutge de Menors d'acord amb allò que disposa la LORPM.

Intervencions de *Salut Mental* són aquelles que es realitzen en l'àmbit sanitari per part de serveis especialitzats en salut mental infantil i juvenil tant de la xarxa pública com privada. Intervencions *DGAIA* (Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) són aquelles que es realitzen des de l'àmbit de protectora en aquelles funcions que li són pròpies. Intervencions des dels *Serveis Socials*, són aquelles que es realitzen en l'entorn comunitari més proper, i en primera instància, arran de les demandes i necessitats dels propis usuaris (famílies i joves) o per derivació d'altres serveis.

²⁷ Referència extreta del temari sobre Psicodiagnòstic des de la teoria de T. Millon del postgrau de Psicopatologia Clínica de la Universitat de Barcelona (2002-2003). Aguirre, G. *El modelo de Millon, aplicación a la evaluación y al diagnóstico*.

Després d'analitzar en els informes que consten als expedients sobre la població estudiada, tots aquells aspectes que fan referència a la seva autoimatge, actituds, valors i conductes, hem pogut diferenciar tot un seguit d'aspectes de personalitat d'aquests joves que resulten adequats o inadequats per a la seva adaptació social.

Per a la dimensió desadaptativa ens ha estat útil el model que planteja Achenbach²⁸ a partir de l'estudi de les disfuncions clíniques en el context de la maduració, i l'estudi de les disfuncions en sí mateixes, o de la trajectòria evolutiva del desenvolupament de les conductes alterades

La dimensió desadaptativa pot oscil·lar entre dos pols oposats. D'una banda, la *internalització*, que es refereix a conductes inadequades que condueixen al replegament del subjecte cap a sí mateix, les conseqüències del qual afecten el propi subjecte i creen conflicte personal. Són conductes que posen de relleu un excessiu control intern, i habitualment són considerades com a respostes conductuals d'ordre emocional (ansietat-depressió, aïllament i queixes somàtiques) . En l'altre extrem, l'*externalització* que es refereix a conductes distorsionadores de la relació social tals com agressivitat i delinqüència. Un cúmul d'aquest tipus de conductes crea insatisfacció o perturbacions en l'entorn en el qual es produeixen. Contràriament a les conductes internalitzants, les externalitzants es dirigeixen cap o contra els demés, i són fruit d'una falta de control.

Així doncs, les característiques personals dels joves denunciats per violència familiar han quedat relacionades segons les categories que consten a la taula 5.1.18.

---

²⁸ Referència extreta del temari sobre Infància i Adolescència del postgrau de Psicopatologia clínica de la Universitat de Barcelona (2002-2003). Fornés, M. Tema 1: *Taxonomías clínicas versus taxonomías empíricas, la propuesta de Achenbach.*

Taula 5.1.18. Característiques personals

	N	%
Tendència a l'externalització	28	24,1
Tendència a la internalització	12	10,3
Limitacions cognitives	4	3,4
Trastorns emocionals i conductuals	11	9,5
Sense alteracions i/o actituds responsables	19	16,4
No consta	42	36,2
Total	116	100,0

Deixant de banda el 36,2% dels quals no tenim dades sobre les seves característiques personals, només el 16,4% són joves respecte als quals es destaquen les seves capacitats, recursos personals i/o manca d'alteracions en la seva conducta. No es descriuen alteracions significatives i mantenen una actitud responsable davant la seva actuació, això vol dir que es mostren afectats i reconeixen que el seu comportament ha estat inadequat.

El grup més nombrós (47,3%) queda repartit entre aquells que mostren una conducta desadaptada que pot manifestar-se -com vèiem- de diferents formes. És el que hem caracteritzat com *tendència a l'externalització*, en un 24,1%, (jove que destaca per una actitud poc col·laboradora, oposicionista, distant i prepotent; es descriuen comportaments impulsius, agressius i poca capacitat per a la reflexió); *tendència a la internalització*, en un 10,3%, (jove en el qual predominen actituds relacionades amb la tristesa, l'apatia, la solitud o l'aïllament; mostra un comportament general inhibit, amb dificultats d'introspecció i per a relatar la pròpia trajectòria; pot mostrar-se també desorientat i confús). S'aproxima en proporció el grup de joves als quals se'ls ha diagnosticat algun tipus de trastorn mental (9,5%)²⁹; i queda com a categoria residual, amb un 3,4%, el nombre de joves les dificultats dels quals estan bàsicament motivades pels seus dèficits cognitius. Tots ells tindrien en comú el

²⁹ No és l'objectiu d'aquest apartat fer una descripció de les circumstàncies personals d'aquests joves des de la psicopatologia ja que aquesta informació diagnòstica és molt excepcional en els expedients analitzats i, a més, tampoc es correspondria amb la realitat que ens trobem.

fet que presentarien més dificultats a l'hora d'interioritzar normes, de respectar límits i d'assumir responsabilitats.

Davant del conflicte que ens ocupa i valorant l'actitud del jove davant del professional que l'entrevista, la majoria dels que tenen tendència a la externalització i a la internalització es mostren respectuosos davant la intervenció professional i la seva actitud és participativa respecte al que se li demana. Això no obstant, presentarien més poca capacitat de reflexió i d'introspecció que la resta de subjectes (el 30,4% front el 16,7%) a l'hora d'enfrontar-se amb el motiu que els ha portat a la justícia i el significat de la intervenció. Tot i que el grup que no presenta alteracions i la seva actitud és responsable, la majoria d'ells també tenen actituds més connectades amb el procés que es du a terme, si es comparen amb la resta de subjectes (amb algun tipus de desadaptació), l'actitud dels quals també és la d'entendre el procés en el que estan immersos, el percentatge és el mateix, 31,7%.

A mode de reflexió i d'apunt final d'aquest bloc és interessant comentar algunes relacions entre la variable que estem descrivint, sobre les característiques personals, i altres que s'han analitzat més amunt. Ho farem a través de les corresponents taules, tot i tenint present que d'un percentatge de subjectes no tenim dades.

Taula 5.1.19. Les característiques personals i el sexe.

Característiques personals	Nois		Noies	
	N	%	N	%
Tendència externalitzant	21	22,8	7	29,2
Tendència internalitzant	11	12,0	1	4,2
Limitacions cognitives	3	3,3	1	4,2
Trastorns mentals	9	9,8	2	8,3
Sense alteracions	16	17,4	3	12,5
No consta	32	34,8	10	41,7
Total	92	100	24	100

D'aquest quadre ens crida l'atenció que tot i que dominen en ambdós sexes les conductes més distorsionadores de la relació social, aquest percentatge és lleugerament superior en les noies. Mentre que les conductes més inhibides, tot i que estarien menys presents en els dos grups, destacarien per sobre els nois.

Taula 5.1.20. Les característiques personals i l'edat.

Característiques personals	14 anys		15 anys		16 anys		17 anys	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Tendència externalitzant	4	44,4	4	16,7	9	24,3	11	23,9
Tendència internalitzant	1	11,1	4	16,7	2	5,4	5	10,9
Limitacions cognitives	-	-	1	4,2	1	2,7	2	4,3
Trastorns mentals	-	-	2	8,3	1	2,7	8	17,4
Sense alteracions	-	-	2	8,3	10	27,0	7	15,2
No consta	4	44,4	11	45,8	14	37,8	13	28,3
Total	9	100	24	100	37	100	46	100

Considerem que el més destacable d'aquestes dades (que descriuen la població estudiada tal i com consten els seus registres i, per tant, som conscients que són susceptibles a certa variabilitat), és la tendència a l'externalització que està molt present als 14 anys. La internalització sembla una tendència amb menys variabilitat al llarg d'aquests anys. La definició dels trastorns mentals es fa més present cap als disset anys.

Taula 5.1.21. Les característiques personals i els aspectes destacables del desenvolupament.

Característiques personals	Aspectes del desenvolupament					
	Amb alteracions en el desenvolupament		Sense alteracions en el desenvolupament		Cap dada	
	N	%	N	%	N	%
Tendència externalitzant	19	26,0	3	27,3	6	18,8
Tendència internalitzant	8	11,0	-	-	4	12,5
Limitacions cognitives	3	4,1	1	9,1	-	-
Trastorns mentals	10	13,7	-	-	1	3,1
Sense alteracions	12	16,4	-	-	7	21,9
No consta	21	28,8	7	63,6	14	43,8
Total	73	100	11	100	32	100

D'aquesta taula voldríem comentar dues dades que ens criden l'atenció quan hi ha alteracions en el desenvolupament: la majoria de subjectes dels quals tenim dades presenten algunes dificultats en les seves característiques personals. Però també cal assenyalar que en un 16,4% es pot parlar de l'existència de certs factors de risc en el seu desenvolupament i, en canvi, ara no es presenten alteracions significatives respecte a les seves característiques personals.

Quan no hi ha alteracions al llarg del desenvolupament i apareixen actituds i conductes descrites com a tendència a l'externalització (27,3%), podríem parlar d'aspectes conductuals reactius i lligats a l'etapa adolescent.

Taula 5.1.22. Característiques personals i conductes violentes a l'escola.

Característiques personals	Conductes violentes a l'escola					
	Sí		No		Es desconeix	
	N	%	N	%	N	%
Tendència externalitzant	12	29,3	8	25,8	8	18,2
Tendència internalitzant	5	12,2	2	6,5	5	11,4
Limitacions cognitives	4	9,8	-	-	-	-
Trastorns mentals	5	12,2	3	9,7	3	6,8
Sense alteracions	3	7,3	5	16,1	11	25,0
No consta	2	29,3	13	41,9	17	38,6
Total	41	100	31	100	44	100

Hi ha un alt percentatge del qual es desconeix aquesta relació. En la resta hi ha una coincidència entre les conductes violentes a l'escola i la suma de tots aquells que presenten algunes dificultats en la seva adaptació personal (63,5%). Per contra el percentatge de coincidència és menor quan es relaciona la violència a l'escola i la presència de comportaments adaptats (7,3%). Comparant aquesta dada amb la distribució de les característiques personals dels joves denunciats per violència domèstica (taula 5.1.18), ens trobem que en aquests hi ha un percentatge més alt dels que, tot i no considerar el seu comportament com a desadaptatiu en d'altres àmbits (sense alteracions, 16,4%), tenen conductes violentes a casa. Com podríem considerar doncs aquests comportaments agressius a casa, i quins factors intervindrien per a portar al límit del conflicte la relació amb algun membre de la família?

5.2. Les característiques de la família

5.2.1. Nucli de convivència del jove en el moment de la denúncia

Fem referència a la família com a institució social que procura el desenvolupament dels seus membres amb vincles i models que afavoreixen la construcció de la identitat adaptada a la realitat social. Ésdevé referent educatiu que exerceix funcions de control, supervisió i suport per tal d'aconseguir els seus objectius.

La família, com tota estructura, per assolir els seus objectius, per ser, necessita mantenir la seva presència, existir durant el temps suficient que permeti als seus integrants establir vincles estables i significatius.

Hom es podria preguntar si els nuclis familiars dels joves objecte d'aquest estudi presentarien un tipus d'organització i una trajectòria que podria no coincidir amb les tendències que segueix la població general. Per tal de respondre a aquesta pregunta veurem a continuació les característiques familiars dels joves atesos per la justícia juvenil amb delictes de violència familiar.

A la taula 5.2.1. podem observar la composició familiar d'aquests joves:

Taula 5.2.1. Nucli de convivència del jove en el moment de la denúncia

	N	%
Família-Nuclear	51	44,0
Monoparental –Mare	31	26,7
Monoparental-Pare	3	2,6
Reconstituïda-Mare	13	11,2
Convi. Família Extensa	14	12,1
Centre DGAIA o sol	4	3,4
Total	116	100

En conjunt, s'observa que si bé hi ha un 44% de casos que la convivència té lloc en el nucli familiar originari, el 66% restant refereix a diferents organitzacions familiars fora del nucli originari.

Aquest 66% està format pel 29,3% de famílies monoparentals: el 2,6 % monoparentals format pel pare i els fills i el 26,7% famílies monoparentals formades per la mare i els fills. El percentatge de famílies monoparentals integrades només per la mare i els fills és inferior al percentatge que es dona en la població en general, Catalunya és la comunitat on el percentatge és més elevat, superior al 35%³⁰.

L'11,2% correspon al grup en el qual la mare del jove ha format una nova parella, el jove conviu amb la mare i el seu company. En les separacions, la gran majoria dels fills resta a viure amb la mare.

En un 12,1% de casos la convivència és amb la família extensa , el jove viu generalment a casa dels avis, a vegades també hi viu la mare o altres parents.

Finalment, el 3,4 % que correspon als joves que estan internats a un centre de la Direcció General d'Atenció a la Infància. I en un cas, el jove ja estava desinternat i vivia a una pensió. Es tracta del grup en què el jove pot viure de manera independent o bé l'Administració assumeix la tutela i exerceix les funcions parentals.

En fer l'anàlisi multivariable (classificació per segmentació³¹) d'aquestes organitzacions familiars trobem associacions que ens permeten establir característiques comunes ($p < 0.05$), per a cadascuna de les tipologies familiars que hem trobat en la recollida de la informació.

A les *famílies nuclears* s'observa:

- *absència de canvis significatius previs en el nucli familiar*
- *les víctimes han estat el pare i la mare (també poden ser-ho els germans), el pare fa la denúncia, però acompanyen el jove tots dos progenitors*

---

³⁰ Boletín informativo del I.N.E. m17947-2001

³¹ Anàlisi realitzada amb el SPAD-N

- *el jove presenta una actitud correcta i col.laboradora durant l'entrevista*
- *l'estil educatiu del pare és adequat i té estudis superiors*
- *ambdós progenitors associen al seu fill amb dificultats relacionades amb una problemàtica conductual.*

A les famílies *monoparentals –mare*, s'observa :

- *la presència de canvis significatius en el nucli originari es concreta en la separació dels pares*
- *a la llar hi va haver conflictes entre els progenitors i distanciament del pare*
- *la víctima és la mare i també és ella qui fa la denúncia*
- *el jove, majoritàriament, ve sol a l'entrevista, però també el pot acompanyar la mare*
- *el jove no treballa, no presenta conductes violentes entre els iguals i mostra conductes desadaptades tendència "externalitzant"*
- *El grup de referència és de característiques dissocials.*

En la categoria de famílies *monoparentals-pare*, s'observa:

- *la presència d'expedients anteriors i posteriors al de noviolència familiar, que són contra les persones*
- *hi ha hagut canvis de residència a la mateixa població*
- *el jove es relaciona amb grups de característiques violentes i dissocials*
- *el darrer curs realitzat ha estat de garantia social*
- *el motiu que genera el conflicte i la posterior denúncia és la discussió i l'augment de la violència, a més, el jove considera que la responsabilitat en el conflicte és de l'altre.*

En la categoria de família *reconstituïda-amb mare*, s'observa:

- *els canvis anteriors en el nucli familiar es refereixen a la separació dels pares i la remodelació familiar. El jove pot tenir germanastres noies*
- *les víctimes són la mare i la seva parella. La mare pot acompanyar el jove a l'entrevista*
- *la mare presenta un estil educatiu adequat*
- *el jove ha realitzat fins a 4t. d'ESO amb un rendiment regular.*

En la categoria de família en convivència amb família extensa s'observa:

- *les víctimes són els avis, també pot serho la mare i altres parents.*
- *el jove presenta consum d'alcohol i tabac.*
- *el jove ha presentat trets abandonics i carencials en el seu desenvolupament, que han portat a la intervenció de serveis socials, serveis de salut mental i a residir amb la família extensa.*

En conjunt, s'observa que la figura paterna només apareix en dos grups familiars, que presenten característiques molt diferenciades segons hi hagi la figura materna o no. La família monoparental-pare es troba associada a una sèrie de factors que reflecteixen bastanta problemàtica.

Canvis de residència

En tractar la transformació de les llars, un dels factors que cal considerar és el grau de mobilitat o estabilitat pel que respecta al lloc de residència. A la taula 5.2.2 es veu quina ha estat aquesta variable.

Taula 5.2.2. Canvis de residència

	N	%
Cap canvi	43	37,1
Diferents poblacions	36	31,0
Mateixa població	7	6,0
Procés migratori	11	9,5
No consta	19	16,4
Total	116	100,4

El grup més nombrós amb un 37,1% és el referit a l'absència de canvis . Va seguit del 31,0% que correspon a les famílies que el canvi de residència els ha implicat dos o més canvis de població, bastant centrats en el context de l'àrea de Barcelona, que és on viu la major part de la població. El 6,0% respon a famílies que han fet dos o més canvis de residència sense sortir de la mateixa localitat.

En conjunt, podem valorar que el 37,1% presenta una trajectòria estable front la mobilitat que presenta el 37,0% dels grups familiars que han realitzats canvis de residència i el 9,5% de famílies que han seguit un procés migratori. És a dir, el 46,5% de la població estudiada, amb les diferències oportunes, ha afrontat els diversos aspectes associats al canvi, la pèrdua de referents i l'adaptació a nous entorns .

Es tracta d'un percentatge prou elevat, gairebé la meitat de la població estudiada presenta una trajectòria que no els facilita l'arrelament. La mobilitat no afavoreix l'estabilitat ni consolidar lligams amb l'entorn social més proper; aquestes famílies presenten elements que no els favoreixen assolir vincles de pertinença al grup o a la comunitat, que poden exercir funcions de suport a través de les relacions. L'excés de mobilitat pot predisposar al desarrelament i l'aïllament social.

5.2.2. Aproximació a la composició de les famílies

Amb l'interés de descriure amb més amplitud les característiques familiars dels joves, per tal de tenir elements per l'anàlisi i el treball des de l'àmbit professional, també tractarem com estan configurades les famílies pel que fa als fills, el nombre, l'ordre de naixement, o els germanastres, si n'hi ha.

A la taula 5.2.3 es pot veure con són les famílies dels joves.

Taula 5.2.3. Nombre de germans

	N	%
Fill únic	34	29,3
1 germà	54	46,6
2 o més germans	13	11,2
Total	116	100,0

El percentatge més alt, el 46,6% respon a la situació familiar en la que el jove té un germà, és a dir, hi ha dos fills; el 29,3% el jove és fill únic i a l'11,2% hi ha dos germans o més, és a dir, hi ha tres fills o més. Es tracta d'una distribució equivalent a la tendència que segueix la població general.

El percentatge de joves que són fills únics, el 29,3% no és el més elevat, però té prou rellevància pel que significa. Es tracta d'una realitat familiar en què recauen sobre el fill totes les demandes i expectatives parentals, el jove disposa de menys oportunitats per compartir i establir límits amb iguals; la situació li dificulta la diferenciació dels pares, que també poden tenir actituds sobreprotectores i afavorir en el fill l'egocentrisme i actituds d'exigència vers l'entorn, amb dificultats per interactuar amb consideració vers l'altre.

A mesura que augmenta el nombre de fills en la composició familiar, les relacions es modifiquen. Els progenitors han d'exercir el control i la supervisió entre un nombre major de fills i, sovint, es deleguen funcions parentals en els fills grans.

Volem fer menció, també, a les dades referides als germanastres com elements indicadors, relacionats amb la modificació de la composició del nucli de convivència, resultat de les separacions i formació de noves parelles per part dels pares i mares. El 20,7 %, té un germanastre, el 7,8 % en té dos o més i no en tenen cap el 71,6 %. Es tracta de dades referides a situacions familiars en les quals els integrants han passat per fases de crisi i de pèrdua, han hagut d'establir noves estratègies de convivència i construir una nova identitat familiar.

Posició a la fàtria

En aquest apartat volem abordar amb detall la distribució que tenen els fills en les famílies estudiades en funció del lloc que ocupen per ordre de naixement.³² Ens agradaria, més endavant, intentar comprovar si la conducta violenta té algun tipus de relació en funció del lloc que es té a la fàtria.

Taula 5.2.4. Posició a la fàtria

	N	%
Primer	66	56,9
Segon	36	31,0
Tercer o superior	14	12,1
Total	116	100,0

En observar la taula 5.2.4 trobem: que dels joves que tenen obert un expedient per violència familiar, el 56,9 % ocupa el primer lloc a la fàtria, el 31,0% el segon lloc i el 12,1% el tercer lloc o superior .

La dada més destacada respon al 56,9%, que inclou els joves que són els primers a la fàtria , que poden ser el fill gran o fill únic. Es tracta d'una dada que refereix als fills amb els que els pares s'inicien en les funcions parentals, acostumen a ser dipositaris de les angoixes i la inseguretat que genera exercir un nou paper; els pares proven estratègies davant del fill i poden presentar pràctiques poc consistents, variades; el naixement del primer fill pot coincidir també amb una etapa que pot resultar incerta i poc estable pel que fa a l'economia familiar. Alhora, el fill gran tendeix a interioritzar amb major intensitat les pautes i models familiars; en naixer un germà deixa de ser fill únic i ha de refer la seva identitat d'acord amb el nou estatus.

En comparar la distribució de la població de joves en les fàtries segons el gènere, observem a la taula:

---

³² TOMAS, J; BARGADÀ, M; AMPUDIA, M. *Valoración de la familia en situación de crisis*. Barcelona: Editorial Laertes, 1996. (Cuadernos de Paidopsiquiatría, 1).

Taula 5.2.5. Les fàtries segons el gènere

	Nois		Noies	
	N	%	N	%
Primer	54	58,7	12	50
Segon	27	29,3	9	37,5
Tercer	11	12,0	3	12,5
Total	92	100	24	100

Al primer lloc de la fàtria, ja ho sabem, hi ha la major incidència de casos amb una diferència de vuit punts dels nois sobre les noies; al segon lloc el percentatge baixa per tots dos gèneres, es manté la diferència entre tots dos grups però en sentit invers, les noies sobre els nois; al tercer lloc els percentatges són molt inferiors i equivalents per ambdós grups.

En aquest punt ens agradaria comentar els indicis que hi ha elements que poden influir en la distribució dels percentatges segons la fàtria i el gènere. En concret es tracta de dos factors; el primer, de com l'estar en la mateixa posició en el segon lloc, tercer o més de la fàtria té efectes diferents si coincideix amb ser o no el fill petit. El fill benjamí rep un model familiar diversificat entre les figures dels germans, pot restar anul·lat o sobresortir amb actituds d'exigència sobre els demés. El segon, de com el posicionament al segon lloc de la fàtria té efectes diferents segons si hi ha coincidència o no de gènere amb el germà gran; aspecte relacionat amb el sistema d'atribucions que fan els pares i el sistema d'interrelacions que es generen.

A l'anàlisi multivariable referit a la posició dels joves en les fàtries, en la població estudiada, observem que les associacions més consistents són:

Al primer lloc :

- *És fill únic, es mostra responsable*
- *Ve acompanyat pel pare.*
- *Realitza activitats de lleure organitzades.*
- *Ha realitzat canvis de residència a la mateixa població.*

- *L'estil educatiu del pare és permissiu/ lliberal.*
- *La representació que els pares tenen del fill és que presenta problemàtica conductual.*

Al segon lloc :

- *El jove té una germana.*
- *La denúncia la fan el pare i la mare.*
- *Els canvis a la família es concreten en la mort d'una persona significativa.*
- *El jove pren alcohol i tabac.*

Al tercer lloc o superior :

- *Té dos o més germanes i dos o més germanastres, noies.*
- *El darrer curs realitzat ha estat de garantia social.*
- *Té relació amb joves de característiques dissocials.*
- *Els canvis a la família han estat experiències d'accidents i malalties, conviu en família monoparental.*
- *Hi ha intervenció de serveis socials en la problemàtica familiar*
- *La representació que tenen els pares d'ell és que presenta problemàtica relacional.*
- *Té més expedients judicials anteriors i posteriors .*

Pensem que el conjunt de dades descrites i relacionades permet entendre que, en relació a fets de violència familiar, el lloc que s'ocupa a la fàbrica és una variable que reflecteix característiques personals amb una trajectòria diferenciada. Es tracta d'un factor que, juntament amb d'altres, incideix en la conducta i evolució dels joves estudiats i probablement també influeix en el seu pronòstic en relació amb la problemàtica tractada.

5.2.3. Els pares. Algunes dades sociodemogràfiques

Es tracta de la informació que ens permet conèixer les edats, els estudis i els ingressos econòmics dels pares; les circumstàncies que caracteritzen la família del jove, majoritàriament, referides al moment en què es denuncien els fets, però també altres d'etapes prèvies. Les hem triat en funció dels objectius d'aquesta recerca, però en no registrar-se de forma sistemàtica, ha fet que algunes dades no apareguin amb tot el detall que ens hauria agradat.

Pensavem en l'edat dels pares o tutors com a variable que ens podia permetre identificar característiques familiars, expectatives vers els fills o d'altres aspectes segons ideologies³³ i trets generacionals³⁴. També pensavem que es podrien identificar els possibles progenitors que van ser pares i mares molt joves.

La taula 5.2.6 ofereix un resum de l'edat dels pares. S'ha registrat l'edat de la persona que viu amb el jove.

Taula 5.2.7. Edats dels pares o companys. En el moment de la denuncia

	Mare/Tutora		Pare/Tutor	
	N	%	N	%
Menys de 40 anys	31	26,7	-	-
40-45 anys	37	31,9	26	22,4
46-50 anys	14	12,1	16	13,8
51-60 anys	15	12,9	16	13,8
No consta	19	16,4	58	50,0
Total	116	100,0	116	100,0

En principi, les dades més rellevants, a efectes de l'estudi, són les respostes en les que no consta la informació, amb una important diferència segons siguin pares o mares. La gran diferència entre les dades de les mares, no sabem l'edat en un 16,4% respecte dels pares, que no la sabem en un 50%, s'explica

³³ GELVAN DE VEINSTEN, S.B. *Violencia y agresión hacia los padres*. Buenos Aires: Marymar, 1998.

³⁴ SÁNCHEZ, A; SOUZA, A.M. *La crisis de los padres. Aportes para una reflexión en orientación vocacional*. Argentina: Universidad Nacional Tucumán, 2000.

perquè és la mare qui acostuma a acompanyar al jove en les actuacions que tenen a veure amb tot el procediment i, lògicament, la seva edat queda registrada en diversos documents.

El pare queda com un referent absent o amb poca presència, com una figura secundària, amb molt menys protagonisme i responsabilització que la mare en la conflictiva estudiada.

En relació la formació o estudis dels pares, les dades registrades són molt escasses. Pel que fa als pares en un 66,4 % no consta informació i respecte de les mares la xifra és un 61,2 %. Considerem estudis bàsics el període d'escolaritat obligatòria, els pares tenen aquesta formació en el 27,6 % i les mares el 32,8 %. Estudis superiors, en ambdós casos pares i mares tenen la mateixa formació universitària, el 6,0 %.

Es tracta d'uns resultats que no admeten massa comentaris, en tot cas constatar que la problemàtica estudiada si bé té major presència entre joves amb progenitors que tenen formació bàsica, també es dona, en menor presència, entre joves amb progenitors que tenen formació universitària.

Les dades referides als ingressos econòmics de la família indiquen que no hi ha diferències significatives amb la població general. Així que la situació econòmica es defineix com suficient en 69,0 % de les famílies, viuen en una situació de precarietat l'11,2 % i 6,8 % tenen uns ingressos elevats.

Els ingressos familiars, en els pares provenen un 54,3% del treball assalariat, de pensions en un 6,9 % i no consta informació en el 38,8 % dels casos. Les mares treballen el 47,4 % , rep algun tipus de pensió en el 7,8 % i no consta informació en 39,7 % .

Per sectors econòmics, referit en primer lloc als pares, de les dades registrades s'observa que és una població majoritàriament urbana, en el sector secundari treballa el 22,4 % i en el sector serveis un altre 22,4 %, al primari únicament el 5,2 %, i no consta cap dada del 50,0%.

El sector econòmic on treballen més mares és el terciari, un 34,5 %, però cal fer la consideració que el major nombre de mares que treballen a aquest sector ho fa en la neteja, generalment per hores, en domicilis particulars, i per tant en l'economia submergida. Altres mares també treballen a l'hosteleria, al sector secundari treballen el 6,9 %, al primari el 2,6 %, i no consta informació en el 56,0 % dels casos.

En conjunt, podem observar que les famílies estudiades, majoritàriament, disposen d'una situació econòmica que els permet atendre les necessitats bàsiques amb el sou. Una altra qüestió seria poder concretar les característiques de les condicions laborals, el tipus de contracte, la distribució horaria i altres factors relacionats amb el treball que, més enllà del sou i el nivell de vida real, estableixen o desestabilitzen la família, condicionen l'organització familiar i influeixen en el clima de convivència.

5.2.4. Els pares. Relacions i conflictes

Ja hem vist que els joves objecte de l'estudi presenten un desenvolupament i una trajectòria amb força grau d'incidències. Probablement es tracta d'aspectes que també apareixen en els nuclis familiars.

S'ha recollit informació sobre els esdeveniments i/o experiències que han implicat canvis en la vida familiar perquè han introduït modificacions de caire estructural en la configuració del nucli, o perquè s'ha modificat la trajectòria personal d'algun dels seus components.

La taula 5.2.7 ens dóna elements per concretar els canvis referents als pares, abans de produir-se el fet de violència domèstica.

Taula 5.2.7. Canvis anteriors al nucli familiar

	N	%
Si	89	76,7
No	27	23,3
Total	116	100,0

Aquestes dades es podrien explicar sense necessitat d'una gràfica perquè resulten molt clares, el 76,7 % de les famílies dels joves ha viscut alguna situació que ha transformat la realitat familiar, el 23,3 % no ha viscut res que sigui rellevant.

Tipus de canvis al nucli de convivència

Si detallem els canvis més significatius que s'han donat en les famílies dels joves, ens trobem amb els següents.

Taula 5.2.8. Tipus de canvis al nucli de convivència

	N	%
Accidents i malalties	7	6,0
Canvis convivència. Separació i nova parella	15	12,9
Nucli monoparental. Separació. Nova parella	7	6,0
Emigració	6	5,2
Mort. Nova parella	10	8,6
Mort	7	6,0
Problemes relació fills	5	4,3
Separació i nova parella	32	27,6
Cap	27	23,3
Total	116	100,0

De la lectura de la taula, dues xifres són molt clares, al 23,3% de les famílies no ha passat res significatiu, a la resta, al 76,7 % hi ha hagut incidències diverses, que detallem de forma agrupada:

- al 46,5% de les famílies s'han viscut experiències de separació dels progenitors, algunes amb la formació posterior de noves parelles i/o canvi de residència.
- al 14,6 % ha mort un dels progenitors o alguna persona amb la qui hi havia un vincle significatiu
- el 6,0 %, han patit un procés llarg de malaltia o la separació perllongada d'alguna persona amb la que hi havia un vincle significatiu.
- el 5,2 % ha seguit un procés migratori.
- el 4,3 % refereix a problemes en les relacions amb els fills.

Es tracta de dades prou rellevants, referides a un conjunt d'experiències en la història dels progenitors que ha degut influir en l'ambient familiar i en l'evolució del jove.

Altres circumstàncies familiars

Per tal de conèixer el major nombre de situacions que passen a les famílies dels joves, vam recollir altres circumstàncies o experiències en una nova variable: es tracta d'informació més focalitzada en determinades característiques personals, relacions de convivència, presència de consum de tòxics o aspectes que, entre d'altres, detallem:

- En el 17,3% de famílies hi ha problemes de relació, el 12,1 % dels quals són dificultats per acceptar la remodelació de la llar: el jove no accepta la nova parella del progenitor.
- L'13,8% dels pares presenta problemes de salut, majoritàriament es tracta de problemes de salut mental en la figura materna.
- El 8,6% dels progenitors presenten addiccions, majoritàriament es tracta d'alcoholisme en la figura paterna.

Si considerem aquestes dades globalment, resulta un percentatge considerable de progenitors afectats per una problemàtica personal

limitadora de l'exercici de les funcions parentals , que condiona i compromet les relacions amb els fills.

- Els problemes de salut mental, que converteixen a la mare en una figura fràgil, poden ser font de conflicte en la relació amb els fills, però també poden ser l'efecte de la conflictiva que genera el fill.
- Al 5,2 % el pare es mostra distant de la dinàmica familiar.

En fer una valoració global, sabem que el conjunt de totes aquestes circumstàncies dona com a resultat que el 62,1 %, de joves viu en una família amb importants dificultats associades a les interrelacions per la presència d'importants dèficits en els progenitors o per l'estil de relacions establertes o per la presència de factors distorsonants. Els que no presenten aquest tipus de problema representen el 37,9 % .

Intervencions en la problemàtica familiar

El grau i la quantitat de dificultats i conflictes que presenten un gran nombre de les famílies afectades pel problema de la violència fa que la situació traspassi l'àmbit estrictament familiar. S'han realitzat intervencions des de diferents àmbits al 68,2% de les famílies, a la resta, el 19,0% no s'ha produït cap intervenció i al 12,9% no consta. Les intervencions quantificades es poden comprovar a la taula 5.2.9.

Taula 5.2.9. Intervencions en la problemàtica familiar

	N	%
Serveis socials	35	30,2
Salut mental	27	23,3
Serveis socials i Saut mental	17	14,7
No consta	15	12,9
Capl	22	19,0
Total	116	100,0

S'observa la intervenció de serveis socials en un 30,2% de les famílies i de salut mental en el 23,3%, també en el 14,7% hi ha intervenció simultània des d'ambdós serveis.

Es tracta de xifres i percentatges importants, reflecteixen la resposta donada pels agents comunitaris a les necessitats d'aquestes famílies; però no conèixem aspectes rellevants sobre les característiques de les intervencions realitzades, com la durada o la continuïtat de les intervencions, el grau de compromís de les famílies o altres factors importants que han pogut concórrer, que no han permès reconduir el conflicte i/o evitar el pas per justícia.

5.2.5. Els pares com a referent educatiu

En aquest apartat volem centrar-nos en les figures dels progenitors com a peces essencials en el procés de socialització dels fills.³⁵

Si la tasca educativa no resulta fàcil, encara ho és menys quan s'ha de dur a terme en condicions no sempre favorables com hem vist fins ara, pel que fa a les diverses circumstàncies familiars presentades en les pàgines anteriors.

Hem intentat concretar les estratègies i les pautes utilitzades pels pares, o la seva absència, en la interacció amb els fills. Ha estat una variable que s'ha vist bastant afectada per allò comentat amb anterioritat, pel fet que la informació s'obté de documents i informes elaborats amb altres objectius; aquesta qüestió ha limitat les nostres expectatives, encara que igualment ens aporta informació valuosa.

Per tal d'intentar ordenar quines han estat les pràctiques educatives dels pares, en les condicions que ja hem parlat, hem definit quatre categories: adequat, autoritari, permissiu/l liberal i negligent/absent. A la taula 5.5 es pot veure quantificada la distribució resultant.

---

³⁵ SOBRAL, J; ROMERO, E; LUENGO, A. (et al.). *Personalidad y conducta antisocial: amplificadores individuales de los efectos contextuales*. [S.l.]: Universidad de Santiago, 2000.

Taula 5.2.10. Estil educatiu dels pares i/o company

	Mares		Pares		Company	
	N	%	N	%	N	%
No consta	25	21,6	39	33,6	97	83,6
Adequat	15	12,9	10	8,6	5	4,3
Autoritari	14	12,1	23	19,8	7	6,0
Permissiu/Liberal	33	28,4	9	7,8	3	2,6
Negligent/Absent	29	25,0	35	30,2	4	3,4
Total	116	100,0	116	100,0	116	100,0

A l'estil adequat: hi ha suficient equilibri entre grau de control, i exigències vers els fills i el grau de reciprocitat, intercanvi d'informació, mostres d'afecte i acompanyament. Les normes són clares, instaurades des del consens i la flexibilitat, es facilita el diàleg. Dins d'aquest estil, troben el 12,9 % de les mares, el 8,6 % dels pares, i la nova parella formada majoritàriament per la mare en el 4,3% dels casos.

A l'estil autoritari: l'actuació de l'adult presenta un grau de control i exigència molt alt, però és molt baix el grau de comunicació i de manifestacions d'afecte. Les normes poden ser clares, però s'imposen i es basen en l'obediència, el control i la sanció. No es facilita el diàleg i les relacions resulten molt rígides. Responen a un patró autoritari, el 12,1 % de les mares, el 19,8 % dels pares i el 6,0 de les noves parelles.

A l'estil permissiu/l liberal el grau de control i exigència és baix però hi ha un important grau de comunicació i de manifestacions d'afecte. Hi ha tolerància vers les conductes i l'expressió espontània d'impulsos; sense disciplina ni normativa. Les mares el presenten en un 28,4 % , els pares el 7,8 % i les noves parelles el 2,6 %.

A l'estil negligent/absent l'actuació es concreta en poca implicació i indiferència vers els fills, absència d'exigència i de control. Es tracta d'un referent distant, que delega en altres les funcions parentals. Es dona el 25,0% de mares, el 30,2% dels pares i el 3,4% de les noves parelles.

A l'apartat no consta hi ha un 21,6 % de mares i un 33,6 % de pares dels quals no s'ha registrat cap dada als informes consultats, sens dubte és tracta d'un buit important; aquest i altres aspectes que afecten a les nostres expectatives inicials ja els hem comentat abans.

S'observa que els percentatges més alts resulten:

- en les mares, 28,4 % a l'estil permissiu /lliberal i el 25,0% al negligent /absent.
- en els pares, 30,2% a l'estil negligent /absent i el 19,8 % a l'autoritari.

A l'anàlisi multivariable referit als estils educatius predominants del pare i de la mare s'observa:

Estil educatiu *autoritari*:

- *PARE*. Hi ha violència intraparental, la mare és la víctima, el seu estil educatiu és permissiu/lliberal i a la llar hi ha tres o més fills.
- El jove presenta problemes de relació segons els pares , té germanes que són víctimes amb la mare.
- *MARE*. El jove és fill únic o, també, pot tenir germanes, i l'estil educatiu patern és permissiu / lliberal.

Estil educatiu *permissiu/lliberal*:

- *PARE*. El jove presenta dificultats d'adaptació a l'escola i ha realitzat diversos canvis d'escola.
- *MARE*. L'estil educatiu del pare és autoritari, l'economia familiar resulta insuficient i s'han realitzat intervencions des del medi. La víctima és la mare i/o els germans.El jove presenta conductes violentes entre els iguals i consum d'alcohol.

Estil educatiu *negligent/absent*.

- *PARE*. L'estil de la mare és negligent / absent, la família ha viscut accidents i malalties o, també, mort i separacions i canvis de residència; s'ha fet intervenció des del medi des de serveis socials i salut mental . El jove presenta trets abandònics i carencials, també patologia mental, no participa d'activitats organitzades i consumeix alcohol i/o drogues il.legals, entre d'altres aspectes.
- *MARE*. L'estil del pare també és negligent/ absent, la família ha viscut processos de mort i separació, els pares presenten problemes d'alcoholisme i s'han realitzat intervencions des del medi. El jove presenta trets abandònics i carencials, va amb joves de perfil dissociat, no realitza activitats organitzades i el seu rendiment escolar és dolent.

Estil educatiu adequat.

- *PARE*. L'estil de la mare també és adequat, ambdós progenitors són víctimes i acompanyen al noi, viuen en família nuclear i no han viscut canvis anteriors.El jove es considera responsable del fet i s'autoritza la mediació.
- *MARE*. L'estil del progenitor o del company també és adequat, viuen en família reconstituïda-mare, disposen de recursos econòmics suficients .El jove es considera responsable del fet.

En resum, podem dir que les relacions a la llar s'estableixen i es mantenen per raons del vincle, que genera i presenta continguts i funcions diferenciats, associats a les diferents atribucions que es fa als rols materns i paterns, per això un mateix estil educatiu no aplega característiques equivalents i pot generar dinàmiques familiars diferents segons les característiques personals del pare o la mare.

Per la mateixa raó, els estils educatius dels progenitors constitueixen l'estil educatiu familiar segons la combinació dels models que presenta cadascú; combinació condicionada segons si l'estil educatiu el presenta la mare o el

pare³⁶. A major predomini de pràctiques adequades, major grau de coherència entre progenitors, s'afavoreix la convivència i les relacions sota un ambient d'equilibri que facilita el procés d'individuació

En establir relació entre les variables referides als estils educatius del pare i de la mare podem observar a la taula 5.2.11.:

Taula 5.2.11. Coincidències dels Estils educatius dels pares

	N	%
No coincidència d'estil	65	56,0
Hi ha coincidència d'estil	29	25,0
Sense informació	22	19,0
Total	116	100

En el conjunt de les famílies hi ha un 56,0% que no presenten coincidència en l'estil educatiu i un 25% que presenta coherència. Hi ha un 19% de famílies de les quals no ens consta cap dada.

Del 25,0% que presenta coincidència interna d'estils parentals, sabem que el 6,0% pare i mare presenten estils adequats. Després, un percentatge rellevant és l'11,2% en què la mare presenta estil permissiu i el pare autoritari, es tracta d'una combinació en què, si bé hi pot haver un vincle afectuós amb la mare, l'actitud del pare sabem que implica violència intrafamiliar i mare i fills en són víctimes. I el percentatge més alt és el 14,7% en què ambdós progenitors presenten actituds negligents/absents, es tracta d'una situació familiar amb predomini d'actituds de desentesa de les atribucions pròpies de les funcions parentals. Els fills acostumen a presentar importants trets de caire abandonic i solen estar atesos per la família extensa o per l'Administració.

Representació que tenen els pares del fill.

Aquesta variable recull les expressions, les vivències, com manifesten els pares o els seus referents adults aspectes de la personalitat del jove durant les

³⁶ CASTRO, J. *Estilo educativo y psicopatología*. Barcelona: Editorial Laertes, 1996. (Cuadernos de Paidopsiquiatría, 1).

diferents etapes evolutives. La informació es recollia amb respostes obertes que hem agrupat i definit en les categories que s'observen a la taula 5.2.12.

Taula 5.2.12. Representació que tenen els pares del fill

	N	%
No consta	25	21,6
Problemes des de petit	29	25,0
Problemàtica conductual	35	30,2
Problemàtica relacional	16	13,8
Causes externes	11	9,5
Total	116	100,0

En el 21,6 % dels casos no consta cap dada en relació amb aquests aspectes.

Problemes des de petit, que inclou al 25,0 % dels joves d'aquest estudi, refereix a la manifestació de dificultats per integrar al jove en el nucli familiar, ja des de la primera infància; els adults mostren dificultats per rescatar aspectes positius del jove, que no satisfà les seves expectatives. Es detecta un important grau de rebuig, implícit o explícit.

Problemàtica conductual, al 30,2 % dels casos analitzats, les expressions dels adults de referència parlen de conductes observables, que semblen pròpies de l'etapa evolutiva, amb força components conjunturals, com: no respectar els límits o la norma, no respectar les figures d'autoritat, ús de mentides, agressivitat, rebel·lia, impulsivitat i descontrol.

Problemàtica relacional, que inclou al 13,8 % dels casos, fa referència a vivències específiques que la família interpreta com a dificultats en el tracte amb el noi, producte de la dinàmica relacional (separació dels pares, gelós dels germans, identificació amb un dels progenitors, influència d'algun familiar).

Causes externes, representa el 9,5 % del total, l'atribució que totes les coses que fa el fill, segons els pares, és conseqüència d'influències

alienes a la família, els problemes es situen fora de la família. Els responsables poden ser els amics o les casualitats.

Hem volgut fer una aproximació al que refereixen els *pares sobre els fills* amb l'interés de copçar si tenen una imatge prou ajustada d'allò que li passa al fill o si, per contra, la tenen distorsionada. Amb aquest objectiu hem establert una relació amb la variable *característiques personals*, els resultats els podem observar a la taula següent:

Taula 5.2.13. Representació pares del fill / Característiques personals

	Problemes des de petit		Problemàtica conductual		Problemàtica relacional		Causes externes		No consta	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Tendència externalitzant	10	34,5	11	31,4	5	31,3	1	9,1	1	4,0
Tendència internalitzant	4	13,8	2	5,7	2	12,5	1	9,1	3	12,0
Limitacions cognitives	2	6,9	1	2,9	-	-	1	9,1	-	-
Patologia mental	3	10,3	3	8,6	3	18,8	1	9,1	1	4,0
Sense alteracions i/o actitud responsable	1	3,4	7	20	1	6,3	3	27,3	7	28,0
No consta	9	31,0	11	31,4	5	31,3	4	36,4	13	52,0
Total	29	100	35	100	16	100	11	100	25	100

La taula ens mostra, entre d'altres aspectes, que tres categories de la variable representació pares del fill presenten els percentatges més elevats coincidint amb la categoria conductes externalitzants, de la variable característiques personals: el 34,5 % de la categoria problemes des de petit, el 31,4 % de problemàtica conductual, el 31,3% de problemàtica relacional. Podem entendre que un percentatge prou rellevant de les atribucions que fan els pares distribuïdes en diferents categories, en veritat, coincideixen amb conductes de caire externalitzant, amb predomini d'actuacions impulsives i distorsionadores amb l'entorn.

També, cal destacar el 27,3% de la categoria "causes externes" associada a la de "sense alteracions i/o actituds responsables". Reflecteix la situació de

joves que presenten unes característiques personals sense conflictiu o, si la tenen, no els dificulta poder assumir actituds responsabilitzadores ; podríem considerar que hi ha cert grau de coincidència entre ambdues categories, de variables diferents.

Si considerem l'anàlisi multivariada, podem observar les associacions més rellevants a les categories de la variable "representació que els pares tenen del fill".

A "problemes des de petit" :

- *El jove presenta conductes violentes a l'escola, també, consumeix cannabis/ haixís. Té una germana.*
- *L'estil educatiu del pare és negligent/ absent*
- *Hi ha violència intrafamiliar a la llar.*
- *Hi ha intervencions prèvies en la problemàtica familiar.*
- *El jove té expedients anteriors i posteriors.*
- *El motiu de la denúncia és d'amenaça amb ganivet.*

A "problemàtica conductual":

- *És el fill gran, té dos germans i presenta un rendiment escolar regular.*
- *Viu en família nuclear.*

A "problemàtica de relació":

- *El jove ocupa el tercer lloc o més a la fratria. Té dues o més germanes i dues o més germanastres.*
- *És un jove que treballa a l'acabar el procediment, les activitats de lleure són al carrer i consumeix cannabis i altres drogues.*
- *L'estil educatiu del progenitor és autoritari; els pares presenten problemes de salut física i/o mental i hi ha intervencions prèvies a la família en salut mental.*

En conjunt podem concloure que, segons la variable "representació pares del fill", a la categoria "problemes des de petit", el prototipus de jove descrit és el que presenta pitjor pronòstic en l'àmbit de justícia. Entre d'altres factors, creiem que resulta rellevant que, al creuament amb la variable "característiques personals", resulti molt baix el percentatge, el 3,4%, de joves a la categoria "actituds responsabilitzadores". Precisament aquesta categoria resulta bastant alta, un 20%, quan es relaciona amb la categoria "problemes conductuals", en la que sembla que el pas per la justícia sigui testimonial; tal vegada el percentatge de joves que inclou amb capacitat d'assumir actituds responsabilitzadores sigui un factor rellevant.

A la categoria "problemàtica relacional" el prototipus de jove descrit presenta un perfil amb dificultats associades a l'àmbit de la salut mental, com s'observa en el creuament amb la categoria "patologia mental". Es tracta d'un grup en el qual es realitza intervenció des de Salut Mental.

5.3. La violència en la família

5.3.1. Variables analitzades

Com hem vist en el punt anterior els joves s'han desenvolupat en una família on les expectatives que havien dipositat en ells no sempre eren afavoridores ni potenciadores d'un procés o desenvolupament adequat.

Les relacions que mantenen els adults dins del marc familiar, tenen la seva influència i ressò en les actuacions i transmissió de valors als fills. Si la relació és de respecte, d'acceptació de l'altre, d'escolta, d'ajuda, segurament les dificultats s'afrontaran i resoldran de maneres respectuoses.

Però si en les relacions familiars s'ha exercit alguna mena de violència, per alguns dels seus membres vers altres, el que havia de ser el lloc on trobar afecte i comprensió, on trobar un marc de referència estable, es pot tornar en

un espai de patiment i de transmissió d'aquesta forma de relació vers els altres.

Per tal d'intentar trobar elements que ens ajudin a explicar perquè arriben a tenir conductes violentes els joves amb els seus familiars, es va registrar a diverses variables possibles situacions de violència dels adults entre ells, i d'aquests cap als fills, per tal de comprovar si es pot plantejar la influència d'un model de relació, i si aquest es aprèn pels fills. Aquesta idea seria contrària a les teories que suposen l'origen innat de l'agressió maligna, idea que sustenten les ideologies que justifiquen la destructivitat.³⁷

Amb aquests propòsits hem analitzat quatre variables:

- l'existència de violència denunciada intraparental.
- la de violència no denunciada intraparental.
- la de violència de pares a fills, i per últim,
- la de violència dels joves contra els seus germans o germanastres.

Variable 1. Violència denunciada intraparental.

Es tracta de veure si hi ha denúncies a la família per violència entre pares o adults, i si aquesta arriba a traspassar la privacitat del nucli familiar, o continua estan soterrada en la privacitat.

Trobem que la violència denunciada exercida pels adults no està gaire registrada en la documentació consultada. Així una primera dada ens dóna que 4 pares, els 3,4 % del total, *han estat denunciats* per violència vers les seves dones en la jurisdicció penal d'adults i no ens consta en 112 casos, el 96,4 %. Es tracta de veure si hi ha denúncies a la família per violència entre pares o adults com a dada que ens aproxima a la idea d'existència inicial o no de violència que ha estat denunciada, i per tant, que ha traspassat l'àmbit de privacitat del nucli familiar.

---

³⁷ ROJAS MARCOS, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Bolsillo, 1998.

Variable 2: Violència denunciada intraparental.

Aquí hem registrat si hi ha violència intraparental, encara que *no estigui denunciada* i també qui és la víctima. En aquest cas, el resultat és que 19 dones, el 16,4 %, manifesten que són maltractades pels seus companys, i no consta informació al respecte en 97 casos, el 83,6 %. Veiem que si bé es un percentatge baix, és quelcom important el fet que la pròpia implicada ho expressi al professional que l'atén.

Variable 3: Violència de pares a fills.

També hem recollit informació de *la violència de pares a fills* per tractar de veure si algun d'aquests menors que ara arriben a la justícia com presumptes agressors en una denúncia de violència domèstica, prèviament han patit ells en la seva persona alguna mena de violència per part dels seus progenitors.

Dels resultats es desprèn, que els fills també són víctimes dels adults, ja que segons la documentació consultada, apareix el progenitor com qui exerceix violència envers el menor. Dels joves denunciats, 11 germans i/o germanes el 9,5 % , han estat objecte de maltracta. Aquesta xifra augmenta quan es refereix al jove denunciat, 16 joves el 13,8 % han estat maltractats també. No consten dades en el 76,7 % de casos.

Variable 4. Violència dels joves contra els seus germans o germanastres.

Finalment, també hem tingut en compte si prèviament ja existia violència en la família, si apareixien *conductes agressives per part del jove denunciat envers els seus germans i germanastres*. De les dades obtingudes veiem que vers les seves germanes apareix en 22 casos, el 19'0%, vers els germans en 11 casos, el 9,5 % ,i vers germans i germanastres en 4 casos, el 3,4 %. No consta en 79 casos que representa el 68'1% del total.

Dins del marc de la família succeeixen moltes coses, i tot el que té a veure amb situacions de violència generalment té un recorregut força perllongat fins que

surt de l'àmbit privat. En concret, quan es decideixen a posar la primera denuncia hi ha una manifestació, per part de qui l'està posant, ben eloqüent: havia passat altres vegades i no havien denunciat. Això passa en 108 casos, el 93,1 %. Pel contrari, en 8 casos, el 6,9%, a les primeres manifestacions de violència es posa la denúncia.

Aquesta dada ha estat obtinguda majoritàriament de les declaracions realitzades pels familiars quan interposen la denuncia, en uns moments de molta tensió i càrrega emocional. Això ens pot fer arribar a pensar, si partim de les nostres preguntes inicials, que potser quan els familiars denuncien és que veritablement es senten desbordats per com encarar el problema, i acudeixen a la justícia quan ja havien intentat altres alternatives.

Una altra qüestió que vam examinar va ser si hi ha relació entre l'existència de violència intraparental i a la vegada es dona violència de pares a fills, és a dir, si ja hi havia situacions de violència en el nucli familiar amb anterioritat. Com veiem a la taula 5.3.1 en un 55'6% dels casos es dona violència de pares a fills i alhora intraparental, en un 44'4% dels casos es dona violència de pares a fills però no intraparental.

Taula 5.3.1. Violència pares-fills/violència intraparental

	Es dona violència pares a fills		No es dona violència pares a fills	
	N	%	N	%
Es dona violència intraparental	15	55,6	6	6,7
No es dona violència intraparental	12	44,4	83	93,3
Total	27	100	89	100

Per tancar aquest punt, que fa referència a la violència que es dona al nucli familiar del jove, hem volgut veure en concret, en quins membres de la família està centrada la violència dels pares als fills i la que es produeix entre els progenitors.

En la següent taula queden recollits els resultats obtinguts.

Taula 5.3.2. *Violència pares-fills/violència intraparental.*

Violència intraparental	Violència pares-fills(víctima)					
	Germans/es		Jove denunciat		No consta	
	N	%	N	%	N	%
Mare	8	72'7	6	37'5	5	5'6
Pare	-	-	1	6'3	1	1'1
No consta	3	27'3	9	56'3	83	93'3
Total	11	100	16	100	89	100

Del creuament realitzat observem com la dada que més destaca que quan existeix violència familiar centrada en la figura dels germans/es i alhora violència intraparental centrada en la figura de la mare el percentatge s'eleva a un 72'7%. No consten dades de l'existència de violència envers els germans/es i violència intraparental centrada en la figura del pare. No consta cap informació de l'existència de violència de pares a germans/es i de violència intraparental en un 27'3% dels casos.

Envers el jove denunciat es dona violència de pares a fills i alhora intraparental en la figura de la mare en un 37'5% dels casos. En el cas de violència de pares a fills i intraparental centrada en la figura del pare es dona en un 6'3% dels casos i no consten dades en un 56'3% dels casos.

Així dels resultats obtinguts destaca una major concentració de la violència en la figura de la mare i dels germans/es.

Com a resum, d'aquest punt de la violència dels pares envers el fills, hem realitzat una anàlisi de classificació per segmentació, del qual es desprèn que les característiques més associades són:

Envers els germans/es:

- *La mare sorgeix com víctima de violència intraparental i l'estil educatiu per part del progenitor apareix com autoritari. L'estil educatiu exercit per part de la mare en canvi consta com negligent/absent.*

- *Consta que en el nucli de convivència amb anterioritat s'han donat canvis consistents en separacions i noves parelles i existeix violència denunciada centrada en la figura dels adults.*
- *Apareix, que els joves denunciats, amb anterioritat tenien oberts dos o tres expedients per delictes diferents als de violència domèstica i el nombre de germans, el més associat és un.*

Envers el jove denunciats:

- *Es dona en el nucli violència de pares a fills envers el jove denunciats i també apareix violència intraparental en la qual la víctima és la mare.*
- *Es tracta d'un nucli en el qual hi ha un únic fill i també germanastres, en concret apareix una germanastra dona.*
- *La comunitat de naixement és estrangera i els ingressos del pare provenen de les pensions. És freqüent que en els canvis i circumstàncies familiars aparegui un procés migratori.*
- *Amb anterioritat en el nucli de convivència s'han donat canvis configurats per morts, separacions i establiment de noves parelles.*
- *En el primer delicte apareixen com víctimes la mare i la parella de la mare i també nuclis composts per mareavis/parents.*
- *El sexe que apareix com més associat és el de dona.*
- *Com característiques personals apareix la categoria de responsable.*
- *En el nucli es dona un temps de violència no denunciada d'1 any i mig a 2 anys i mig.*
- *En el primer delicte no s'autoritza la reparaciómediació per part de Fiscalia.*

El temps de violència no denunciada

Ja hem vist que des que s'inicien els conflictes fins que es tramita una denúncia generalment transcorre un temps considerable, algunes vegades, perquè s'han provat altres alternatives, però arriba un moment que es passa la barrera i és pren la decisió de denunciar. El temps de que parlen les persones que

interposen la denuncia, és el que hem registrat i que ha estat especialment útil per situar-nos en el procés.

Hem volgut registrar el marge de temps previ en què es donaven ja situacions de violència i tensió i no s'havia pres la decisió de denunciar. Aquesta informació està recollida principalment en els atestats policials on en les seves declaracions les persones que interposen la denuncia donen força informació sobre el temps en què prèviament es donaven situacions de tensió.

A la taula 5.3.3 es pot veure aquesta temporalitat.

Taula 5.3.3. Temps de violència no denunciada

	N	%
Menys de 6 mesos	8	6,9
De 6 mesos a 1 any i 6 mesos	26	22,4
De 1 any i 6 mesos a 2 anys i 6 mesos	20	17,2
De 2 anys i 6 mesos a 3 anys o més	14	12,1
Sense informació	48	41,4
Total	116	100,0

Veiem en els resultats de la taula, que ens trobem davant d'un conflicte arrelat en el temps. En el 6,9 % dels joves, la resposta per posar la denúncia ha estat molt ràpida, ja que es va interposar davant els primers signes de conflicte. En el 22,4% , el temps comprèn un període més ampli, que arriba a l'any i mig; en el 17,2 % de casos el temps s'amplia fins als dos anys i mig, i en el 12,1% pot arribar fins al tres anys o més.

Com hem vist, en un 58'6% dels casos s'havien donat situacions de violència prèvies que no s'havien denunciat i en un 41'4% dels casos o bé es desconeix aquesta dada o no consta informació de la mateixa.

Ara veurem si hi ha diferències envers el temps de violència no denunciada i el gènere.

A la taula 5.3.4, es poden observar les dades obtingudes. En el cas de les noies es donen situacions de més temps de violència no denunciada que en el

cas dels nois i més quan més augmenta el marge temporal. Destaquem de les dades l'existència d'un 45'8% de noies front un 25% de nois en què existeix violència no denunciada en un període de temps a partir d'un any i mig fins a tres anys o més. Si ens fixem en el període que va fins un any i 6 mesos, trobem que hi ha un 30'4% d'homes envers un 25% de dones, dades un tant inferiors a l'altre període de temps comentat.

Taula 5.3.4. Temps de violència no denunciada/gènere.

	Fins a 1 any i 6 mesos		Més d'1 any i 6 mesos	
	N	%	N	%
Nois	28	30,4	6	25,0
Noies	23	25,0	11	45,8
No consta	41	44,6	7	29,2
Total	92	100	24	100

Ara intentarem veure que succeeix amb l'edat respecte al temps de violència no denunciada. Podem observar a la taula 5.3.5. que la dada que més destaca és que a mida que augmenta la franja d'edat, ens referim als joves de 16 i 17 anys, també augmenta el temps de violència no denunciada.

Taula 5.3.5. Temps de violència no denunciada/edat.

	Fins a 1 any i 6 mesos		Més d'1 any i 6 mesos		No consta	
	N	%	N	%	N	%
14 anys	2	5,9	2	5,9	5	10,4
15 anys	4	11,8	9	26,5	11	22,9
16 anys	16	47,1	8	23,5	13	27,1
17 anys	12	35,3	15	44,1	19	39,6
Total	34	100	34	100	48	100

En la franja d'edat de 14 i 15 anys hi ha un 17'7% de joves amb un temps de violència no denunciada de fins un any i mig i un 82'4% en la franja de 16 a 17 anys. Quan fa més d'1 any i mig en la franja d'edat de 14 i 15 anys hi ha un 32'4% de casos front un 67'6% en la franja de 16 i 17 anys.

L'anàlisi multivariant respecte el temps de violència no denunciada ens dóna com dades més associades les següents:

- *Quan fa menys de 6 mesos que es dona violència no denunciada al nucli, apareixen com víctimes de la violència domèstica el pare i la mare, que són qui acompanyen també al jove a l'entrevista.*
- *Els joves estan realitzant el quart curs de l'ESO i no tenen expedients anteriors ni posteriors al de violència domèstica.*
- *No intervé cap col·lectiu amb posterioritat al primer delictes i no consumeixen cap substància tòxica.*
- *S'autoritza la Mediació –reparació per part de Fiscalia.*

Quan fa de 2 anys i 6 mesos a 3 anys o més, que posa de manifest una problemàtica més crònica, apareixen com a trets més destacats els següents:

- *Els ingressos per part del pare provenen del treball . Existeixen en el nucli familiar problemes físics i mentals per part dels pares.*
- *La situació econòmica de la família és suficient.*
- *En el cas de famílies reconstituïdes l'estil educatiu del company apareix com permissiu/liberal.*
- *No existeixen intervencions amb la problemàtica familiar però en el moment del primer delictes intervenen altres altres col·lectius amb el jove(Serveis Socials i Salut mental).*
- *L'edat més associada és la de 15 anys i com característiques personals apareixen conductes desadaptades amb tendència a la internalització(respostes conductuals d'ordre emocional). Apareixen alteracions significatives durant el desenvolupament del jove i també consten ingressos i hospitalitzacions psiquiàtriques.*
- *No s'autoritza la possibilitat de participar en el programa de mediació-reparació per part de Fiscalia.*

5.3.2. Membre de la família que fa la denuncia

Com es pot comprovar a la taula 5.3.6. d'una forma molt destacada per sobre de tots la persona que acostuma a denunciar amb més freqüència és la mare del jove, que és la que dóna el pas en 75 ocasions, el 64,7 % dels casos.

Taula: 5.3.6. Membre de la família que fa la denuncia

	N	%
Mare-Pare	12	10.3
Mare	75	64.7
Pare	16	13.8
Parella mare/pare	6	5.2
Altres familiars	7	6.0
Total	116	100.0

El pare només ho fa en el 13,8 % dels casos, i el pare i la mare conjuntament en el 10,3 % de les denúncies. Les parelles del pare o de la mare han presentat la denuncia en el 5,2 % dels casos i ,finalment altres familiars, com oncles, avis, en el 6,0 %.

Membres de la família víctimes del primer expedient per violència domèstica

Si concretem una mica més, a la taula 5.3.7 es pot comprovar que en ocasions les situacions de violència es generalitzen i abasten altres membres del nucli de convivència.

Taula: 5.3.7. Membre de la família és víctima

	N	%
Avis	4	3,4
Germans	3	2,6,
Mare. Avis. Parents	5	4,3
Mare. Germans	19	16,4
Mare. Pare. Germans	7	6,0
Mare. Pare	18	15,5
Mare. Parella mare	4	3,4
Mare.	49	42,2
Pare i/o altre membre	7	6,0
Total	116	100,0

En la taula s'observa que en la practica totalitat dels casos la mare és la víctima. Únicament és víctima la mare en el 42,2 % dels casos. També surt com a víctima, juntament amb els germans del jove denunciat en el 16,4%, conjuntament amb el pare en el 15,5 %; amb altres familiars com són els avis en el 4,3 %; i també quan ha format una nova parella ,que també són víctimes de l'agressió en el 3,4 %. En conclusió podem dir que en un 87'8% dels casos apareix la mare com a víctima,sola o acompanyada d'altres membres del grup de convivència.

Víctimes directes i sense altre membres de la família, són els avis, en el 3,4% i els germans en el 2,6 % dels casos.

Les dades que expliquem a continuació corresponen a la persona que acompanya al jove a l'entrevista amb l'equip tècnic:

S'ha de tenir en compte , que els joves amb expedient obert per violència familiar són menors d'edat i per tant han d'estar acompanyats per algun adult en les diferents actuacions que conformen el procediment a seguir establert en

la llei de menors tant per tal de prestar declaració en fiscalia, entrevistes amb l'equip tècnic, audiències i compareixences davant del jutge. Únicament pot donar-se el cas de què el delictes el realitzés essent menor d'edat i que quan es realitza l'exploració ja hagués assolit la majoria d'edat.

La mare acompanya al jove en 48 ocasions (el 41,4 %), el pare i la mare a la vegada en 23, (el 19,8 %), ho fa el pare sol en 14 (el 12,1 %). Hem de considerar que la víctima i l'agressor estan durant tot el procediment junts, i també ho estan a casa, després d'haver presentat la denúncia.

Així és la persona que apareix principalment com a víctima la que també acompanya al seu fill per tal de realitzar el procés d'exploració.

Totes les intervencions dels diferents professionals que realitzen alguna actuació en algun moment del procediment estan carregades d'un fort component emocional. En un moment queden al descobert molts aspectes personals i familiars que fins no fa gaire pertanyien a l'esfera privada. Si bé, com a professionals d'assessorament sempre abordem aquests aspectes en la nostra exploració, en aquest cas i en aquests delictes, el maneig de les situacions que implica la posició d'ajuda, l'assessorament a l'agressor i a la víctima al mateix temps, fa que aquest tipus d'intervencions generin o ens facin qüestionar-nos, molts aspectes de la nostra tasca professional.

5.3.3. Motius que originen la denúncia

El motiu d'intervenció comença amb la denúncia, hem volgut descriure quins són els tipus de conflictes que la originen i quines característiques tenen, què és el que passa per a que el familiar faci el pas d'interposar una denúncia amb tot el que aquesta representa.

Fins ara hem vist que a la història familiar s'han donat nombroses circumstàncies, tant pel que fa als pares com respecte dels fills. La víctima reproduceix amb detall en la seva declaració davant la policia el motiu que ha desencadenat l'agressió física o verbal.

Hem utilitzat un registre obert, per tal de poder recollir amb la major diversitat possible els diferents comentaris que fa la persona que posa la denúncia, i que explica que va passar, quan encara tot és molt recent i està sota els efectes de la tensió. Per tant creiem que les víctimes i els agressors exposen moltes sensacions i vivències sense una racionalització prèvia i amb molta càrrega emotiva en aquesta primera declaració davant la policia.

Un altre moment en què els equips tècnics participen d'aquesta màxima tensió en el conflicte és en les entrevistes amb el menor detingut per a la possible adopció d'una mesura cautelar.

Ha estat necessari agrupar els diferents motius que apareixen en les seves declaracions, per tal de fer-les operatives per a l'anàlisi. L'agrupació ha estat la següent:

a) Demana diners i no vol complir les normes.

Un motiu habitual de discussió és l'exigència de voler diners per a satisfer aspectes relacionats amb el consum de coses que generalment són prescindibles. La segona part del títol, (no vol complir les normes), és la més repetida, en aquest punt i també al d), i té a veure amb la pèrdua d'autoritat dels adults. Estan agrupades les dues idees, perquè així les expliquen les persones que posen la denúncia.

b) Demana diners:

Els motius són els mateixos que els explicats al punt anterior, però en la seva declaració, ho citen com la causa que va desencadenar el conflicte.

c) Discussió i augment de la violència:

S'inicia una discussió, i ni una part ni l'altre té suficient habilitat o recursos per reconduir-la. Va augmentant el to, i en ocasions s'arriba a la violència.

d) No accepta l'autoritat i no vol complir normes:

El jove presenta un estil de vida que dificulta la convivència, i no compleix les normes que els referents familiars li intenten imposar, no accepta l'autoritat i s'enfronta.

Aquests arguments expliquen únicament una part del conflicte, els problemes i les dificultats estan molt arrelades, tant en les històries dels joves com dels seus pares, i normalment el conflicte està motivat per un cúmul de circumstàncies.

A la taula 5.3.8, es presenten els resultats obtinguts de la relació establerta entre el motiu que origina la denúncia i el temps de violència no denunciada.

Taula 5.3.8. Temps de violència no denunciada/motiu que origina el conflicte.

Motiu del conflicte	Temps violència no denunciada					
	Fins 1 any i 6 mesos		Més 1 any i 6 mesos		No consta	
	N	%	N	%	N	%
Demandar diners i no complir normes	5	14,7	5	14,7	8	16,7
Demandar diners	7	20,6	6	17,6	7	14,6
Discussió-augment violència	4	11,8	3	8,8	7	14,6
No accepta autoritat	18	52,9	20	58,8	26	54,2
Total	34	100	34	100	48	100

Podem veure, com el fet de no acceptar l'autoritat es dona amb un percentatge molt similar, tant quan el temps de violència no denunciada és de fins a 1 any i mig (52'9%) com quan fa més d'1 any i 6 mesos (58'8%). Sent aquest motiu el que es dona de forma més generalitzada.

Els altres motius que originen el conflicte es donen en percentatges semblants tant en el període de temps comprès fins 1 any i mig, com quan fa més d'1 any i mig.

Per mirar de treure una mica més de llum sobre aquest fet hem realitzat l'anàlisi multivariant del motius de la denúncia, el resultat de les categories més associades a la variable de la qual parlem són:

Quan el motiu és demanar diners i no complir amb la normativa:

- *Consta que existeix demanda d'informe per mesures cautelars per part de Fiscalia i que s'imposa una mesura cautelar.*
- *L'estil educatiu del referent parental masculí apareix com negligent/absent.*
- *No consta l'existència de violència entre els germans.*
- *Si hi ha un segon delicte la resolució és de llibertat vigilada, o també de prestació en benefici de la comunitat.*

Quan el motiu és la demanda de diners:

- *La mare aporta ingressos mitjançant tasques d'economia submergida.*
- *Consta que hi ha germanastres, tan nois com noies.*
- *En el primer delicte la denuncia la realitzen el pare i la mare i existeixen delictes associats. En l'agressió s'utilitza l'amenaça d'un ganivet.*
- *Apareixen alteracions significatives en el procés de desenvolupament.*
- *En la trajectòria escolar apareixen absentisme, dificultats d'aprenentatge, d'adaptació i canvis de centre. L'últim curs realitzat és el de tercer de l'ESO i apareixen conductes violentes en l'escola.*
- *Té de dos a tres delictes anteriors per delictes de violència no domèstica. Per aquests delictes hi ha intervenció prèvia de justícia juvenil.*
- *Des de la resolució judicial a la interposició de la mesura han passat de 3 a 6 mesos.*
- *Amb posterioritat al primer delicte intervenen altres col·lectius.*

Quan el motiu és per discussió/augment de la violència:

- *El nucli familiar actual és monoparental pare.*
- *Com aspectes característics en el seu desenvolupament apareixen com abandonics i carencials.*
- *Qui posa la denúncia són altres membres de la família.*
- *En el moment del primer delicte per violència domèstica existeix intervenció des de justícia.*

- *Tenen també expedients anteriors i posteriors per delictes de no violència domèstica.*

Quan el motiu és la no acceptació de l'autoritat i no compliment de normes:

- *Els estudis del pare o tutor són superiors. La mare treballa . L'estil educatiu del progenitor apareix com autoritari.*
- *No apareixen dificultats en les fites de desenvolupament. La trajectòria escolar apareix sense dificultats. L'últim curs realitzat apareix com quart d'ESO i el rendiment escolar és valorat com molt bó o bó. El menor al finalitzar el procediment realitza una activitat laboral.*
- *El grup de referència es presenta com exempt de problemàtica. No es donen conductes violentes vers els iguals ni tampoc en l'escola ni vers els adults.*
- *En el segon delicte el motiu del conflicte i posterior denuncia és una discussió i augment de la violència.*
- *La resolució pel primer delicte és de llibertat vigilada.*

És interessant veure el tipus de nucli familiar i el motiu que desencadena el conflicte, per tal de conèixer si podia donar-se algun tipus de convivència que promou més una conflictiva que altra.

Tal com es pot observar a la taula 5.3.9, en tots els tipus de famílies el conflicte que es dona en major percentatge és el de no acceptació de l'autoritat i el no compliment de la normativa.

Taula 5.3.9. Motiu que origina el conflicte/tipologia familiar

Motiu denúncia	Nucli familiar actual													
	Nuclear		Monop Mare		Monop. Pare		Reconst. Mare		Fami. Extensa		Centre DGAIA		Sol	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Demandar diners i no complir normes	7	13,7	5	16,1	-	-	4	30,8	1	7,1	1	33,3	-	-
Demandar diners	12	23,5	5	16,1	-	-	1	7,7	2	14,3	-	-	-	-
Discussió-Augm.violència	5	9,8	2	6,5	2	66,7	1	7,7	3	21,4	1	33,3	-	-
No accepta autoritat-No complir normes	27	52,9	19	61,3	1	33,3	7	53,8	8	57,1	1	33,3	1	100
Total	51	100	31	100	3	100	13	100	14	100	3	100	1	100

Vam fer el mateix plantejament envers el motiu que origina el conflicte i el tipus de característiques personals dels menors. Els resultats obtinguts mostren, a la taula 5.3.10, que, llevat d'una, a totes les categories de la variables de les característiques personals del menor, el motiu que destaca com desencadenant del conflicte és la no acceptació de l'autoritat i el no compliment de la normativa.

Únicament quan es dona patologia mental s'eleva el percentatge en el motiu de la demanda de diners i no compliment de la normativa. Un 36'4% de menors que tenen patologia mental i demanen diners i no compleixen la normativa, envers un 18'2 que tenen patologia mental i que no accepten l'autoritat i no aconsegueixen les normes familiars.

Taula 5.3.10. Motiu que origina el conflicte/característiques personals.

Motiu denúncia	Característiques personals											
	Tendència externalitzant		Tendència internalitzant		Limitacions cognitives		Patologia mental		Responsable Sense alter.		No consta	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Demandar diners i no complir normes	7	25,0	1	8,3	-	-	4	36,4	4	21,1	2	4,8
Demandar diners	4	14,3	3	25,0	1	25,0	3	27,3	2	10,5	7	16,7
Discussió-Augm.violència	2	7,1	1	8,3	-	-	2	18,2	2	10,5	7	16,7
No accepta autoritat-No complir normes	15	53,6	7	58,3	3	75,0	2	18,2	11	57,9	26	61,9
Total	28	100	12	100	4	100	11	100	19	100	42	100

Si relacionem les variables del motiu que desencadena el conflicte i el gènere, en la taula 5.3.11 veiem que en totes les circumstàncies descrites es donen els motius de conflicte en un percentatge similar entre els nois i les noies. En el cas dels nois destaca la no acceptació de l'autoritat i el no compliment de la normativa, i en les noies el motiu que més destaca és la demanda de diners i el no compliment de la normativa. Tots dos destaquen en la mateixa categoria de no acceptar l'autoritat i no aconseguir les normes.

Taula 5.3.11. Gènere/motiu que origina el conflicte

	Nois		Noies	
	N	%	N	%
Demandar diners i no complir normes	13	14'1	5	20'8
Demandar diners	16	17'4	4	16'7
Discussió-Augm.violència	11	12'0	3	12'54
No accepta autoritat-No complir normes	52	56'5	12	50'0
Total	92	100	24	100

Si observem en la taula 5.3.12 la relació entre el motiu que origina el conflicte i l'edat podem dir que a totes les edats, 14,15,16 i 17 anys, la no acceptació de l'autoritat i no complir normes és on es centren els percentatges més elevats; destaca la franja de 16 anys que té un 62,2%.

Taula 5.3.12. Motiu que origina el conflicte/Edat.

	14 anys		15 anys		16 anys		17 anys	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Demandar diners i no complir normes	2	22,2	2	8,3	8	21,6	6	13,0
Demandar diners	3	33,3	5	20,8	3	8,1	9	19,6
Discussió-Augm.violència	-	-	5	20,8	3	8,1	6	13,0
No accepta autoritat-No complir normes	4	44,4	12	50,0	23	62,2	25	54,3
Total	9	100	24	100	37	100	46	100

Dels 138 expedients oberts per aquesta causa tots excepte 2 s'han produït a la casa on viuen autor i víctima. Els dos en què l'agressió no ha estat a casa, es va produir al carrer.

5.3.4. Característiques i seqüència de l'agressió

En l'anàlisi de la denúncia i de tot el que té a veure amb el fet concret de l'agressió, volem acabar de repassar quines han estat les circumstàncies que envolten a l'agressió, comprovar com s'ha produït, si hi ha contacte físic, si no n'hi ha o si s'utilitza alguna mena d'objecte.

En pocs números es donen situacions molt eloqüents: en el 78,4 % de casos hi ha contacte físic en l'agressió, com poden ser, cops de puny, puntades de peu, empentes, intents d'escanyar. En el 21,6% de casos han estat insults vexacions, utilitzant com mitjà la paraula. És evident que en l'apartat anterior, aquest tipus d'insults i desqualificacions també es dona.

De les diligències policials vam veure que en vàries de les denúncies realitzades pels familiars, es donaven conductes referides com amenaces amb ganivet. Cal destacar l'ús d'un ganivet com element en l'agressió, en 16 casos, el 13'8% del total. En els casos analitzats van ser utilitzats com element intimidador, ja que no consta cap part de lesions per aquest tipus d'arma.

De les dades obtingudes que relacionen quin membre de la família és la víctima i si existeix amenaça amb ganivet, veiem a la taula 5.3.13 que es destaca com dada més rellevant un 40'0% de casos en què mare/avis/parents són víctimes d'aquesta actuació, envers un 60'0% de casos en què no ho son. Destaca també un 16'7% de casos en què es tracta del pare i la mare els que són víctimes d'aquest tipus d'amenaça.

Taula 5.3.13. Membre de la família víctima/agressió-amenaça amb ganivet.

	Amenaça amb ganivet					
	Si		No		Total	
	N	%	N	%	N	%
Avis	-	-	4	100	4	100
Germans	-	-	3	100	3	100
Mare-Avis-parent	2	40	3	60	5	100
Mare-germans	4	21,1	15	78,9	19	100
Mare-pare-germans	1	14,3	6	85,7	7	100
Mare-pare	3	16,7	15	83,3	18	100
Mare	5	10,2	44	89,8	49	100
Pare-Germá	-	-	1	100	1	100
Pare	-	-	3	100	3	100
Parella mare o pare	-	-	3	100	3	100

Si veiem, per el contrari, si existeix contacte físic en l'agressió i qui és el membre de la família que es converteix en víctima d'aquesta situació, veiem en

la taula 5.3.14 que en quasi bé totes les tipologies de víctimes que hem considerat es dona contacte físic en l'agressió.

Taula 5.3.14. Membre de la família víctima/agressió-contacte físic.

	Contacte físic					
	Si		No		Total	
	N	%	N	%	N	%
Avis	3	75,0	1	25,0	4	100
Germans	2	66,7	1	33,3	3	100
Mare-Avis-parent	4	80,0	1	20,0	5	100
Mare-germans	13	68,4	6	31,6	19	100
Mare-pare-germans	7	100	-	-	7	100
Mare-pare	12	66,7	6	33,3	18	100
Mare	12	66,7	6	33,3	18	100
Pare-Germà	1	100	-	-	1	100
Pare	2	66,7	1	33,3	3	100
Parella mare o pare	2	66,7	1	33,3	3	100

També ens vam plantejar veure si en la realització de l'agressió s'havia pogut donar alguna influència per consum de substàncies tòxiques. De les dades obtingudes veiem que estaven sota l'efecte d'alguna droga el 9,5 %. Aquesta dada consta a les diligències policials i l'aporta la persona que posa la denuncia. En la documentació examinada, el familiar que realitza la declaració acostuma a diferenciar si en el moment de l'agressió el jove estava sota l'efecte d'alguna droga o si habitualment consumeix alguna substància.

A la taula 5.3.15 es pot veure la relació que es dona entre la realització de l'amenaça amb ganivet i la comissió del primer delictes de violència domèstica sota efectes tòxics. Veiem que en un 10'0% dels casos l'amenaça és amb ganivet i sota efectes tòxics; en un 90'0% l'amenaça és amb ganivet sense estar sota l'efecte de tòxics.

Taula 5.3.15. Agressió amenaça ganivet/efectes tòxics.

	SI amenaça ganivet		NO amenaça ganivet	
	N	%	N	%
Si	1	10,0	15	14,2
No	9	90,0	91	85,8
Total	10	100	106	100

Taula 5.3.16. Contacte físic en l'agressió/ 1r.delicte sota efecte tòxics.

	SÍ contacte físic		NO contacte físic	
	N	%	N	%
Si	7	7,7	3	12,0
No	84	92,3	22	88,0
Total	91	100	25	100

Per veure l'existència de consum de tòxics en el primer delicte per violència domèstica i l'existència de contacte físic en l'agressió, a la taula 5.3.16, veiem que en un 7,7% de casos es dóna el delicte sota l'efecte de tòxics i alhora existeix contacte físic en l'agressió. Per contra, un 12,0% del casos, presenten l'agressió sense contacte físic però hi ha l'efecte de tòxics.

En el relat sobre com s'ha produït l'agressió³⁸, hem trobat seqüències que hem reorganitzat en dos blocs, per un cantó, si apareix contacte físic, i per l'altre si hi ha amenaça amb ganivet. A continuació veurem la relació d'aquestes tipus d'agressió amb algunes característiques personals o familiars del menors.

En el cas del gènere respecte a l'amenaça amb ganivet, la taula 5.3.17, ens mostra que:

Taula 5.3.17. Agressió-amenaça ganivet/Gènere

	Nois		Noies	
	N	%	n	%
Si	11	12,0	5	20,8
No	81	88,0	19	79,2
Total	92	100	24	100

percentualment que en un 12'0% dels casos és un home el que realitza aquest tipus de conducta front un 20'8% de dones que ho realitzen.

De l'anàlisi multivariant realitzat observem com a dades més destacades:

³⁸ Així veiem que els pares i fills refereixen diferents formes de maltractament, violència i agressió que provoquen la interposició de la denúncia. Silvia B.Gelvan de Veinsten, a *Violencia y agresión hacia los padres*, realitza una classificació per registrar les diferents formes de violència, des de les que es presenten com més lleus a les que són reconegudes com agressió. Parla de la violència i agressió en el llenguatge i l'expressió, on inclou al·lusions crítiques indirectes, desqualificacions en el to, en el gest i en la paraula, insults, "los motes y etiquetas descalificantes" que distingeix dels insults ocasionals i l'omissió.

En segon lloc classifica la violència i agressió en les accions amb objectes, ja sigui envers qualsevol tipus d'objecte o bé envers objectes escollits.

Finalment distingeix entre accions violentes i agressives envers éssers vius

En els casos en què consta amenaça amb ganivet:

- *En el cas dels pares es dóna problemàtica d'alcohol i drogues. Hi ha germanastres homes/dones.*
- *Consta que són joves amb manca de relació amb el grup d'iguals.*
- *El motiu del conflicte i la posterior denúncia és la demanda de diners.*
- *Es sol·licita informe per mesures cautelars i s'imposa una mesura cautelar.*
- *La Resolució pel primer delictes és la de centre.*
- *En el segon delictes és dóna amenaça amb ganivet, la qual cosa seria un indicador de l'augment del grau de violència.*
- *Amb posterioritat al primer delictes altres col·lectius intervenen amb el jove.(Serveis socials, salut mental...)*
- *En el primer delictes hi ha intervenció de justícia juvenil amb mesures de mediació-reparació o prestació de beneficis de la comunitat.*

Quan relacionem l'agressió-amenaça amb ganivet, Taula 5.3.18, amb l'edat observem que no es dóna aquest tipus de conducta en cap dels joves de catorze anys, que es dóna en un 12'5% en joves de 15 anys, un 10'8% en joves de setze anys i un 19'6% en joves de disset anys. Així el percentatge més elevat es dóna en els menors de disset anys.

Taula 5.3.18. Agressió amenaça ganivet/edat.

	Amenaça ganivet		No amenaça ganivet		Total	
	N	%	N	%	N	%
14 anys	-	-	9	100	9	100
15 anys	3	12,5	21	87,5	24	100
16 anys	4	10,8	33	89,2	37	100
17 anys	9	19,6	37	80,4	46	100

Si intentem veure el gènere amb si s'ha donat o no contacte físic en l'agressió, taula 5.3.19 podem destacar que, en el cas dels homes es dóna contacte físic en un 81'5% mentre que en les dones es dóna en un 66'7%. En aquest tipus de conducta el percentatge és superior en el cas dels homes. Anteriorment hem vist com en el cas de la relació amenaça ganivet/sexe el tant per cent era superior en el cas de les noies.

Taula 5.3.19. Contacte físic en l'agressió/gènere.

	Nois		Noies	
	N	%	N	%
Si	75	81,5	16	66,7
No	17	18,5	8	33,3
Total	92	100	24	100

Si en fixem a la taula 5.3.20, podem observar la distribució que hi ha entre contacte físic en l'agressió i l'edat. A destacar que es dona contacte físic en percentatges força elevats per totes les edats, sobresurt una mica el percentatge dels setze anys amb un 89'2%.

Taula 5.3.20. Contacte físic en l'agressió/edat.

	Contacte físic		No contacte físic		Total	
	N	%	N	%	N	%
14 anys	5	55,6	4	44,4	9	100
15 anys	19	79,2	5	20,8	24	100
16 anys	33	89,2	4	10,8	37	100
17 anys	34	73,9	12	26,1	46	100

5.3.5. Actitud davant del fet. Jove i víctima

La percepció del conflicte que tenen els diversos actors, com és lògic, és diferent segons el rol que tenen. A continuació exposarem l'actitud que mostren (això és registrat per el professional que atén la víctima i el jove).

Pel que fa a l'actitud davant del fet, el jove ho reconeix com a *responsabilitat pròpia* en 21 casos (18,1%). Per aquesta mateixa categoria la víctima ho reconeix en 10 casos, (8,6%).

Quan parlen de la categoria *responsabilitat atribuïda a l'altra*, 84 víctimes, el 72,4% considera que en el desenvolupament dels fets no té responsabilitat. En el cas dels joves, adopten la mateixa posició i criteri, 56, el 48,3 %.

Corresponsabilitat. En els casos en què el que el jove i la víctima, accepten que allò que ha passat té a veure amb la seva forma de relacionar-se, són, pel que

respecte als joves, un 25,0 %, la víctima també es reconeix com a part implicada en el problema en el 19,0 % dels casos. No consta cap dada en el 8,6 %.

Taula 5.3.21. Actitud del menor davant els fets.

	N	%
Respons.pròpia	21	18,1
Respons.altra	56	48,3
Corespons.	29	25,0
No consta	10	8,6
Total	116	100

Taula 5.3.22. Actitud de la víctima front els fets.

	N	%
Respons.altra	84	72,4
Respons.pròpia	2	1,7
Corresponsabilitat	22	19,0
No consta	8	6,9
Total	116	100

D'aquesta taula 5.3.22, destaquem que la víctima atribueix la responsabilitat a l'altra part implicada en el conflicte en un 72'4%, percentatge un tant superior que el que hem observat en la taula anterior en què el menor atribueix a l'altra part la responsabilitat en un 48'3%

Del creuament realitzat entre l'actitud del menor front els fets i l'actitud de la víctima (Taula 5.3.23), observem com dada que més destaca que en un 91'1% del casos, hi ha una coincidència d'actituds, en concret, menor i víctima no es consideren responsables ells sinó que atribueixen a l'altra part implicada la responsabilitat del conflicte. Ens referim aquí a què tots dos actors atribueixen de forma externa la seva implicació en els fets, la qual cosa apuntaria cap a una difícil solució. L'atribució de responsabilitats compartides coincidiria en ambdues parts en un 51'7%.

L'assumpció de responsabilitat pròpia és més freqüent en el menor que en la víctima. Així ens trobem amb un 66'7% de casos en què el menor se sent responsable i la víctima no mentre que a l'inrevés, el percentatge és només de l'1'8%.

Taula 5.3.23. Actitud menor front els fets/actitud víctima front els fets.

Actitud víctima front els fets	Actitud del menor front els fets							
	Respon. Pròpia		Respon. Altra		Coresponsabil.		No consta	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Respon. Pròpia	1	4,8	1	1,8	-	-	-	-
Respon. Altra	14	66,7	51	91,1	14	48,3	5	50,0
Cooresponsabil.	6	28,6	1	1,8	15	51,7	-	-
No consta	-	-	3	5,4	-	-	5	50,0
Total	21	100	56	100	29	100	10	100

Respecte al gènere i l'actitud del menor front els fets podem dir, que el 28'3% de nois i el 12'5% de noies tenen una actitud de coresponsabilitat. També apareix que els nois atribueixen la responsabilitat als altres en un 44'6% de casos i les noies en un 62'5% responsabilitzen als altres. Els nois reconeixen aspectes de responsabilitat pròpia en un 16'3% envers un 25'0% de les noies.

Taula 5.3.24. Actitud del menor front els fets/sexe.

	Nois		Noies	
	N	%	N	%
Resp.pròpia	15	16'3	6	25'0
Resp.altres	41	44'6	15	62'5
Corespons.	26	28'3	3	12'5
No consta	10	10'9	-	-
Total	92	100	24	100

A l'anàlisi multivariant ,sobre als aspectes que hem comentat fins ara, podem destacar les següents característiques:

Quan el menor atribueix la responsabilitat com a pròpia apareix:

- *No s'han donat canvis anteriors en el nucli de convivència i l'estil educatiu del progenitor consta com adequat. Tampoc s'han donat intervencions en la problemàtica familiar. La posició a la fàtria és la primera. L'estil educatiu de la mare consta com adequat.*
- *No consta l'últim curs realitzat pels menors així com tampoc consten les activitats d'oci que realitza.*

- *En el primer delictes la resolució adoptada és la de sobreseïment-arxiu per mediació-reparació, proposta que és la que també realitza l'equip tècnic en el seu informe.*
- *L'actitud davant del professional és correcta, col·laboradora i connectada amb el procés.*
- *Les víctimes del delictes de violència domèstica són el pare i la mare.*
- *No consten expedients ni anteriors ni posteriors al de violència domèstica.*
- *El menor acabada la mesura contínua una intervenció de tipus terapèutic.*

Quan el jove atribueix la responsabilitat a l'altra part implicada en el conflicte s'observa:

- *La valoració del rendiment és dolenta. Consta que es donen conductes violentes en l'escola.*
- *L'últim curs realitzat consta el primer cicle de l'ESO.*
- *El tipus d'activitats d'oci són de carrer.*
- *Pràctica consum d'alcohol i de tabac.*
- *No realitza activitats organitzades i el grup de referència consta com dissocial.*
- *L'actitud de la víctima front els fets en el primer delictes de violència domèstica és de responsabilitat de l'altra.*
- *L'estil educatiu de la mare consta com negligent/absent i el del progenitor també com negligent/absent. Existeix problemàtica personal per part dels pares.*
- *La situació de l'economia familiar és insuficient i s'han donat canvis anteriors en el nucli de convivència.*
- *Entre la primera resolució i la mesura es dona menys d'1 mes de temps, possiblement perquè és cautelar.*
- *En el primer delictes es sol·licita l'assessorament per mesura cautelar i la resolució és la de centre.*
- *El menor acabada la mesura no continua amb cap tipus d'intervenció.*

- *Consten una mitjana de 2-3 expedients per delictes de no violència domèstica.*
- *Consta un temps de violència no denunciada de 6 mesos a 1 any i 6 mesos.*
- *En el segon delicte el membre de la família que fa la denuncia és la mare.*

Quan l'actitud és de coresponsabilitat apareix:

- *Consten expedients posteriors de no violència i no consten expedients anteriors.*
- *L'actitud davant del professional és correcte, col·laboradora i connectada.*
- *Apareixen 2 germans homes o més i no es donen alteracions significatives en el procés de desenvolupament. No consten germanastres homes.*
- *Característiques del menor sense alteracions.*
- *Pel primer delicte la resolució judicial és per sobresseiment o mediació.*

5.4. Quan el delicte no està centrat únicament en l'àmbit familiar

En aquest apartat hem volgut veure la tendència de diverses variables si els joves tenen únicament denúncies per violència domèstica o també en tenen per altres delictes. Volíem veure, en cas que en tinguessin d'altres, quants n'eren i de quina tipologia. Si es tractava de delictes que implicaven violència envers els altres o bé si eren delictes contra la propietat.

Alguns dels 116 joves que tenen expedients per violència domèstica hem vist que també en tenen per altres tipus de delictes. A continuació mostrarem que una part té expedients oberts, per delictes contra la propietat i contra les persones i que s'han produït abans, després o paral·lelament al de violència domèstica. Aquestes dades es veuen amb major claredat a la taula 5.4.1.

Taula 5.4.1. Amb expedients per altres fets, que no són de violència domèstica

	N	%
Sense expedients	54	46,6
Amb expedients anteriors	20	17,2
Amb expedients posteriors	20	17,2
Amb expedients anteriors i posteriors	22	19,0
Total	116	100,0

La primera dada de la taula entenem que és molt clarificadora ja que la població que estem estudiant queda pràcticament dividida en dos. La primera xifra, *sense expedients*, que correspon al 46,6 %, és de joves que únicament tenen expedients oberts per violència domèstica; la resta ,el 53'4%, són joves que ja estan en el circuit de la justícia juvenil per altres tipus penals diferents.

Abans del primer expedient obert per violència familiar, tenien expedients oberts a la jurisdicció de menors el 17,2% de casos; amb expedients posteriors al primer delictes de violència tenim la mateixa dada, 17,2% ; i finalment el 19,0% tenien expedients abans i després de la denúncia per violència domèstica.

Un dels objectius inicials del nostre treball era distingir les característiques d'aquest dos grups que hem comentat amb anterioritat. Es a dir, els que el fet de violència domèstica és un fet aïllat, dels que aquesta conducta forma part d'una carrera delictiva més àmplia. Crèiem que l'anàlisi ens permetria tenir elements per disposar pautes per a l'estudi i diagnòstic de les seves situacions particulars i de les orientacions més adequades per a la intervenció.

Per poder assolir l'objectiu anterior hem realitzat una anàlisi multivariada envers els joves que tenen expedients anteriors, els que tenen expedients anteriors i posteriors i els que no en tenen.

En l'anàlisi multivariant 22 joves amb expedients anteriors i posteriors, presenten com trets més comuns els següents:

- *Tenen expedients anteriors i posteriors contra la propietat i també posteriors contra les persones. Hi ha intervencions prèvies i en el moment de la denúncia des de justícia juvenil.*
- *L'estil educatiu per part de la mare negligent/absent i la situació de l'economia familiar és insuficient. El nucli familiar actual és monoparental pare.*
- *El motiu exposat en comissaria per la interposició de la denúncia és tracta d'una discussió en la qual és produeix un augment de la violència.*
- *Consumeixen cocaïna i altres drogues il·legals, també es presenta consum d'alcohol com droga legal, no treballen, han presentat una trajectòria escolar amb la manifestació d'absentisme i altres dificultats, presenten conductes desadaptades amb tendència a l'externalització i es relacionen amb grups de característiques dissocials.*
- *La resolució judicial que s'acorda és la d'internament en centre.*

Els 54 joves que consten sense expedients ni anteriors ni posteriors ens surt registrada menys informació, la qual cosa pensem que té a veure a que es tracta de joves en el quals es proposa no intervenció o que participen majoritàriament en un programa de reparació a la víctima, per la qual cosa la informació que es recull és més limitada.

- *Aquí no ens consta l'estil educatiu exercit per part de la mare. L'estil educatiu per part del progenitor consta com adequat.*
- *El sexe més associat és el de dona.*
- *En aquests casos no consta que existeixi cap intervenció prèvia des de cap altra servei, l'actitud que manté el jove davant del professional és correcte, col·laboradora i connectada amb el procés.*
- *No consta que s'hagin donat intervencions a nivell familiar ni tampoc canvis anteriors en el nucli de convivència.*
- *El temps de violència registrat que consta és de menys de 6 mesos i la trajectòria escolar consta com sense dificultats.*
- *El grup de referència consta com exempt de problemàtica.*
- *Només tenen un delicte de violència domèstica. L'edat és de 16 anys. Acompanyen al jove el pare i la mare que també són les víctimes.*

El recompte de l'activitat delictiva dels joves que tenen expedients per altres fets delictius, abans del primer expedient per violència familiar, és la següent i comptabilitzats globalment es pot comprovar a la taula 5.4.2.

Taula 5.4.2. Número d'expedients anteriors al primer fet de violència familiar

	N	%
0	74	63,8
1	20	17,2
2-3	10	8,6
4-7	6	5,2
8 o més	6	5,2
Total	116	100,0

Les dades de la taula ens informen d'un grup de joves, el 36,2 % dels casos analitzats, que tenen més d'un expedient, i per tant podem pensar que presenten conflictes, tant en l'àmbit familiar, com en la seva adaptació social. Tenen conductes transgressores, amb un delicte, el 17,2 % dels casos; 2 o 3 expedients el 8,6%, 4 a 7 expedients, el 5,2% ,i més de 8, el 5,2%.

Finalment, farem una visió ràpida sobre el nombre d'expedients posteriors que presenten els menors. El posterior s'ha d'entendre, com el que es comet després del delicte de violència domèstica. Això es el mostra la Taula 5.3.26.

Taula 5.4.3. Número d'expedients posteriors al primer de violència familiar

	N	%
0	74	63,8
1	19	16,4
2-4	13	11,2
5 o més	10	8,6
Total	116	100,0

5.5. El procediment judicial

5.5.1. Els límits, la llei

Des de l'inici de la conducta conflictiva del jove, fins arribar a la denúncia ja hem vist que a vegades sembla que passa massa temps. Temps en què les intervencions d'altres agents socials han estat presents i han intentat ajudar a modificar aspectes o pautes de relació familiar. En un 62,1% dels joves amb expedient per violència domèstica, ja s'havia realitzat alguna intervenció per part dels professionals del propi medi social, i en alguns casos també des de la DGJJ justícia juvenil, encara que per altres tipus delictius. D'altra banda la primera intervenció en la problemàtica familiar i personal del jove s'inicia amb la denúncia en un 37,9% de casos.

Per a un percentatge estimable, un conflicte que pertanyia a l'àmbit privat de la família, traspassa aquest límit al passar a l'esfera pública, al jutjat. Per a l'altre grup més nombrós, les intervencions que es realitzen al propi medi no aconsegueixen aturar la dinàmica conflictiva i també arriben al jutjat.

En ambdós grups, una de les representacions simbòliques que tenim de la llei, com de límit d'allò que no podem contenir, possiblement opera com una de les raons per donar el pas i posar la denúncia. Evidentment hi ha moltes més raons per no permetre ser objecte de maltracte: canvis en els valors, de rols a la família i en la societat, etc.

El fet que les situacions de violència a la família, sigui qui sigui l'autor o la víctima, deixen d'estar portes endins, i estiguin al lloc adient, entès com espai adient la intervenció professional per ajudar a superar aquestes dificultats a tots els implicats, pot ser un element significatiu per modificar aquest tipus de comportament.

També és clar que la sanció que preveu la llei cal aplicar-la quan correspongui, però amb el consegüent dispositiu d'ajuda i recolzament professional.

Un cop iniciat el procediment judicial, els terminis i les actuacions de tots els que intervenim tenen un temps prefixat, tant pel que fa a l'actuació dels professionals, com per a les accions que es poden derivar vers els joves imputats en els fets.

Independentment de l'adopció o no de mesures cautelars la LORPM indica que es preceptiu que l'equip tècnic elabori un informe, per tal que aporti elements sobre les característiques del jove imputat i de quina pot ser la mesura educativa més adient, tant si continua per la via judicial o extrajudicial (mediació reparació).

Aquesta intervenció de l'equip tècnic s'inicia a instància del ministeri fiscal, quan sol·licita l'informe. En aquesta petició consten: les dades d'identificació del jove, la qualificació del fet, i la indicació expressa si s'autoritza la mediació reparació, o no es permet per l'entitat del fet. També adjunten les diligències policials i la declaració davant de la fiscalia tant del jove com de la víctima.

Dels casos analitzats en l'estudi, a les peticions d'informe constaven les següents qualificacions: en el 26,7 % com de *maltractaments en l'àmbit familiar*; com *violència física sobre familiars*, el 69,8 % dels casos; i com *violència psíquica sobre familiars* el 3,4 % dels expedients.

La relació que es dona entre el fet o l'actuació del jove i la qualificació del fiscal es pot llegir a la següent taula: Taula 5.5.1.

Taula 5.5.1. Contacte físic en l'agressió/ qualificació del fet pel fiscal

Contacte físic en l'agressió	Qualificació del fet pel fiscal (primer delictes)					
	Maltractament àmbit familiar		Violència física sobre familiars		Violència psicològica	
	N	%	N	%	N	%
Sí	26	83,9	63	77,8	2	50,0
No	5	16,1	18	22,2	2	50,0
Total	31	100	81	100	4	100

Com es pot observar la distribució de percentatges a la taula en la major part de casos oberts per la fiscalia es dóna contacte físic, entre l'agressor i la víctima encara que el tipus penal que es designa posteriorment possiblement té a veure amb la intensitat o dany físic ocasionat (no es té informació sobre la intensitat del contacte físic, es el mateix una empenta que una bofetada).

En ocasions dels insults es passa a l'agressió física: “empentes, cops de puny, intents d'escanyar”, són les descripcions que consten registrades a les diligències, dins d'aquest ens troben amb el resultats que s'han mostrat a la Taula 5.6.1. Hi ha contacte físic en el 83,9 % dels qualificats com maltracte familiar; i en el 77,8 % dels qualificats com violència física, també es dóna aquesta característica.

Cal suposar que hi ha un augment del risc i que ja s'han superat moltes barreres per part de tots els implicats, quan l'agressor amenaça amb un ganivet. En el casos que hi ha amenaça amb ganivet les qualificacions del fiscal han estat les que es reflecteixen a la següent taula: Taula 5.5.2.

Taula 5.5.2. Agressió, amenaça amb ganivet/Qualificació del fet pel fiscal

Amenaça amb ganivet	Qualificació del fet pel fiscal (primer delictes)					
	Maltractament àmbit familiar		Violència física sobre familiars		Violència psicològica	
	N	%	N	%	N	%
Sí	7	22,6	9	11,1	-	-
No	24	77,4	72	88,1	4	100,0
Total	31	100	81	100	4	100

La lectura de la taula ha de realitzar-se considerant exclusivament el grup de joves que ha amenaçat amb un ganivet i la qualificació de la fiscalia. Encara que inicialment, pel que dèiem al paràgraf anterior, respecte de la importància d'amenaçar amb una arma a algú, des del punt de vista del dret sembla que la valoració es diferent. Quan hi ha aquest instrument en l'amenaça la qualificació de maltracte familiar és d'un 22,6 % i de violència familiar en un 11,8 % .

Un altre aspecte que vam considerar és si en el moment dels fets que ens ocupen es donaven altres delictes simultanis. En el 10,3 % dels casos també es van obrir diligències per altres fets que es van produir simultàniament. Destaquen enfrontaments amb la policia, qualificats com: atemptats contra l'autoritat i resistència, i en un grau molt més baix, robatoris amb violència, i un per un delicte contra la salut pública. A efectes penals, pot significar que pel fet associat correspongui una mesura educativa més elevada que pel de violència domèstica.

El ministeri fiscal va demanar informe de mesures cautelars, en el 24,1%, dels expedients oberts i es va continuar amb el procediment ordinari, en el 75,9%.

Respecte de les demandes d'assessorament per la possible adopció d'alguna de les mesures cautelars previstes a la LORPM l'equip tècnic va proposar en el seu informe l'adopció de mesures cautelars en el 19,8%, dels casos i va informar que no era adient imposar cap mesura cautelar en el 4,3% dels casos. Respecte del 75,9% no es va demanar informe de mesura cautelar, aquestes dades es poden llegir a la Taula 5.6.3

Taula 5.5.3. Mesures cautelar adoptades

	N	%
Amb mesura cautelar	23	19,8
No és convenient mesura cautelar	5	4,3
Sense petició mesura cautelar	88	75,9
Total	116	100

Aquestes peticions de la fiscalia d'informes sobre la possible adopció de mesures cautelars es van concretar en les que descrivim al següent punt. Les resolucions de mesures cautelars adoptades pels jutges de menors, es poden llegir a la taula 5.6.4.

Taula 5.5.4. Mesures cautelars adoptades i tipus.

	N	%
Internament en centre	12	10,3
Llibertat vigilada	11	9,5
No és convenient mesura cautelar	5	4,3
Sense petició mesura cautelar	88	75,9
Total	116	100

Les mesures cautelars que preveu la Llei són: *“internament en centre, en el règim adequat, llibertat vigilada o convivència amb altre persona, família o grup educatiu”* Per al 10,3% dels joves es va acordar una mesura cautelar d'internament en un centre. Pel 9,5 % es va acordar una mesura de llibertat vigilada. Es va concretar dons una mesura cautelar para el 19,8 % dels joves.

Únicament es van acordar mesures d'internament i de llibertat vigilada. Encara que una de les previstes a la llei, *“convivència amb altre persona o grup educatiu”*, inicialment sembla que seria adient per alguns dels casos. Una separació temporal del lloc de tensió facilitaria l'anàlisi de la situació per les dues parts.

Hem vist al capítol que analitza les relacions familiars i els estils educatius, que alguns joves són objecte de maltractament o pautes educatives no gaire adequades en el seu desenvolupament.

El fet d'imposar una mesura d'internament, pot generar en el jove un sentiment de maltracte, de no sentir-se atès en les seves necessitats i de culpabilitat. Tot i que ha de tenir una resposta al fet imputat, la situació, el moment concret de la seva actuació violenta, en ocasions respon a una dilatada historia, que suggereix una atenció diferenciada a la d'altres joves amb carrera delictiva.

Sempre que sigui possible, l'alternativa que planteja la LORPM, convivència en família aliena o grup educatiu, és una altre mesura a considerar.

5.5.2. L'equip tècnic, propostes educatives

Un cop que el Ministeri Fiscal ha incoat l'expedient al jove, preceptivament, ha de sol·licitar un informe sobre el jove a l'equip tècnic, segons determina l'art. 27 de la LORPM. Aquesta tasca es la que explicarem en aquest punt. En aquest informe l'equip tècnic pot elevar-ne proposta d'intervenció envers el menor.

Les propostes que l'equip tècnic va elevar a la fiscalia els seus informes en els casos estudiats es veuen a la taula 5.5.5.

Taula 5.5.5 Propostes de l'equip tècnic.

	N	%
No apareix proposta	21	18,1
Proposta a concretar a l'audiència	58	50,0
No intervenció (art.27.4)	16	13,8
Mediació-Reparació	21	18,1
Total	116	100,0

No apareix proposta en el 18,1 %, a l'informe d'assessorament. No es fa cap indicació d'intervenció. Cal interpretar-ho com la voluntat que la proposta es farà l'acte d'audiència amb el propòsit de no prejudicar la responsabilitat del jove fins que no s'hagi practicat la prova a l'acte de l'audiència.

Proposta a concretar a l'acte d'audiència, representa el 50% dels casos, es fa servir aquesta frase als informes d'assessorament, per tal d'indicar que cal una intervenció des de l'àmbit de la justícia, però la indicació de la mesura concreta es deixa pel moment que processalment correspongui explicitar-ho al tècnic a la l'audiència.

No intervenció (art. 27.4) El punt 4 de l'article 27 diu textualment " Així mateix podrà l'equip tècnic proposar en el seu informe la conveniència de no continuar la tramitació de l'expedient en interès dels menors, per haver estat expressat suficientment el retret al mateix a través dels tràmits ja practicats, o per considerar inadequat per interès del menor qualsevol intervenció, donat el

temps transcorregut des de la comissió dels fets.....” La proposta per aquest supòsit s’ha realitzat en el 13,8 % dels casos.

Mediació-reparació, *s’ha fet aquesta proposta per 21 joves* (que representen el 18,1 % de casos de la recerca). El ministeri fiscal va indicar la possibilitat de desistir la continuació de l’expedient si el jove es conciliava i/o reparava a la víctima la mediació en el, 48,3 % dels casos, i no va autoritzar-ho en el 51,7 % restants.

Una vegada realitzat el procés de mediació el resultat final és el que es veu a la taula 5.5.6.

Taula 5.5.6. Resultat final de la mediació

	N	%
Viabilitat	21	18,1
No viabilitat	35	30,2
Sense autorització de fiscalia	60	51,7
Total	116	100,0

L’informe de l’equip tècnic pel que fa a la mediació-reparació té unes característiques que el diferencien dels que ja hem parlat i que venen descrites l’apartat 3 de l’article 27 de la llei que diu: *“l’equip tècnic informarà, si ho considera convenient i en interès del menor, respecte de la possibilitat de que aquest efectuï una activitat reparatòria o de conciliació amb la víctima”* La valoració de què es pugui dur a terme la mediació, com alternativa a la continuïtat de l’expedient és potestat del Ministeri Fiscal, que així ho fa constar en la seva sol·licitud d’informe. La resolució favorable del procés de mediació, pot donar com a resultat sobreseïment i l’arxiu de les actuacions, i per tant solucionar l’expedient com una alternativa extrajudicial.

La mediació implica posar-se en el lloc de l’altre, un reconeixement de la participació en el fet imputat, i trobar-se amb la víctima, reconèixer la responsabilitat, i capacitat per demanar disculpes i buscar si cal una forma de reparar el dany causat.

En tots els casos de mediació, el 18,1 %, hi ha hagut trobada amb la víctima. D'aquests, pràcticament en un terç dels casos, la reparació va ser per iniciativa de les parts, vol dir que quan jove i víctima són entrevistats, ja han solucionat el conflicte, el mediador quan comprova que això es així informa a la fiscalia d'aquest procés perquè resolgui.

Les característiques dels joves que han fet el programa de mediació, utilitzant l'anàlisi multivariat són les següents:

- *No hi ha intervencions en la problemàtica familiar.*
- *És va conciliar amb la víctima.*
- *Conciliació a iniciativa de les parts.*
- *Assumeix la seva responsabilitat en els fets.*
- *S'ha mostrat correcte i col·laborador amb el professional.*
- *La qualificació del fet ha estat, maltracte familiar.*
- *Es mostra penedit.*
- *No té expedients per altres delictes a la justícia de menors.*

Per les pròpies característiques del Programa de Mediació, en què es valora si assumeix la responsabilitat en els fets, la motivació i interès per reflexionar sobre la seva acció i aportar solucions, tant l'entrevista com l'informe per a la fiscalia tenen un contingut diferent al que s'ha d'elaborar en el cas que es plantegin altres propostes d'intervenció amb el jove.

En aquest punt del procediment hem explicat, les tasques que corresponen tant a la fiscalia com a l'equip tècnic: Com es conjuguen les actuacions des de la vessant de la justícia i les aportacions de l'equip tècnic per tal de donar elements per comprendre les circumstàncies del menor i per poder donar-li la millor resposta des de la justícia de menors.

5.5.3. Resolucions i mesures

Finalitzada la fase d'instrucció, descrita al punt anterior, amb la conclusió de la instrucció de l'expedient, el fiscal el remet al jutge amb alguna de les dues propostes següents:

- *Sobreseïment de la causa*, una de les raons per al sobreseïment es haver realitzat el del programa de mediació reparació.
- *Escrit d'al·legacions amb la valoració jurídica dels fets i una proposta de mesura educativa en resposta als mateixos.*

A l'acte d'audiència, el jutge informa al menor dels fets imputats i de la mesura sol·licitada pel fiscal. Si el menor es declara autor dels fets i està d'acord amb la mesura proposta pel fiscal es dicta una resolució de conformitat. Si no hi ha conformitat, es practiquen les proves proposades per les parts, i s'escolta l'equip tècnic sobre les circumstàncies del menor. A continuació el ministeri fiscal i després l'advocat fan la qualificació definitiva dels fets i expressen la seva proposta de resolució judicial. En aquest moment de l'audiència l'equip tècnic té de nou la paraula sobre la procedència de la mesura educativa demandada per les parts. Per últim el jutge dóna l'última paraula al menor i el cas queda "vist per a resolució".

Resolucions per violència domèstica

Les mesures acordades pels jutjats de menors de Catalunya, i que corresponen al període de temps que compren l'estudi, des de el 1 de gener de l'any 2001 fins al 31 de desembre de l'any 2003, es podent veure a la taula següent: Taula 5.6.7

Taula 5.5.7. Resolucions per violència domèstica

	N	%
Internament en centre	23	19,8
Llibertat Vigilada	25	21,6
Prestació Benefici Comunitat	5	4,3
Mediació reparació	21	18,1
No intervenció (art. 27.4)	14	12,1
Arxiu per prescripció	5	4,3
Arxiu definitiu o provisional	10	8,6
Pendent	6	5,2
Altres mesures	7	6,0
Total	116	100,0

Com es pot comprovar amb les dades de la taula 5.6.7., les mesures dictades, l'internament amb un 19,8% i la llibertat vigilada amb un 21,6% representen el número més elevat amb una notable diferència, respecte de la resta

En segon lloc les resolucions per mediació-reparació el 18,1%; i no intervenció amb el 12,1% és la resposta per un número elevat de casos.

En les categories arxiu per prescripció i definitius o provisionals, estan inclosos els casos, tant que s'han esgotat el terminis legals i han prescribit els fets i altres en els que encara resta alguna actuació per realitzar. En posteriors anàlisis aquestes dues categories s'han agrupat sota el títol, "arxius varis" .

En altres mesures el 6,0% estan incloses mesures diverses de limitada entitat i que representen una resposta puntual al fet, sempre de poca entitat. Les prestacions en benefici de la comunitat representen el 4,3%.

Resolució judicial. Representació pares del fill

Seguidament hem volgut analitzar la relació entre les informacions relatives al menor, les seves circumstàncies sociofamiliars i la resolució judicial que finalment es pren. Veiem la taula 5.5.8

Taula 5.5.8. Resolució judicial/Representació pares del fill

	No consta		Problemes des de petit		Problemàtica conductual		Problemàtica relacional		Causes Externes		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Internament	1	4,3	10	43,5	6	26,1	5	21,7	1	4,3	100
Llibertat Vigilada	2	8,0	6	24,0	9	36,0	6	24,0	2	8,0	100

La correlació entre la representació que tenen els pares del fill, *problemes des de petit*, i la mesura que s'imposa als joves, ens dona una dada elevada, (taula 5.6.8.), representa que respecte del 43,5 % que ingressen a centres, el pares destaquen en la seva valoració els aspectes negatius del jove i el seu propi pronòstic era les coses anirien malament. Es manté també una proporció elevada el 26,1 %, pels que presenten problemàtica conductual, que s'associa a conductes relacionades amb de l'etapa evolutiva: no respectar els límits, la norma, propis l'adolescència. El 21,7 %, problemàtica relacional, manifesta aquesta conducta en les seves relacions familiars, per la dificultat d'acceptar canvis en la composició familiar, en relació al germans, o per una identificació molt propera amb algú dels progenitors. Finalment, el 4,3 % respecte del qual els pares adoptarien una posició de protecció, al dipositar la responsabilitat del problemes del seu fill, en influències alienes a la família.

Utilitzant els mateixos paràmetres, si parlem dels joves amb mesura de llibertat vigilada, la relació entre les expectatives dels pares i la mesura, es poden veure canvis interessants. El valor més alt quan es tracta d'una mesura de llibertat vigilada, 36,1 %, és quan els pares parlen de problemàtica conductual, que hem associat al període de l'adolescència. Les altres dues categories, problemes des de petit i problemàtica relacional, donen els mateixos valors, 24,0 %, i el de causes externes 8,0 % que tindria a veure amb dipositar el problema fora de l'àmbit familiar.

Les resolucions per mediació reparació i no intervenció, juntament amb les d'internament i llibertat vigilada representen el 60,6 % de les resolucions, per la qual cosa els dedicarem major atenció en l'anàlisi.

Tot seguit ampliem el punt referit a la representació que tenen el pares dels seus fills, relacionada amb les resolucions de mediació reparació i no intervenció. Les representacions dels pares respecte dels seus fills mostren trets diferents de les anteriors anàlisi (d'internament i llibertat vigilada) com es mostra a la taula 5.5.9.:

Taula 5.5.9. Resolució judicial/Representació pares del fill

	No consta		Problemes des de petit		Problemàtica conductual		Problemàtica relacional		Causes Externes		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Mediació reparació	12	57,1	2	9,5	2	9,5	2	9,5	3	14,3	100
No intervenció	3	21,4	3	21,4	2	14,3	2	14,3	4	28,6	100

Pel que fa a les resolucions de mediació reparació, la dada que més destaca és un 57,1 % que no reflecteix cap mena d'informació de la representació que tenen el pares dels seus fills. Ja hem explicat que la intervenció en el procés de mediació reparació, es centra en la motivació i interès del jove per reflexionar sobre la seva acció i aportar solucions al problema. La resta de categories tenen el mateix valor el 9,5 %. Respecte de les causes externes es d'un 14,3 %, el significat que entenem té aquesta categoria ho explicarem al punt següent per no repetir arguments.

En la resolució referida a “no intervenció” el valor més alt està representat per les causes externes, el 28,6 %. Una possible interpretació d'aquesta dada, es que d'una banda hi ha una intenció per part dels pares derivar la responsabilitat de les coses que fa el seu fill a influències externes a la família, altre interpretació pot ser un intent de protegir al fill respecte de la intervenció des de l'àmbit de la justícia.

Resolució judicial i “carrera delictiva”

Tot seguit analitzarem si hi ha diferències entre les resolucions que el jutge de menors adopta si els joves tenen altres expedients oberts a la justícia de menors per fets diferents al de violència domèstica. Taula 5.5.10

Taula 5.5.10. Resolució judicial/Amb expedients anteriors-posteriors (de no violència familiar)

	Sense expedients		Expedients anteriors		Expedients posteriors		Anteriors i Posteriors		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	
Internament	5	21,7	5	21,7	4	17,4	8	39,1	100
Llibertat Vigilada	7	28,0	8	32,0	6	24,0	4	16,0	100
Mediació reparació	14	66,7	1	4,8	5	23,8	1	4,5	100
No intervenció	11	78,6	3	14,3	-	-	1	4,5	100

Pel que respecta als joves amb una “carrera delictiva”, o sigui que tenen expedients per altres delictes abans i després dels de violència domèstica, segurament amb una problemàtica personal i familiar més complexa, estan representat a un extrem de la taula amb el 39,1% de les mesures d'internament, a l'altre extrem estan amb un percentatge del 21,7% els joves que l'únic delictes és el de violència domèstica, però que per l'entitat del fet, la mesura que corresponia era aquesta.

Els altres dades de la taula més rellevants són els joves que han realitzat el programa de mediació reparació, no tenen més expedient que el de violència domèstica en el 66,7% dels casos. En els casos de no intervenció, també es la dada més destacada (amb el 78,6%), els joves que l'únic expedient que tenen obert és el de violència domèstica. Aquest grup de joves, presenta uns trets diferents als anteriors, i la resposta educativa i penal, respon a aquestes diferències.

Resolució judicial i motiu del conflicte

Continuant encara en quines circumstàncies es donen dins de l'àmbit familiar, i centrant-nos en els motius del conflicte, la relació entre tot això, amb la mesura judicial es pot veure a la taula 5.5.11.

Taula: 5.5.11. Resolució judicial/ Motiu del conflicte

	Demana diners.		Demana diners.		Discussió.		No accepta	
	No accepta normes				Augment de la violència		autoritat. No accepta normes	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Internament	6	33,3	7	35,0	3	21,4	7	10,9
Llibertat Vigilada	1	5,6	3	15,0	3	21,4	18	28,1
PBC	-	-	1	5,0	1	7,1	3	4,7
Mediació reparació	4	22,2	4	20,0	2	14,3	11	17,2
No intervenció	4	22,2	2	10,0	1	7,1	7	10,9
Arxiu/prescripció	-	-	-	-	1	7,1	4	6,3
Arxius/varis	1	5,6	1	5,0	-	-	8	12,5
Pendent	2	11,1	-	0	1	7,1	3	4,7
Altres mesures	-	-	2	10,0	2	14,3	3	4,7
Total	18	100	20	100	14	100	64	100

Més que un anàlisi detallat de les dades de la taula 5.6.11, i de les categories que es descriuen com, “demana diners”, “no accepta l'autoritat”, “augment de la violència”, suggeries pensar que els vincles establerts pels pares vers els fills, han tingut un componen basat en aspectes materials, i una vegada establert uns estil de relació, els canvis són difícils. També sembla que els joves no estan gaire acostumats a l'espera, i volen una resposta immediata a les seves demandes.

Resolució judicial. Contacte físic en l'agressió

Un altre factor a considerar és quan hi ha contacte físic en l'agressió, i com això es relaciona amb el tipus de resolució judicial. A la taula 5.5.12 està representada aquesta relació.

Taula:5.5.12. Resolució judicial/Contacte físic en l'agressió

	Amb contacte físic		Sense contacte físic	
	N	%	N	%
Internament	18	19,8	5	20,0
Llibertat Vigilada	17	18,7	8	32,0
PBC	4	4,4	1	4,0
Mediació reparació	18	19,8	3	12,0
No intervenció	11	12,1	3	12,0
Arxiu/prescripció	5	5,5	-	-
Arxius/varis	8	8,8	2	8,0
Pendent³⁹	3	3,3	3	12,0
Altres mesures	7	7,7	-	-
Total	91	100	25	100

Inicialment la lectura de les dades de la taula 5.6.12, pot generar algun dubte, si estem parlant d'una utilització major de la violència, pot sorprendre que les mesures quan hi ha contacte físic, primera columna de l'esquerra, tinguin valors, similars a les altres resolucions en que no hi ha contacte físic.

Hem de considerar, tant la qualificació de fiscalia, que ja s'ha explicat anteriorment, com el fet que en l'aplicació de la llei, s'ha de considerar un principi fonamental, "l'interès superior del menor". La voluntat de conjugar una resposta penal adient, i les necessitats i possibilitats educatives del jove, permet fer un ús flexible de la norma.

³⁹ A efectes de còmput de mesures hem inclòs als joves que estan pendents de resolució a aquesta variable. És evident que respecte d'aquest joves no hi ha resolució ferm quan tanquem la recollida de dades de la recerca.

Un altre element a considerar de la resolució judicial és quant s'ha utilitzat d'algun tipus d'arma, en aquest cas ganivet. Si considerem que la pràctica totalitat de les agressions succeeixen al domicili familiar, el que es té més a prop és un ganivet de la cuina.

Resolució judicial. Amenaça amb ganivet

A la taula 5.5.13. es pot veure quina relació es dona entre la utilització d'un arma en la amenaça cap un familiar i la resolució judicial.

Taula:5.5.13. Resolució judicial/ Amenaça amb ganivet

	Amb amenaça		Sense amenaça	
	N	%	N	%
Internament	9	56,3	14	14,0
Llibertat Vigilada	3	18,8	22	22,0
PBC	-	-	5	5,0
Mediació reparació	2	12,5	19	19,0
No intervenció	-	-	14	14,0
Arxiu/prescripció	1	6,3	4	4,0
Arxius/varis	-	-	10	10,0
Pendent⁴⁰	-	-	6	6,0
Altres mesures	1	6,3	6	6,0
Total	16	100	100	100

Dels joves que han utilitzat un arma en la agressió, en el 56,3 % de casos la resolució judicial ha estat d'internament. L'increment de l'acte violent que implica la utilització d'un arma i un més baix nivell de control, segurament aconsellen que la intervenció educativa que es deriva de la mesura tingui la màxima incidència, com representa una mesura d'internament. Segueix en percentatge les llibertats vigilades, amb un 18,8 %, i disminueix per a la resta de categories.

⁴⁰ A efectes de còmput de mesures hem inclòs als joves que estan pendents de resolució a aquesta variable. És evident que respecte d'aquest joves no hi ha resolució ferm quan tanquem la recollida de dades de la recerca.

Resolució judicial. Fets associats

Una altra situació que es dona, en 12 dels casos analitzats, és que en el moment de la detenció, o bé es dona un enfrontament amb els cossos de seguretat, o hi ha un altre delictes, com robatori, o tinença de drogues a casa. Com es pot comprovar, a la taula 5.5.14, respecte del major número de casos que s'ha donat alguna d'aquestes situacions les resolucions han estat en un 41,7 % d'internament i per un 25,0 % de llibertat vigilada.

Taula:5.5.14.Resolució judicial/ Fets associats

	Amb fets associats		Sense fets associats	
	N	%	N	%
Internament	5	41,7	18	17,3
Llibertat vigilada	3	25,0	22	21,2
P B C	-	-	5	4,8
Mediació reparació	2	16,7	19	18,3
No intervenció	1	8,3	13	12,5
Arxiu prescripció	-	-	5	4,8
Sobreseïments varis	-	-	10	9,6
Pendent	-	-	6	5,8
Altres mesures	1	8,3	6	5,8
Total	12	100	104	100

D'un major grau de perillositat i manca d'atucontrol per part del jove, es deriva una intervenció educativa més intensa. La majoria d'aquest fets associats, estant qualificats com "resistència a l'autoritat".

Actitud del jove davant dels fets

Un dels aspectes que s'explora per part de l'equip tècnic per fer la proposta educativa és la responsabilitat del jove davant dels fets, que no s'ha de confondre amb la responsabilitat en l'autoria dels fets.

Si ens troben davant d'un problema, d'una dificultat personal, el primer pas per solucionar-ho és reconèixer que el tenim. És aquest el sentit que té per a l'equip tècnic saber com es situa el jove davant del fet, i quines alternatives es planteja perquè no torni a passar.

És interessant una lectura de la taula següent, on es pot comprovar els aspectes educatius de la Llei i com una actitud reflexiva de reconeixement de les seves dificultats per part de jove permet o facilita una aplicació de la Llei, diferent que si es mantén una actitud més rígida i de no reconeixement dels problemes.

A la taula 5.5.15., es pot comprovar la relació entre la resolució judicial i l'actitud del jove front als fets.

Taula:5.5.15. Resolució judicial/ Actitud del jove front els fets

	Responsabilitat pròpia		Responsabilitat altres		Cooresponsabilitat		No consta	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Internament	2	9,5	16	28,6	2	6,9	3	30,0
Llibertat Vigilada	1	4,8	14	25,0	7	24,1	3	30,0
PBC	1	4,8	3	5,4	1	3,4	-	-
Mediació reparació	12	57,1	-	-	9	7,8	-	-
No intervenció	3	14,3	8	14,3	3	10,3	-	-
Arxiu/prescripció	-	-	2	3,6	1	3,4	2	20,0
Arxius/varis	2	9,5	4	7,1	3	10,3	1	10,0
Pendent	-	-	4	7,1	2	6,9	-	-
Altres mesures	-	-	5	8,9	1	3,4	1	10,0
Total	21	100	56	100	29	100	10	100

Quan hi ha un reconeixement de la pròpia responsabilitat en el fet, la resolució que s'ha dictat majoritàriament, respecte del total de joves en l'arxiu per mediació reparació en un 57,1 % del total, seguit dels casos en que es proposa no intervenció, en el 14,3 %.

Si no hi ha reconeixement del conflicte, *responsabilitat d'altres*, el major nombre de resolucions són d'internament, el 28,6 % i de llibertat vigilada, el 25,0 %. Serveix el comentari fet anteriorment, respecte de la major intensitat educativa de determinades mesures, segons les característiques del jove, i no basat fonamentalment en el delictes.

Destaca també un 24,1 % de resolucions de llibertat vigilada en els casos en els quals hi ha un reconeixement, tant per part del jove com de la seva família, de què tots tenen a veure amb el conflicte.

Perfils dels joves segons la resolució judicial

Per concloure tots els aspectes referits a les mesures i fer una aproximació als perfils d'aquest joves, de nou utilitzarem el sistema d'anàlisi multivariat. També farem la mateixa descripció per a les mesures que apareixen al final de cada taula i de les que no hem fet cap comentari per centrar l'explicació en aquelles resolucions que són més nombroses i tenen una major incidència en el procés del jove. Aquestes resolucions són: arxiu per prescripció; arxius varis; i altres mesures, que inclouen resolucions com: internament de cap de setmana, tasques socioeducatives, etc.

Les característiques més comuns als joves amb mesura d'internament són les següents:

- *Presenta alguna patologia mental.*
- *És politoxicòmant.*
- *El pares recorden al fill: problemàtic des de petit.*
- *El pares presenten problemes per consum d'alcohol i altres drogues.*
- *La situació econòmica és insuficient. El pare treballa al sector terciari.*
- *El rendiment acadèmic es dolent.*
- *Al seu medi no realitzava cap activitat organitzada, oci al carrer, i presentava conductes violentes a l'escola i vers els iguals.*
- *Ha treballat.*
- *Fiscalia demana una mesura cautelar, i el jutjat resol l'internament cautelar. La resolució ferma també és d'internament.*

- *La responsabilitat en el fet és d'ells altres*
- *Té un segon delicte de violència domèstica. Entre el primer i segon delicte vans transcorre, menys de 6 i màxim de 12 mesos.*
- *El motiu del conflicte, és que demana diners.*
- *Hi ha amenaça amb ganivet.*
- *La qualificació del fet: violència física sobre familiars.*
- *Són víctimes de la violència, la mare, el pare i els germans.*
- *Té expedients anteriors i posteriors, per tipus delictius diferents al de violència domèstica.*
- *En el moment de la denuncia hi ha intervencions de justícia juvenil.*

Els joves amb mesura de llibertat vigilada les característiques que tenen més en comú són les següents:

- *Conductes desadaptades (impulsiu, oposicionista.)*
- *Els consums són d'alcohol i tabac.*
- *Hi ha hagut canvis al nucli de convivència: mort, separació i noves parelles.*
- *Intervencions en la problemàtica familiar, predominen les de caràcter terapèutic.*
- *El oci és de carrer.*
- *El motiu que va originar el conflicte: no accepta l'autoritat , no accepta les normes.*
- *La qualificació de fiscalia: violència física sobre familiars.*
- *Quan hi ha un segon delicte per violència domèstica, han passat de 12 a 18 mesos, respecte del primer.*
- *Té 2-3 expedients anteriors al de violència domèstica, per altres tipus delictius.*
- *Posterior a la mesura judicial continua amb una intervenció de caràcter terapèutic.*

Quan la resolució ha esta d'arxiu per mediació-reparació les característiques que defineixen aquest grup de joves són les següents:

- *No hi ha consum de tòxics.*
- *És fill o filla únic.*
- *Davant del fet la víctima i el jove es mostren coorresponsables*
- *És correcte i col·laborador amb l'equip tècnic.*
- *Reparació a iniciativa de les parts.*
- *La qualificació del fet per fiscalia: maltractaments a l'àmbit familiar.*
- *El temps que va passar entre la denuncia i la resolució judicial va ser entre 6 i 12 mesos.*

Si la resolució ha estat no intervenció, el que caracteritza aquest joves respecte de la resta es:

- *Majoritàriament tenen 16 anys en el moment dels fets*
- *El ingressos econòmics de la mare provenen del treball.*
- *El sector econòmic on treballa el pare és el secundari.*
- *El pares consideren que el comportament inadequat del seu fill és per causes externes.*
- *Al seu temps d'oci realitza activitats organitzades.*
- *El grup de referència està exempt de problemàtica.*
- *Al finalitzar el procediment realitza activitats formatives.*
- *L'últim que havien estat matriculats és 4t. D'ESO.*
- *Davant de l'equip tècnic el jove es mostra correcte i col·laborador.*
- *No té expedients per altres fets.*
- *Les víctimes de la violència familiar són el pare i altres membres de la família.*
- *No hi ha cap intervenció posterior a la resolució judicial.*
- *El temps que va passar entre la denuncia i la resolució judicial va ser menys de 6 mesos.*

Per als joves amb una resolució de Prestació en Benefi de la Comunitat, les característiques més comunes són:

- *La mare treballa a l'economia submergida.*
- *Al nucli de convivència hi ha hagut accidents i malalties*

- *L'últim curs que ha realitzat es 1r de batxillerat o mòduls de grau mig.*
- *El rendiment escolar ha estat bo o molt bo.*
- *El temps de violència no denunciada és d'entre 1 any i 6 mesos a 2 anys i 6 mesos.*
- *El temps que va passar entre la denúncia i la resolució, va ser entre els 12 i els 18 mesos.*

En el arxius per prescripció, les característiques dels joves són les que destaquem a continuació:

- *El jove no té consum de substàncies.*
- *Diu que no sap qui l'ha denunciat.*
- *El membre de la família que fa la denúncia és el pare.*
- *Les víctimes de la violència són: mare, pare i germans.*
- *A l'informe de l'equip tècnic no hi ha proposta.*
- *Fiscalia no va autoritzar la mediació reparació*
- *El temps que va passar entre la denúncia i la resolució judicial va ser d'entre 12 i 18 mesos.*

Els que estan inclosos en, "arxius varis", estan caracteritzats pels següents trets:

- *Els pares el defineixen: com problemàtic conductual.*
- *El pare i la mare són víctimes de la violència del fill.*
- *El jove presenta problemes d'adaptació escolar, i ha canviat de centre en varies ocasions.*
- *La situació econòmica familiar és alta.*
- *L'estil educatiu del pare és permissiu lliberal.*
- *El pare té estudis superiors.*

Els que tenen altres mesures que inclou resolucions com internament de cap de setmana, tasques socioeducatives, etc, presenten majoritàriament aquestes característiques en comú:

- *Al desenvolupament del jove hi ha alteracions significatives, personals i/o familiars*
- *Segons els pares presenten problemàtica conductual.*
- *Remodelacions al nucli de convivència.*
- *El pare treballa al sector secundari.*
- *L'estil educatiu del company de la mare es adequat*
- *El temps que transcorre entre la resolució i l'inic de la mesura és de més de 6 mesos.*

Temps des de la denúncia a la resolució judicial

Ja hem vist els altres capítols que fins que es dona el pas de treure el problema de l'àmbit familiar i demanar ajuda, a vegades passa molt de temps. Cal que analitzem també les actuacions dels diferents professionals que actuem en l'àmbit de la justícia de menors. A la taula 5.5.16, es podent llegir les dades globals del nombre de mesures, fermes i cautelars, i el temps que ha passat des que es va interposar la denuncia a la comissaria.

Taula 5.5.16 Temps entre denúncia/ resolució, en el primer fet

	N	%
Pendents de resolució	6	5,2
Menys de 6 mesos	38	32,8
6-12 mesos	45	38,8
12-18 mesos	21	18,1
18 mesos o més	6	5,2
Total	116	100,0

Com es pot comprovar a la taula 5.6.16; 38 casos el 32,8 % es resolen en un període de temps raonable, abans de 6 mesos, sens dubte tenen molt a veure les resolucions de mesures cautelars (recordem que es van adoptar en total un 19,8 % respecte del total de joves).

Seguidament en ordre d'importància destaca que el 38,8 % es resolen entre 6 i 12 mesos. Després troben que el 18,1 % dels expedients es resolen entre 12 i

18 mesos. I finalment, el 5,2 % dels casos ja hem d'esperar més d'un any i mig per veure'ls resolts.

Possiblement sigui més interessant anar més enllà per veure, segons el tipus de mesura i el temps que s'ha trigat

A continuació mostrarem el temps que transcorre des que es posa la denúncia a la comissaria de policia i la resolució ferma o cautelar del jutjat.

Hem comptabilitzat el temps que transcorre entre la data de la denúncia i la resolució, independentment que sigui una mesura ferma o cautelar. Taula: 5.5.17.

Taula:5.5.17. Temps des de denúncia/Resolució judicial

	Pendent resolució		Menys 6 mesos		6-12 mesos		12-18 mesos		18 mesos o més	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Internament	-	-	12	31,6	9	20,0	2	9,5	-	-
Llibertat Vigilada	-	-	9	23,7	12	26,7	4	19,0	-	-
PBC	-	-	-	-	2	4,4	3	14,3	-	-
Mediació reparació	-	-	4	10,5	13	28,9	3	14,3	1	16,7
No intervenció	-	-	8	21,1	2	4,4	3	14,3	1	16,7
Arxiu/prescripció	-	-	-	-	-	-	3	14,3	2	33,3
Arxius/varis	-	-	4	10,5	3	6,7	2	9,5	1	16,7
Pendent	6	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres mesures			1	2,6	4	8,9	1	4,8	1	16,7
Total	6	100	38	100	45	100	21	100	6	100

Les mesures d'internament i llibertat vigilada que comencen en menys de sis mesos, corresponen majoritàriament a mesures cautelars. La resta les que superen el sis mesos, estarien compreses dins del procediment ordinari. Quan es supera aquest temps, els sis mesos, possiblement no es dona la resposta que seria més adient, donades les problemàtiques de les que parlem i la franja d'edat que dels joves.

Temps des de la resolució fins l'execució de la mesura

Una vegada acordada la mesura judicial correspon executar-la. Des de la data de fermesa fins l'inici de l'execució cal comprovar també el temps transcorregut. Taula 5.5.18.

Taula 5.5.18. Temps en mesos, des de la data de fermesa de la resolució judicial fins l'inici de l'execució.

	N	%
No mesura	53	45,7
Menys de 1 mes	24	20,7
1-3 mesos	18	15,5
3-6 mesos	8	6,9
Més de 6 mesos	7	6,0
Pendents de resolució	6	5,2
Total	116	100,0

La primera dada de la taula, “no mesura”, correspon als casos d'arxiu per mediació reparació, no intervenció i arxius varis.

El 20,7 % s'inicia la mesura en menys d'un mes, la qual cosa ens indica que a una part significativa d'aquest joves li ha correspost una mesura cautelar. Entre 1 més i 3 ens trobem amb un 15,5%, de joves que han iniciat la mesura educativa des de la data de la fermesa de la sentència. El 6,9 % ha iniciat el compliment de la mesura entre 3 i 6 mesos després de la resolució. El 5,2 % ha trigat més de 6 mesos a començar.

La relació que es dóna entre el temps que va des de la resolució judicial, fins l'inici de la mesura, i el tipus de mesura el podem comprovar a la taula següent:

Taula 5.5.19 Temps des de la resolució/ Inici de la mesura educativa

	No mesura		Menys 1 mes		1-3 mesos		3-6 mesos		Mes 6 mesos		Pendent	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Internament	-	-	15	62,5	4	22,2	3	37,5	1	14,3	-	-
Llibertat Vigilada	1	1,9	9	37,5	11	61,1	1	12,5	3	42,9	-	-
PBC	-	-	-	-	3	16,7	2	25,0	-	-	-	-
Mediació reparació	21	39,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
No intervenció	14	26,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arxiu/prescripció	5	9,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arxius/varis	10	18,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pendent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	100
Altres mesures	2	3,8	-	-	-	-	2	25,0	3	42,9	-	-
Total	53	100	24	100	18	100	8	100	7	100	6	100

Les mesures d'internament s'inicien abans que la resta, hem de considerar el factor de les mesures cautelars. La resta són mesures que s'executen al propi medi del menor, i el professional que té aquesta funció és l'educador de medi obert. Possiblement, l'increment de les mesures a dur terme, amb l'aplicació de la Llei 5/2000, no ha permès iniciar moltes de les mesures en un temps més breu. Recordem a més a més, que moltes d'aquestes actuacions són de dos anys enrera.

5.5.4. Intervencions dels diferents àmbits professionals amb el jove.

Hem comprovat que es tracta de dos grups de joves diferenciats, en què uns tenen un historial en la justícia juvenil i els altres l'únic fet és el de violència domèstica.

Un repàs a les intervencions realitzades per diferents professionals ens dona els següents resultats.

Intervencions prèvies al primer delictes de violència domèstica

Taula :5.5.20. Intervencions prèvies

	N	%
Previs (altres)	44	37,9
Previs (Justícia Juvenil-Altres)	22	19,0
Previs (Justícia Juvenil)	6	5,2
Cap intervenció prèvia	44	37,9
Total	116	100,0

Prèviament al primer delictes per violència domèstica havien intervingut: altres professionals en un 37,9 %, dels casos. Des de la DGJJ més altres professionals en el 19,0 %. Solament des de la DGJJ el 5,2 %. No hi havia cap intervenció prèvia en el 37,9 % dels joves.

Intervencions en el moment dels fets

Taula:5.5.21. Intervencions en el moment dels fets

	N	%
Moment(altres)	36	31,0
Moment (Justícia Juvenil-Altres)	7	6,0
Moment (Justícia Juvenil)	10	8,6
Cap intervenció moment denuncia	63	54,3
Total	116	100,0

En el moment que es produeixen els fets estan intervenint amb els joves els següents professionals: altres professionals que no són de la DGJJ, amb el 31,0% dels joves. Des de la DGJJ més altres professionals, amb el 6,0% dels joves. Únicament des de la DGJJ amb el 8,6%,. No hi havia cap intervenció amb el 54,3%.

Intervencions posteriors a la finalització del procediment, per violència domèstica

Taula 5.5.22 Intervencions posteriors

	N	%
Posterior (altres)	33	28,4
Posteriors (Justícia Juvenil altres)	17	14,7
Posteriors (Justícia Juvenil)	14	12,1
Cap intervenció posterior	52	44,8
Total	116	100,0

Posteriorment a la finalització del procediment per temes relacionats amb violència domèstica les intervencions dels professionals són les següents:

altres professionals amb el 28,4% dels joves. Des de la DGJJ més altres professionals amb el 14,7%. Sols des de la DGJJ amb el 12,1%. No intervé ningú una vegada finalitzada la mesura judicial en el 44,8 % dels casos.

Un bon indicador de la bona evolució d'una mesura educativa, és que una vegada finalitzada, el jove continuï realitzant tasques formatives o laborals, segons l'edat que tingui.

Com es pot llegir a la taula 5.5.23., aquesta situació favorable es dona en percentatges força positius.

Taula 5.5.23. Activitats que realitzen els joves al finalitzar el procediment

	N	%
Cap	36	31,0
Formativa	41	35,3
Laboral	25	21,6
No consta	14	12,1
Total	116	100,0

Més de la meitat, dels que disposem informació, continuen amb tasques, organitzades, personalment i socialment afavoridores del seu procés de superació de les dificultats i de millora del seu desenvolupament.

Ja hem vist el percentatge de joves respecte dels quals no hi havia cap intervenció prèvia al fet de violència familiar. Una vegada finalitzades les mesures imposades des de la justícia de menors, hi ha una continuïtat, en les intervencions al propi medi.

És raonable deduir que encara que no hi havia cap intervenció en la problemàtica familiar, com hem vist anteriorment, tant els pares com els joves tenien dificultats o manca d'estratègies per manegar els conflictes.

Finalitzada la mesura que es va imposar des de l'àmbit de la justícia i que era d'obligatori compliment, a la següent taula 5.6.24 comprovem, com un nombre

considerable de joves, voluntàriament continua vinculada a recursos d'ajuda, un 36,2 % a serveis de caire terapèutic i d'altres el 6,0 % de tipus social.

Finalitzada la mesura continuen amb intervencions els següents. Taula: 5.5.24.

Taula 5.5.24 Intervencions després de finalitzar la mesura

	N	%
Cap	37	31,9
Terapèutic	42	36,2
Social	7	6,0
No consta	30	25,9
Total	116	100,0

Amb l'inici d'aquestes intervencions al propi medi per part del jove, finalitza la tasca des de l'àmbit de la justícia. També finalitzaria aquí l'anàlisi de les dades de la recerca si no fos, perquè hi ha uns quants joves que no han après de l'experiència i han tornat a fer-ho una altre vegada. Han reincidit.

Aquest tema, la reincidència en violència domèstica ho analitzarem en el punt següent.

5.6. Reincidència. El conflicte no està resolt

Aquest capítol està dedicat a analitzar el procés que han seguit els joves que han reincidit, parlem de reincidents perquè el fet delictiu és el mateix, violència familiar, i hi ha una resolució judicial condemnatòria.

Las variables utilitzades per analitzar la reincidència, s'han limitat a aquelles necessàries per avaluar els motius de l'agressió: con s'havia produït l'agressió, l'actitud del jove i la víctima davant dels fets, les actuacions del ministeri fiscal, dels jutge i de l'equip tècnic i les intervencions dels professionals al medi social del jove.

Una altra consideració que fem és que joves amb un tercer delicte de violència familiar n'hi ha 4. Aquest número a efectes d'anàlisis estadístic no s'han tingut en consideració

5.6.1. La reincidència dels joves en violència familiar

Durant el període de temps que compren la recerca, 3 anys, el percentatge de reincidència ha estat del 19,0 %.

Si comparem la taxa de reincidència en violència familiar (19,0%) amb l'estudi de 1996 de Funes, J. Luque, E. i Ruiz, A., que estudia la reincidència dels joves en un període amb una altre llei i altre franja d'edat (12-16 anys), les dades de l'estudi per un temps de seguiment de 15 mesos la reincidència era del 18,5 %, quan el seguiment es perllongava a 22 mesos la taxa arribava al 33,3%.

A la taula 5.6.1 es pot comprovar en número de joves amb reincidència en violència domèstica.

Taula 5.6.1. Reincident violència domèstica

Número delictes	N	%
No reincidentes	94	81,0
Reincidentes (2 delictes)	18	15,6
Reincidentes (3 delictes)	4	3,4
Total	116	100,0

El temps que transcorre entre el primer delicte per violència i el següent en el joves que analitza la recerca és pot llegir a la taula: Taula 5.6.2

Taula:5.6.2. Període en mesos entre el primer delicte i el següent

	N	%
Sense segon delicte	94	81,0
Fins a 12 mesos	11	9,5
Entre 12 i 18 mesos o més	11	9,5
Total	116	100,0

Les dades mostren dos grups iguals de reincidentes el 9,5 %. La diferència però ve marcada pel temps, en un grup s'ha produït un altre fet en un període de 12 mesos. En l'altre grup de joves l'acte de violència s'ha donat durant un període de 12 a 18 mesos o més.

Ens plantegem arribats a aquest punt si es poden donar diferències, a nivell de gènere en la reincidència, entre nois i noies.

Taula.5.6.3. Reincidència en violència domèstica/gènere

	Nois		Noies	
	N	%	N	%
No reincidentes	78	84,8	16	66,7
Reincidentes	14	15,2	8	33,3
Total	92	100	24	100

Del creuament realitzat entre les variables de reincidència en violència domèstica i gènere observem com dada més destacada, és que les noies apareixen en aquesta relació establerta més reincidentes que els nois. Les noies apareixen com reincidentes en un 33'3% front un 15'2% en què apareixen com reincidentes els nois. (Taula 5.6.3.)

La relació entre l'edat i la reincidència està reflectida a la taula 5.6.4.

Taula 5.6.4. Reincident violència domèstica/edat.

	No reincidentes		Reincidentes	
	N	%	N	%
14 anys	6	6,4	3	13,6
15 anys	20	21,3	4	18,2
16 anys	27	28,7	10	45,5
17 anys	41	43,6	5	22,7
Total	94	100	22	100

De les dades obtingudes podem destacar que es situa la franja d'edat dels 16 anys com la més reincident, amb un 45'5%, seguida de la dels disset, amb un 22'7% . Així les franges d'edat més elevades apareixen també com les més reincidentes.

Per concloure el punt referit a la reincidència i apropar-nos a les característiques més comunes a aquest grup de joves, l'anàlisi multivariat ens dona els següent resultat:

- *En les noies és dona més reincidència.*
- *Presenten tendència externalitzant*
- *Motiu del conflicte; no accepta normes, discussió i augment de violència*
- *Actitud en front dels fetes: responsabilitat d'altres.*
- *El jove tenia conductes violentes l'escola, i al seu medi vers els iguals.*
- *El grup de relació del jove presenta trets dissocials.*
- *Les víctimes són la mare i altres membres de la família.*
- *La víctima considera que són altres els responsables de la conducta del jove.*
- *La situació econòmica familiar és insuficient.*
- *El membre de la família que fa la denúncia és la mare.*
- *Qualificació del fiscal: violència física sobre familiars, i en altres maltractament a l'àmbit familiar.*
- *La reincidència és dona en uns casos entre menys de 6 mesos i 12 mesos o entre 12 i 18 mesos.*

- *Els joves en el moment del fet estan complint una mesura de llibertat vigilada.*
- *Resolucions d'internament pel segons delictes.*
- *Hi ha consum de diverses substàncies, legals i il·legals. El fet es dona sota els efectes de substàncies.*
- *Hi ha amenaça amb ganivet.*
- *Tenen expedients per altres delictes, tant contra les persones com contra la propietat.*

L'opinió dels professionals

6. Percepció del delicte de violència domèstica

Tal com hem exposat amb anterioritat, el fet de poder conèixer l'opinió del professionals implicats en l'atenció als menors d'aquest tipus de delicte que ens ocupa, és molt important, ja que ens pot proporcionar elements, que moltes vegades, són claus per poder atendre de forma molt més eficaç a aquest col·lectiu de joves. És a dir, si es coneixen els aspectes (elements) simbòlics, això, permet ser més eficaç, en qualsevol intervenció o canvis que es puguin produir.

Som conscients, per altra banda, que la mostra que presentem, no es representativa (a nivell estadístics⁴¹) de tots el col·lectius que treballen a justícia juvenil. Però, això no resta vàlida als elements que podem trobar. Sí li resta, al fet de poder extrapolar les dades obtingudes a tota la població. Tanmateix, la nostra pretensió no era tenir una mostra representativa, sinó una prospecció de la representació que es té sobre aquest tema.

Com ja hem comentat, el qüestionari pretén explorar una sèrie de temàtiques, com són:

- Coneixement de l'augment dels delictes de violència domèstica, i com es contemplaven abans de l'aplicació de la nova llei.
- Els coneixements necessaris per abordar el delicte de violència domèstica.
- La imatge que tenen els professionals sobre el jove agressor i la víctima.
- Les expectatives, que creu el professional, que té la família que fa la denúncia.
- El grau de comprensió o percepció que té el menor i la família sobre les actuacions del professionals.

---

⁴¹ De tota manera, la mostra de 169 professionals, i segons les taules estadístiques de Arkim y Colton, podríem estar parlar d'un marge d'error inferior a 10%, (marge de confiança del 95,5%)

Per tant, per exposar, les informacions obtingudes amb aquests instruments, distribuïrem les explicacions dels resultats seguint la mateixa separació temàtica que s'ha utilitzat en el qüestionari.

En aquest apartat, trobareu, en un primer moment, les característiques més sociodemogràfiques que considerava el qüestionari. En un segon moment, veurem les freqüències per a cadascun dels blocs temàtics que hem considerat. En el tercer, s'exposen les diferències que s'han trobat considerant col·lectius de professionals. Els col·lectius s'han format tenint en compte el grau de contacte que els professionals poden arribar a mantenir amb els joves que han comès un delictes de violència domèstica. Això, ho hem fet d'aquesta manera, ja que la teoria de la representacions socials⁴², ens diu que el contacte amb l'objecte social és un element discriminador de la representació que es té de l'objecte. En el nostre cas, en concret, s'han format 6 tipus de col·lectius de professionals: Mossos d'esquadra, Advocats, fiscals i jutges/ses, professionals de l'equip d'assessorament, professionals d'intervenció en Medi Obert i professionals d'intervenció en Centres educatius. De la mateixa manera, s'han format grups en funció dels temps que porten a la feina: fins a 5 anys, de 6-12 anys, més de 12 anys.

Per últim, es mostren als alguns elements que es poden tenir en compte per una possible una discussió.

Respecte l'anàlisi, s'ha utilitzat el paquet estadístic Spss, tant per obtenir el recompte de les variables, així com per fer la comparació entre els diferents grups que hem considerat (l'anàlisi de la variança d'un factor). Tanmateix, com elements de conclusió, s'han emprat anàlisis mutivariades de classificació (automàtica i de segmentació)

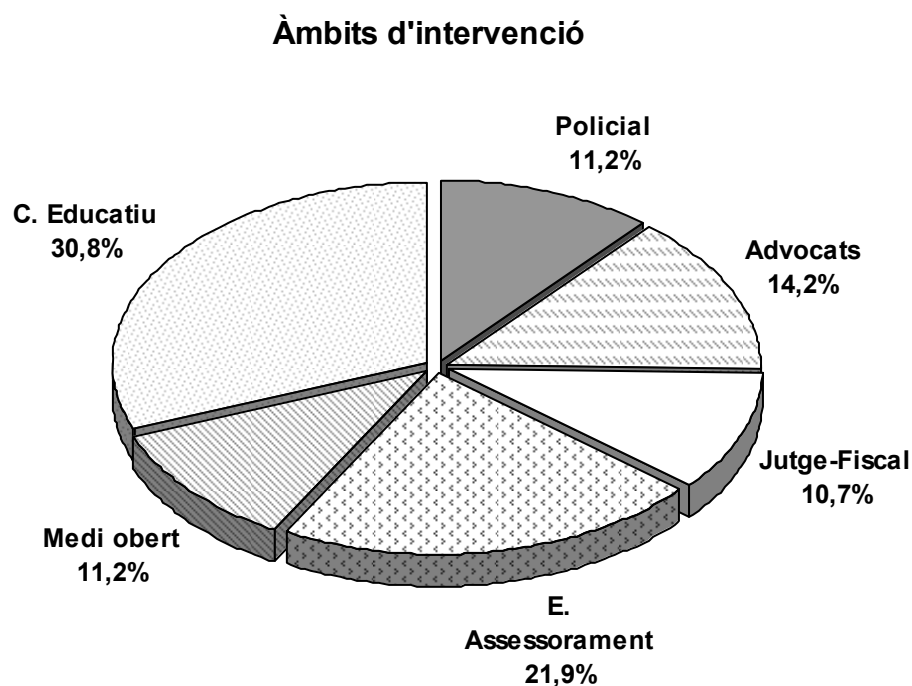
⁴² Vegeu: ELEJABARRIETA, F.; PERERA, S.; RUIZ, A. *Tractaments penitenciaris per fases. La visió dels afectats*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 1991.

6.1. Les característiques socio-demogràfiques dels professionals enquestats

Les característiques que hem recollit fan referència al sexe, l'edat, el temps que porten a la feina (expressada en anys) i, finalment, l'àmbit d'actuació (seria el grup que hem creat a partir de les variables –professió, càrrec i lloc de treball- Això, s'ha fet d'aquesta manera perquè eren variables de baixa taxa de resposta, preses de forma aïllada).

Respecte al gènere dels enquestats, un 48,5% son homes i el 51,5 % són dones. La mitjana d'edat és 39,1% anys, sent els temps mitjanà que porten a la feina de 10,2 anys. La gràfica següent, mostra com és distribueixen els enquestats segons els àmbits al que pertanyent.

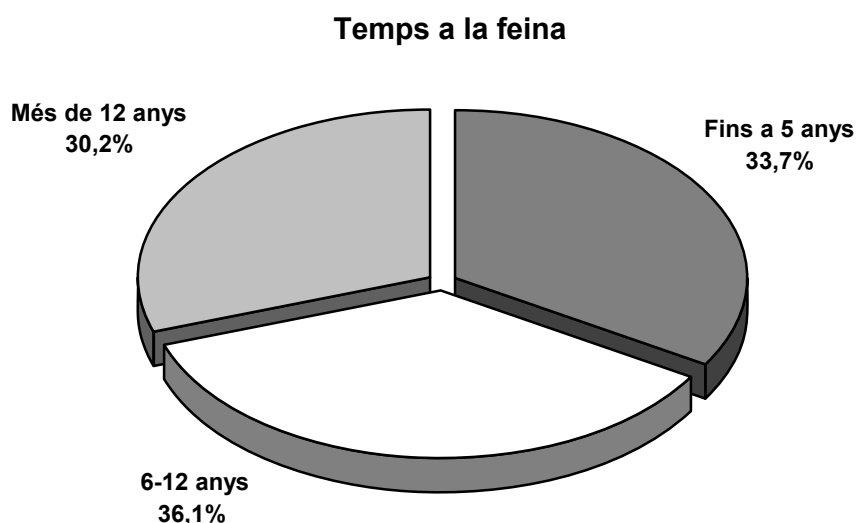
Gràfic 6.1.

Es veu com a la mostra que hem utilitzat, hi ha més enquestats de l'àmbit de Centres, mentre que el de menor percentatge correspon l'àmbit policial i els professionals de Medi obert.

En quant al temps que porten a la feina, podem observar en el Gràfic 6.2., com els grups estan molt igualats a nivell de percentatge.

Gràfic 6.2.

6.1.1. L'augment dels delictes de violència domèstica, i com es contemplaven abans de l'aplicació de la LORPM

Aquestes són les primeres qüestions que planteja el qüestionari. Si ens fixem en la següent Taula 6.1, que mostra la freqüència de les respostes a si s'ha detectat un augment significatiu de denúncies per violència domèstica.

Taula 6.1. Percepció d'un augment significatiu de denúncies per violència domèstica

	Si		No	
	N	%	N	%
Ha detectat augment ?	130	76,9	39	23,1
Té dades quantificades? (*)	22	16,9	108	83,1
Utilitza registre específic? (*)	31	23,8	99	76,2
Anàlisi sistemàtica (*)	5	3,8	125	96,2

(*) Únicament els que han detectat augment

Podem comprovar com la majoria (76,9%) dels professionals ens diuen que han detectat un augment significatiu de les denúncies per violència domèstica, sent el anys en que han començat a detectar-lo, de forma majoritària, el any 2003 (38,5%), li segueix, a nivell percentual, el 2004 (27,7%), Per la resta d'anys ,han detectat l'augment, en 2002 el 17,7% , en 2001 el 10,8%, i el 5,4% en el 2000.

En la mateixa pregunta, sobre l'augment d'aquest delictes, s'ha intentat indagar sobre quina es la base, més o menys empírica, de la resposta afirmativa d'aquest augment. Com es pot veure a la Taula 6.1, dels elements empírics que s'han exposat en les alternatives de resposta (La utilització de dades quantificades, la utilització de registres específics i l'anàlisi sistematitzada de la informació), la gran majoria dels professionals no utilitzen aquests elements empírics per explicar l'augment (les alternatives oscil·lant entre 16,9% -té dades quantificades-, i el 23,8% -utilitza registre específic).

Quan es pregunta, com es contemplaven, abans de la nova Llei, els delictes de violència domèstica, la Taula 6.2, mostra els resultats a les tres qüestions plantejades.

Taula 6.2. Detecció dels delictes de violència domèstica abans de l'entrada en vigor de la LORPM

	Sí		No		Ns/Nc	
	N	%	N	%	N	%
Es detectava aquesta problemàtica	78	46,2	58	34,3	33	19,5
L'agressió a la família es donava al mateix temps que altres conductes delictives denunciades	116	68,6	27	16	26	15,4
També es denunciava com a violència domèstica	28	16,6	110	65,1	31	18,3

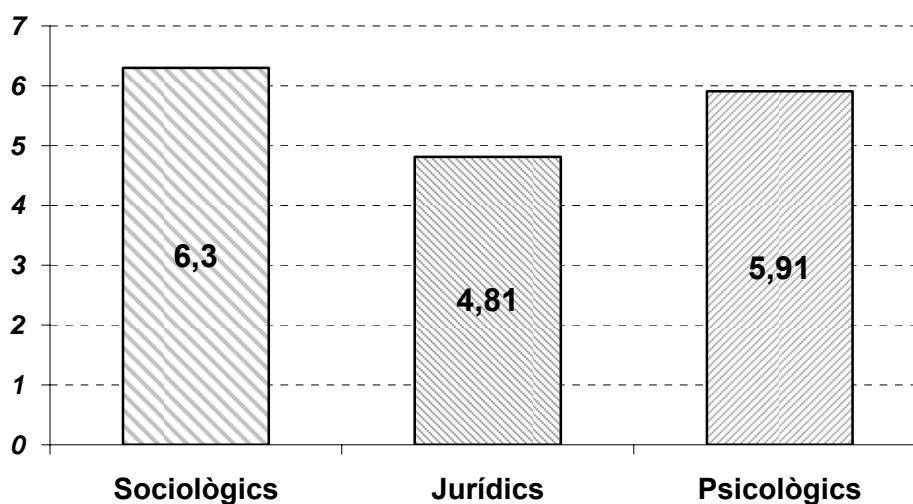
A la columna de més a la esquerra de la Taula 6.2, es veu com els professionals que diuen que ja detectaven aquesta problemàtica és vora la meitat, enfront un terç, aproximadament, que diu que no es detectava. D'altra banda, els professionals pensen, de forma majoritària, que l'agressió a la família es donava al mateix temps que altres conductes. Per últim, a la pregunta si es denunciava com a violència domèstica, la resposta més comuna, és que No.

6.1.2. Els coneixements necessaris per abordar el delicte de violència domèstica

Hem de recordar, en aquest apartat, que les respostes estaven mesurades amb una escala de 7 punts, que anava de poc a molt necessaris, per tant, a major puntuació més necessari és un coneixement. Al Gràfic 6.3, es veu la puntuació mitjana de cadascun dels coneixements proposats. Per tant, la necessitat dels coneixements sociològics són els que, els professionals, creuen com el més necessari per poder abordar de forma satisfactòria la violència familiar. El segueixen, els coneixements psicològics, i per últim, els coneixements jurídics.

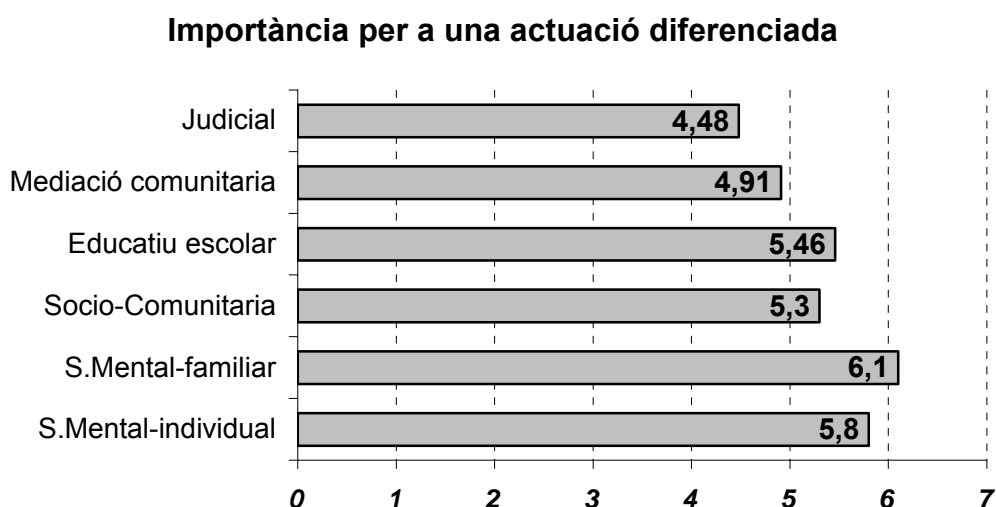
Gràfic 6.3.

6.1.3. L'actuació diferenciada en els delictes de violència domèstica

El primer que podem dir és que un 94,1% del enquestats creu que hauria d'haver-hi una actuació diferenciada dels delictes de violència domèstica. En quan al grau de importància que haurien de tenir els àmbits d'actuació proposats, destaca com el més important, com mostra el Gràfic 6.4., l'àmbit de Salut mental familiar. En segon lloc d'importància, trobem, la Salut mental individual. L'àmbit amb menor importància a l'hora d'una actuació diferenciada, segons el conjunt dels professionals, és l'àmbit jurídic.

Gràfic 6.4.

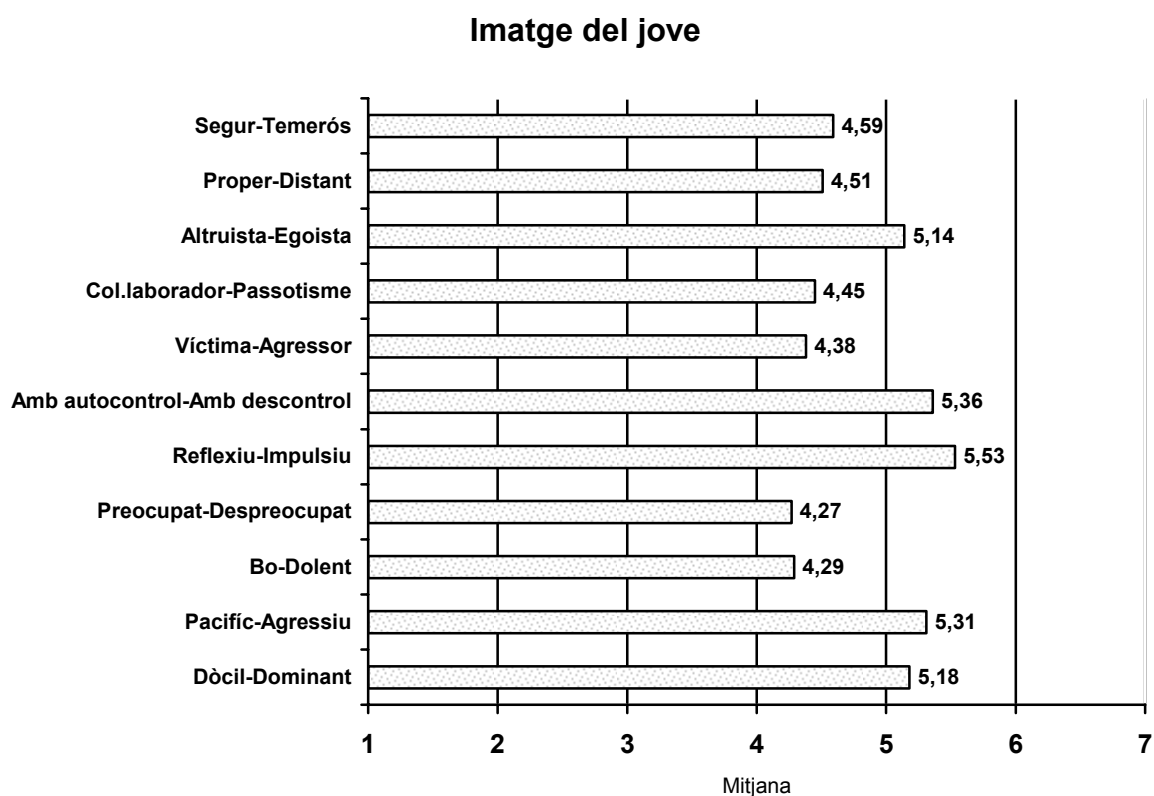
6.1.4. La imatge dels professionals sobre el jove agressor i la víctima

En el qüestionari, es presentaven dues escales, una pel jove i l'altre per la víctima, per tal que conèixer, a partir d'adjectius polaritzats, quina imatge es té dels principals actors dels delictes de violència domèstica.

Per una major clarificació en la lectura, prèviament s'han dirigit tot els adjectius en un únic sentit, ja que això permet una major interpretabilitat. En concret, tots els adjectius que podien definir al jove o la víctima, van de major positivitat a menor. Per tant, a major puntuació, menys positivitat. Dit en altres paraules, a menor puntuació, la posició estarà més en el sentit positiu del adjectiu; i a major puntuació, més en el sentit negatiu.

Els resultats que mostrem a continuació són les puntuacions mitjanes de cadascun dels adjectius utilitzats en el qüestionari. En el Gràfic 6.5, es recullen les puntuacions per als adjectius proposats pel jove.

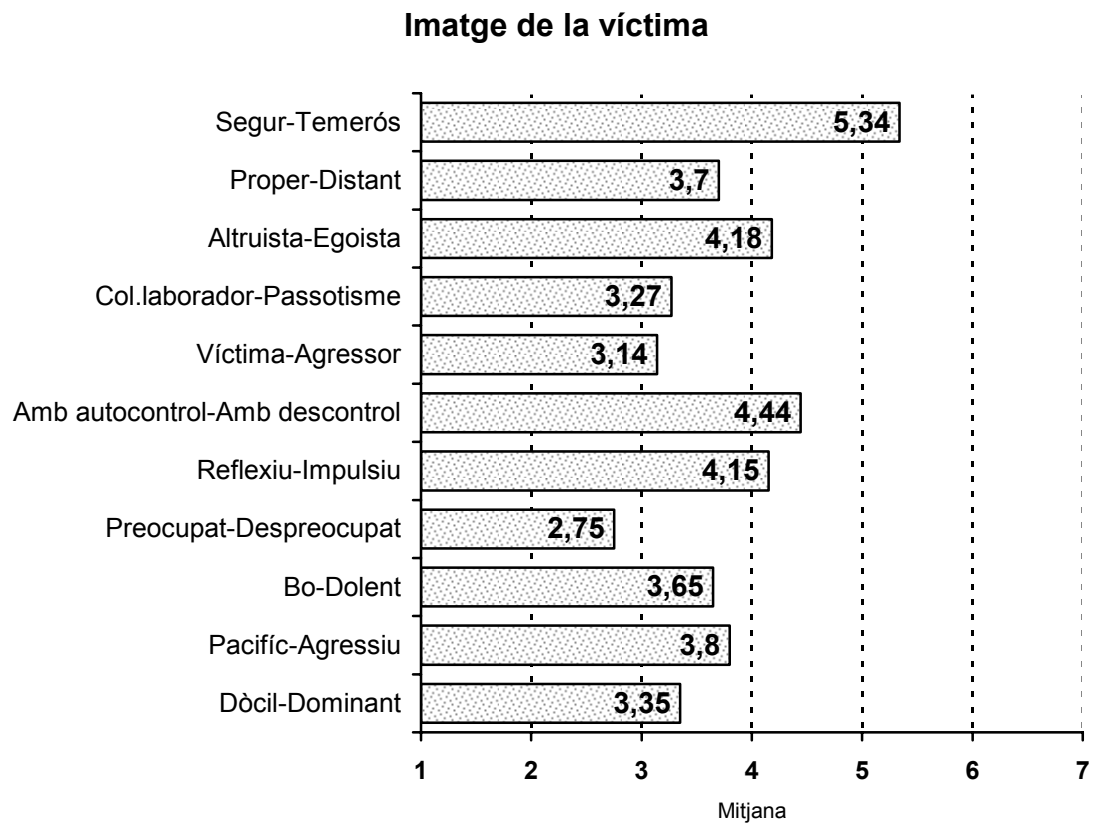
Gràfic 6.5.

Si ens hi fixem, podem comprovar com els professionals en conjunt mostren una imatge, a nivell de mitjana, amb les puntuacions superiors a 4, i per tant, la tendència es situa més a la vora dels adjectius amb càrrega de negativitat. Com a primera idea, podem dir que els professionals veuen al jove com una persona, *impulsiva, amb descontrol, agressiu, dominant i egoista*.

La imatge que tenen els professionals sobre víctima, es pot veure en el Gràfic 6.6. El primer que sobresurt, és que la imatge es centra més en la banda positiva del adjectius, de forma majoritària.

Gràfic 6.6.

Observem, tanmateix, que l'únic adjectiu que és del pol negatiu, és *temerós*. D'aquesta manera la víctima, la veurien, com *preocupada*, *víctima*, *col·laboradora*, *dòcil* i *temerosa*.

6.1.5. Les expectatives que té la família que fa la denúncia

El Gràfic 6.7. mostra el que creuen els professionals que espera la família que posa la denúncia (són puntuacions mitjanes).

Gràfic 6.7.

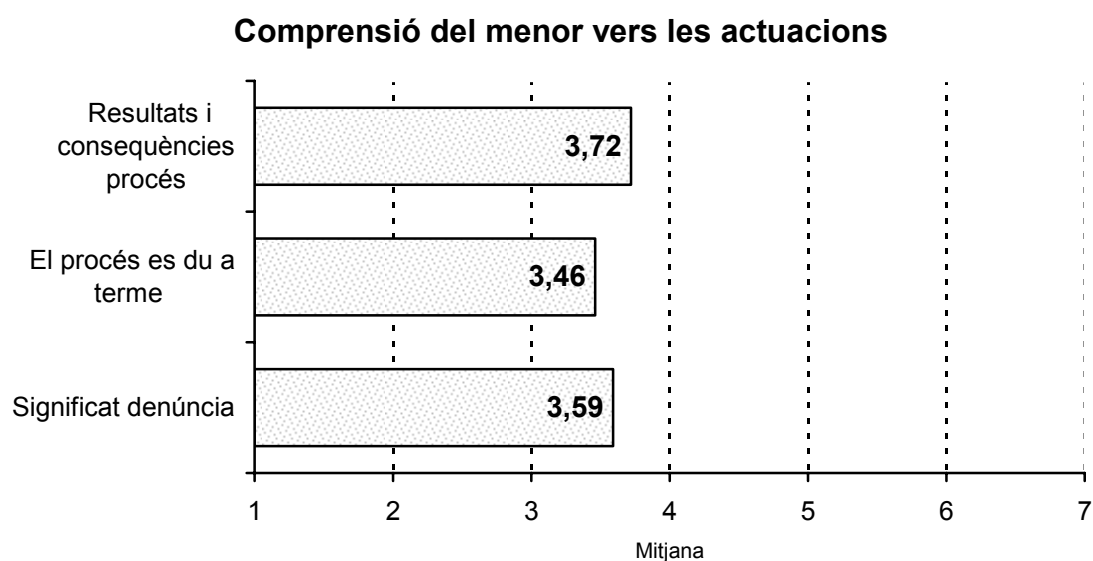

El suport que més creuen que espera la família, és el tractament psicològic al menor, l'assessorament i l'orientació i la protecció, amb un grau d'importància molt semblant. El que menys esperen, seria el tractament psicològic de la víctima

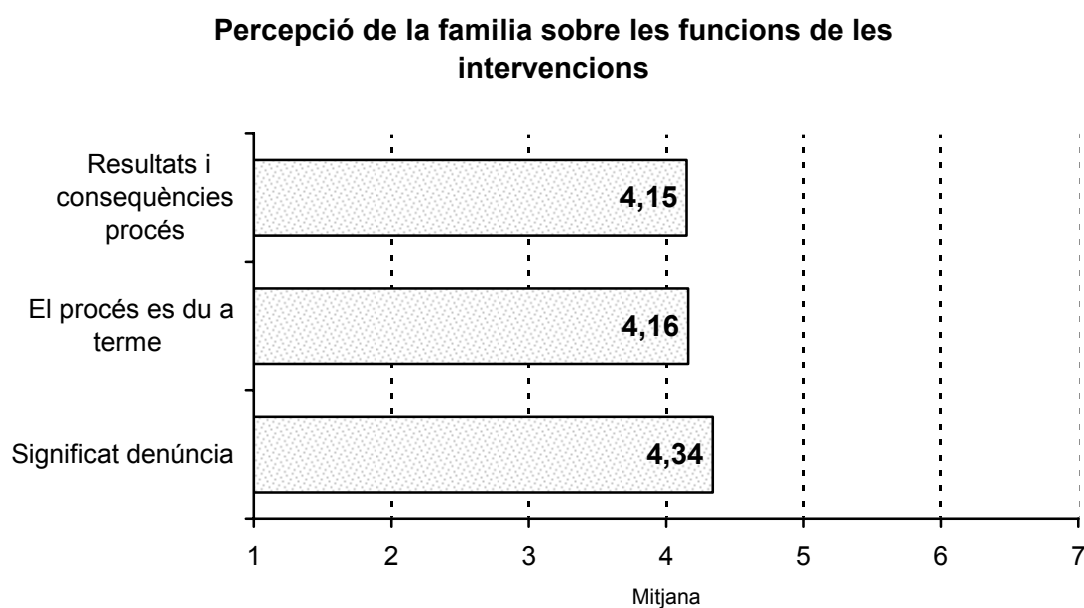
6.1.6. El grau de comprensió que té el menor i la família sobre les actuacions del professionals

Segons els professionals, el grau de comprensió que tenen els menors sobre les actuacions, destaca a nivell de mitjana els resultats i conseqüències que comporta tot el procés judicial. A les dues altres actuacions la mitjana del significat de la denúncia, és una mica més gran que la comprensió del procés que es du a terme, Tal com és pot observar al gràfic 6.8.

Gràfic 6.8.

Gràfic 6.9.

Respecte a la família, si veiem el Gràfic 6.9, els professionals creuen que el que més comprenen, és el significat de la denúncia, seguit del procés que es duu a terme, i per últim, el resultats i les conseqüències del procés.

Sobre el que s'ha descrit en relació al grau de comprensió de les actuacions que es porten a terme, podem dir que els professionals creuen que es comprèn

allò que és més propi (es a dir, el que es pateix) dels dos col·lectius que hem estat veient, la família i el menor.

6.2. Les diferències d'opinió entre els professionals

Fins ara, hem descrit les opinions generals dels professionals, però que succeeix quan s'intenta esbrinar les opinions segons grups de professionals?. Això és el que intentarem mostrar en aquest apartat. Però, per poder-ho fer, s'han de definir col·lectius o grups, i tal com hem exposat, en la presentació d'aquest apartat, hem optat per crear els grups a partir de dos criteris. El primer, fa referència a l'àmbit genèric d'actuació de l'enquesta't, en concret hem considerat 6 grups: advocats, els professionals dels centres educatius de menors, els jutges i fiscals que treballen en els jutjats, els professionals que realitzen la seva tasca en Medi-Obert, els mossos d'esquadra i els membres dels equips d'assessorament. El segon criteri ha estat, el temps que porta el professional a la feina, i en concret, s'han configurat 3 grups: fins a 5 anys, entre 6-12 anys i més de 12 anys.

Per concretar les possibles diferències dels grups que s'han emprat, hem utilitzat l'anàlisi de la varianza d'un factor. En les següents taules, es presenten les puntuacions mitjanes que obtenen cadascun dels grups, i si hi ha diferències estadísticament significatives es mostra on es dona la diferència. Si no hi ha diferència exposarem, de forma breu, quins són els grups que presenten unes dades més altes a nivell de mitjanes.

6.2.1. Les diferències segons els àmbits d'actuació dels professionals

Començarem a comentar els resultats obtinguts pels grups formats a partir dels àmbits d'actuació dels professionals, utilitzant com a criteris de comparació les respostes donades sobre les escales que apareixen en el qüestionari.

Per últim, veurem els grups segons el temps que porten a la feina, seguint el mateix tipus de criteris per a l'exposició.

Els coneixements necessaris per abordar el delictes de violència domèstica

A la Taula 6.3, es comprova que no hi ha diferències estadísticament significatives entre els grups. A nivell de mitjanes, respecte als coneixements sociològics, són el jutges i fiscals els que donen major importància a aquest tipus de coneixement, i el que menys, els advocats.

Taula 6.3. Coneixements necessaris per abordar la violència domèstica segons àmbits d'actuació.

		Grup1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Coneixement sociològics	Mitj.	5.92	6.40	6.72	6.05	6.05	6.46	≠		
	Sd.	1.28	0.72	0.57	1.39	0.91	0.84			
Coneixement jurídic	Mitj.	4.79	5.13	4.61	3.95	5.21	4.70	2.180	N.S.	
	Sd.	1.38	1.55	1.85	1.35	1.23	1.41			
Coneixement psicològic	Mitj.	5.54	6.31	5.61	5.42	5.47	6.22	≠		
	Sd.	1.44	0.94	1.61	1.35	1.65	0.92			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); ≠(No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

En quant al coneixement jurídic, són els grups de Centre educatiu i mossos d'esquadra, els que creuen que són més necessaris.

Els grups que creuen que els coneixements psicològics són molt necessaris, són els professionals dels Centre educatiu, en primer lloc, i els dels Equip d'assessorament, en segon lloc.

La actuació diferenciada: la importància dels àmbits d'actuació

No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre els diferents grups de professionals, respecte a la importància dels àmbits en una actuació diferenciada dels delictes de violència domèstica. A la Taula 6.4. es veu que en la Salut mental individual i la salut mental familiar, els grups que més importància li donen són els de centres educatius i el grup de professionals de

l'equip tècnic. Els grups de jutges i fiscal, i els de medi obert, li donen major importància a l'àmbit socio-comunitari.

L'àmbit educatiu escolar, és molt important per els grups que treballen en l'àmbit jurídic, el jutges i fiscals, i el advocats.

La mediació comunitària, el grups de professionals que creuen que és més important que el altres grups, són el Jutges i fiscals, seguits de l'Equip d'assessorament.

Els grups de mossos d'esquadra i els de Centre educatiu, són el que donen major importància a la actuació judicial.

Taula 6.4. En la actuació diferenciada, grau d'importància dels àmbits d'actuació.

		Grup1 (n=22)	Grup 2 (n=46)	Grup 3 (n=17)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=36)	F	Sig.	Prova Scheffe
Salut mental Individual	Mitj.	5.45	6.17	5.53	5.47	5.79	5.83	1.758	N.S.	
	Sd	1.57	0.80	1.12	1.22	1.18	1.34			
Salut mental Familiar	Mitj.	5.77	6.28	5.53	5.95	5.95	6.39	≠		
	Sd	1.27	0.72	1.33	1.08	0.97	0.60			
Socio-comunitària	Mitj.	5.09	5.37	5.71	5.42	4.74	5.36	1.485	N.S.	
	Sd	1.15	1.14	1.26	1.39	1.19	1.10			
Educatiu-Escolar	Mitj.	5.64	5.48	5.94	5.00	5.42	5.36	1.190	N.S.	
	Sd	1.22	1.26	1.14	1.37	1.30	1.13			
Mediació comunitària	Mitj.	4.64	4.83	5.71	4.84	4.84	4.89	1.269	N.S.	
	Sd	1.47	1.40	1.26	1.68	1.12	1.51			
Judicial	Mitj.	4.59	4.72	4.35	3.79	4.89	4.31	1.477	N.S.	
	Sd	1.74	1.31	1.54	1.51	1.41	1.58			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); ≠(No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

La imatge del jove i la víctima, i els grups d'àmbit de actuació.

En aquest bloc temàtic sí que hi trobem diferències estadísticament significatives segons els grups de professionals que estem considerant. La primera diferència que constatem en la Taula 6.5, és la que fa referència, a la dimensió de Pacífic-Agressiu, on, els Advocats són el col·lectiu que menys agressiu veu al jove respecte de tots els altres grups.

Taula 6.5. La imatge del jove segons àmbits d'actuació

		Grup1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Dócil Dominant	Mitj.	4.38	4.98	5.72	4.79	5.68	5.68	≠		
	Sd.	1.56	1.45	0.96	1.58	1.29	1.27			
Pacífic Agressiu	Mitj.	4.13	5.23	5.56	5.47	6.00	5.65	7.760	.000	1< 2,3,4,5,6
	Sd.	1.60	1.11	1.04	1.02	0.75	1.01			
Bo Dolent	Mitj.	3.75	4.42	4.33	4.16	4.84	4.22	3.799	.003	1< 5
	Sd.	1.07	0.85	0.69	0.76	1.07	0.75			
Peocupat Despreocupat	Mitj.	5.08	4.25	3.89	4.21	5.00	3.59	4.157	.001	1< 6
	Sd.	1.35	1.51	1.23	1.55	1.86	1.38			
Reflexiu Impulsiu	Mitj.	4.96	5.23	5.61	5.58	5.68	6.19	≠		
	Sd.	1.81	1.08	1.42	1.30	1.53	0.94			
Autocontrol Descontrol	Mitj.	5.08	4.92	5.11	5.68	5.74	5.89	2.868	N.S.	
	Sd.	1.56	1.44	1.75	1.29	1.37	1.07			
Víctima Agressor	Mitj.	4.25	4.79	4.06	4.32	5.16	3.68	4.005	.002	6 < 2,5
	Sd.	1.48	1.42	1.26	1.73	1.34	1.31			
Col.laborador Passotisme	Mitj.	4.58	4.33	4.44	4.47	5.42	4.03	3.064	.011	6 < 5
	Sd.	1.67	1.15	1.20	1.35	1.35	1.21			
Altruista Egoista	Mitj.	4.42	5.37	5.11	5.21	5.74	4.95	3.182	.009	1 < 5
	Sd.	1.38	1.25	1.37	1.27	1.15	0.94			
Proper Distant	Mitj.	4.08	4.60	4.61	4.37	5.37	4.27	2.088	N.S.	
	Sd.	1.74	1.29	1.42	1.38	1.26	1.52			
Segur Temerós	Mitj.	4.88	4.35	4.61	4.95	4.26	4.73	1.299	N.S.	
	Sd.	1.62	1.03	0.98	1.27	1.28	1.37			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); ≠ (No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

En el cas de la dimensió Bo-Dolent, són el grup policial, el que més dolent considerant al menor que no pas els Advocats. Són també els Advocats, els que el veuen com més preocupat, que no pas el grup de l'Equip tècnic.

El grup Equip Tècnic i els de Centre educatiu són els que veuen al jove menys agressor que no pas el grup policial, que és el grup que percep al jove com més agressor.

En la dimensió Col.laborador- Pasotisme, les diferències es troben entre el grup policial i l'Equip tècnic, en el sentit que són els mossos d'esquadra els que més pasotisme veuen en el jove.

El grup policial, també són els que considerant al jove com més egoista que no pas els Advocats.

Respecte a la visió que tenen els diferents grups, sobre la víctima, podem observar a la Taula 6.6. que no hi ha diferències estadísticament significatives. De tota manera, fixant-nos en les mitjanes, i prenent dadascuna de les dimensions, podem dir el següent:

En Dòcil-Dominant, el que més dòcil la veuen són el grup policial i els que menys el grup Equip tècnic. El advocats són els que més pacífic la consideren i els que menys l'Equip tècnic. En la dimensió Bo-Dolent, són els advocats els que més bona la veuen que no pas el grup Equip tècnic. Els advocats, els que la veuen més preocupada, els jutges i fiscals com més reflexiva. Amb major descontrol la veuen els professionals de l'Equip tècnic. Més com a víctima la considerant els jutges i fiscals. Com més col.laboradora la veuen el Advocats. L'equip d'assessorament es el grup que la percep com més egoista. Com més distant, la veuen els Advocats. El grup policial, el que més temerosa la califica.

Taula 6.6. La imatge de la víctima segons àmbits d'actuació

		Grup1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Dócil Dominant	Mitj.	3.50	3.10	3.28	3.37	2.42	4.11	≠		
	Sd.	1.72	1.29	1.36	1.21	1.07	1.76			
Pacífic Agressiu	Mitj.	3.33	3.56	3.72	3.95	3.37	4.65	≠		
	Sd.	1.61	1.18	1.13	0.85	1.12	1.09			
Bo Dolent	Mitj.	3.21	3.62	3.72	3.68	3.79	3.86	≠		
	Sd.	1.10	1.01	0.67	0.58	0.63	0.54			
Preocupat Despreocupat	Mitj.	3.33	2.85	2.50	2.74	2.47	2.49	1.497	N.S.	
	Sd.	1.63	1.42	1.20	1.15	1.35	1.24			
Reflexiu Impulsiu	Mitj.	4.04	3.98	3.78	4.21	3.84	4.76	≠		
	Sd.	1.40	1.04	1.26	0.79	1.12	1.34			
Autocontrol Descontrol	Mitj.	4.04	4.37	4.17	4.63	4.47	4.84	1.452	N.S.	
	Sd.	1.55	1.14	1.47	0.90	1.43	1.30			
Víctima Agressor	Mitj.	3.21	3.08	3.44	3.26	2.42	3.32	1.552	N.S.	
	Sd.	1.61	1.28	1.15	1.05	1.07	1.43			
Col.laborador Passotisme	Mitj.	3.83	3.33	3.00	3.00	3.05	3.22	1.628	N.S.	
	Sd.	1.37	1.22	1.14	0.88	1.18	1.18			
Altruista Egoista	Mitj.	4.17	3.96	4.22	4.26	4.16	4.43	0.827	N.S.	
	Sd.	1.52	1.07	0.94	0.81	1.07	1.04			
Proper Distant	Mitj.	4.25	3.63	3.83	3.47	3.42	3.62	1.215	N.S.	
	Sd.	1.48	1.47	1.10	0.70	1.22	1.34			
Segur Temerós	Mitj.	4.63	5.46	5.28	5.53	5.63	5.43	≠		
	Sd.	1.86	1.09	0.96	0.96	1.21	1.30			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); ≠ (No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

Les expectatives de la família .

Les diferències estadísticament significatives entre el diferents grups, respecte a les expectatives que té la família, les trobem respecte a les expectatives de la sanció. El grup de professionals que pensa que les expectatives de sanció que espera la família són més, és el grup de l'Equip tècnic, que no pas el grup de jutges i fiscals, que creu que la família ho espera menys.

Taula 6.7. Les expectatives que té la família que fa la denúncia.

		Grup1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Protecció	Mitj.	5.54	5.62	4.78	5.53	5.84	5.59	≠		
	Sd	1.59	1.24	1.99	1.26	1.17	1.59			
Assessorament -Orientació	Mitj.	5.50	5.69	4.72	5.74	6.42	5.38	≠		
	Sd	1.10	1.15	1.71	0.81	0.61	1.38			
Trac.Psicol. al menor	Mitj.	4.83	5.77	5.72	5.21	5.84	5.73	≠		
	Sd	1.88	1.25	1.49	1.27	1.01	1.19			
Trac.Psicol. a la víctima	Mitj.	4.46	4.67	3.89	3.95	4.74	3.65	2.360	N.S.	
	Sd	1.93	1.56	1.75	1.22	1.56	1.78			
Sanció	Mitj.	5.00	4.85	3.50	4.68	4.84	5.49	3.729	.003	6 < 3
	Sd	1.91	1.51	2.04	1.63	1.64	1.28			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); ≠ (No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

La comprensió i percepció de les actuacions

La comprensió que creuen els professionals que tenen els menors vers les actuacions, es por veure a la Taula 6.8. Hi troben diferències estadísticament significatives entre el grup de professionals de Centre educatiu, que són els que menys creuen, que el menor entén el significat de la denúncia, respecte al grup de jutges i fiscals, que pensen que ho entenen més.

En la Taula 6.9, mostra les puntuacions mitjanes dels grups de professionals, respecte al que pensa la família sobre les intervencions. No hi ha cap diferència estadísticament significativa. A nivell de mitjanes, el grup policial, es el que més

pensa que la família entén, tant el significat de la denúncia, com el procés que es duu a terme. Els resultats i les conseqüències de les intervencions, els professionals que creuen que la família ho entén més, és el grup d'Equip d'assessorament.

Taula 6.8. Comprensió del menor vers les actuacions.

		Grup1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Significat denúncia	Mitj.	3.92	3.15	4.39	3.63	3.42	3.65	2.657	.024	3 <2
	Sd	1.32	1.23	1.58	1.26	1.61	1.38			
Procés es du a terme	Mitj.	2.83	3.12	3.72	4.16	3.16	4.00	≠		
	Sd	1.17	1.23	1.53	1.12	1.77	1.33			
Resultat i conseqüències	Mitj.	3.88	3.42	3.83	4.26	3.37	3.86	1.441	N.S.	
	Sd	1.65	1.24	1.38	1.05	1.77	1.46			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); □(No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

Taula 6.9. Percepció de la família sobre les funcions de les intervencions

		Grup 1 (n=24)	Grup 2 (n=52)	Grup 3 (n=18)	Grup 4 (n=19)	Grup 5 (n=19)	Grup 6 (n=37)	F	Sig.	Prova Scheffe
Significat denúncia	Mitj.	3.71	4.19	4.06	4.58	5.00	4.65	2.643	N.S.	
	Sd	1.37	1.40	1.70	1.17	1.33	1.30			
Procés es du a terme	Mitj.	3.46	4.29	3.83	4.32	4.63	4.27	2.242	N.S.	
	Sd	1.22	1.36	1.62	1.16	1.30	1.28			
Resultat i conseqüències	Mitj.	3.88	4.25	3.78	4.21	4.11	4.35	0.654	N.S.	
	Sd	1.30	1.40	1.63	1.27	1.33	1.46			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques); □(No homogeneïtat variança)

GRUPS DE COMPARACIÓ: Grup1=Advocats; Grup2=Centre Educatiu; Grup3=Jutge-Fiscal; Grup4=Medi Obert; Grup5=Policial; Grup6=Equip Assessorament

6.2.2. Les Diferències segons el temps que porten a la de feina.

A continuació exposarem les mateixes temàtica que hem tractat en el apartat anterior, però, configurant els grups a partir del temps que porten els professionals al seu lloc de feina. Recordar, que hem creat 3 grans grups: El que porten 5 anys o menys, els de 6-12 anys i els que fa més de 12 anys.

Els coneixements necessaris

No hi trobem diferències estadísticament significatives, segon els temps que porten a la feina els professionals i els coneixements que creuen que són necessaris per abordar els delictes de violència domèstica. Tal com es port observar a la Taula 6.10, podem dir que el grup que pensa que els coneixements sociològics són més importants, és el col·lectiu dels professionals que porten més de 12 anys a la feina, però són els que menys creuen que són necessaris els coneixements jurídics i psicològics. Per contra, els coneixements jurídic i psicològics són els més importants pel grup dels que porten entre 6-12 anys.

Taula 6.10. Coneixements necessaris per abordar la violència domèstica

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Coneixement sociològics	Mitj.	6.19	6.26	6.45	0.995	N.S.	
	Sd.	.97	1.10	0.76			
Coneixement jurídic	Mitj.	4.93	5.03	4.41	2.692	N.S.	
	Sd.	1.52	1.48	1.46			
Coneixement psicològic	Mitj.	5.88	6.00	5.84	0.238	N.S.	
	Sd.	1.18	1.17	1.50			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

La actuació diferenciada

A la Taula 6.11, veiem que la única diferència estadística, la trobem entre el grup de més de 12 anys, que creu que l'àmbit de la mediació comunitària es menys important que no pas el grup dels professionals que porten fins a 5 anys a la feina.

Si considerem, les puntuacions mitjanes a cadascun dels àmbits que es considera la actuació diferenciada dels delictes de violència domèstica, veiem com el col·lectiu dels que porten més temps a la feina, són els que valoren en ordre d'importància, els àmbits de salut mental familiar i individual, el socio-comunitari, l'educatiu-escolar i el judicial. Tanmateix, els que porten menys temps a la feina donen més importància als àmbits de la salut mental individual, familiar i la mediació comunitària. En canvi, el grup que porta entre 6-12 anys, els àmbits més importants són el socio-comunitari, educatiu escolar i el judicial.

Taula 6.11. En la actuació diferenciada, grau d'importància dels àmbits d'actuació

		Fins 5 anys (n=55)	6-12 anys (n=55)	més 12 anys (n=49)	F	Sig.	Prova Scheffe
Salut mental-Individual	Mitj.	5.96	5.65	5.78	0.924	N.S.	
	Sd	1.02	1.40	1.14			
Salut mental-Familiar	Mitj.	6.20	6.09	5.92	1.101	N.S.	
	Sd	0.91	1.01	1.00			
Socio-comunitari	Mitj.	5.31	5.33	5.24	0.066	N.S.	
	Sd	1.25	1.17	1.18			
Educatiu-Escolar	Mitj.	5.40	5.62	5.35	0.717	N.S.	
	Sd	1.29	1.19	1.23			
Mediació comunitària	Mitj.	5.27	4.93	4.49	4.016	.020	+12a. < Fins 5a.
	Sd	1.30	1.43	1.50			
Judicial	Mitj.	4.49	4.62	4.31	0.554	N.S.	
	Sd	1.61	1.48	1.43			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

La imatge del jove i la víctima

En aquest apartat, farem referència solsament a les diferències significatives respecte a les imatges que tenen els professionals, segons el temps que porten a la feina, del jove i la víctima.

A la Taula 6.12, es mostren el resultats obtinguts, per la visió que tenen del jove.

Taula 6.12. La imatge del jove segons els anys a la feina

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Dócil-Dominant	Mitj.	5.07	5.07	5.45	1.254	N.S.	
	Sd.	1.47	1.40	1.46			
Pacífic-Agressiu	Mitj.	5.33	5.03	5.63	3.346	.038	+12a. < 6-12a.
	Sd.	1.24	1.28	1.09			
Bo-Dolent	Mitj.	4.46	4.15	4.27	1.749	N.S.	
	Sd.	1.05	0.89	0.70			
Preocupat-Despreocupat	Mitj.	4.21	4.31	4.27	0.063	N.S.	
	Sd.	1.53	1.58	1.56			
Reflexiu-Impulsiu	Mitj.	5.39	5.46	5.78	1.337	N.S.	
	Sd.	1.56	1.32	1.06			
Autocontrol-Descontrol	Mitj.	5.19	5.26	5.65	1.554	N.S.	
	Sd.	1.51	1.40	1.38			
Víctima-Agressor	Mitj.	4.44	4.28	4.43	0.215	N.S.	
	Sd.	1.64	1.46	1.35			
Col.laborador-Passotisme	Mitj.	4.40	4.57	4.35	0.428	N.S.	
	Sd.	1.47	1.32	1.20			
Altruista-Egoista	Mitj.	4.77	5.08	5.61	6.472	.002	+12a. < Fins 5a.
	Sd.	1.45	1.16	0.96			
Proper-Distant	Mitj.	4.25	4.70	4.59	1.569	N.S.	
	Sd.	1.46	1.53	1.34			
Segur -Temerós	Mitj.	4.65	4.82	4.25	2.945	N.S.	
	Sd.	1.17	1.27	1.29			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

Com es pot comprovar, hi trobem diferències en els atributs de Pacífic-Agressiu, i Altruista-Egoista. El sentit d'aquestes diferències, són, per un cantó, que els professionals que porten més anys a la feina, veuen al jove més agressiu que no pas el grup que porta 6-12 anys. Per l'altre cantó, els que porten més temps a la feina, pensen que els joves són més egoistes que no pas els professionals que porten menys temps.

En quan a la imatge de la víctima, es pot veure en la Taula 6.13, els grups que presenten diferències significatives. En concret, hi trobem 3 atributs que són vistos de forma diferenciada per els grups de professionals, Amb control-Descontrol, Altruista-Egoista i Segur-temerós.

Taula 6.13. La imatge de la víctima segons els anys a la feina

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Dócil-Dominant	Mitj.	3.39	3.28	3.39	0.103	N.S.	
	Sd.	1.49	1.58	1.48			
Pacífic-Agressiu	Mitj.	3.61	3.79	4.04	1,541	N.S.	
	Sd.	1.22	1.43	1.08			
Bo-Dolent	Mitj.	3.60	3.62	3.75	0.472	N.S.	
	Sd.	0.86	0.92	0.72			
Peocupat-Despreocupat	Mitj.	2.89	2.62	2.73	0.587	N.S.	
	Sd.	1.41	1.23	1.48			
Reflexiu-Impulsiu	Mitj.	3.82	4.34	4.27	3.208	N.S.	
	Sd.	1.18	1.15	1.25			
Autocontrol-Descontrol	Mitj.	4.05	4.51	4.80	4.862	.009	+12a. < Fins 5a.
	Sd.	1.14	1.36	1.28			
Víctima-Agressor	Mitj.	3.19	2.98	3.25	0.661	N.S.	
	Sd.	1.30	1.40	1.26			
Col.laborador-Passotisme	Mitj.	3.37	3.28	3.16	0.418	N.S.	
	Sd.	1.22	1.23	1.16			
Altruista-Egoïsta	Mitj.	3.86	4.41	4.25	4.017	.020	6-12a. < Fins 5a.
	Sd.	0.93	1.16	1.13			
Proper-Distant	Mitj.	3.68	3.69	3.73	0.016	N.S.	
	Sd.	1.21	1.41	1.34			
Segur-Temerós	Mitj.	5.00	5.43	5.63	3.527	.032	+12a. < Fins 5a.
	Sd.	1.39	1.35	0.98			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

En el cas de la dimensió Autocontrol-Descontrol, són els professionals que porten més temps a la feina els que consideren a la víctima amb més descontrol que no pas el grup que porten menys anys a la feina. En el cas de les dimensions de Altruista-Egoïsta i Segur-Temerós, també hi troben diferències entre el mateixos col·lectius, sent els de major temps a la feina el que veuen a la víctima com més Egoïsta i Temerosa que no pas el de menys temps.

Les expectatives de la família

La Taula 6.14, mostra les diferències sobre les expectatives que creuen els professionals que tenen la família. Només hi troben, entre el grup dels que porten menys anys a la feina y els que porten entre 6-12 anys. Aquesta diferència, es concreta en el fet que el tractament psicològic al menor, es més important per el professionals que fa menys anys que treballen que no pas el que porten 6-12 anys.

Taula 6.14 Les expectatives que té la família que fa la denuncia.

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Protecció	Mitj.	5.46	5.56	5.57	0.099	N.S.	
	Sd	1.45	1.57	1.37			
Assessorament-Orientació	Mitj.	5.88	5.44	5.41	2.497	N.S.	
	Sd	1.24	1.18	1.30			
Trac.Psicol. al menor	Mitj.	5.88	5.18	5.69	4.211	.016	6-12a. < Fins 5a.
	Sd	1.24	1.62	1.09			
Trac.Psicol. a la víctima	Mitj.	4.33	4.31	4.12	0.261	N.S.	
	Sd	1.90	1.60	1.56			
Sanció	Mitj.	4.79	5.00	4.73	0.415	N.S.	
	Sd	1.70	1.64	1.73			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

La comprensió i percepció de les actuacions

No hem trobat diferències estadísticament significatives entre el grups i les opinions sobre la comprensió que creuen que té el menor sobre les actuacions, i la percepció que té la família sobre les funcions de les intervencions.

A la Taula 6.15, es poden comprovar les mitjanes que presenten cadascun dels grups respecte a la comprensió que pensen que té el menor sobre les diferents actuacions que els duen a terme. En aquest sentit, podem dir que els col.lectiu que presenten major creença sobre la comprensió del menor, són, els que porten més de 12 anys a la feina, els que pensen que el jove compren millor el

significat de la denúncia. En el cas de la comprensió del procés que es duu a terme, i els resultat i les conseqüències, són el grup del que porten menys anys a la feina. El grup de professionals que porten entre 6-12 anys, són els que pensen que la comprensió del jove sobre les actuacions es menor, en les tres opcions proposades -Significat de la denúncia, el procés que es du a terme i els resultats i les conseqüències-.

Taula 6.15. Comprensió del menor vers les actuacions.

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Significat denúncia	Mitj.	3.56	3.48	3.75	0.529	N.S.	
	Sd	1.41	1.29	1.51			
Procés es du a terme	Mitj.	3.61	3.20	3.59	1.646	N.S.	
	Sd	1.44	1.26	1.50			
Resultat i conseqüències	Mitj.	3.89	3.49	3.78	1.269	N.S.	
	Sd	1.48	1.36	1.42			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

Respecte a la percepció que creuen que té la família sobre les funcions de les intervencions, ho mostra la Taula 6.16. En la mateixa, s'observa, com en el apartat del jove, és el col·lectiu dels professionals amb major temps a la feina els que consideren que més percep el significat de la denúncia. El de menor temps a la feina, són el que presenten majors mitjanes respecte a la percepció de la família sobre el procés que es duu a terme, i els resultats i les conseqüències. Per contra, els professionals amb 6-12 anys, són els que creuen que la família compren menys totes les funcions de les intervencions.

Taula 6.16. Percepció de la família sobre les funcions de les intervencions

		Fins 5 anys (n=57)	6-12 anys (n=61)	més 12 anys (n=51)	F	Sig.	Prova Scheffe
Significat denúncia	Mitj.	4.47	4.10	4.49	1.448	N.S.	
	Sd	1.40	1.40	1.42			
Procés es du a terme	Mitj.	4.47	3.89	4.14	2.867	N.S.	
	Sd	1.28	1.36	1.37			
Resultat i conseqüències	Mitj.	4.39	4.00	4.06	1.280	N.S.	
	Sd	1.39	1.40	1.39			

Mitj. (Mitjanes); Sd. (Desviacions típiques);

6.3. Alguns elements de conclusió

Per poder tenir elements que ens mostrin un panorama globalitzat de les opinions que el professionals han expressat en el qüestionari, hem emprat una sèrie d'anàlisi que tracten totes les respostes de forma conjunta.

Una de les primeres anàlisis que veurem és la classificació dels professionals en funció de les seves respostes comunes (Classificació automàtica -Cluster Analysis-). Per tant, tindrem grups que comparteixen opinions i esquemes de pensament comuns, independentment del grup professional al que pertanyen o del temps que porten a la feina. Aquesta anàlisi, caracteritza els grups en funció de les variables recollides, si aquestes són estadísticament significatives sobre el total amb una probabilitat $p < .01$.

De l'anàlisi realitzada es poden caracteritzar 5 grups de professionals segons les seves opinions al qüestionari administrat.

Un primer grup, que representa el 42,6% del total, es caracteritza perquè, diu que detecta un augment de delictes de violència familiar, i utilitza un registre específic, però no té dades quantificades, i tampoc s'ha analitzat la informació. Veuen al jove com Agressor, Dominant, Distant i Agressiu, i a la víctima com a Dòcil, Pacífic i com a Víctima. L'àmbit professional més associat es el policial-mossos d'esquadra. Pensa que la família percep molt el significat de les

actuacions que es porten a terme, i espera molt de la sanció. El temps que porten a la fina es fins als 5 anys, i amb una edat entre el 21-30 anys.

El segon grup, el 30.7% del total dels professionals, i les categories més associades, són: respecte a la imatge de la víctima, la perceben, més aviat com, Dominant, Agressiva, Impulsiva, amb cert Descontrol. L'àmbit professional més característic és l'Equip tècnic. La imatge sobre el jove està entorn a, Proper, Víctima i Col·laborador. Detecten un augment dels delictes de violència domèstica, però no s'analitza la informació, ni tampoc, s'utilitza un registre específic. Pensen que la família espera poc del tractament psicològic a la víctima, i espera molt de la sanció.

El tercer grup, que representa el 5.33%, es caracteritza per el fet que pensa que no hi ha augment dels delictes de violència domèstica. Veuen a la víctima como una persona Agressiva, Impulsiva, Dominant i Agressora .

El quart grup, són el 15.4% del professionals, el que tenen de més associat, és el fet de que no detecten un augment dels delictes de violència i són de l'àmbit de Centre educatiu.

Per últim, el grup cinquè, representa el 5.9%, es caracteritza per que pensa que no hi tindria que haver una diferenciació dels delictes de violència domèstica.

La segona anàlisi realitzada, es concreta en veure que és el que caracteritzar als diferents grups de professionals que hem considerat en les pàgines anteriors, és a dir, els grups generats en funció del moment de la seva intervenció (que hem anomenat àmbit professional) i els que hem creat a partir del temps que porten treballant en el àmbit de la justícia de menors. El tipus d'anàlisi ha estat el de classificació per segmentació (les variables criteri són els grups de professionals descrits). Els resultats que presentarem a continuació són estadísticament significatius a $p < 0.05$.

Els grups de professionals segons el seu àmbit d'actuació, presenten com a elements més associats els següents.

Advocats

Porten de 6-12 anys a la feina, tenen una edat de 31-40 anys, Veuen al jove com més Bo, Pacífic, Altruista, Reflexiu però Despreocupat. Per contra, percep a la víctima com, Segura, Distant, Bona i amb Passotisme.

Centre Educatiu

Són professionals amb edat compreses entre els 21-30 anys. No hi detecten augment dels delictes de violència domèstica. Utilitzen un registre específic. Creuen que la perspectiva psicològica (del agressor i la víctima) és força necessària per abordar de forma satisfactòria els delictes de violència domèstica. Són homes. Amb anterioritat a la Llei, els delictes es donaven al mateix temps que altres conductes denunciades. No caldria una actuació diferenciada del delictes de violència domèstica. Perceben a la víctima com a Dolenta.

Jutge – Fiscals

Detecten l'augment dels delictes de violència domèstica l'any 2004, però no tenen dades quantificades. El que espera la família és poca sanció i poc assessorament/orientació. És molt important , la mediació comunitària en l'actuació diferenciada dels delictes de violència domèstica. Pensen que el jove comprèn molt el significat de la denúncia.

Medi – Obert

Donen poca importància als coneixements jurídics per abordar de forma satisfactòria els delictes de violència domèstica. Força comprensió per part del menor del procés que es duu a terme i sobre els resultats i les

conseqüències de la intervenció. Creuen força, que la família espera un tractament psicològic a la víctima. Finalment, donen molta o força importància als àmbits sociocomunitari i la salut mental individual, en la actuació diferenciada dels delictes de violència.

Policia – Mossos

La imatge més associada al jove és la d'Agressor, amb passotisme, Agressiu, Dolent i Distant. Són majoritàriament homes. La visió de la víctima és concreta en: Víctima i Dòcil. Pensen que la família espera molt del Assessorament i Orientació. Per el contrari, creuen que el menor compren poc el procés que es duu a terme, així com, els resultats i les conseqüències de la intervenció. Donen força importància al àmbit socio-comunitari en la intervenció diferenciada del delictes de violència domèstica.

Equip tècnic

Pensen que la víctima presenta les característiques de: Dominant, Agressiva, Impulsiva, amb Descontrol. Al jove els veuen con a Impulsiu, Agressiu i Preocupat. Detecten un augment d'aquest tipus de delictes, No utilitza registres específics, i No han analitzat la informació de forma sistemàtica. Tanmateix, diuen que es detectava la problemàtica, abans de la aplicació de la Llei. Donen poca importància al àmbit de la Mediació comunitària en la actuació diferenciada, mentre que en donen molta a la Salut mental familiar. Creuen que la família espera poc tractament psicològic a la víctima, i Molt la sanció.

Si considerem els grups de professionals en funció dels temps que porten a la feina, el resultats de l'anàlisi són els següents:

Fins a 5 anys

La edat és de 21-30 anys. No respon a la pregunta de si es detectava la problemàtica amb anterioritat a Llei, així com a la de si es denunciava com a violència domèstica . Veuen al jove com Altruista, però Dolent. Donen molta importància a la Mediació comunitària com àmbit d'actuació diferenciada dels delictes de violència domèstica. Pensen que la família espera força la sanció. Donen molta importància a la salut mental familiar per la actuació diferenciada d'aquests delictes.

De 6 a 12 anys

El àmbit professional més associat és el de advocats, l'edat més comuna es la de 31-40 anys. La dimensió més associada al jove la de Bo, mentre que de la víctima és la de Altruïsta.

Més de 12 anys

Són professionals amb edats compreses entre 41-50 anys, que diuen que es detectava la problemàtica amb anterioritat a la Llei, però no es denunciava com violència domèstica. Veuen al jove com egoista, i a la víctima amb descontrol. Sí detecta l'augment d'aquest delictes, però no té dades quantificades, n'hi s'analitza la informació. Creuen els coneixements jurídic són poc necessaris per l'abordatge del delictes de violència domèstica. Finalment, pensen que el menor comprèn molt el procés que es duu a terme.

7. Síntesi de resultats, conclusions i propostes

7.1. Síntesi de resultats

Al llarg d'aquestes pàgines s'ha anat descrivint les característiques d'aquests joves, tant a nivell individual, familiar i de dinàmica relacional, així com les conseqüències que ha tingut la interposició de la denúncia i el procediment judicial. A partir d'aquí creiem que hem pogut trobar bastants elements que ens permeten respondre als objectius plantejats en un inici, amb una caracterització, en primer lloc, de la població estudiada, de forma global; per a després centrar-nos en descripcions de perfils més específics.

7.1.1. Objectiu 1

Conèixer les característiques dels menors denunciats pel tipus penal de “violència física o violència psíquica sobre familiars”, i descriure el seu perfil: aspectes personals, familiars, socials i judicials.

7.1.1.1. Aspectes personals

- Dels 116 casos, el 79,3% són nois i el 20,7% són noies, sent una tendència a l'alça en el cas de les noies i a la baixa en el cas dels nois, respecte dels altres tipus penals.
- El percentatge de joves de la població estudiada augmenta progressivament amb l'edat.
- La majoria d'aquests nois i noies són nascuts a l'Estat Espanyol (91,4%), dels quals el 81,9% són de Catalunya. De joves estrangers n'hi ha un 8,6%.
- Tres quartes parts de la població són residents a les comarques de Barcelona, concretament la capital i àrea metropolitana. Segueixen per ordre però amb un número més reduït Tarragona (13,8%) i Girona i Lleida que entre les dues províncies sumen el 10,3%.

Respecte a les activitats entorn a les quals estan organitzats aquests joves:

- Escolarització: El 28,4% estan en edat escolar. Els últims cursos realitzats per part d'aquesta població de joves es concentren entre 3r. i 4t. d'ESO (24,1% i 25,9%, respectivament). Un 25,8% de joves de més de setze anys han accedit a una formació postobligatòria. L'11,2% de joves que estan en el primer cicle de la ESO la qual cosa representaria un endarreriment escolar important, segons l'edat d'inici de la responsabilitat penal dels menors.
- Dels menors escolaritzats es valora que en un 67,2% el rendiment escolar ha estat regular o dolent amb una acumulació important de diferents incidències al llarg de la seva trajectòria (74,1%), com dificultats d'adaptació, d'aprenentatge, absentisme i canvis de centre.
- Treball: Del total de joves en edat de treballar (71,6%), treballen o han treballat algun cop el 37,8% de setze anys i el 39,1% de disset anys. Menys homogènia és la distribució dels que no han treballat mai: el 37,8% de setze i el 43,5% de disset.
- Els joves durant el temps lliure no participen en activitats organitzades d'oci en un 63,8%. El 12,9% mantenen activitats organitzades.
- El grup d'iguals amb el qual el jove es relaciona està exempt de problemàtica en un 23,3%, mentre que en un 61,2% el grup presenta algun tipus de disfuncionalitat, predominant les característiques dissocials (46,6%).

Les circumstàncies que s'han produït en el seu desenvolupament, i aspectes de la conducta actual es caracteritzen de la següent forma:

- En un 62,9% s'ha produït alguna circumstància amb una incidència significativa en el desenvolupament del jove. El 32,8% refereixen

problemes conductuals, emocionals i/o cognitius que tenen un inici precoç. En el 7,8% les problemàtiques han estat extremes, la qual cosa ha requerit un internament en una unitat especialitzada de psiquiatria. L'altre gran grup presenten dificultats relacionades amb l'absència, pèrdua o deficitària atenció, cura i afecte per part de les figures parentals (22,4%). En un 9,5% no s'han detectat alteracions significatives al llarg del desenvolupament, i en un 27,6% no hi ha dades disponibles.

- Les característiques personals dels joves s'agrupen entorn a un 47,3% que mostren un conjunt de conductes que es poden qualificar com a desadaptades. D'aquests, en un 24,1% amb tendència a l'externalització amb un seguit de comportaments distorsionadors de la relació social (impulsivitat, oposicionisme), que és més alt en el grup de noies. En un 27,3% d'aquests casos en què, a més, no hi ha incidències significatives al llarg del desenvolupament, podria parlar-se d'aquestes característiques com d'aspectes conductuals reactius al moment evolutiu.

Un 10,3% presenten tendència a la internalització amb respostes conductuals d'ordre emocional, són subjectes en els que predomina l'apatia, la inhibició i el bloqueig, característica que està més present en el noies.

Només s'ha diagnosticat algun tipus de trastorn mental en un 9,5%, i un 3,4% predomina algun tipus de dèficit cognitiu.

Tots aquests grups tenen en comú les dificultats per interioritzar normes i assumir responsabilitats.

- En l'altre extrem es mantindria un 16,4% de joves respecte als quals destaquen les seves capacitats i recursos personals, no hi ha importants alteracions en les seves conductes i mostren responsabilitat respecte a la inadequació de seu comportament. D'un 36,2% no hi ha dades al respecte.

- Ha estat una dada bastant freqüent la presència de conductes violentes en l'àmbit social, a part del familiar. Així tenim que, en un 35,3% manifesten conductes violentes a l'escola, i en un 26,7% que no. Entre els primers hi ha força coincidència entre aquest tipus de conducta i algunes dificultats en la seva adaptació personal. Al carrer també tenim constància de l'existència de conductes violentes tant vers els iguals (24,1%) com vers els adults, encara que en menor proporció, (12,95).
- Per últim, un altre aspecte de la conducta dels joves, que pensem que pot estar influïent en el manteniment de conductes agressives i violentes, és el consum de drogues. Sense consum ens hem trobat un 41,4%. En tots els casos en què es donen conductes violentes en els diferents àmbits de relació, el percentatge de subjectes que consumeixen és superior. Si el consum està associat o és causa de la conducta, les dades són molt variables i només pot considerar-se que: el percentatge que es manté constant és que si no hi ha consum, és menys freqüent l'aparició de conductes violentes. El tipus de consum de substàncies il·legals que predomina és el cànnabis sol o amb d'altres tipus (36,2%) i la cocaïna junt a altres substàncies (14,7%).

Mereix especial atenció el perfil que presenta el grup de noies ja que es caracteritza per la freqüència amb que es dona un segon delictes de violència domèstica, mentre que no hi ha expedients anteriors ni posteriors a la denúncia per altres fets delictius. Les característiques més comunes són:

- El motiu del conflicte i de la segona denúncia és la manca d'acceptació de normes i no hi ha contacte físic en l'agressió. La víctima és la mare. El temps previ de violència no denunciada és d'un any mi mig a dos anys i mig. No ha passat més d'un any de la primera denúncia. Hi ha intervencions prèvies des de Justícia i altres serveis comunitaris.

- L'actitud de la menor front els fets és de responsabilitzar-ne a l'altre i la resolució que s'ha pres en la majoria dels casos ha estat tant la Llibertat Vigilada com les Prestacions a la Comunitat.
- El conflicte es dona en el nucli familiar. Aquest es caracteritza per ser una família reconstituïda per la mare (parella i germanastres), en la qual el nou company de la mare adopta un estil educatiu autoritari. Aspecte destacat és el fet que amb freqüència la jove denunciada ha estat víctima de violència per part del pare.
- Com a característiques pròpies d'aquest grup de noies ho és el fet que no fa cap activitat en acabar el procediment i les activitats d'oci en el temps lliure es fan en locals com discoteques i bars, o al carrer.

7.1.1.2. Aspectes sociofamiliars

- En el 44% de les famílies la convivència té lloc en el nucli familiar originari i el 66% restant refereix diferents organitzacions familiars fora del nucli originari . El 26,7% en família monoparental-mare, el 2,6% en monoparental-pare, l'11,2% en reconstituïda-mare, el 12,1% conviu amb la família extensa i el 3,4% viu en un centre de l'Administració o sol.
- Pel que fa al nombre de fills, al 46,6% de les famílies hi ha dos fills, al 29,3% només n'hi ha un i a l'11,2% n'hi ha tres o més. Alhora, al 20,7% dels nuclis familiars reconstituïts hi ha un germanastre i al 7,8% n'hi ha dos o més.
- Segons l'ordre de naixement, hi ha major incidència de casos associats al primer lloc de la fàtria, el 58,7% dels nois i el 50% de les noies; al segon lloc, el 29,3% dels nois i el 37,5% de les noies i al tercer lloc el 12% dels nois i el 12,5% de les noies.
- El 37,1% de les famílies presenten una trajectòria estable, mentre que el 46,5% ha afrontat diversos tipus de canvis: el 37% de famílies han

realitzats canvis de residència, majoritàriament centrats en el context de l'àrea de Barcelona, i el 9,5% han seguit un procés migratori.

- El 76,7% de les famílies ha viscut experiències que ha modificat les característiques del nucli familiar (separació dels progenitors, formació de noves parelles, mort o distanciament d'un dels progenitors, problemes de relació amb els fills). El 23,3% de les famílies no les ha tingut.
- El 62,1% de les famílies també ha presentat dificultats per dèficits de les figures parentals, per l'estil de relacions establert o per la presència de factors distorsionants (problemes de salut física i/o mental, addiccions, no acceptació de la nova parella del progenitor).
- La situació econòmica familiar es defineix com suficient en el 69% de les famílies, viuen en situació de precarietat l'11,2% i el 6,8% tenen ingressos elevats.
- El 27,6% dels pares i el 32,2% de les mares tenen un grau de formació bàsica, el 6% de pares i mares tenen formació universitària.
- Els progenitors com a referents educatius:
  - El 8,6% de pares i el 12,9% de mares presenten estils educatius adequats; el 19,8% de pares i el 12,1% de mares el presenten autoritari; el 7,8% de pares i el 28,4% de mares permissiu/l liberal i el 30,2% de pares i el 25% de mares negligent/absent. En un 33,6% de pares i 21,6% de mares no ens consta.
  - El 25% de progenitors presenten coincidència d'estil educatiu, el 56% no en presenten i el 19% no ens consta.
  - Sobre la representació que els pares tenen del fill , el 25% pensa que té problemes des de petit , el 30,2% que presenta

problemàtica conductual, el 13,8% amb problemàtica relacional i el 9,5% dificultats per causes externes. No consta en un 21,6%.

7.1.1.3. Aspectes de la denúncia

- De la informació recollida principalment en els atestats policíacs per part de les persones que interposen la denúncia veiem que en un 58'6% dels casos consta el temps de violència prèvia no denunciada i en un 41'4% dels casos no consta informació de la mateixa.
- En el cas de les noies es donen situacions de més temps de violència no denunciada que en el cas dels nois i més quan més augmenta el marge temporal (en un període de temps a partir d'un any i mig fins tres anys o més).
- La persona que acostuma a denunciar amb més freqüència és la mare , que és la que dona el pas en el 64'7% dels casos. El pare ho fa en el 13'8% dels casos, i el pare i la mare conjuntament, en el 10'3% de les denúncies. Les parelles del pare o de la mare han presentat la denúncia en el 5'2% dels casos, i finalment altres familiars, com oncles i avis en el 6'0% dels casos.
- En un 87'8% dels casos apareix la mare com a víctima, sola o acompanyada d'altres membres del grup de convivència. La mare sola apareix com víctima en un 42'2% dels casos. Víctimes directes i sense altres membres de la família, són els avis, en el 3'4%, i els germans en el 2'6% dels casos.
- Envers quin són els tipus de conflictes que originen la denúncia i quines característiques tenen de l'anàlisi realitzada hem establert la següent agrupació:
  - Demanda de diners i no compliment de les normes. Aquesta situació es dona en un 15'5% dels casos.
  - Demanda de diners. En un 17'2% dels casos.

- Discussió i augment de la violència. En un 12'1% dels casos.
  - No acceptació de l'autoritat i no compliment de les normes. En un 55'2% dels casos.
- En l'anàlisi de les característiques i seqüència de l'agressió veiem que en el 78'4% dels casos hi ha contacte físic en l'agressió, com cops de puny, puntades de peu, empentes, intents d'escanyar. En el 21'6% dels casos han estat insults, vexacions, utilitzant com mitjà la paraula.
  - Hem de destacar com element intimidador en l'agressió, l'ús d'un ganivet en 16 casos, el 13'8% del total.
  - En un 9'5% dels casos veiem que els joves estaven sota l'efecte d'alguna substància tòxica.
  - Envers l'actitud que adopta la víctima davant dels fets destaquem que atribueix la responsabilitat a l'altra part implicada en el conflicte en un 72'4% dels casos, adopta una actitud de coresponsabilitat en el 19'0% dels casos i una actitud de responsabilitat pròpia només en l'1'7% dels casos.
  - El jove reconeix el conflicte com responsabilitat pròpia en el 18'1% de casos, atribueix la responsabilitat a l'altra part implicada en un 48'3% dels casos i adopta una actitud de coresponsabilitat en un 25'0% dels casos.
  - De la relació establerta entre les dues variables, la de l'actitud de la víctima front els fets, i la del menor front els fets, veiem com dada que més destaca que en un 91'1% de casos, hi ha una coincidència d'actituds, menor i víctima no es consideren responsables ells sinó que atribueixen a l'altra part implicada la responsabilitat en el conflicte. Tots dos actors, atribueixen de forma externa la seva implicació en els fets, la qual cosa apuntaria cap una difícil solució.

- L'atribució de responsabilitats compartides coincidiria en ambdues parts en un 51'7% de casos.
- Envers la relació entre l'actitud i el gènere les dades que més destaquen es que tant uns com altres atribueixen la responsabilitat a l'altra part implicada, destacant en un percentatge un tant superior les noies envers els nois.

7.1.2. Objectiu 2

Distingir les característiques de dos grups diferenciats:

- *Aquells casos en què es tracta d'un fet aïllat, i només han estat denunciats per aquest tipus de delicte.*
- *Aquells que la conducta forma part d'una carrera delictiva més àmplia.*

Dels joves que tenen obert expedient per violència domèstica, es pot concloure que hi ha dos grups diferenciats:

- -El 46,6% l'únic delicte que consta al seu expedient a la justícia de menors és el de violència domèstica.
- -El 53,4%, tenen una "carrera delictiva", més ampla. D'aquest percentatge, un 17,2% tenien expedients oberts a la justícia de menors, per altres tipus penals, abans del de violència domèstica. En un 17,2% s'han obert expedients posteriors al de violència familiar. En un 19,0%, havien comès actes delictius abans i després del de violència domèstica.

Respecte del primer grup de joves, els que l'únic fet és el de violència domèstica, ens trobem amb la dificultat que hi ha poques dades als informes o altres registres utilitzats en les intervencions dels professionals, per la qual cosa, no ha estat possible omplir les categories de les variables tal i com estava plantejada la recerca (es tracta, sobretot, d'aquelles que es refereixen a aspectes del menor i de la família).

- Les resolucions judicials per aquest grup de joves han estat, sobretot, per propostes de no continuació del procediment o per participar en el programa de mediació-reparació, i arxius.
- La majoria són “nois” que treballen (per tant tindrien 16 o 17 anys). Una característica força associada és la manca de consum de substàncies tòxiques.
- Les famílies d'aquest joves són les que presenten un patró més normalitzat o adaptat socialment (no hi ha hagut canvis en el nucli de convivència i l'estil educatiu del progenitor consta com adequat).
- La situació de conflicte té una durada anterior a la denúncia de menys de sis mesos. En el moment de la denúncia no consta al informe si havien demanat ajuda a professionals del medi.
- Davant del conflicte amb el fill, la majoria dels pares opten per denunciar al fill.
- No hi ha reincidència.

Respecte del joves amb “carrera delictiva”, les característiques més associades són les següents:

- Aquest grup de joves es caracteritza perquè tenen expedients tant anteriors com posteriors contra les persones i contra la propietat.
- En les característiques personals del jove es dona una tendència a l'externalització i alguns aspectes del desenvolupament coincideixen amb un dèficit cognitiu.
- Fa consum de substàncies legals (alcohol) i il·legals (cocaïna i altres).
- Es donen conductes violentes a l'escola i envers els iguals.
- Les característiques del grup de referència és la dissociabilitat.
- La trajectòria escolar amb absentisme i canvis de centre.

- El jove no treballa i en acabar el procediment no realitza cap activitat formativa o laboral.
- Hi ha hagut intervencions prèvies de justícia i d'altres àmbits.
- També hi ha intervencions durant i posteriors a la denúncia.
- Si hi ha una segona denúncia de violència domèstica la mesura que s'està acomplint és de Llibertat Vigilada.
- La situació familiar destaca per una situació econòmica insuficient. Amb canvis en el nucli de convivència. L'estil educatiu de la mare consta com a negligent/absent.

Cal fer un apartat especial per aquells que són reincidents en el mateix delictes de violència domèstica, ja que en molts aspectes coincidirien amb el grup anteriorment descrit:

- La reincidència s'ha produït entre sis mesos i un any i mig. Hi ha hagut dues reincidències. Les víctimes han estat la mare i altres membres. La mare fa la denúncia. El menor responsabilitza els altres del conflicte.
- En el moment de la segona denúncia, si hi ha intervenció, aquesta és de Llibertat Vigilada; i en el cas que no n'hi hagi, les intervencions prèvies han estat tant de justícia com d'altres serveis.
- La resolució judicial, majoritàriament és d'internament (pot ser cautelar), seguida de Llibertat Vigilada.
- Hi ha altres expedients judicials (posteriors a la primera denúncia per violència domèstica), tant contra les persones com contra la propietat.
- Respecte a les característiques familiars, es presenta una situació econòmica com insuficient i la pèrdua d'un figura parental.
- Pel que fa a les característiques del jove, el conjunt de categories agrupades entorn a la reincidència per aquest delictes és més comú en el grup de noies que de nois.
- Les característiques personals dels joves apunten cap a una tendència a l'externalització. Com a conductes distorsionadores de la relació social:
  - Es donen conductes violentes en els tres àmbits estudiats (escola, àmbit social vers iguals i adults).

- El grup de referència té característiques dissocials. Hi ha consum de substàncies.

7.1.3. Objectiu 3

Identificar possibles causes o motius d'aquest tipus de conducta i conflicte:

- *Si hi ha un aprenentatge de models de relació.*
- *Si predominen aspecte d'índole personal i/o psicopatològic, tant del menor com de la família.*

La resposta a la primera part de l'objectiu, si la violència és un model après, s'ha vist limitada per la manca d'informació que es registra d'aquestes situacions als informes. Per tractar-se d'aspectes referits a la part més privada de les relacions familiars, l'exploració d'aquestes situacions, o la manca d'un registre on es pugui deixar anotada aquesta informació, únicament ens a permès obtenir les següents dades:

- -El 13,8% dels joves denunciats per violència domèstica han estat maltractats pel pare.
- El 9,5% dels germans del jove denunciat, han estat maltractats pel pare.
- El 16,4% de les mares, informen que han estat objecte de maltractes pel seu company.

Per tal d'intentar completar a aquesta pregunta hem analitzat quatre variables, la d'existència de violència denunciada intraparental, la de violència no denunciada intraparental, la de violència de pares a fills i per últim la de violència dels joves contra els seus germans o germanastres.

En el cas de l'existència de violència denunciada intraparental ens consten 4 casos, el 3'4% del total, en que els pares han estat denunciats per violència vers les seves dones en la jurisdicció penal d'adults i no ens consta en 112 casos, el 96'4%.

De les dades obtingudes també veiem que apareixen conductes agressives per part del jove denunciat envers els seus germans i germanastres. Envers les seves germanes apareix en 22 casos, el 19'0%, vers els germans en 11 casos,

el 9'5%, i vers germans i germanatres, en 4 casos, el 3'4%. No consta en 79 casos, que representa el 68'1% del total.

Una qüestió que hem examinat mitjançant l'anàlisi de la relació entre dues variables, és l'existència de violència intraparental i si a la vegada es dóna violència de pares a fills, és a dir, si ja hi havia situacions de violència en el nucli familiar amb anterioritat. Veiem que en un 55'6% dels casos és dóna violència de pares a fills i alhora intraparental, i en un 44'4% dels casos es dóna violència de pares a fills però no intraparental.

També hem volgut concretar en quins membres de la família està centrada la violència dels pares als fills i la que es produeix entre els progenitors. La dada que més destaca es que quan existeix violència familiar centrada en la figura dels germans/es i alhora violència intraparental centrada en la figura de la mare el percentatge s'eleva a un 72'7%.

Envers el jove denunciat es dóna violència de pares a fills i alhora intraparental en la figura de la mare en un 37'5% dels casos. Així dels resultats obtinguts destaca una major concentració de la violència en la figura de la mare i dels germans/es.

Respecte de la segona part de l'objectiu, descrivim els perfils segons les característiques personals més comunes, atenent a dos grups principals els que presenten conductes inadequades i els que no:

El 16,4% sense alteracions significatives i/o actituds responsables

- No hi ha intervencions prèvies de justícia i el primer delictes de violència domèstica es resol amb mediació.
- L'actitud és de corresponsabilitat davant del conflicte.
- -No hi ha altres expedients per altres delictes.
- Té setze anys i treballa.

El 47,3% amb alteracions en el seu comportament.

- El 24,1% es caracteritzen per mostrar conductes desadaptades amb una tendència a l'externalització. Jove que destaca per una actitud poc col·laboradora, distant i oposicionista; es descriuen comportaments impulsius, agressius i poca capacitat per a la reflexió.
- Són reincidents en aquest tipus de delicte (amb un interval d'un any a un any i mig) i a més tenen delictes anteriors i posteriors per altres tipus penals.
- Aquest jove es desenvolupa en un nucli familiar monoparental amb la mare. Aquesta pot iniciar una nova relació de parella.
- Els ingressos de la qual procedeixen de pensió o ajut assistencial.
- Els referents adults adopten un estil educatiu negligent/absent.
- Hi ha hagut intervencions prèvies amb la família per part dels Serveis Socials.
- El jove no treballa, l'últim curs ha estat de garantia social, i en la trajectòria escolar hi ha hagut dificultats d'aprenentatge.
- Hi pot haver hagut intervencions prèvies de justícia per altres delictes.

El 10,3% es caracteritzen per manifestar conductes desadaptades amb tendència a la internalització. Jove en el qual predominen actituds relacionades amb la tristesa, l'apatia o l'aïllament; mostra un comportament inhibid, amb dificultats d'introspecció i per a relatar la pròpia trajectòria; pot mostrar-se també desorientat i confús.

- Les víctimes poden ser mare i/o germanes. Denuncia la mare.
- Aquest jove té expedients posteriors per altres delictes diferents. El temps de violència no denunciada és de llarga durada (de dos anys i mig a tres).
- En el nucli de convivència s'han donat canvis, problemàtica parental i distanciament del pare.
- La trajectòria escolar es caracteritza per absentisme i canvi de centre.
- El jove en acabar el procediment treballa.

El 3,4% presenten limitacions cognitives.

- S'han donat conductes violentes a l'escola i ver els iguals.
- Hi ha consum de substàncies il·legals.
- Si hi ha intervencions prèvies de justícia es la Llibertat Vigilada.

El 9,5% presenten trastorns emocionals i conductuals.

- Els casos en que hi ha trastorn mental, el grup es caracteritza perquè l'edat que predomina són els disset.
- Tenen alteracions significatives en el desenvolupament, hi ha hagut hospitalitzacions psiquiàtriques.
- Consum de drogues legals i il·legals, conductes violentes envers els adults i durant el seu temps lliure està pel carrer.
- Hi ha delictes anteriors contra les persones i contra la propietat.
- Hi ha intervenció prèvia i durant el procediment des de justícia juvenil.
- El pare té entre 51 i 60 anys, amb un estil educatiu negligent/absent i ingressos com a pensionista.
- Pare, mare i germans, tots poden ser víctimes.
- L'expedient de violència domèstica es resol amb internament

Per a concloure, farem algunes consideracions més sobre la pretensió d'aquest objectiu:

Referit a l'aprenentatge de models de relació podem considerar la influència dels estils educatius parentals com generadors de dèficits i problemàtica en els fills o com elements amplificadors de característiques personals dels joves, així:

- El 19,8% de pares presenta un estil de relació sota patrons autoritaris, que van associats a un clima de convivència familiar marcat per la violència intraparental i els joves presenten "problemàtica relacional". Aquest patró de conducta pot generar en els fills, entre altra simptomatologia, conductes agressives.
- El 30,2% de pares i el 25% de mares presenten una actitud negligent/absent vers els fills. Es tracta de nuclis familiars que han patit

experiències traumàtiques d'accidents i morts, canvis de residència i separacions. A les llars on és el pare que presenta aquest estil, juntament amb els aspectes carencials i abandonics, es potencia la patologia mental en els fills, que també realitzen consum d'alcohol i drogues il·legals; hi ha intervenció des de salut mental i de serveis socials. A la llar on és la mare qui presenta aquestes característiques, ambdós progenitors presenten problemes d'alcoholisme i s'han realitzat intervencions prèvies des del medi.

- El 28,4% de mares presenten un estil de relació permissiu/lliberal, que va associat, majoritàriament, a una figura paterna autoritària; l'economia familiar resulta insuficient i es fa intervenció des del medi. el jove també presenta conductes violentes entre els iguals i realitza consum d'alcohol.
- Referit a la influència que pot exercir la representació dels pares sobre els fills, el pes de les atribucions i les expectatives paternes dipositades en el fill com a factors que poden afavorir o no la construcció d'una personalitat adaptada:

En la categoria "problemàtica relacional", que inclou un 13,8% de casos, s'associa a famílies en les quals el pare és autoritari, però ambdós progenitors presenten problemàtica de salut física i/o mental, i s'han realitzat intervencions prèvies en la família des de salut mental. El jove ocupa el tercer lloc, o més, a la fàbrica, té dues o més germanes i dues o més germanastres; el jove treballa en acabar el procediment, les seves activitats de lleure són al carrer i consumeix cànnabis i altres drogues.

Si valorem les dades relacionades amb la intervenció que s'ha realitzat des dels recursos comunitaris, s'observa:

- En el 68,2% de les famílies s'han realitzat intervencions des de diferents àmbits, en el 19,0% no se n'ha realitzat cap i al 12,9% no consta.
- Les intervencions han estat en el 30,2% des de serveis socials, en el 23,3% des de salut mental i en el 14,7% ha estat simultània de salut mental i de serveis socials.

- Del conjunt d'intervencions, en un 38,0% de les famílies s'ha fet algun tipus d'intervenció des de l'àmbit de salut mental que podem identificar associada, entre d'altres, en:
  - el col·lectiu de progenitors amb patrons educatius negligent/absent, en el qual, a més de les intervencions des dels serveis comunitaris per altres factors, els fills presenten patologia mental i hi ha intervenció des d'aquest àmbit de la salut.
  - el grup que, segons les atribucions parentals, correspon a la categoria "problemes relacionals", en el qual el pare presenta actituds autoritàries, però ambdós progenitors presenten problemàtica de salut física i o mental, i s'han realitzat intervencions prèvies en la família des de salut mental.

7.1.4. Objectiu 4

Valorar la percepció que tenen els professionals dels diferents estaments que actuen al llarg del procediment judicial: jutges, fiscals, equips tècnics, policia, lletrats. Atesa l'especificitat que implica que l'agressor i la víctima formen part de la mateixa situació d'exploració i d'intervenció.

De totes les dades recollides a les enquestes dels professionals que intervenim a l'àmbit de la justícia de menors, considerem que les més rellevants són les següents:

- El 94,1%, considera que la intervenció amb els joves per un delictes per violència domèstica, ha de ser diferent a la que es fa per altres conductes delictives.

La importància d'aquesta actuació diferenciada es considera que s'ha de realitzar segons el següents valors:

- Salut mental familiar, 6,1
- Salut mental individual, 5,8
- Marc educatiu escolar, 5,46
- Socio-comunitari, 5,3
- Mediació comunitària, 4,91
- Con última opció la resposta des de l'àmbit judicial, 4,48

7.2. Conclusions i propostes

Com a síntesi de les dades aportades, podem concretar un seguit de punts que ens han de permetre donar continuïtat a la tasca iniciada.

Conclusions	Propostes
<p>Existeixen dos perfils diferenciats de joves infractors en aquest tipus de delictes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ els que només han comès aquests tipus de delictes ▪ els que tenen una trajectòria delictiva més àmplia	<p>Donar respostes diferenciades a cada grup</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ al primer respostes en l'àmbit de la salut mental, àmbit social i mediació comunitària ▪ al segon, la resposta judicial ha de ser diferent a altres conductes delictives

Tots els casos comparteixen el mateix tipus delictiu, però en el segon grup tot i que aquest comportament és paral·lel a d'altres conductes delictives, el tractament hauria d'implicar un intervenció judicial diferenciada perquè la problemàtica trascendeix a la conducta individual del jove.

Tots els equips utilitzem mètodes i metodologies específiques i útils, tal i com es reflecteix en les dades aportades, i que en el cas dels equips tècnics tenen una correspondència directa amb la resolució judicial concreta per a cada menor, i la seva evolució.

Darrera d'una intervenció i decisió concreta hi ha un coneixement teòrico-pràctic que orienta el cas objecte d'estudi. Creiem que seria molt útil per a plantejar-se aspectes d'avaluació, predicció i prevenció, el poder comptar amb un registre comú que tradueixi la informació rellevant a partir de la qual s'opera des de cada intervenció específica.

Conclusions	Propostes
<p>No existeix un protocol específic per aquest tipus de casos per:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ la recollida de la informació ▪ el seu tractament ▪ la presa de decisions 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborar un protocol ▪ Validar la existència dels dos perfils ▪ Establir uns procediments diferenciats d'intervenció per a cadascun d'ells

La percepció que els professionals tenen sobre l'objecte de treball i els objectius que es pretenen en el desenvolupament de les seves funcions aporten dades per a l'anàlisi dels processos de treball. S'ha fet molt evident que el contacte amb l'objecte social és un element discriminador de la representació que es té de l'objecte.

Conclusions	Propostes
<p>La percepció dels professionals és molt diferent tant:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dels implicats ▪ com del procediment ▪ com de les necessitats a atendre, ▪ com dels llocs on atendre'ls 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborar el protocol d'intervenció a partir d'un equip interdisciplinar de tots els estaments implicats, creat per fer aquest encàrrec ▪ Implementar-lo i avaluar-ne el seguiment

Bibliografia

ACHENBACH, T.M.; CONAUGH, Mc. *Empirically based assessment of child and adolescent psychopathology. Practical applications.* Newbury Park: Sage, 1987.

ARCHER, J.; BROWNE, K. *Human aggressions: Naturalistics Approaches.* Londres: Routledge and Kegan Paul, 1989.

BETTELHEIM, B. *No hay padres perfectos.* Barcelona:Crítica, 1994.(Drakontos)

BISQUERRA ALZINA, R. *Introducción a la estadística aplicada a la investigación educativa.*Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias, 1987.

CARBALLO, R.*Violencia y ternura.*Madrid Espasa Calpe, 1988.(Colección Austral)

CASTRO, J. *Estilo educativo y psicopatología.* Barcelona: Editorial Laertes, 1996. (Cuadernos de Paidopsiquiatría, 1)

COMAS D'ARGEMÍ, D. "La família contemporània. Canvis i continuïtats". *Revista del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya* (1994),núm.10.

ECHEBURUA, E.; CORRAL, P. *Manual de violencia familiar.* Madrid: Siglo veintiuno de España Editores, 1998.

ELEJABARRIETA, F.; PERERA, S.; RUIZ, A.*Tractaments penitenciaris per fases. La visió dels afectats.* Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 1991.

ETXEBERRIA, J.; JOARISTI, L; LAZASOAIN, L. *Programación y análisis estadísticos básicos.* Madrid: Paraninfo, 1990.

FERNÁNDEZ ENGUITA, M. *La escuela a examen.* Madrid: Pirámide, 1995.

FERRÁN ARANAZ, M. *SPSS para Windows. Programación y análisis estadístico.* Madrid: Mc. Graw-Hill / Interamericana de España, 1997.

FREUD, S. "Tótem i Tabú". A: *Obras Completas. Tomo V.* [S.I.]: Biblioteca Nueva, 1972.

FUNES, J.; LUQUE, E.; RUIZ, A.(et al.). *Reincidència en la justícia de menors. Avaluació internacional.* Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 1996.(Justícia i Societat, 15)

GARCÍA FERRANDO, M. *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología.* Madrid: Alianza Universidad Textos, 1992.

GARCÍA FERRANDO, M.; IBÁÑEZ, J.; ALVIRA, F. (comp.). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación.* Madrid: Alianza Editorial,1989.

- GEEN, R.G. *Human agresión*. Pacific Grove: Brooks/Cole, 1990.
- GELVAN DE VEINSTEN, S.B. *Violencia y agresión hacia los padres*. Buenos Aires: Marymar, 1998.
- GINER, S; LAMO DE ESPINOSA, E; TORRES, C. (eds.). *Diccionario de Sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- GONZÁLEZ LÓPEZ-VALCÁRCEL, B. *Análisis multivariante. Aplicación al ámbito sanitario*. Barcelona: S.G. Editores, 1991.
- LEBART, I.; MORINEAU, A.; FÉNELON, J. *Tratamiento estadístico de datos. Métodos y programas*. Barcelona: Marcombo, 1985.
- LUQUE, E.; FERRER, M.; CAPDEVILA M. *La reincidència penitenciària a Catalunya*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 2005.(Justícia i Societat, 25)
- MACIONIS, J.; PLUMMER, K. *Sociologia*. Madrid: Prentice Hall, 1999.
- MARTÍN, E. "Los procesos de integración social de convivencia intercultural, una propuesta desde la educación no formal". *Revista de estudios de la juventud* (2003), núm.60.
- MILLON, T.; EVERLY, G.S. *La personalidad y sus trastornos*. Barcelona : Martínez Roca, 1985.
- MOLINUEVO, B.; PARDO, Y.; ANDION, O. (et al.). *Els estils educatius familiars com a factors de risc per a la inadaptació social i la conducta delictiva*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 2004.
- MORAL JIMÉNEZ, M.; OVEJERO BERNAL, A. (2004). "Jóvenes, globalización y posmodernidad: crisis de la adolescencia social en una sociedad adolescente en crisis". *Revista del colegio Oficial de Psicólogos. Papeles del Psicólogo* (2004), núm. 87.[Vol.25].
- OSGOOD, CH.; SUCI, G.; TANNENBAUM, H. *La medida del significado*. Madrid: Editorial Gredos, 1976.
- RODRÍGUEZ, E. (et al.). *Jóvenes y relaciones grupales. Dinámica relacional para los tiempos de trabajo y ocio*. Madrid: Instituto de la Juventud/Fundación de ayuda contra la drogadicción, 2002.
- ROJAS MARCOS, L. *La ciudad y sus desafíos*. Madrid: Espasa Bolsillo, 1999.
- ROJAS MARCOS, L. *Las semillas de la violència*. Madrid: Espasa Bolsillo, 1998.

RUBIO CARRACEDO, J. "La psicología Moral (de Piaget a Kohlberg)". A: CAMPS, V. *Historia de la ética 3. La ética contemporánea*. 2a ed. Barcelona: Crítica, 2000.

SÁNCHEZ, A; SOUZA, A.M. *La crisis de los padres. Aportes para una reflexión en orientación vocacional*. Argentina: Universidad Nacional Tucumán, 2000.

SÁNCHEZ CHAMORRO, M. *Psicoterapia dinámica en la delincuencia juvenil*. Barcelona: Ed. Herder, 1981.

SOBRAL, J; ROMERO, E; LUENGO, A. (et al.). *Personalidad y conducta antisocial: amplificadores individuales de los efectos contextuales*. [S.I.]: Universidad de Santiago, 2000.

TIZÓN, J. *Apuntes de una psicología basada en la relación*. [S.I.]: Editorial Hora, 1982.

TOMAS, J; BARGADÀ, M; AMPUDIA, M. *Valoración de la familia en situación de crisis*. Barcelona: Editorial Laertes, 1996. (Cuadernos de Paidopsiquiatría, 1)

TRIADÓ, C. (coord.) *Psicología Evolutiva. Textos per educadors*. Barcelona: Eumo Editorial, 1993.

TRUJILLO, F.; FORTES, M.R. *Violencia doméstica y coeducación. Un enfoque multidisciplinar*. Barcelona: Octaedro, 2002.

WINICOTT, D.W. (1984). *Deprivación y delincuencia*. Barcelona: Paidós, 1984. (Psicología Profunda).

Annexes

9.1. Annexes de metodologia

9.1.1. Base de registre de dades

Nº IDENTIFICACIÓ MENOR: 1

Nº EXPEDIENT-D.G.J.J.

CARACTERÍSTIQUES DEL MENOR

SEXE:

ANY (4 DÍGITS) NAIXEMENT: MES (2 DÍGITS) NAIXEMENT: DIA (2 DÍGITS) NAIXEMENT:

PAÍS NAIXEMENT: COMUNITAT AUTONOMA NAIXEMENT:

POBLACIÓ RESIDÈNCIA: ESTUDIS-ULTIM CURS REALITZAT:

RENDIMENT ESCOLAR-VALORACIÓ GLOBAL: TRAJECTORIA ESCOLAR (ASPECTES A DESTACAR)

Situació Laboral Actual i/o Ocupació: REALITZA ACTIVITATS D'OCI: ACTIVITATS FORMATIVES D'OCI:

ACTIVITATS ESPORTIVES D'OCI: ACTIVITATS D'OCI LÚDIQUES ORGANITZADES: ACTIVITATS D'OCI DISCOTEQUES/BAR:

ACTIVITATS D'OCI-VIDEOJOCs, INTERNET ETC.: ACTIVITATS AL CARRER:

CARACTERÍSTIQUES GRUP REFERENCIA: PRECOCITAT RELACIONS SEXUALS:

TIPUS PRECOCITAT SEXUAL:

FITES DESTACABLES DESENVOLUPAMENT JOVE:

EXISTEIX (àmbit familiar)SITUACIONS VIOLÈNCIA NO DENUNCIADA: Temps violència-no denunciada:

MEDI SOCIAL VERS IGUALS-ES DONEN CONDUCTES VIOLENTES: ÀMBIT ESCOLAR-ES DONEN CONDUCTES VIOLENTES:

MEDI SOCIAL VERS ADULTS-ES DONEN CONDUCTES VIOLENTES: Característiques pròpies menor:

CONSUM REGULAR- SUSTANCIES ILEGALs:

CONSUM REGULAR- SUSTANCIES LEGALS:

CARACTERÍSTIQUES FAMILIARS

Nuclí Convivència Familiar Actual:

Nº TOTAL GEMANS: Nº TOTAL GERMANASTRE:

Nº GERMANS DONES: Nº GERMANASTRES DONES: POSICIÓ OCUPA PATRIA:

Nº GERMANS HOMES: Nº GERMANASTRES HOMES:

S'HAN DONAT CANVIS ANTERIORS EN EL NUCLÍ DE CONVIVÈNCIA-AFECTEN AL MENOR:

CANVIS QUE HI HA HAGUT (LITERAL):

ESTIL EDUCATIU MARE: ESTIL EDUCATIU COMPANYY:

ESTIL EDUCATIU PROGENITOR: ESTIL EDUCATIU COMPANYYA:

REPRESENTACIÓ QUE TENEN PARES DEL FILL:

VIOLÈNCIA PARES-FILL (VÍCTIMA): VIOLÈNCIA INTRAPARENTAL (VÍCTIMA):

VIOLÈNCIA ENTRE GERMANS (VÍCTIMA): PARES PREVIAMENT MALTRACTATS (QUI?):

ALTRES CIRCUNSTÀNCIES FAMILIARS (LITERAL):

MOTIU ORIGINA CONFLICTE I POSTERIOR DENUNCIÀ: Tipus Agressió-seqüència:

CONFLICTE ES DONA DOMICILI FAMILIAR: CONFLICTE SOTA EFECTES TÒXICS:

EDAT PARE/TUTOR -MOMENT DENUNCIÀ: EDAT MARE/TUTORA -MOMENT DENUNCIÀ:

NIVELL ESTUDIS PARE/TUTOR: NIVELL ESTUDIS MARE/TUTORA:

SITUACIÓ ECONOMICA FAMILIAR: Pare/tutor-INGRESSOS TREBALL/PENSIÓ: Pare/tutor-Sector Econòmic:

Mare/tutora-INGRESSOS TREBALL/PENSIÓ: Mare/tutora-Sector Econòmic:

CANVIS RESIDÈNCIA: DENUNCIÀ VIOLÈNCIA PARES/ADULTS FAMILIA:

INTERVENCIÓs AMB PROBLEMÀTICA FAMILIAR: Menor-REALITZA ACTIVITAT FINALITZAR PROCEDIMENT:

CARACTERÍSTIQUES PROCÉS JUDICIAL

Menor-Acabada Mesura Judicial continua algun tipus d'intervenció:

ANY (4 DÍGITS) 1º DENUNCIÀ VIOLÈNCIA: MES (2 DÍGITS) 1º DENUNCIÀ VIOLÈNCIA: DIA (2 DÍGITS) 1º DENUNCIÀ VIOLÈNCIA:

ANY 1º DELICTE N0- VIOLÈNCIA: MES 1º DELICTE N0- VIOLÈNCIA: DIA 1º DELICTE N0- VIOLÈNCIA:

ANTERIORS-Nº EXPEDIENTS ALTRES DELICTES (EXCLOS VIOLÈNCIA):

ANTERIORS-Nº DELICTES CONTRA PERSONES: ANTERIORS-TIPUS DELICTES CONTRA PERSONES:

ANTERIORS-Nº DELICTES CONTRA PROPIETAT: ANTERIORS-TIPUS DELICTES CONTRA PROPIETAT:

POSTERIORS-Nº EXPEDIENTS ALTRES DELICTES (EXCLOS VIOLÈNCIA):

POSTERIORS-Nº DELICTES CONTRA PERSONES: POSTERIORS-TIPUS DELICTES CONTRA PERSONES:

POSTERIORS-Nº DELICTES CONTRA PROPIETAT: POSTERIORS-TIPUS DELICTES CONTRA PROPIETAT:

PRIMER DELICTE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

QUIN MENBRE FAMILIA FA DENUNCIÀ: QUIN MENBRE FAMILIA ES VÍCTIMA: SAP MENOR QUI L'HA DENUNCIAT:

Qui acompanya jove a la entrevista (1º DEL.): Actitud Menor en front els fets: Actitud Víctima en front els fets:

QUALIFICACIÓ FET PER FISCAL: TIPUS D'ALTRES DELICTES ASSOCIATs:

SOTA EFECTES TÒXICS MOMENT 1º DEL. VIOLÈNCIA DOMES. PETICIÓs D'INFORME MESURES CAUTELARS:

AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ FISCALIA: TIPUS MESURA CAUTELAR:

RESULTAT FINAL-MEDIACIÓ FISCALIA: CONCILIACIÓ AMB LA VÍCTIMA: CONCILIACIÓ AMB ACORD:

REPARACIÓ/CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS: [ ] PROPOSTA INFORME ASSESSORAMENT VIOLENCIA DOMES.: [ ]
 ANY RESOLUCIÓ JUDICIAL (4 DÍGITS): [ ] MES (2 DÍGITS) RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ] DIA (2 DÍGITS) RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ]
 RESOLUCIÓ JUDICIAL VIOLENCIA DOMÈSTICA: [ ]
 ANY INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] MES (2 DÍGITS) INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] DIA (2 DÍGITS) INICI MESURA EDUCATIVA: [ ]
 INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS PREVIS AMB JOVE: [ ] TIPUS INTERVENCIÓ PREVIS JUSTICIA JUVENIL: [ ]
 INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS MOMENT DENUNCIA: [ ] TIPUS INTERVENCIÓ EN EL MOMENT DENUNCIA JUSTICIA JUVENIL: [ ]
 1º DEL.-PREVIS MOMENT- ALTRES COLECTIUS INTERVENEN JOVE: [ ]
 1º DEL.-DURANT MOMENT- ALTRES COLECTIUS INTERVENEN JOVE: [ ]
 1º DEL.-POSTERIOR MOMENT-ALTRES COLECTIUS INTERVENEN JOVE: [ ]

SEGON DELICTE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

2º DEL.-MENBRE FAMÍLIA FA DENUNCIA: [ ] 2º DEL.-MENBRE FAMÍLIA VÍCTIMA: [ ]
 ANY-2º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ] MES-2º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ] DIA-2º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ]
 2º Del.-MOTIU ORIGINA CONFLICTE I POSTERIOR DENUNCIA: [ ] 2º Del.-CONFLICTE ES DONA DOMICILI FAMILIAR: [ ]
 2º Del.-CONFLICTE SOTA EFECTES TÒXICS: [ ] 2º DEL.-SAP QUI L'HA DENUNCIAT: [ ]
 2º DEL.-Qui acompanya jove entrevista: [ ] 2º Del.-Actitud Menor en front els fets: [ ] 2º Del.-Actitud Víctima en front els fets: [ ]
 2º DEL.-QUALIFICACIÓ FET PER FISCAL: [ ]
 2º DEL.-TIPUS D'ALTRES DELICTES ASSOCIATS: [ ]
 2º DEL.-SOTA EFECTES TOXICS MOMENT DELICTE: [ ] 2º DEL.-PETICIONS D'INFORME MESURES CAUTELARS: [ ]
 2º DEL.-TIPUS MESURA CAUTELAR: [ ] 2º DEL.-AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ FISCALIA: [ ]
 2º DEL.-RESULTAT FINAL-MEDIACIÓ FISCALIA: [ ] 2º DEL.-CONCILIACIÓ AMB LA VÍCTIMA: [ ]
 2º DEL.-CONCILIACIÓ AMB ACORD: [ ] 2º DEL.-REPARACIÓ/CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS: [ ]
 2º DEL.-PROPOSTA INFORME ASSESSORAMENT VIOLENCIA DOME.: [ ]
 2º DEL.-ANY RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ] 2º DEL.-MES RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ] 2º DEL.-DIA RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ]
 2º DEL.-RESOLUCIÓ JUDICIAL VIOLENCIA DOME.: [ ]
 2º DEL.-ANY INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] 2º DEL.-MES INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] 2º DEL.-DIA INICI MESURA EDUCATIVA: [ ]
 2º DEL.-INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS PREVIS AMB JOVE: [ ] 2º DEL.-TIPUS INTERVENCIÓ PREVIS JUSTICIA JUVENIL: [ ]
 2º DEL.-INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS MOMENT DENUNCIA: [ ]
 2º DEL.-TIPUS INTERVENCIÓ EN EL MOMENT DENUNCIA JUSTICIA JUVENIL: [ ]

TERCER DELICTE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

3º DEL.-MENBRE FAMÍLIA FA DENUNCIA: [ ] 3º DEL.-MENBRE FAMÍLIA ES VÍCTIMA: [ ]
 ANY-3º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ] MES-3º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ] DIA-3º DENUNCIA VIOLENCIA: [ ]
 3º Del.-MOTIU ORIGINA CONFLICTE I POSTERIOR DENUNCIA: [ ] 3º Del.-CONFLICTE ES DONA DOMICILI FAMILIAR: [ ]
 3º Del.-CONFLICTE SOTA EFECTES TÒXICS: [ ] 3º DEL.-SAP QUI L'HA DENUNCIAT: [ ] 3º DEL.-Qui acompanya jove a entrevista: [ ]
 3º Del.-Actitud Menor en front els fets: [ ] 3º Del.-Actitud Víctima en front els fets: [ ]
 3º DE.-QUALIFICACIÓ FET FISCAL: [ ]
 3º DEL.-TIPUS D'ALTRES DELICTES ASSOCIATS: [ ] 3º DEL.-SOTA EFECTES TOXICS MOMENT DELICTE: [ ]
 3º DEL.-PETICIONS D'INFORME MESURES CAUTELARS: [ ] 3º DEL.-TIPUS MESURA CAUTELAR: [ ]
 3º DEL.-AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ FISCALIA: [ ] 3º DEL.-RESULTAT FINAL-MEDIACIÓ FISCALIA: [ ]
 3º DEL.-CONCILIACIÓ AMB LA VÍCTIMA: [ ] 3º DEL.-CONCILIACIÓ AMB ACORD: [ ]
 3º DEL.-REPARACIÓ/CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS: [ ] 3º DEL.-PROPOSTA INFORME ASSESSORAMENT VIOLENCIA DOME.: [ ]
 3º DEL.-ANY RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ] 3º DEL.-MES RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ] 3º DEL.-DIA RESOLUCIÓ JUDICIAL: [ ]
 3º DEL.-RESOLUCIÓ JUDICIAL VIOLENCIA DOME.: [ ]
 3º DEL.-ANY INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] 3º DEL.-MES INICI MESURA EDUCATIVA: [ ] 3º DEL.-DIA INICI MESURA EDUCATIVA: [ ]
 3º DEL.-INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS PREVIS AMB JOVE: [ ]
 3º DEL.-TIPUS INTERVENCIÓ PREVIS JUSTICIA JUVENIL: [ ]
 3º DEL.-INTERVENCIÓ/TRACTAMENTS MOMENT DENUNCIA: [ ]
 3º DEL.-TIPUS INTERVENCIÓ EN EL MOMENT DENUNCIA JUSTICIA JUVENIL: [ ]

9.1.2. Les variables utilitzades a l'estudi

CARACTERÍSTIQUES DEL JOVE

IDESPAD Identificador de SPAD-N
IDENTIF1 Identificador arxiu original

EXPEDIEN Expedient justícia

ZSEXE Sexe
1 Home
2 Dona

ZEDACATE Edat categoritzada
1 14 anys
2 15 anys
3 16 anys
4 17 anys

ZNAIX1 País naixement-Global
1 Espanya
2 Estranger

ZNAIX2 Comunitat naixement-Global
1 Catalunya
2 Fora Catalunya
3 Estranger

PROVINX Província residència
1 Barcelona
2 Girona
3 Lleida
4 Tarragona

ZNIVACAX Últim curs realitzat
1 No consta
2 1ºCicle ESO
3 ESO-3
4 ESO-4
5 Baxillerat-1/Moduls Grau Mig
6 Baxillerat-2/Moduls Grau Supe.
7 Escola Taller
8 Garantia Social

ZSITESCO Glob.Valoració-Rendiment escolar
1 No consta
2 Molt Bo/Bo
3 Regular
4 Dolent

SITESCOX Valoració-Rendiment escolar
1 No consta
2 Molt Bo
3 Bo
4 Regular
5 Dolent

ZTRAYEC Trajectòria Escolar
1 Absentisme-Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
2 Absentisme-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
3 Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
4 Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
5 Dif.Adaptació
6 Dif.Aprentatge
7 Sense Dificultats
8 Sense informació

SITLABZ Situació laboral actual
1 Atur
2 Contracte Indefinit
3 Diverses feines
4 Estudiant
5 Ha treballat
6 No consta
7 No treballa
8 Treballa contracte Tempo.
9 Treballa sense contracte

ZTREBALL Situació Laboral Global
1 No consta
2 Treballa
3 Ha treballat
4 No treballa

TOTOCIW Tipus Activitats d'oci
1 No
2 No consta
3 Oci Carrer
4 Oci Disco/Bar-Carrer
5 Oci Disco/Bar-Videojocs-Carrer
6 Oci Disco/Bar-Videojocs
7 Oci Disco/Bar
8 Oci Esportives-Carrer
9 Oci Esportives-Disco/Bar-Carrer
10 Oci Esportives
11 Oci Formatives-Esportives-Carrer
12 Oci Formatives-Esportives-Lúdiques-Carrer
13 Oci Formatives-Lúdiques-Disco/Bar
14 Oci Lúdiques-Carrer
15 Oci Lúdiques organitzades-Carrer
16 Oci Vidojocs-Carrer
17 Oci Vidojocs

ZOCIGLOB Global-Activitats Oci
1 No es coneix
2 Activitats Organitzades
3 Activitats NO-organitzades

ZGRUREF Grup de referència-característiques
1 No consta
2 Exempta Problemàtica
3 Manca Relació
4 Grup dissocial
5 Grup violent-dissocial

PRECOZX Precocitat Relacions Sexuals
1 No consta
2 Si
3 No

ZGLOFIDE Glob.Fites de desenvolupament
1 Amb Alteracions Sig.
2 Cap dada
3 Sense altera.Sig.

ZFITEDES Agrup.-Fites de desenvolupament
1 Abandònic/Carencial
2 Cap dada
3 DGAIA
4 Disminució/Retard.Mental
5 Hosp.Psiquiatric
6 Mort/malaltia
7 Prob.conduc/cogni/Emo.-Fugues
8 Sense altera.Sig.

ZSITNO FAMILIA-Situacions violència NO-denunciada
1 SI
2 NO

ZTMVIOL Temps violència NO-denunciada
1 menys de 6 m.
2 6m.-1a.6m.
3 1a.6m.-2a.6m.
4 2a.6m.-3anys o més
5 Sense informació
6 Es desconeix

ZAMESCO ESCOLA-Es donen conductes violentes
1 Si
2 No
3 Es Desconeixen

ZAMSOL1 MEDI SOCIAL VERS IGUALS-Es donen conductes violentes

- 1 Si
- 2 No
- 3 Es Desconeixen

ZAMSOL2 MEDI SOCIAL VERS ADULTS-Es donen conductes violentes

- 1 Si
- 2 No
- 3 Es Desconeixen

ZCONSUM Consum regular de substancies

- 1 Alcohol i/o Tabac
- 2 Substancies Il·legals
- 3 Il·legals i Alcohol i/o Tabac
- 4 Sense consum

ZTIPILEG IL·LEGALS-Tipus consum regular drogues

- 1 Cocaïna i Altres
- 2 Cànnabis/Haxis-Drog.Disseny
- 3 Cànnabis/Haxis
- 4 Drog.Disseny/Inhala./Psicofàrmacs
- 5 No consum il·legal
- 6 Sense consum

SILEGALX LEGALS-Tipus consum regular drogues

- 1 No consum
- 2 Alcohol
- 3 Alcohol/Tabac
- 4 Tabac

ZPERSONL Característiques personals

- 1 Tendència a l'externalització.
- 2 Tendència a la internalització.
- 3 Limitacions cognitives
- 4 Trastorns emocionals i conductuals
- 5 Sense alteracions i/o actituds responsables.
- 6 X-No consta

ACTIPROC Actitud davant del professional

- 1 Col.laborador-Conectat
- 2 Col·laborador
- 3 Correcte-Col.laborador-Conectat
- 4 Correcte-Col.laborador
- 5 Correcte
- 6 No consta

ZACTPROF Actitud davant del professional

- 1 Correcte-Col.laborador-Conectat
- 2 Correcte-Col.laborador
- 3 No consta

Bloc temàtic: característiques familiars del jove

FNUCLIX Nucli familiar actual

- 1 Sense Informació
- 2 Família-Nuclear
- 3 Monoparental-Mare
- 4 Monoparental-Pare
- 5 Reconstituït.- AMB MARE
- 6 Convi.- Família Extensa
- 7 Centre DGAIA
- 8 sol

ZNGERMA Total-GERMANS

- 1 0
- 2 1
- 3 2
- 4 3 o mes

ZNGEDON N° GERMANS-DONES

- 1 0
- 2 1
- 3 2 o mes

ZGEHOM N° GERMANS-HOMES

- 2 1
- 3 2 o mes

ZNNASTRE Total-GERMANASTRES

- 1 0
- 2 1
- 3 2 o mes

ZNASDON N° GERMANASTRES-DONES

- 1 0
- 2 1
- 3 2 o mes

ZNASHOM N° GERMANASTRES-HONES

- 1 0
- 2 1 o mes

ZFATRIA FATRIA-posició

- 1 Primer
- 2 Segon
- 3 tercer o superior

ZJUNTER Tipologia germans-germanastres

- 1 Amb Germans
- 2 Amb Germans/Germanastres
- 3 Fill-a Únic/Germanastres
- 4 Fill/a Únic

ZFAMCAVI Canvis ANTERIORS en Nucli convivència

- 1 SI
- 2 NO

ZTIPCAM Tipus CANVIS anteriors nucli convivència

- 1 Accidents/malaltia
- 2 Canvis conviv.-Separació nova Parella
- 3 Desen.nucli monoparent.-Separa. nova Parella
- 4 Emigració
- 5 Mort-Separació nova Parella
- 6 Mort
- 7 Proble.Relació fills
- 8 Separació nova Parella
- 9 X-Cap

ESTIL1X Estil educatiu Mare

- 1 No consta
- 2 ADEQUAT
- 3 AUTORITARI
- 4 PERMISSIU/LIBERAL
- 5 NEGLIGENT/ABSCENT

ESTIL2X Estil educatiu Progenitor

- 1 No consta
- 2 ADEQUAT
- 3 AUTORITARI
- 4 PERMISSIU/LIBERAL
- 5 NEGLIGENT/ABSCENT

ESTIL3X Estil educatiu Company

- 1 No consta
- 2 ADEQUAT
- 3 AUTORITARI
- 4 PERMISSIU/LIBERAL
- 5 NEGLIGENT/ABSCENT

ESTIL4X Estil educatiu Companya

- 1 No consta
- 2 ADEQUAT
- 3 NEGLIGENT/ABSCENT

ZREPRESE Representació PARES DEL FILL

- 1 No consta
- 2 Problemes des de petit
- 3 Problemàtica conductual
- 4 Problemàtica relacional
- 5 Causes externes

ZVINTRA1 Violèn. Pare-Fill (Víctima)

- 1 Germans-es
- 2 Jove denunciat
- 3 No consta

ZVINTRA3 Violèn. Intraparental (Víctima)

- 1 Mare
- 2 No consta
- 3 Pare

ZVINTRA4 Rec-Violència GERMANS (VICTIMA)

- 1 No consta
- 2 Germanes
- 3 Germans
- 4 Germans/germanes
- 5 Germanastres

VINTRA5X PARES PREVI-MALTRACTATS (QUI) (recodificada)

- 1 Mare
- 2 No consta

ZALTESDE Reco-Altres Circumstàncies Familiars

- 1 Cap
- 2 Dif.socioeconomicques
- 3 Prob.altres membres
- 4 Prob.Pares (alcohol-drogues)
- 5 Prob.Pares (distància.figura paterna)
- 6 Prob.Pares (físic-mental)
- 7 Prob.Pares (maltractament)
- 8 Prob.Pares (relacions entre ells)
- 9 Remodelació familiar

ZEDPARE Edat Pare/Tutor-MOMENT DENUNCIA

- 1 40-45 anys
- 2 46-50 anys
- 3 51-60anys
- 4 No consta

ZEDMARE Edat Mare/Tutora-MOMENT DENUNCIA

- 1 Menys 40 anys
- 2 40-45 anys
- 3 46-50 anys
- 4 51-60 anys
- 5 No consta

ESPAREX Estudis PARE/TUTOR

- 1 BÀSICS
- 2 SUPERIORS
- 3 No consta

ESMAREX Estudis MARE/TUTORA

- 1 BÀSICS
- 2 SUPERIORS
- 3 No consta

SITECOX Situació econòmica FAMILIAR

- 1 ALTA
- 2 SUFICIENT
- 3 INSUFICIENT
- 4 No consta

ZINGRES1 Pare/Tutor INGRESSOS

- 1 TREBALL
- 2 Pensions
- 3 No consta

SECTOR1X Pare/Tutor SECTOR ECONOMIC

- 1 PRIMARI
- 2 SECUNDARI
- 3 Terciari
- 4 No consta

ZINGRES2 Mare/Tutora INGRESSOS

- 1 TREBALL
- 2 Pensions o Ajuda Assiste.
- 3 Economia submergida
- 4 No consta

SECTOR2X Mare/Tutora SECTOR ECONOMIC

- 1 PRIMARI
- 2 SECUNDARI
- 3 Terciari
- 4 No consta

CANRESIX Canvis de RESIDÈNCIA

- 1 CAP
- 2 DIFERENTS POBLACIONS
- 3 MATEIXA POBLACIÓ
- 4 PROCÈS MIGRATORI
- 5 No consta

DENFPAR Denuncia Violència PARES/ADULS FAMILIA

- 1 SI
- 2 NO

ZGLINFAM Global-Intervencions AMB PROBLEMÀTICA FAMILIAR

- 1 Sense intervencions
- 2 Amb intervencions

ZINTFAMI Intervencions AMB PROBLEMÀTICA FAMILIAR

- 1 Serveis socials
- 2 Salut mental
- 3 Cap
- 4 No consta
- 5 S.socials/Salut Mental

Bloc temàtic: aspectes del jove en l'àmbit judicial

CARRERA Amb expedients anteriors-posteriors No-violència

- 1 Sense Expedients
- 2 Amb Expe.Anteriors
- 3 Amb Exp.Posteriors
- 4 Amb Anteriors i Posteriors

ZNEXALT ANTERIORS-Nº EXPEDIENTS NO-VIOLENCIA

- 1 0
- 2 1
- 3 2-3
- 4 4-7
- 5 8 o mes

ZNPERSO1 ANTERIORS-Nº EXPEDIENTS C.PERSONES

- 1 Sense Expedients anteriors
- 2 1
- 3 2 o mes
- 4 Sense C.Persones

ZNPROPI1 ANTERIORS-Nº EXPEDIENTS C.PROPIETAT

- 1 Sense Expedients Anteriors
- 2 1
- 3 2 o mes
- 4 Sense C. Propietat

ZNEXALT2 Rec-POSTERIORS-Nº EXPEDIENTS NO-VIOLENCIA

- 1 0
- 2 1
- 3 2-4
- 4 5 o mes

ZPERSO2X POSTERIORS-Nº EXPEDIENTS C.PERSONES

- 1 Sense Expedients Posteriors
- 2 1
- 3 2
- 4 3 o mes
- 5 Sense C, Persones

ZNPROPI2 POSTERIORS-Nº EXPEDIENTS C.PROPIETAT

- 1 Sense Expedients posteriors
- 2 1
- 3 2 o mes
- 4 Sense C. Propietat

ZNDELITW Nº Delictes violència domèstica

- 1 1 Delicte
- 2 2 Delictes
- 3 3 Delictes

ZREINCID Reincident Violència domestica

- 1 No Reincident
- 2 Reincident

ZMOTIVO Reco-Motiu del conflicte i Posterior DENUNCIA

- 1 Demana diners-No complir normes
- 2 Demana diners
- 3 Discussió/Augm.violen.
- 4 No acep.autoritat/No complir normes

ZGAVINET En la agressió amenaça ganivet

- 1 Si
- 2 No

ZCONFIS Contacte físic en la agressió

- 1 Si
- 2 No

DOMICI Conflicte en el Domicili familiar

- 1 SI
- 2 NO

ZCONDROG Conflicte sota efectes Tòxics

- 1 SI
- 2 NO

ZQUIDEN1 1ºDel.-Membre família fa denuncia

- 1 Mare-Pare
- 2 Mare
- 3 Pare
- 4 Parella mare/pare
- 5 Altres familiars

QUIDENZ 1ºDel.-Membre família fa denuncia

- 1 Avi o Avia
- 2 Companya Jove
- 3 Germana
- 4 Mare-Germana
- 5 Mare-Padrastre
- 6 Mare-Pare
- 7 Mare-parella mare
- 8 Mare
- 9 Pare
- 10 Parella mare
- 11 Parella pare
- 12 Sense Informació
- 13 Tieta

ZQUVIC1 1ºDel- Membre família es Víctima

- 1 Avis
- 2 Germans
- 3 Mare-Avis/parents
- 4 Mare-Germans
- 5 Mare-Pare-Germans
- 6 Mare-Pare
- 7 Mare-Parella mare
- 8 Mare
- 9 Pare-Germa
- 10 Pare
- 11 Parella mare/pare

SAP 1ºDEL- EL MENOR SAP QUI DENUNCIA

- 1 SI
- 2 NO

ZACOPA1 1ºDel.- Qui acompanya jove 1ºDELICTE

- 1 Sense informació
- 2 Avi
- 3 Educador
- 4 Mare-Padrastre
- 5 Mare-Pare-Germa
- 6 Mare-Pare
- 7 Mare-Tieta
- 8 Mare
- 9 Pare
- 10 Sol

ZACFET1 1ºDEL- ACTITUD MENOR FRONT ELS FETS

- 1 Responsabilitat pròpia
- 2 Responsabilitat Altres
- 3 Cooresponsabilitat
- 4 No consta

ZACFET2 1ºDEL- ACTITUD VICTIMA FRONT ELS FETS

- 1 Responsabilitat pròpia
- 2 Responsabilitat Altres
- 3 Cooresponsabilitat
- 4 No consta

ZFETFIS1 1ºDel- Qualificació fet per FISCAL

- 1 Maltractaments àmbit Familiar
- 2 Violència física sobre familiars
- 3 Violència psíquica sobre familiars

ZFISASS1 1ºDel- Tipus fets ASSOCIATS

- 1 No hi ha
- 2 Amb Del.Associat

ZTOXFET 1ºDEL- SOTA EFECTES TOXICS-1º DEL.VIOLENCIA

- 1 SI
- 2 NO

ZPETICAU 1ºDEL- PETICIO INFORME MESURES CAUTELARS

- 1 SI
- 2 NO

ZCAUTELA 1ºDel.- Amb mesura cautelar?

- 1 Amb mesura cautelar
- 2 No convenient cap mesura
- 3 X-No Petició

ZRESOCAU 1ºDel- Tipus mesura CAUTELAR

- 1 Centre Tancat
- 2 Centre Terapèutic
- 3 Llibertat Vigilada-Tracta.Terapeutic
- 4 Llibertat Vigilada
- 5 No convenient cap mesura
- 6 X-No Petició

ZMEDIF1 1ºDEL- FISCALIA-AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ

- 1 SI
- 2 NO

ZMEDIF2 1ºDEL- FISCALIA-RESULTAT FINAL MEDIACIÓ

- 1 VIABILITAT
- 2 NO VIABILITAT
- 3 Sense autorització Fiscalia

ZRMED1 1ºDEL- CONCILIACIÓ VICTIMA

- 1 SI
- 2 NO

ZRMED3 1ºDEL- REPARACIÓ CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS

- 1 SI
- 2 NO

ZMEDIAS2 1ºDEL- PROPOSTA INFORME Equip Tècnic-VIOLENCIA DOMESTICA

- 1 No apareix proposta
- 2 Concretar audiència
- 3 Derivació DGAIA
- 4 No Intervenció
- 5 Mediació-Reparació

ZRESOLU1 1ºDel- Resolució JUDICIAL

- 1 C. Obert
- 2 C.Semi Obert
- 3 C.Tancat
- 4 Cap Setmana
- 5 Centre Dia
- 6 Internament Terapèutic
- 7 Llibertat Vigilada
- 8 P.B.C.
- 9 Sobreseïment/Arxiu (definitiu)
- 10 Sobreseïment/Arxiu (Media./Repar.)
- 11 Sobreseïment/Arxiu (No interv.Art-27.4)
- 12 Sobreseïment/Arxiu (prescripció)
- 13 Sobreseïment/Arxiu (provisional)
- 14 Tasques socioeducatives
- 15 Tractament terapèutic ambulatori
- 16 X-Absolució
- 17 X-Anul.lació
- 18 Z-Pendent

ZRESOL1X 1ºDel- AGRUPADA-Resolució JUDICIAL

- 1 Centre
- 2 Llibertat vigilada
- 3 P.B.C.
- 4 Sobre./Arxiu (Media.-Repa.)
- 5 Sobre./Arxiu (No interv.Art.274)
- 6 Sobre./Arxiu (Prescripció)
- 7 Sobre./Arxiu (Definitiu o Provisional)
- 8 Pendent
- 9 Altres mesures

ZTMRESO1 Categories-Mesos Denuncia1º-Resolució1º

- 1 Pendent resolució
- 2 Menys 6 mesos
- 3 6-12 mesos
- 4 12-18 mesos
- 5 18 mesos o mes

TMREEDUX Catego-Mesos Resolució1º-Mesura1º

- 1 No mesura
- 2 Menys 1 mes
- 3 1-3 mesos
- 4 3-6 mesos
- 5 Més 6 mesos
- 6 Pendent resolució

ZTMDEL12 Catego-Mesos Delicte1º-Delicte2º

- 1 Sense 2ºdelicte
- 2 Menys 6 mesos ó 6-12 mesos
- 3 12-18 mesos o mes

TMDEL23X Catego-Temps (mesos) Delicte2º-Delicte3º

- 1 Sense 2ºdelicte-3ºDelicte
- 2 Sense 3ºDelicte
- 3 Menys 6 mesos
- 4 6-12 mesos
- 5 Més de 18 mesos

ACTFIN1X Menor fa ACTIVITATS FINALITZAR PROCEDIMENT

- 1 CAP
- 2 FORMATIVA
- 3 LABORAL
- 4 No consta

MESUFI1X Menor acabada MESURA CONTINUA ALGUN TIPUS INTERVENCIÓ

- 1 CAP
- 2 TERAPEUTIC
- 3 SOCIAL
- 4 No consta

ZJUSTI1P 1ºDel- Previs Interve.Justicia J.

- 1 Assistència C.Dia
- 2 Assessorament
- 3 C.Obert
- 4 C.Tancat
- 5 C.Semi.Obert
- 6 Llibertat vigilada
- 7 Mediació/Reparació
- 8 P.B.C.
- 9 Cap
- 10 Cap intervenció prèvia

INTALT1Z 1ºDel- Previs ALTRES col·lectius intervenen JOVE

- 1 Cap
- 2 DGAIA
- 3 Psicol-Psiquiatric-DGAIA
- 4 Psicol-Psiquiatric-EAIA
- 5 Psicol-Psiquiatric-Justicia juvenil
- 6 Psicol-Psiquiatric-Serveis socials
- 7 Psicol-Psiquiatric
- 8 Serveis socials
- 9 Psicol-Psiqui.-S.socials-DGAIA
- 10 Cap intervenció prèvia

ZATENCIO 1ºDel.-Previs Intervenció Justícia J.

- 1 Previs (Altres)
- 2 Previs (Justícia J.-Altres)
- 3 Previs (Justícia J.)
- 4 X-Cap intervenció prèvia

ZINTEDE 1ºDel- Intervencions Moment Denuncia

- 1 DGAIA
- 2 Justícia juvenil
- 3 Psicol.-Psiquiatric-Justicia juvenil
- 4 Psicol.Psiquiatric-S.Social
- 5 Psicol.Psiquiatric
- 6 Servei atenció víctima
- 7 Serveis socials-Justicia juvenil
- 8 Serveis socials
- 9 X-Cap Moment Denuncia

JUSTI2Z 1ºDel- Tipus intervenció J. JUVENIL MOMENT DENUNCIA

- 1 Assessorament
- 2 Internament Semi Obert
- 3 Llibertat Vigilada
- 4 P.B.C.
- 5 Sense especificar
- 6 Taques socioeducatives
- 7 X-Cap interve.Moment denuncia

ZATENCI2 1ºDel- Intervencions Moment

- 1 Moment (Altres)
- 2 Moment (Justícia J.-Altres)
- 3 Moment (Justícia J.)
- 4 X-Cap Moment Denuncia

IMTALLT2 1ºDel- DURANT-ALTRES COLECTIUS INTERVENEN JOVE

- 1 DGAIA
- 2 Justícia juvenil
- 3 Psicol.-Psiquiatric-Serveis socials-Justicia juvenil-Toxicom
- 4 Psicol.-Psiquiatric-Serveis socials-Justicia juvenil
- 5 Psicol.-Psiquiatric-Serveis socials
- 6 Psicol.-Psiquiatric
- 7 Serveis socials
- 8 X-Cap Intervenció Durant

ZINTALT3 1ºDel- POSTERIOR- QUINS ALTRES COLECTIUS INTERVENEN JOVE

- 1 Posteriors (Altres)
- 2 Posteriors (justicia-altres)
- 3 Posteriors (justicia J.)
- 4 Cap posterior

Segon delictes violència domèstica

ZQUIDEN2 2ºDEL.-Membre família fa denuncia

- 1 Sense 2º Delicte
- 2 Mare
- 3 Mare-Pare
- 4 Pare/ padrastra
- 5 Mare-Avi

ZQUIVIC2 2ºDEL- Víctima Membre famílies

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 No consta
- 3 Mare
- 4 Mare-Pare
- 5 Mare-Germa/Germana
- 6 Pare

ZMOTIV2 2ºDEL- Motiu Conflicte i Posterior DENUNCIA

- 1 Demana diners-No accepta normes
- 2 Demana diners
- 3 Discussió-Agressió
- 4 No accepta normes
- 5 X-Sense 2º Delicte

ZGAVIN2 2ºDel.-Amenança ganivet agressió

- 1 Si
- 2 No
- 3 Sense 2ºDel.
- 4 No consta

ZCONTFI2 2ºDel.-Contacte físic agressió

- 1 Si
- 2 No
- 3 Sense 2ºDel.
- 4 No consta

ZDOMIC2 2ºDEL- CONFLICTE ES DONA NUCLI FAMILIAR

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 NO

ZCONDRO2 2ºDEL- CONFLICTE ES DONA EFECTES TOXICS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 NO

SAP2 2ºDEL- SAP QUI L'HA DENUNCIAT

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI

ZACOPA2 2ºDEL- QUI ACOMPANYA JOVE ENTREVISTA

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 Mare
- 3 Mare/Padrastra
- 4 Sol
- 5 No consta
- 6 Pare
- 7 Mare/Pare

ZACFET12 2ºDEL- ACTITUD MENOR FRONT ELS FETS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 RESPONSABILITAT PROPIA
- 3 RESPONSABILITAT ALTRES
- 4 COORESPONSABILITAT
- 5 No consta

ZACFET22 2ºDEL- ACTITUD VICTIMA FRONT ELS FETS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 RESPONSABILITAT ALTRES
- 3 COORESPONSABILITAT
- 4 No consta

ZFETFIS2 2ºDEL- QUALIFICACIÓ DEL FET PER FISCAL

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 Maltractament àmbit familiar
- 3 Violència Física sobre Familiars

FISASO2 2ºDEL- TIPUS D'ALTRES FETS ASSOCIATS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 Sense
- 3 Robatori intimidació
- 4 Tinença il·lícita armes

ZTOXFET2 2ºDEL- SOTA EFECTES TOXICS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 NO

ZPETICA2 2ºDEL- PETICIO INFORME MESURES CAUTELARS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 NO

ZRESOCA2 2ºDEL- TIPUS MESURA CAUTELAR

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 Internament Semiobert
- 3 Internament Obert
- 4 Internament
- 5 Sense mesura cautelar

ZMEDFI12 2ºDEL- FISCALIA-AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 NO

ZMEDFI22 2ºDEL- FISCALIA-RESULTAT FINAL MEDIACIÓ

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 VIABILITAT
- 3 NO VIABILITAT
- 4 No autoritza Fiscal

RMEDI12 2ºDEL- CONCILIACIÓ VICTIMA

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 SI
- 3 No-viabilitat
- 4 No-Autorització Fiscal

REMEDI22 2ºDEL- CONCILIACIÓ AMB ACORD

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 NO CRIDAR/NO EMPENT
- 3 No viabilitat
- 4 No-Autorització Fiscal

RMEDI32 2ºDEL- REPARACIÓ CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS

- 1 Sense 2ºDelicte
- 2 NO
- 3 No-viabilitat
- 4 No-Autorització Fiscal

ZMEDIA22 2ºDEL- PROPOSTA INFORME equip tècnic-VIOLENCIA DOMESTICA

- 1 Concretar Audiència
- 2 Mediació (conciliació amb acord)
- 3 No intervenció
- 4 Sense 2ºDelicte

ZRESOLU2 2ºDEL- RESOLUCIÓ JUDICIAL

- 1 A-Sense 2ºDelicte
- 2 C.Tancat
- 3 Cap Setmana
- 4 C.Obert
- 5 C.Semi-Obert
- 6 Llibertat Vigilada
- 7 P.B.C.
- 8 Pendent
- 9 Sobreseïment/Arxiu (Lliure)
- 10 Sobreseïment/Arxiu (Mediació-Reparació)
- 11 Sobreseïment/Arxiu (No intervenció-Art.27.4)

ZTMREED2 Catego-Mesos Resolució2º-Mesura2º

- 1 1-3 mesos
- 2 A-Sense 2ºDelicte
- 3 Menys 1 mes
- 4 Mes de 12 mesos
- 5 Pendent inici mesura
- 6 Pendent Resolució
- 7 Sense mesura

ZPREVIS2 2ºDEL- Intervencions Previs

- 1 Sense 2ºDel.
- 2 Previs (Altres)
- 3 Previs (Justícia-Altres)
- 4 Previs (Justícia)
- 5 Previs cap

ZINTEDE2 2ºDEL- INTERVENCIONS MOMENT DE LA DENUNCIA

- 1 Moment (Justícia J.)
- 2 Moment cap
- 3 Moment (Justícia.Altres)
- 4 Moment (Altres)
- 5 X-Sense 2ºDelicte

ZJUSTI22 2ºDEL- TIPUS INTERVENCIO JUSTICIA JUVENIL MOMENT DENUNCIA

- 1 Cap
- 2 Llibertat Vigilada-Internament Obert
- 3 Llibertat Vigilada
- 4 Tractament ambulatori
- 5 X-Sense 2ºDelicte

Tercer delicte de violència domèstica

QUIDEN3 3ºDEL.-MENBRE FAMÍLIA FA DENUNCIA

- 1 Sense 3ºDelicte
- 2 MARE

QUIVIC3 3ºDEL- MENBRE FAMÍLIA ES VICTIMA

- 1 Sense 3ºDelicte
- 2 Mare-germana
- 3 MARE

MOTIV3 3ºDEL- MOTIU ORIGINA CONFLICTE I POSTERIOR DENUNCIA

- 1 Sense 3ºDelicte
- 2 Demana diners
- 3 No acep. Autoritat

TPAGRE3 3ºdel- Seqüència Agressió

- 1 Sense 3º Delicte
- 2 cops
- 3 Crema sofà
- 4 Crits-cops-escopir-patades
- 5 No consta

DOMICI3 3ºDEL- CONFLICTE ES DONA NUCLI FAMILIAR

- 1 Sense 3ºDelicte
- 2 SI
- 3 No consta

CONDROG3 3ºDEL- CONFLICTE ES DONA EFECTES TOXICS	RMEDI23 3ºDEL- CONCILIACIÓ AMB ACORD
1 Sense 3ºDelicte	1 Sense 3ºDelicte
2 NO	2 Sense Informació
3 No consta	
SAPQ3 3ºDEL- SAP QUI L'HA DENUNCIAT	RMEDI33 3ºDEL- REPARACIÓ CONCILIACIÓ INICIATIVA PARTS
1 Sense 3ºDelicte	1 Sense 3ºDelicte
2 SI	2 No consta
ACOPA3 3ºDEL- QUI ACOMPANYA JOVE ENTREVISTA	MEDIDE23 3ºDEL- PROPOSTA INFORME Equip Tècnic-VIOLENCIA DOMESTICA
1 Sense 3ºDelicte	1 Sense 3ºDelicte
2 ES FA ACTUALITZACIÓ. ESTA INGR	2 CONCRETAR AUDIENCIA
3 MARE	3 No consta
4 No consta	
5 PARE/MARE	RESOL3 3ºDEL- RESOLUCIÓ JUDICIAL
ACTFET13 3ºDEL- ACTITUD MENOR FRONT ELS FETS	1 Llibertat Vigilada
1 Sense 3ºDelicte	2 Pendent
2 RESPONSABILITAT ALTRES	3 Sense 3ºDelicte
3 COORESPONSABILITAT	4 Sobreseïment/Arxiu (Definitiu)
	5 Sobreseïment/Arxiu (Lliure)
ACTFET23 3ºDEL- ACTITUD VICTIMA FRONT ELS FETS	INTERPR3 3ºDEL- INTERVENCIONS PREVIS AMB EL JOVE
1 Sense 3ºDelicte	1 Sense 3ºDelicte
2 RESPONSABILITAT ALTRES	2 DGAOA
3 COORESPONSABILITAT	3 PSICOL. I PSIQUIÀTRIC
	4 Psicologi/psiauiatric-Serveis socials-DGAIA
FETFIS3 3ºDEL- QUALIFICACIÓ DEL FET PER FISCAL	5 No consta
1 Sense 3ºDelicte	JUSTI13 3ºDEL- TIPUS INTERVENCIONS PREVIS JUSTICIA JUVENIL
2 Maltractament Familiar	1 Sense 3ºDelicte
3 Violència física familiars	2 ASSESSORAMENT
	3 LLIB. VIGILADA
FISASO3 3ºDEL- TIPUS D'ALTRES FETS ASSOCIATS	4 MEDIACIO/PBC
1 Sense 3ºDelicte	5 No consta
2 Cap	INTEDE3 3ºDEL- INTERVENCIONS MOMENT DE LA DENUNCIA
TOXIFET3 3ºDEL- SOTA EFECTES TOXICS	1 Sense 3ºDelicte
1 Sense 3ºDelicte	2 Psico/Psiquiatric-Serveis socials-DGAIA
2 NO	3 No consta
3 No consta	4 PSICOL. I PSIQUIÀTRIC
PETCAUL3 3ºDEL- PETICIO INFORME MESURES CAUTELARS	5 TERAPIA FAM/JUST.JUVEN/DGAIA
1 Sense 3ºDelicte	JUSTI23 3ºDEL- TIPUS INTERVENCIO JUSTICIA JUVENIL MOMENT DENUNCIA
2 SI	1 Sense 3ºDelicte
3 NO	2 LL.V. CAUTELAR
RESOCA3 3ºDEL- TIPUS MESURA CAUTELAR	3 No consta
1 Sense 3ºDelicte	4 PENDENT INGRÈS A ANAGRAMA
2 INTERNAMENT/ REVOCA T I A C.P.	
3 Sense Mesura cautelar	
MEDIFI13 3ºDEL- FISCALIA-AUTORITZACIÓ MEDIACIÓ-REPARACIÓ	
1 Sense 3ºDelicte	
2 SI	
3 NO	
4 No consta	
MEDIFI23 3ºDEL- FISCALIA-RESULTAT FINAL MEDIACIÓ	
1 Sense 3ºDelicte	
2 NO VIABILITAT	
3 No consta	
RMEDI13 3ºDEL- CONCILIACIÓ VICTIMA	
1 Sense 3ºDelicte	
2 No consta	

Variables recodificades

NAIX1Z País naixement

- 1 Espanya
- 2 França
- 3 Guinea Equat.
- 4 Marroc
- 5 Perú
- 6 Rép.Dominicana
- 7 Romania

NAIX2Z Comunitat naixement

- 1 Andalusia
- 2 Astúries
- 3 Balears
- 4 C.Valenciana
- 5 C.Castella-Manxa
- 6 Catalunya
- 7 Galícia
- 8 Navarra
- 9 País Basc
- 10 Estranger

NIVACAX Últim curs realitzat

- 1 No consta
- 2 ESO-1
- 3 ESO-2
- 4 ESO-3
- 5 ESO-4
- 6 BAXILLERAT-1
- 7 BAXILLERAT-2
- 8 MODULS GRAU MIG
- 9 MODULS GRAU SUPERIOR
- 10 ESCOLA TALLER
- 11 GARANTIA SOCIAL
- 12 ESCOLARITZACIÓ COMPARTIDA
- 13 FORMACIÓ NO REGLADA

TRAYECX Trajectòria Escolar

- 1 Absentisme-Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
- 2 Absentisme-Canvi centre-Dif.Adaptació
- 3 Absentisme-Canvi centre
- 4 Absentisme-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
- 5 Absentisme-Dif.Adaptació
- 6 Absentisme-Dif.Aprentatge
- 7 Absentisme
- 8 Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
- 9 Canvi centre-Dif.Adaptació
- 10 Canvi centre-Dif.Aprentatge
- 11 Canvi centre
- 12 Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge
- 13 Dif.Adaptació
- 14 Dif.Aprentatge
- 15 Sense Dificultats-Canvi centre
- 16 Sense Dificultats
- 17 Sense informació

TIPPREX Tipus precocitat sexual

- 1 Sense precocitat o Informació
- 2 ABANDONIC/DESCONTROL CONDUCTUAL
- 3 DENUNCIÀ CONTRA LLIB.SEXUAL
- 4 EMBARÀS
- 5 HA CONVISCUT EN PARELLA/ TE UNA FILLA
- 6 INTENTS ABUSOS GERMANES
- 7 PER LA SEVA CULTURA NO - TÉ UNA FILLA
- 8 PROMISC/EMBAR/REL SEXUAL DE RISC

FITESDEX Fites de desenvolupament

- 1 Abandonic-DGAIA--Prob.conduc./cogni./Emo.-Fugues
- 2 Abandonic-DGAIA-Hosp.Psiquiatr.-Prob.conduc./cogni./Emo.
- 3 Abandonic-Mort/malaltia-Prob.conduc./cogni./Emo.
- 4 Abandonic-Prob.conduc./cogni./Emo.-Fugues
- 5 Abandonic-Prob.conduc./cogni./Emo.
- 6 Abandonic/Geren.
- 7 Cap dada
- 8 DGAIA-Hosp.Psiquiatric-Mort/malaltia
- 9 DGAIA-Hosp.Psiquiatric
- 10 DGAIA
- 11 Disminució/Retard.Mental-Fugues
- 12 Disminució/Retard.Mental-Prob.conduc./cogni./Emo.
- 13 Disminució/Retard.Mental
- 14 Fugues
- 15 Hosp.Psiquiatric-Prob.conduc/cogni/Emo.
- 16 Hosp.Psiquiatric
- 17 Mort/malaltia-Fugues
- 18 Mort/malaltia-Prob.conduc/cogni/Emo.
- 19 Mort/malaltia
- 20 Prob.conduc/cogni/Emo.-Fugues
- 21 Prob.conduc/cogni/Emo.
- 22 Abandonic-Prob.conduc./Cogni./Emo.-Fugues
- 23 Sense altera.Sig.

TPILEGAX IL-LEGALS-Tipus consum regular drogues

- 1 Cànnabis/Haxis-Cocaïna-Drog.disseny- psicofarmacs-Inhalants
- 2 Cànnabis/Haxix-Cocaïna-Drog.disseny
- 3 Cànnabis/Haxis-Cocaïna-Heroïna-Psicofarmac
- 4 Cànnabis/Haxix-Cocaïna
- 5 Cànnabis/Haxix-Drog.Disseny
- 6 Cànnabis/Haxix-POLICONSUM
- 7 Cànnabis/Haxix-Psicofarmacos
- 8 Cànnabis/Haxix
- 9 Cocaïna-Drog.disseny
- 10 Cocaïna-Psicofarmacos
- 11 Drogues Disseny
- 12 Es desconeix tipus
- 13 Inhalants
- 14 No consum il-legal
- 15 Psicofarmacos
- 16 Sense consum
- 17 Cànnabis/Haxix-Cocaïna-Psicofarmacos

NGERMAX Total-GERMANS

- 1 0
- 2 1
- 3 2
- 4 3
- 5 4
- 6 6

NGERDOX N° GERMANS-DONES

- 1 0
- 2 1
- 3 2
- 4 3
- 5 4

NGERHOX N° GERMANS-HOMES

- 1 0
- 2 1
- 3 2
- 4 3
- 5 4

NNASTREX Total-GERMANASTRES

1 0
2 1
3 2
4 3
5 6

NNASDOX N° GERMANASTRES-DONES

1 0
2 1
3 2
4 3

NNASHOX N° GERMANASTRES-HONES

1 0
2 1
3 3

NEXALT1X ANTERIORS-N° EXPEDIENTS NO-VIOLENCIA

1 0
2 1
3 2
4 3
5 4
6 5
7 6
8 7
9 8
10 9
11 16
12 17
13 19

NPERSO1X ANTERIORS-N° EXPEDIENTS C.PERSONES

1 Sense Expedients anteriors
2 1
3 2
4 3
5 4
6 5
7 6
8 12
9 Sense C.Persones

TIPPER1Z Anteriors-TIPUS Del. C.PERSONES

1 Sense Expedients Anteriors
2 Agressió Sexual
3 Amenaces-Coaccions-Lessions-Roba.intimid.-Atemptat autor
4 Amenaces-Injúries-Atemptat autoritat
5 Amenaces-Lesions-Agresió
6 Amenaces-Lesions-Violència
7 Amenaces-Robatori intimidació
8 Amenaces
9 C.Salut Pública-Atemptat autoritat
10 Danys
11 Desobediència autoritat
12 F.Amenaces-Lessions
13 Injúries-Lesions-Robatori violència
14 Injúries
15 Injúries/Vexacions
16 Lesions-Abus sexual
17 Lesions-Amenaces
18 Lesions-Robatori amb violència
19 Lesions-Robatori intímida.-Atemptat autoritat
20 Lesions-Robatori intimidació-Atemptat autoritat
21 Lesions
22 Robatori intimidació-Atemptat autoritat
23 Robatori intimidació
24 Robatori violència
25 Sense C.Persones

NPROPI1W ANTERIORS-N° EXPEDIENTS C.PROPIETAT

1 Sense Expedients Anteriors
2 1
3 2
4 3
5 4
6 5
7 6
8 8
9 9
10 16
11 17
12 Sense C. Propietat

TIPPRO1X Anteriors-TIPUS Del.. C.PROPIETAT

1 Danys-Furt-Robatori força
2 Danys-Furts (5)
3 Danys-Robatori força
4 Danys-Violació domicili
5 F.Danys
6 Furt
7 Furt d'Us
8 No consta
9 Robatori Força-Furt-Apropiació indeguda
10 Robatori Força-Furt
11 Robatori Força-Furt ciclomotor
12 Robatori Força-Furts d'Us
13 Robatori Força-Robatori us vehicle
14 Robatori força
15 Robatori Força (3)-Furts (3)
16 Robatori força a vehicle
17 Sense C.Propietat
18 Usurpació
19 X-Sense Expedient.Anteriors

NEXALT2X POSTERIORIS-N° EXPEDIENTS NO-VIOLENCIA

1 0
2 1
3 2
4 3
5 4
6 5
7 6
8 7
9 12
10 13
11 17

NPERSO2W POSTERIORIS-N° EXPEDIENTS C.PERSONES

1 Sense Expedients Posteriors
2 1
3 2
4 3
5 4
6 15
7 Sense C, Persones

TIPPER2Z Posteriors-TIPUS Del. C.PERSONES

- 1 Sense Expedients posteriors
- 2 Amenaces-C.La Seguretat
- 3 Amenaces-Injuries-Lesions
- 4 Amenaces-injuries-Rob.Violència-Obstrucció Justícia
- 5 Amenaces-Lesions-Atemptat Autori.
- 6 Amenaces-Lesions
- 7 Amenaces-Rob.Intimidació
- 8 Amenaces
- 9 C.Salut Pública-Robatori Violència
- 10 C.Salut Pública
- 11 Coaccions-Lesions
- 12 Intimidació-Detenció il·legal
- 13 Lesions-Desobediència
- 14 Lesions-Rob.Violència-Conducció temerària
- 15 Lesions-Rob.Violència intimidació
- 16 Lesions
- 17 Rob.Violència
- 18 Sense C.Persones
- 19 Violació Domicili
- 20 Violència

NPROP2X POSTERIORES-Nº EXPEDIENTS

C.PROPIETAT

- 1 Sense Expedients posteriors
- 2 1
- 3 2
- 4 3
- 5 4
- 6 5
- 7 6
- 8 8
- 9 13
- 10 Sense C. Propietat

TIPPRO2Z Posteriors-Tipus Del. C.PROPIETAT

- 1 Sense Expedients Posteiors
- 2 Apropiació indeguda
- 3 Danys-Apropiació indeguda
- 4 Danys-Desordre públic
- 5 Danys-Rob.Força
- 6 Danys
- 7 Furt-Rob.Intimidació
- 8 Furt-Rob.Vehicle motor
- 9 Furt
- 10 Rob. Vehicle motor
- 11 Rob.Força-Rob.intimidació
- 12 Rob.Força
- 13 Robatori força-Estafa
- 14 Sense C.Propietat

ELEAGREX Elements en la agressió

- 1 Cops-Danys objectes
- 2 Cops-Empenta

- 3 Cops-Insults-Danys objecte
- 4 Cops-Insults-Empenta-Danys objecte
- 5 Cops-Insults-Empenta
- 6 Cops-Insults
- 7 Cops
- 8 Empenta
- 9 Ganivet--Danys objecte
- 10 Ganivet-Cops-Danys objectes
- 11 Ganivet-Cops-Insults-Danys objecte
- 12 Ganivet-Cops-Insults-Empenta
- 13 Ganivet-Cops-Insults
- 14 Ganivet-Cops
- 15 Ganivet-Empenta
- 16 Ganivet-Insults-Danys objecte
- 17 Ganivet-Insults-Empenta
- 18 Ganivet-Insults
- 19 Ganivet
- 20 Insults-Danys objectes
- 21 Insults-Empenta-Danys objectes
- 22 Insults-Empenta
- 23 Insult
- 24 No consta

FISSASSOX 1ºDel- Tipus fets ASSOCIATS

- 1 No hi ha
- 2 Atemptat Autoritat
- 3 C.Salut Publica
- 4 Resistència autoritat
- 5 Robatori violència-Resistència auto
- 6 Robatori violència
- 7 Robo.Violen. us instru.per

TAGRE2 2ºdel- Seqüència Agressió

- 1 Sense 2ºdelicte
- 2 Amenaça amb navalla
- 3 Cops-empentes-crits
- 4 Cops-intentent ofegar
- 5 Empentes-Cops
- 6 Insults-Amenaces
- 7 Insults-cops
- 8 Llançar objectes-crits-empentes
- 9 No consta

JUSTI12 2ºDEL- TIPUS INTERVENCIONS PREVIS

JUSTICIA JUVENIL

- 1 Assessorament
- 2 Internament-Assessorament
- 3 Internament (Cautelar)
- 4 Llibertat V.-internament
- 5 Llibertat V.-internament C.Tancat
- 6 Llibertat V.-internament C.Tancat (Cautelar)
- 7 Llibertat Vigilada-P.B.C.
- 8 Llibertat Vigilada
- 9 Llibertat Vigilada (Canvi Inter.Terapeutic)
- 10 Mediació
- 11 No consta
- 12 P.B.C.
- 13 X-Sense 2ºDelicte

9.1.3. Qüestionari als professionals

Estem realitzant un estudi sobre els menors denunciats per **VIOLÈNCIA A LA FAMÍLIA (una aproximació als menors denunciats pels seus pares)**. El realitzem quatre professionals del Serveis de Mediació i Assessorament Tècnic de Barcelona. Ens adreçem a vosaltres perquè considerem important comptar amb la vostra opinió com a professionals (jutges, fiscals, equips tècnics, mossos i altres professionals col·laboradors) que, al llarg del procediment, també treballeu i interveniu amb el menor imputat.

En el següent qüestionari s'aborden amb detall aspectes que considerem rellevants sobre aquesta temàtica i n'esperem la vostra opinió. Trobareu un enunciat sobre el que heu de manifestar el vostre parer.

Es tracta d'un qüestionari anònim, lògicament. Us demanem que respongueu totes les preguntes, ja que el tractament informàtic que s'utilitza pot anul·lar tot un qüestionari si no hi ha un nombre determinat de respostes.

Els resultats obtinguts es recolliran en un document, que es presentarà en una sessió d'investigació al Centre d'Estudis; també, si n'esteu interessats, us el podrem fer arribar.

Agraïm la vostra col·laboració.

1.-A partir de l'entrada en vigor de la llei (gener 2001), heu detectat un augment significatiu de denúncies per violència familiar?

Si [ ] → A- A partir de quin any comença a detectar aquest augment: _____

No [ ] B- Té dades quantificades d'aquest augment:

Si [ ] → Quina informació (dades) quantifica : _____
 No [ ]

C- Utilitza algun tipus de registre específic:

Si [ ] → Quin tipus: _____

No [ ] _____

D- S'ha analitzat sistemàticament la informació recollida:

Si [ ] → Quin tractament sistemàtic s'ha utilitzat: _____

No [ ] _____

2.- Com creieu que es contemplaven els fets de violència familiar, amb anterioritat a la aplicació de la llei 5/2000?:

- Es detectava aquesta problemàtica: Si [ ] No [ ]

- L'agressió a la família es produïa al mateix temps que altres conductes delictives denunciades: Si [ ] No [ ]

- També es denunciava com a violència familiar: Si [ ] No [ ]

3.- Dels següents aspectes, quin creieu que es el grau de coneixement necessari per abordar de forma satisfactòria la violència familiar?: Innecessari

Molt necessari

- Els components sociològics actuals: 1 2 3 4 5 6 7
 (estructura familiar, marc educatiu, valors, etc.)

- El marc jurídic establert: 1 2 3 4 5 6 7

- La perspectiva psicològica (del agressor i la víctima) 1 2 3 4 5 6 7

4.- Penseu que cal una actuació diferenciada en els delictes de violència familiar?

Si [ ] → 4.1 En aquesta actuació diferenciada, quina importància donaria als següents àmbits?

No [ ]	Poc Important	Molt Important
- Salut Mental-individual	1 2 3 4 5 6 7	
- Salut Mental-familiar	1 2 3 4 5 6 7	
- Socio-comunitaria	1 2 3 4 5 6 7	
- Educatiu-escolar	1 2 3 4 5 6 7	
- Mediació comunitària	1 2 3 4 5 6 7	
- Judicial	1 2 3 4 5 6 7	

5.- Des de la seva actuació professional, quins són els trets generals que apareixen en els menors en funció de les següents escales? (van de 1 a 7 punts per referir-se a la paraula de l'esquerra o de la dreta)

	<u>EL JOVE</u>							
Dominant	1	2	3	4	5	6	7	Dòcil
Pacífic	1	2	3	4	5	6	7	Agressiu
Bo	1	2	3	4	5	6	7	Dolent
Despreocupat	1	2	3	4	5	6	7	Preocupat
Reflexiu	1	2	3	4	5	6	7	Impulsiu
Amb autocontrol	1	2	3	4	5	6	7	Amb descontrol
Agressor	1	2	3	4	5	6	7	Víctima
Passotisme	1	2	3	4	5	6	7	Col·laborador
Altruista	1	2	3	4	5	6	7	Egoista
Distant	1	2	3	4	5	6	7	Proper
Segur	1	2	3	4	5	6	7	Temerós

6.- Des de la seva actuació professional, quins són els trets generals que apareixen en les víctimes en funció de les següents escales? (van de 1 a 7 punts per referir-se a la paraula de l'esquerra o de la dreta).

	<u>LA VÍCTIMA</u>							
Dominant	1	2	3	4	5	6	7	Dòcil
Pacífic	1	2	3	4	5	6	7	Agressiu
Bo	1	2	3	4	5	6	7	Dolent
Despreocupat	1	2	3	4	5	6	7	Preocupat
Reflexiu	1	2	3	4	5	6	7	Impulsiu
Amb autocontrol	1	2	3	4	5	6	7	Amb descontrol
Agressor	1	2	3	4	5	6	7	Víctima
Passotisme	1	2	3	4	5	6	7	Col·laborador
Altruista	1	2	3	4	5	6	7	Egoista
Distant	1	2	3	4	5	6	7	Proper
Segur	1	2	3	4	5	6	7	Temerós

7.- Una família (o víctima familiar) que denuncia, en quin grau creieu que espera els següents tipus de suport?

	Molt Poc			Moltíssim			
- Protecció	1	2	3	4	5	6	7
- Assessorament/Orientació	1	2	3	4	5	6	7
- Tractament psicològic per el menor	1	2	3	4	5	6	7
- Tractament psicològic per a la víctima	1	2	3	4	5	6	7
- Sanció	1	2	3	4	5	6	7

8.- Quin és el grau de comprensió del menor vers les diferents actuacions professionals, pel que fa a:

	Molt Poc			Moltíssim			
- Significat de la denúncia	1	2	3	4	5	6	7
- El procés que es du a terme	1	2	3	4	5	6	7
- Resultats i conseqüències del procés (intervenció)	1	2	3	4	5	6	7

9.- La família (i/o la víctima), creieu que percep el sentit de les funcions de la vostra intervenció pel que fa a:

	Molt Poc						
- Significat de la denúncia	1	2	3	4	5	6	7
- El procés que es du a terme	1	2	3	4	5	6	7
- Resultats i conseqüències del procés (intervenció)	1	2	3	4	5	6	7

*.- Hi ha algun aspecte que voldríeu afegir o alguna consideració per a tenir en compte?

-Home [ ] Dona [ ] -Edat: _____ -Lloc de treball: _____

-Professió: _____ -Càrrec: _____ -Temps a la feina (anys): _____

GRACIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ

9.2. Annex de resultats

Freqüències de les variables utilitzades per a l'anàlisi dels menors

Característiques personals

Gènere

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Home	92	79,3	79,3	79,3
Dona	24	20,7	20,7	100
Total	116	100	100	

Edat

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
14 anys	9	7,8	7,8	7,8
15 anys	24	20,7	20,7	28,4
16 anys	37	31,9	31,9	60,3
17 anys	46	39,7	39,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

País de naixement

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Espanya	106	91,4	91,4	91,4
Estranger	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Lloc de residència

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Catalunya	95	81,9	81,9	81,9
Fora Catalunya	11	9,5	9,5	91,4
Estranger	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Província de residència

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Barcelona	88	75,9	75,9	75,9
Girona	10	8,6	8,6	84,5
Lleida	2	1,7	1,7	86,2
Tarragona	16	13,8	13,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Escolaritat

Últim curs realitzat

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	15	12,9	12,9	12,9
1rCicle ESO	13	11,2	11,2	24,1
ESO-3	28	24,1	24,1	48,3
ESO-4	30	25,9	25,9	74,1
Baxilleratr-1/Moduls Grau Mig	9	7,8	7,8	81,9
Baxillerat-2/Moduls Grau Sup.	4	3,4	3,4	85,3
Escola Taller	5	4,3	4,3	89,7
Garantia Social	12	10,3	10,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Valoració rendiment escolar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	21	18,1	18,1	18,1
Molt bo	2	1,7	1,7	19,8
Bo	15	12,9	12,9	32,8
Regular	25	21,6	21,6	54,3
Dolent	53	45,7	45,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Trajectòria escolar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Absentisme-Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge	13	11,2	11,2	11,2
Absentisme-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge	29	25,0	25,0	36,2
Canvi centre-Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge	14	12,1	12,1	48,3
Dif.Adaptació-Dif.Aprentatge	7	6,0	6,0	54,3
Dif.Adaptació	8	6,9	6,9	61,2
Dif.Aprentatge	15	12,9	12,9	74,1
Sense Dificultats	15	12,9	12,9	87,1
Sense informació	15	12,9	12,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Situació laboral

Situació laboral actual

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Atur	2	1,7	1,7	1,7
Contracte Indefinit	1	,9	,9	2,6
Diverses feines	2	1,7	1,7	4,3
Estudiant	1	,9	,9	5,2
Ha treballat	10	8,6	8,6	13,8
No consta	26	22,4	22,4	36,2
No treballa	53	45,7	45,7	81,9
Treballa contracte Temporal	17	14,7	14,7	96,6
Treballa sense contracte	4	3,4	3,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Situació laboral *Global*

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	26	22,4	22,4	22,4
Treballa	22	19,0	19,0	41,4
Ha treballat	12	10,3	10,3	51,7
No treballa	56	48,3	48,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Oci

Tipus Activitats d'oci

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No	10	8,6	8,6	8,6
No consta	17	14,7	14,7	23,3
Oci Carrer	40	34,5	34,5	57,8
Oci Disco/Bar-Carrer	28	24,1	24,1	81,9
Oci Disco/Bar-Videojocs-Carrer	2	1,7	1,7	83,6
Oci Disco/Bar-Videojocs	1	,9	,9	84,5
Oci Disco/Bar	1	,9	,9	85,3
Oci Esportives-Carrer	2	1,7	1,7	87,1
Oci Esportives-Disco/Bar-Carrer	2	1,7	1,7	88,8
Oci Esportives	4	3,4	3,4	92,2
Oci Formatives-Esportives-Carrer	2	1,7	1,7	94,0
Oci Formatives-Esportives-Lúdiques-Carrer	1	,9	,9	94,8
Oci Formatives-Lúdiques-Disco/Bar	1	,9	,9	95,7
Oci Lúdiques-Carrer	2	1,7	1,7	97,4
Oci Lúdiques organitzades-Carrer	1	,9	,9	98,3
Oci Vidojocs-Carrer	1	,9	,9	99,1
Oci Videojocs	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Activitats d'oci - Global

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No es coneix	27	23,3	23,3	23,3
Activitats Organitzades	15	12,9	12,9	36,2
Activitats no organitzades	74	63,8	63,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Global - Activitats d'oci

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No es coneix	27	23,3	23,3	23,3
Activitats Organitzades	15	12,9	12,9	36,2
Activitats no organitzades	74	63,8	63,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Grup de referència

Grup de referència - característiques

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	18	15,5	15,5	15,5
Exempta Problemàtica	27	23,3	23,3	38,8
Manca Relació	10	8,6	8,6	47,4
Grup dissocial	54	46,6	46,6	94,0
Grup violent-dissocial	7	6,0	6,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Precocitat Relacions Sexuals

Precocitat Relacions Sexuals

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	69	59,5	59,5	59,5
Si	8	6,9	6,9	66,4
No	39	33,6	33,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Violència escolar / iguals / medi social

Escola - Es donen conductes violentes

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Si	41	35,3	35,3	35,3
No	31	26,7	26,7	62,1
Es Desconeixen	44	37,9	37,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Medi social vers iguals - Es donen conductes violentes

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Si	28	24,1	24,1	24,1
No	37	31,9	31,9	56,0
Es Desconeixen	51	44,0	44,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Medi social vers adults - Es donen conductes violentes

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Si	15	12,9	12,9	12,9
No	36	31,0	31,0	44,0
Es Desconeixen	65	56,0	56,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Consum regular de substàncies

Consum regular de substàncies

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Alcohol i/o Tabac	5	4,3	4,3	4,3
Substàncies Il·legals	26	22,4	22,4	26,7
Il·legals i Alcohol i/o Tabac	37	31,9	31,9	58,6
Sense consum	48	41,4	41,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Consum regular de substàncies il·legals

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Cocaïna i Altres	17	14,7	14,7	14,7
Cannabis/Haxis-Drog.Disseny	11	9,5	9,5	24,1
Cannabis/Haxis	31	26,7	26,7	50,9
Drog.Disseny/Inhala./Psicofarmacs	4	3,4	3,4	54,3
No consum il·legal	5	4,3	4,3	58,6
Sense consum	48	41,4	41,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Consum regular de substàncies legals

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No consum	75	64,7	64,7	64,7
Alcohol	21	18,1	18,1	82,8
Alcohol/Tabac	10	8,6	8,6	91,4
Tabac	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Fites desenvolupament

Global - Fites de desenvolupament

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Amb Alteracions Sig.	73	62,9	62,9	62,9
Cap dada	32	27,6	27,6	90,5
Sense altera.Sig.	11	9,5	9,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Agrupades - Fites de desenvolupament

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Abandonic/Carencial	12	10,3	10,3	10,3
Cap dada	32	27,6	27,6	37,9
DGAIA	8	6,9	6,9	44,8
Disminució/Retard.Mental	8	6,9	6,9	51,7
Hosp.Psiquiàtric	9	7,8	7,8	59,5
Mort/malaltia	6	5,2	5,2	64,7
Prob.conduc/cogni/Emo.- Fugues	30	25,9	25,9	90,5
Sense altera.Sig.	11	9,5	9,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Característiques personals

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Tendència a l'externalització	28	24,1	24,1	24,1
Tendència a l'internalització	12	10,3	10,3	34,5
Limitacions cognitives	4	3,4	3,4	37,9
Trastorns emocionals i conductuals	11	9,5	9,5	47,4
Sense alteracions i/o actituds responsables	19	16,4	16,4	63,8
No consta	42	36,2	36,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Actitud davant del professional

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Correcte-Col.laborador-Connecta	41	35,3	35,3	35,3
Correcte-Col.laborador	36	31,0	31,0	66,4
No consta	39	33,6	33,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Nucli familiar

Nucli familiar actual

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Família-Nuclear	51	44,0	44,0	44,0
Monoparental-Mare	31	26,7	26,7	70,7
Monoparental-Pare	3	2,6	2,6	73,3
Reconstitu.- amb mare	13	11,2	11,2	84,5
Convi.- Família Extensa	14	12,1	12,1	96,6
Centre DGAIA	3	2,6	2,6	99,1
sol	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Edat Pare/Tutor- moment denuncia

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
40-45 anys	26	22,4	22,4	22,4
46-50 anys	16	13,8	13,8	36,2
51-60anys	16	13,8	13,8	50,0
No consta	58	50,0	50,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Edat Mare/Tutor- moment denuncia

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
40-45 anys	31	26,7	26,7	26,7
46-50 anys	37	31,9	31,9	58,6
51-60anys	14	12,1	12,1	70,7
No consta	15	12,9	12,9	83,6
Total	116	100,0	100,0	

Estudis pare/tutor

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Bàsics	32	27,6	27,6	27,6
Superiors	7	6,0	6,0	33,6
No consta	77	66,4	66,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estudis mare/tutora

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Bàsics	38	32,8	32,8	32,8
Superiors	7	6,0	6,0	38,8
No consta	71	61,2	61,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Situació econòmica

Situació econòmica familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Alta	8	6,9	6,9	6,9
Suficient	80	69,0	69,0	75,9
Insuficient	13	11,2	11,2	87,1
No consta	15	12,9	12,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Pare/Tutor ingressos

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Treball	63	54,3	54,3	54,3
Pensions	8	6,9	6,9	61,2
No consta	45	38,8	38,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Pare/Tutor sector econòmic

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Primari	6	5,2	5,2	5,2
Secundari	26	22,4	22,4	27,6
Terciari	26	22,4	22,4	50,0
No consta	58	50,0	50,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Mare/Tutora ingressos

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Treball	55	47,4	47,4	47,4
Pensions o Ajuda Assiste.	9	7,8	7,8	55,2
Economia submergida	6	5,2	5,2	60,3
No consta	46	39,7	39,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Mare/Tutora sector econòmic

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Primari	3	2,6	2,6	2,6
Secundari	8	6,9	6,9	9,5
Terciari	40	34,5	34,5	44,0
No consta	65	56,0	56,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Canvis de residència

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Cap	43	37,1	37,1	37,1
Diferents poblacions	36	31,0	31,0	68,1
Mateixa població	7	6,0	6,0	74,1
Procés migratori	11	9,5	9,5	83,6
Total	116	100,0	100,0	

La patria

Total - germans

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
0	34	29,3	29,3	29,3
1	54	46,6	46,6	75,9
2	15	12,9	12,9	88,8
3 o mes	13	11,2	11,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

N. germans - dones

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
0	68	58,6	58,6	58,6
1	34	29,3	29,3	87,9
2 o mes	14	12,1	12,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

N. germans - homes

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
0	66	56,9	56,9	56,9
1	42	36,2	36,2	93,1
2 o mes	8	6,9	6,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Total - germanastres

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
0	83	71,6	71,6	71,6
1	24	20,7	20,7	92,2
2 o mes	9	7,8	7,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

N. germanastres - dones

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
0	95	81,9	81,9	81,9
1	16	13,8	13,8	95,7
2 o mes	5	4,3	4,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

N. germanastres - homes

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
0	99	85,3	85,3	85,3
1 o mes	17	14,7	14,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Fatria-posició

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Primer	66	56,9	56,9	56,9
Segon	36	31,0	31,0	87,9
Tercer o superior	14	12,1	12,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Tipologia germans-germanastres

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Amb Germans	67	57,8	57,8	57,8
Amb Germans/Germanastres	18	15,5	15,5	73,3
Fill-a Únic/Germanastres	15	12,9	12,9	86,2
Fill/a Únic	16	13,8	13,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Canvis nucli convivència

Canvis anteriors en Nucli convivència

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	89	76,7	76,7	76,7
No	27	23,3	23,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Tipus canvis anteriors nucli convivència

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Accidents/malaltia	7	6,0	6,0	6,0
Canvis conviv.-Separació nova Parella	15	12,9	12,9	19,0
Desen.nucli monoparent.- Separa. nova Parella	7	6,0	6,0	25,0
Emigració	6	5,2	5,2	30,2
Mort-Separació nova Parella	10	8,6	8,6	38,8
Mort	7	6,0	6,0	44,8
Proble.Relació fills	5	4,3	4,3	49,1
Separació nova Parella	32	27,6	27,6	76,7
Cap	27	23,3	23,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Recodificada - Altres Circumstancies Familiars

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Cap	44	37,9	37,9	37,9
Dif.socioeconomicques	7	6,0	6,0	44,0
Prob.altres membres	6	5,2	5,2	49,1
Prob.Pares (alcohol-drogues)	10	8,6	8,6	57,8
Prob.Pares (distància.figura paterna)	6	5,2	5,2	62,9
Prob.Pares (físic-mental)	16	13,8	13,8	76,7
Prob.Pares (relacions entre ells)	13	11,2	11,2	87,9
Remodelació familiar	14	12,1	12,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Global-Intervencions amb problemàtica familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense intervencions	37	31,9	31,9	31,9
Amb intervencions	79	68,1	68,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Intervencions amb problemàtica familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Serveis socials	35	30,2	30,2	30,2
Salut mental	27	23,3	23,3	53,4
Cap	22	19,0	19,0	72,4
No consta	15	12,9	12,9	85,3
S.socials/Salut Mental	17	14,7	14,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estils educatius

Estil educatiu Mare

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	25	21,6	21,6	21,6
Adequat	15	12,9	12,9	34,5
Autoritari	14	12,1	12,1	46,6
Permissiu/liberal	33	28,4	28,4	75,0
Negligent/absent	29	25,0	25,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estil educatiu Progenitor

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	39	33,6	33,6	33,6
Adequat	10	8,6	8,6	42,2
Autoritari	23	19,8	19,8	62,1
Permissiu/liberal	9	7,8	7,8	69,8
Negligent/absent	35	30,2	30,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Coincidència Estil educatiu (Mare-Pare)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No	65	56,0	56,0	56,0
Ns/Nc	22	19,0	19,0	75,0
Si	29	25,0	25,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estil educatiu Company

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	97	83,6	83,6	83,6
Adequat	5	4,3	4,3	87,9
Autoritari	7	6,0	6,0	94,0
Permissiu/liberal	3	2,6	2,6	96,6
Negligent/absent	4	3,4	3,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estil educatiu Companya

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	114	98,3	98,3	98,3
Adequat	1	,9	,9	99,1
Negligent/absent	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Estil educatiu Mare vs. Progenitor

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Adequat-Adequat	7	6,0	6,0	6,0
Adequat-Autoritari	2	1,7	1,7	7,8
Adequat-Negligent	3	2,6	2,6	10,3
Adequat-Ns/Nc	3	2,6	2,6	12,9
Autoritari-Adequat	2	1,7	1,7	14,7
Autoritari-Autoritari	1	,9	,9	15,5
Autoritari-Negligent	5	4,3	4,3	19,8
Autoritari-Ns/Nc	3	2,6	2,6	22,4
Autoritari-Permissiu	3	2,6	2,6	25,0
Negligent-Autoritari	7	6,0	6,0	31,0
Negligent-Negligent	17	14,7	14,7	45,7
Negligent-Ns/Nc	4	3,4	3,4	49,1
Negligent-Permissiu	1	,9	,9	50,0
Ns/Nc-Adequat	1	,9	,9	50,9
Ns/Nc-Negligent	2	1,7	1,7	52,6
Ns/Nc	22	19,0	19,0	71,6
Permissiu-Autoritari	13	11,2	11,2	82,8
Permissiu-Negligent	8	6,9	6,9	89,7
Permissiu-Ns/Nc	7	6,0	6,0	95,7
Permissiu-Permissiu	5	4,3	4,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Representació pares del fill

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	25	21,6	21,6	21,6
Problemes des de petit	29	25,0	25,0	46,6
Problemàtica conductual	35	30,2	30,2	76,7
Problemàtica relacional	16	13,8	13,8	90,5
Causes externes	11	9,5	9,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

La violència a casa

Denúncies per any

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
2001	34	29,3	29,3	29,3
2002	37	31,9	31,9	61,2
2003	45	38,8	38,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Família Situacions violència no-denunciada

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	108	93,1	93,1	93,1
No	8	6,9	6,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Es dona Violència Pare-Fill

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Fills	27	23,3	23,3	23,3
No	89	76,7	76,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Violència Pare-Fill (víctima)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Germans-es	11	9,5	9,5	9,5
Jove denunciat	16	13,8	13,8	23,3
No consta	89	76,7	76,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Es dona violència intraparental

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	21	18,1	18,1	18,1
No	95	81,9	81,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Violència Intraparental (víctima)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Mare	19	16,4	16,4	16,4
No consta	95	81,9	81,9	98,3
Pare	2	1,7	1,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Violència Germans (víctima)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No consta	79	68,1	68,1	68,1
Germanes	22	19,0	19,0	87,1
Germans	11	9,5	9,5	96,6
Germans/germanes	2	1,7	1,7	98,3
Germanastres	2	1,7	1,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Pares Previ-Maltractats (QUI) (recodificada)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Mare	1	,9	,9	,9
No consta	115	99,1	99,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Pares denunciats per violència domèstica

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	4	3,4	3,4	3,4
No	112	96,6	96,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Temps de -violència- no- denunciada. (fins denúncia)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
fins 1a. i 6m.	34	29,3	29,3	29,3
més 1a. i 6m.	34	29,3	29,3	58,6
No consta	48	41,4	41,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Temps de -violència- no- denunciada

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
menys de 6 m.	8	6,9	6,9	6,9
6m.-1a.6m.	26	22,4	22,4	29,3
1a.6m.-2a.6m.	20	17,2	17,2	46,6
2a.6m.-3anys o més	14	12,1	12,1	58,6
Sense informació	40	34,5	34,5	93,1
Es desconeix	8	6,9	6,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Aspectes jurídics

Carrera amb expedients anteriors - posterior no-violència

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense Expedients	54	46,6	46,6	46,6
Amb Expe.Anteriors	20	17,2	17,2	63,8
Amb Exp.Posteriors	20	17,2	17,2	81,0
Amb Anteriors i Posteriors	22	19,0	19,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Anteriors-N. Expedients no-violencia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
0	74	63,8	63,8	63,8
1	20	17,2	17,2	81,0
2-3	10	8,6	8,6	89,7
4-7	6	5,2	5,2	94,8
8 o mes	6	5,2	5,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Anteriors-N. Expedients C. persones

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense Expedients anteriors	74	63,8	63,8	63,8
1	16	13,8	13,8	77,6
2 o mes	14	12,1	12,1	89,7
Sense C.Persones	12	10,3	10,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Anteriors-N. Expedients C. propietat

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense Expedients anteriors	74	63,8	63,8	63,8
1	13	11,2	11,2	75,0
2 o mes	16	13,8	13,8	88,8
Sense C.Propietat	13	11,2	11,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Anteriors-N. Expedients C. propietat

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
0	74	63,8	63,8	63,8
1	19	16,4	16,4	80,2
2-4	13	11,2	11,2	91,4
5 o mes	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Rec-Posteriors-N. Expedients no-violencia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
0	74	63,8	63,8	63,8
1	19	16,4	16,4	80,2
2-4	13	11,2	11,2	91,4
5 o mes	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Rec-Posteriors-N. Expedients no-violencia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense Expedients Posteriors	74	63,8	63,8	63,8
1	11	9,5	9,5	73,3
2	11	9,5	9,5	82,8
3 o mes	9	7,8	7,8	90,5
Sense C, Persones	11	9,5	9,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Posteriors-N. Expedients C. Propietat

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense Expedients posteriors	74	63,8	63,8	63,8
1	12	10,3	10,3	74,1
2 o mes	11	9,5	9,5	83,6
Sense C. Propietat	19	16,4	16,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delictes violència domèstica

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
1 Delicte	94	81,0	81,0	81,0
2 Delictes	18	15,5	15,5	96,6
3 Delictes	4	3,4	3,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Reincident Violència domèstica

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No Reincident	94	81,0	81,0	81,0
Reincident	22	19,0	19,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Hi ha motiu per l'agressió

Recodificada- Motiu del conflicte i posterior denuncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Demana diners-No complir normes	18	15,5	15,5	15,5
Demana diners	20	17,2	17,2	32,8
Discussió/Augm.violència	14	12,1	12,1	44,8
No acep.autoritat/No complir normes	64	55,2	55,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delicte - membre família que fa denuncia (recodificada)

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Mare-Pare	12	10,3	10,3	10,3
Mare	75	64,7	64,7	75,0
Pare	16	13,8	13,8	88,8
Parella mare/pare	6	5,2	5,2	94,0
Altres familiars	7	6,0	6,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delicte - membre família que fa denuncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Avi o Avia	3	2,6	2,6	2,6
Germana	3	2,6	2,6	5,2
Mare-Germana	1	,9	,9	6,0
Mare-Padrastre	1	,9	,9	6,9
Mare-Pare	11	9,5	9,5	16,4
Mare-parella mare	2	1,7	1,7	18,1
Mare	74	63,8	63,8	81,9
Pare	16	13,8	13,8	95,7
Parella mare	3	2,6	2,6	98,3
Parella pare	1	,9	,9	99,1
Tieta	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delicte - membre família que és víctima

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Avis	4	3,4	3,4	3,4
Germans	3	2,6	2,6	6,0
Mare-Avis/parents	5	4,3	4,3	10,3
Mare-Germans	19	16,4	16,4	26,7
Mare-Pare-Germans	7	6,0	6,0	32,8
Mare-Pare	18	15,5	15,5	48,3
Mare-Parella mare	4	3,4	3,4	51,7
Mare	49	42,2	42,2	94,0
Pare-Germa	1	,9	,9	94,8
Pare	3	2,6	2,6	97,4
Parella mare/pare	3	2,6	2,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delicte – el menor sap qui denuncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	111	95,7	95,7	95,7
No	5	4,3	4,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Delicte - Qui acompanya jove

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense informació	23	19,8	19,8	19,8
Avi	1	,9	,9	20,7
Educador	2	1,7	1,7	22,4
Mare-Padrastra	1	,9	,9	23,3
Mare-Pare-Germa	1	,9	,9	24,1
Mare-Pare	21	18,1	18,1	42,2
Mare-Tieta	1	,9	,9	43,1
Mare	47	40,5	40,5	83,6
Pare	14	12,1	12,1	95,7
Sol	5	4,3	4,3	100,0
Sense informació	23	19,8	19,8	19,8
Total	116	100,0	100,0	

Seqüència en l'agressió

Agressió amenaça ganivet

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	16	13,8	13,8	13,8
No	100	86,2	86,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Contacte físic en la agressió

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	91	78,4	78,4	78,4
No	25	21,6	21,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Conflicte en el domicili familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	114	98,3	98,3	98,3
No	2	1,7	1,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Conflicte en el domicili familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	11	9,5	9,5	9,5
No	105	90,5	90,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Actitud del menor davant els fets

Conflicte en el domicili familiar

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Responsabilitat pròpia	21	18,1	18,1	18,1
Responsabilitat Altres	56	48,3	48,3	66,4
Cooresponsabilitat	29	25,0	25,0	91,4
No consta	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Procediment judicial els límits la llei

Qualificació dels fets pel fiscal

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Maltractaments àmbit Familiar	31	26,7	26,7	26,7
Violència física sobre familiars	81	69,8	69,8	96,6
Violència psíquica sobre familiars	4	3,4	3,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Tipus fets associats

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No hi ha	104	89,7	89,7	89,7
Amb Del.Associat	12	10,3	10,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Petició informe mesures cautelars

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	28	24,1	24,1	24,1
No	88	75,9	75,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Mesures cautelars

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Amb mesura cautelar	23	19,8	19,8	19,8
No convenient cap mesura	5	4,3	4,3	24,1
No Petició	88	75,9	75,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Tipus de Mesura

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Centre Tancat	9	7,8	7,8	7,8
Centre Terapèutic	3	2,6	2,6	10,3
Llibertat Vigilada- Tracta.Terapeutic	3	2,6	2,6	12,9
Llibertat Vigilada	8	6,9	6,9	19,8
No convenient cap mesura	5	4,3	4,3	24,1
No Petició	88	75,9	75,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Equip tècnic propostes

1r del- proposta informe equip tècnic-violència domestica

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No apareix proposta	20	17,2	17,2	17,2
Concretar audiència	58	50,0	50,0	67,2
Derivació DGAIA	1	,9	,9	68,1
No Intervenció	16	13,8	13,8	81,9
Mediació-Reparació	21	18,1	18,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Fiscalia-autorització mediació-reparació

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	56	48,3	48,3	48,3
No	60	51,7	51,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Fiscalia-resultat final mediació

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Viabilitat	21	18,1	18,1	18,1
No viabilitat	35	30,2	30,2	48,3
Sense autorització Fiscalia	60	51,7	51,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Conciliació víctima

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	13	11,2	11,2	11,2
No	103	88,8	88,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Reparació conciliació iniciativa parts

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sí	8	6,9	6,9	6,9
No	108	93,1	93,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Resolucions i mesures

Resolució judicial

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
C.Obert	2	1,7	1,7	1,7
C.Semi Obert	7	6,0	6,0	7,8
C.Tancat	11	9,5	9,5	17,2
Cap Setmana	1	,9	,9	18,1
Centre Dia	1	,9	,9	19,0
Internament Terapèutic	3	2,6	2,6	21,6
Llibertat Vigilada	25	21,6	21,6	43,1
P.B.C.	5	4,3	4,3	47,4
Sobreseïment/Arxiu (definitiu)	8	6,9	6,9	54,3
Sobreseïment/Arxiu (Media./Repar.)	21	18,1	18,1	72,4
Sobreseïment/Arxiu (Nointerv.Art-27.4)	14	12,1	12,1	84,5
Sobreseïment/Arxiu (prescripció)	5	4,3	4,3	88,8
Sobreseïment/Arxiu (provisional)	2	1,7	1,7	90,5
Tasques socio-educatives	1	,9	,9	91,4
Tractament terapèutic ambulatori	2	1,7	1,7	93,1
Absolució	1	,9	,9	94,0
Anul·lació	1	,9	,9	94,8
Pendent	6	5,2	5,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Agrupada-resolució judicial

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Centre	23	19,8	19,8	19,8
Llibertat vigilada	25	21,6	21,6	41,4
P.B.C.	5	4,3	4,3	45,7
Sobre./Arxiu (Media.-Repa.)	21	18,1	18,1	63,8
Sobre./Arxiu (No interv.Art.274)	14	12,1	12,1	75,9
Sobre./Arxiu (Prescripció)	5	4,3	4,3	80,2
Sobre./Arxiu (Definitiu o Provisional)	10	8,6	8,6	88,8
Pendent	6	5,2	5,2	94,0
Altres mesures	7	6,0	6,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Categories - Mesos Denuncia1r - Resolució1r

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Pendent resolució	6	5,2	5,2	5,2
Menys 6 mesos	38	32,8	32,8	37,9
6-12 mesos	45	38,8	38,8	76,7
12-18 mesos	21	18,1	18,1	94,8
18 mesos o mes	6	5,2	5,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Catego-Mesos Resolució1r-Mesura1r

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
No mesura	53	45,7	45,7	45,7
Menys 1 mes	24	20,7	20,7	66,4
1-3 mesos	18	15,5	15,5	81,9
3-6 mesos	8	6,9	6,9	88,8
Més 6 mesos	7	6,0	6,0	94,8
Pendent resolució	6	5,2	5,2	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Intervencions

1r del- Previs Interve.Justicia J.

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Assistència C.Dia	3	2,6	2,6	2,6
Assessorament	7	6,0	6,0	8,6
C.Obert	1	,9	,9	9,5
C.Tancat	2	1,7	1,7	11,2
C.Semi.Obert	1	,9	,9	12,1
Llibertat vigilada	11	9,5	9,5	21,6
Mediació/Reparació	2	1,7	1,7	23,3
P.B.C.	1	,9	,9	24,1
Cap	44	37,9	37,9	62,1
Cap intervenció prèvia	44	37,9	37,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- Previs altres col·lectius intervenen jove

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Cap	6	5,2	5,2	5,2
DGAIA	2	1,7	1,7	6,9
Psicol-Psiquiatric-DGAIA	2	1,7	1,7	8,6
Psicol-Psiquiatric-EAIA	1	,9	,9	9,5
Psicol-Psiquiatric-Justicia juvenil	1	,9	,9	10,3
Psicol-Psiquiatric-Serveis socials	9	7,8	7,8	18,1
Psicol-Psiquiàtric	32	27,6	27,6	45,7
Serveis socials	17	14,7	14,7	60,3
Psicol-Psiqui.-S.socials-DGAIA	2	1,7	1,7	62,1
Cap intervenció prèvia	44	37,9	37,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del.-Previs Intervenció Justícia J.

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Previs (Altres)	44	37,9	37,9	37,9
Previs (Justícia J.-Altres)	22	19,0	19,0	56,9
Previs (Justícia J.)	6	5,2	5,2	62,1
Cap intervenció prèvia	44	37,9	37,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- Intervencions Moment Denúncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
DGAIA	4	3,4	3,4	3,4
Justícia juvenil	11	9,5	9,5	12,9
Psicol.-Psiquiàtric-Justícia juvenil	1	,9	,9	13,8
Psicol.Psiquiàtric-S.Social	3	2,6	2,6	16,4
Psicol.Psiquiàtric	22	19,0	19,0	35,3
Servei atenció víctima	2	1,7	1,7	37,1
Serveis socials-Justícia juvenil	4	3,4	3,4	40,5
Serveis socials	6	5,2	5,2	45,7
Cap Moment Denúncia	63	54,3	54,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- Tipus intervenció J. Juvenil moment denúncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Assessorament	1	,9	,9	,9
Internament Semi Obert	1	,9	,9	1,7
Llibertat Vigilada	12	10,3	10,3	12,1
P.B.C.	1	,9	,9	12,9
Sense especificar	1	,9	,9	13,8
Taques socio-educatives	1	,9	,9	14,7
Cap interve.Moment denúncia	99	85,3	85,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- Intervencions Moment

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Moment (Altres)	36	31,0	31,0	31,0
Moment (Justícia.J.-Altres)	7	6,0	6,0	37,1
Moment (Justícia.J.)	10	8,6	8,6	45,7
Cap Moment Denuncia	63	54,3	54,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- durant-altres col·lectius intervenen jove

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
DGAIA	4	3,4	3,4	3,4
Justícia juvenil	3	2,6	2,6	6,0
Psicol.-Psiquiàtric-Serveis socials-Justícia juvenil-Toxicom	1	,9	,9	6,9
Psicol.-Psiquiàtric-Serveis socials-Justícia juvenil	1	,9	,9	7,8
Psicol.-Psiquiàtric-Serveis socials	5	4,3	4,3	12,1
Psicol.-Psiquiàtric	19	16,4	16,4	28,4
Serveis socials	8	6,9	6,9	35,3
Cap Intervenció Durant	75	64,7	64,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

1r del- Intervencions Moment

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Posteriors (Altres)	33	28,4	28,4	28,4
Posteriors (justícia-altres)	17	14,7	14,7	43,1
Posteriors (justícia J.)	14	12,1	12,1	55,2
Cap posterior	52	44,8	44,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Menor fa activitats finalitzar procediment

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Cap	36	31,0	31,0	31,0
Formativa	41	35,3	35,3	66,4
Laboral	25	21,6	21,6	87,9
No consta	14	12,1	12,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Acabada mesura continua algun tipus intervenció

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Cap	37	31,9	31,9	31,9
Terapèutic	42	36,2	36,2	68,1
Social	7	6,0	6,0	74,1
No consta	30	25,9	25,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

El segon delict de violència domèstica

2n del.-membre família fa denuncia

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2n delict	94	81,0	81,0	81,0
Mare	17	14,7	14,7	95,7
Mare-Pare	1	,9	,9	96,6
Pare/ padrastra	3	2,6	2,6	99,1
Mare-Avi	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- Víctima Membre famílies

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2n Delict	94	81,0	81,0	81,0
No consta	1	,9	,9	81,9
Mare	11	9,5	9,5	91,4
Mare-Pare	4	3,4	3,4	94,8
Mare-Germà/Germana	4	3,4	3,4	98,3
Pare	2	1,7	1,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del.-Amenaça ganivet agressió

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Si	3	2,6	2,6	2,6
No	9	7,8	7,8	10,3
Sense 2n Del.	94	81,0	81,0	91,4
No consta	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del.-Contacte físic agressió

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Si	6	5,2	5,2	5,2
No	6	5,2	5,2	10,3
Sense 2n Del.	94	81,0	81,0	91,4
No consta	10	8,6	8,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- conflicte es dona nucli familiar

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sí	21	18,1	18,1	99,1
No	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- conflicte es dona efectes tòxics

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sí	5	4,3	4,3	85,3
No	17	14,7	14,7	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- sap qui l'ha denunciat

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sí	22	19,0	19,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- qui acompanya jove entrevista

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Mare	7	6,0	6,0	87,1
Mare/Padrastra	1	,9	,9	87,9
Sol	1	,9	,9	88,8
No consta	11	9,5	9,5	98,3
Pare	1	,9	,9	99,1
Mare/Pare	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- actitud menor front els fets

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelictes	94	81,0	81,0	81,0
Responsabilitat pròpia	1	,9	,9	81,9
Responsabilitat altres	13	11,2	11,2	93,1
Cooresponsabilitat	3	2,6	2,6	95,7
No consta	5	4,3	4,3	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- actitud víctima front els fets

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelictes	94	81,0	81,0	81,0
Responsabilitat altres	16	13,8	13,8	94,8
Cooresponsabilitat	3	2,6	2,6	97,4
No consta	3	2,6	2,6	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- qualificació del fet per fiscal

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelictes	94	81,0	81,0	81,0
Maltractament àmbit familiar	8	6,9	6,9	87,9
Violència Física sobre Familiars	14	12,1	12,1	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- tipus d'altres fets associats

	Freqüència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelictes	94	81,0	81,0	81,0
Sense	20	17,2	17,2	98,3
Robatori intimidació	1	,9	,9	99,1
Tinença il·lícita armes	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- sota efectes tòxics

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sí	3	2,6	2,6	83,6
No	19	16,4	16,4	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- petició informe mesures cautelars

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sí	6	5,2	5,2	86,2
No	16	13,8	13,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2n del- tipus mesura cautelar

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2nDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Internament Semi-Obert	1	,9	,9	81,9
Internament Obert	1	,9	,9	82,8
Internament	4	3,4	3,4	86,2
Sense mesura cautelar	16	13,8	13,8	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Reincident Violència domestica

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
No Reincident	94	81,0	81,0	81,0
Reincident	22	19,0	19,0	100,0
Total	116	100,0	100,0	

2 Catego-Mesos Delicte 1r-Delicte 2n

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelicte	94	81,0	81,0	81,0
Menys 6 mesos ó 6-12 mesos	11	9,5	9,5	90,5
12-18 mesos o mes	11	9,5	9,5	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Catego-Temps (mesos) Delicte 2n-Delicte 3r

	Frequència	%	% vàlid	% acumulat
Sense 2ndelicte-3ºDelicte	94	81,0	81,0	81,0
Sense 3ºDelicte	18	15,5	15,5	96,6
Menys 6 mesos	2	1,7	1,7	98,3
6-12 mesos	1	,9	,9	99,1
Més de 18 mesos	1	,9	,9	100,0
Total	116	100,0	100,0	

Relació de taules de l'estudi

Taula 5.1.1 Percentatges, segons el gènere.....	46
Taula 5.1.2 L'edat dels menors denunciats.....	47
Taula 5.1.3. Les edats en què es denuncia, són diferents en els nois i en les noies?	48
Gràfic 5.1.4. Província de residència.....	50
Taula 5.1.5. Últim curs assolit, per edats.	53
Taula 5.1.6. Valoració del rendiment escolar	54
5.1.7. Trajectòria escolar.....	55
Taula 5.1.8. Situació laboral i edat	57
Taula 5.1.9. Característiques del grup de referència.....	59
Taula 5.1.10. Conductes violentes fora de l'àmbit familiar.	61
Taula 5.1.11 Conductes violentes fora de l'àmbit familiar segons el gènere.....	61
Taula 5.1.12. Consum regular de substàncies	62
Taula 5.1.13. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes a l'escola.....	63
Taula 5.1.14. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes en el medi social vers els iguals.	63
Taula 5.1.15. Consum de substàncies i manifestació de conductes violentes en el medi social vers adults.....	64
Taula 5.1.16. Aspectes destacables del desenvolupament.....	65
Taula 5.1.17. Aspectes del desenvolupament i intervencions prèvies a la DGJJ.	67
Taula 5.1.18. Característiques personals.....	69
Taula 5.1.19. Les característiques personals i el sexe.....	70
Taula 5.1.20. Les característiques personals i l'edat.....	71
Taula 5.1.21. Les característiques personals i els aspectes destacables del desenvolupament.....	71
Taula 5.1.22. Característiques personals i conductes violentes a l'escola.....	72
Taula 5.2.1. Nucli de convivència del jove en el moment de la denúncia	73
Taula 5.2.2. Canvis de residència	76
Taula 5.2.3. Nombre de germans.....	78
Taula 5.2.4. Posició a la patria	79
Taula 5.2.5. Les fàtries segons el gènere	80
Taula 5.2.7. Edats dels pares o companys. En el moment de la denúncia	82

Taula 5.2.7. Canvis anteriors al nucli familiar	85
Taula 5.2.8. Tipus de canvis al nucli de convivència	85
Taula 5.2.9. Intervencions en la problemàtica familiar	87
Taula 5.2.10. Estil educatiu dels pares i/o company	89
Taula 5.2.11. Coincidències dels Estils educatius dels pares	92
Taula 5.2.12. Representació que tenen els pares del fill	93
Taula 5.2.13. Representació pares del fill / Característiques personals	94
Taula 5.3.1. Violència pares-fills/violència intraparental	99
Taula 5.3.2. Violència pares-fills/violència intraparental	100
Taula 5.3.3. Temps de violència no denunciada	102
Taula 5.3.4. Temps de violència no denunciada/gènere	103
Taula 5.3.5. Temps de violència no denunciada/edat	103
Taula: 5.3.6. Membre de la família que fa la denuncia	105
Taula: 5.3.7. Membre de la família és víctima	106
Taula 5.3.8. Temps de violència no denunciada/motiu que origina el conflicte	109
Taula 5.3.9. Motiu que origina el conflicte/tipologia familiar	111
Taula 5.3.10. Motiu que origina el conflicte/característiques personals	112
Taula 5.3.11. Gènere/motiu que origina el conflicte	113
Taula 5.3.12. Motiu que origina el conflicte/Edat	113
Taula 5.3.13. Membre de la família víctima/agressió-amença amb ganivet	114
Taula 5.3.14. Membre de la família víctima/agressió-contacte físic	115
Taula 5.3.15. Agressió amenaça ganivet/efectes tòxics	115
Taula 5.3.16. Contacte físic en l'agressió/ 1r.delicte sota efecte tòxics	116
Taula 5.3.17. Agressió-amença ganivet/Gènere	116
Taula 5.3.18. Agressió amenaça ganivet/edat	117
Taula 5.3.19. Contacte físic en l'agressió/gènere	118
Taula 5.3.20. Contacte físic en l'agressió/edat	118
Taula 5.3.21. Actitud del menor davant els fets	119
Taula 5.3.22. Actitud de la víctima front els fets	119
Taula 5.3.23. Actitud menor front els fets/actitud víctima front els fets	120
Taula 5.3.24. Actitud del menor front els fets/sexes	120
Taula 5.4.1. Amb expedients per altres fets, que no són de violència domèstica	123

Taula 5.4.2. Número d'expedients anteriors al primer fet de violència familiar	125
Taula 5.4.3. Número d'expedients posteriors al primer de violència familiar	125
Taula 5.5.1. Contacte físic en l'agressió/ qualificació del fet pel fiscal	128
Taula 5.5.2. Agressió, amenaça amb ganivet/Qualificació del fet pel fiscal	128
Taula 5.5.3. Mesures cautelars adoptades	129
Taula 5.5.4. Mesures cautelars adoptades i tipus.	130
Taula 5.5.5 Propostes de l'equip tècnic.....	132
Taula 5.5.6. Resultat final de la mediació.....	133
Taula 5.5.7. Resolucions per violència domèstica.....	136
Taula 5.5.8. Resolució judicial/Representació pares del fill.....	137
Taula 5.5.9. Resolució judicial/Representació pares del fill.....	138
Taula 5.5.10. Resolució judicial/Amb expedients anteriors-posteriors (de no violència familiar)	139
Taula: 5.5.11. Resolució judicial/ Motiu del conflicte	140
Taula:5.5.12. Resolució judicial/Contacte físic en l'agressió	141
Taula:5.5.13. Resolució judicial/ Amenaça amb ganivet	142
Taula:5.5.14.Resolució judicial/ Fets associats	143
Taula:5.5.15. Resolució judicial/ Actitud del jove front els fets	144
Taula 5.5.16 Temps entre denúncia/ resolució, en el primer fet.....	149
Taula:5.5.17. Temps des de denúncia/Resolució judicial.....	150
Taula 5.5.18. Temps en mesos, des de la data de fermesa de la resolució judicial fins l'inici de l'execució.....	151
Taula 5.5.19 Temps des de la resolució/ Inici de la mesura educativa	152
Taula :5.5.20. Intervencions prèvies.....	153
Taula:5.5.21. Intervencions en el moment dels fets	153
Taula 5.5.22 Intervencions posteriors	153
Taula 5.5.23. Activitats que realitzen els joves al finalitzar el procediment.....	154
Taula 5.5.24 Intervencions després de finalitzar la mesura	155
Taula 5.6.1. Reincident violència domèstica	157
Taula:5.6.2. Període en mesos entre el primer delictes i el següent.....	157
Taula.5.6.3. Reincidència en violència domèstica/gènere.....	157
Taula 5.6.4. Reincident violència domèstica/edat.	158
Taula 6.1. Percepció d'un augment significatiu de denúncies per violència domèstica	166

Taula 6.2. Detecció dels delictes de violència domèstica abans de l'entrada en vigor de la LORPM.....	167
Taula 6.3. Coneixements necessaris per abordar la violència domèstica segons àmbits d'actuació.	175
Taula 6.4. En la actuació diferenciada, grau d'importància dels àmbits d'actuació.	176
Taula 6.5. La imatge del jove segons àmbits d'actuació	177
Taula 6.6. La imatge de la víctima segons àmbits d'actuació.....	179
Taula 6.7. Les expectatives que té la família que fa la denuncia.....	180
Taula 6.8. Comprensió del menor vers les actuacions.....	181
Taula 6.9. Percepció de la família sobre les funcions de les intervencions.....	181
Taula 6.10. Coneixements necessaris per abordar la violència domèstica	182
Taula 6.11. En la actuació diferenciada, grau d'importància dels àmbits d'actuació	183
Taula 6.12. La imatge del jove segons els anys a la feina	184
Taula 6.13. La imatge de la víctima segons els anys a la feina.....	186
Taula 6.14 Les expectatives que té la família que fa la denuncia.....	187
Taula 6.15. Comprensió del menor vers les actuacions.....	188
Taula 6.16. Percepció de la família sobre les funcions de les intervencions.....	189

Relació de taules de freqüències de l'Annex de resultats

Edat.....	253
País de naixement.....	253
Lloc de residència	253
Província de residència	253
Últim curs realitzat.....	254
Trajectòria escolar.....	254
Situació laboral actual	255
Situació laboral <i>Global</i>	255
Tipus Activitats d'oci	256
Activitats d'oci - <i>Global</i>	256
Global - Activitats d'oci	257
Grup de referència - característiques	257
Precocitat Relacions Sexuals	257
Escola - Es donen conductes violentes.....	258
Medi social vers iguals - Es donen conductes violentes.....	258
Medi social vers adults - Es donen conductes violentes	258
Consum regular de substàncies	259
Consum regular de substàncies il·legals	259
Consum regular de substàncies legals.....	259
Global - Fites de desenvolupament.....	260
Agrupades - Fites de desenvolupament.....	260
Característiques personals.....	260
Actitud davant del professional.....	261
Nucli familiar actual	261
Edat Pare/Tutor- moment denuncia	261
Edat Mare/Tutor- moment denuncia.....	261
Estudis pare/tutor	262
Estudis mare/tutora	262
Situació econòmica familiar.....	263
Pare/Tutor ingressos	263
Pare/Tutor sector econòmic	263
Mare/Tutora ingressos	263
Mare/Tutora sector econòmic.....	264
Canvis de residència	264

Total - germans	265
N. germans - dones.....	265
N. germans - homes.....	265
Total - germanastres	265
N. germanastres - dones.....	266
N. germanastres - homes.....	266
Fatria-posició.....	266
Tipologia germans-germanastres.....	266
Canvis anteriors en Nucli convivència.....	267
Tipus canvis anteriors nucli convivència	267
Recodificada - Altres Circumstancies Familiars	267
Global-Intervencions amb problemàtica familiar.....	268
Intervencions amb problemàtica familiar	268
Estil educatiu Mare.....	269
Estil educatiu Progenitor	269
Coincidència Estil educatiu (Mare-Pare)	269
Estil educatiu Company.....	269
Estil educatiu Companya.....	270
Estil educatiu Mare vs. Progenitor.....	270
Representació pares del fill	271
Denúncies per any	272
Família Situacions violència no-denunciada.....	272
Es dona Violència Pare-Fill	272
Violència Pare-Fill (víctima).....	272
Es dona violència intraparental	272
Violència Intraparental (víctima).....	273
Violència Germans (víctima)	273
Pares Previ-Maltractats (QUI) (<i>recodificada</i>).....	273
Pares denunciats per violència domèstica	273
Temps de -violència- no- denunciada. (fins denúncia).....	273
Temps de -violència- no- denunciada	274
Carrera amb expedients anteriors - posterior no-violència	274
Anteriors-N. Expedients no-violencia	274
Anteriors-N. Expedients C. persones	274
Anteriors-N. Expedients C. propietat	275
Anteriors-N. Expedients C. propietat	275
Rec-Posteriors-N. Expedients no-violencia	275

Rec-Posteriors-N. Expedients no-violencia	275
Posteriors-N. Expedients C. Propietat.....	276
Delictes violència domèstica	276
Reincident Violència domestica.....	276
Recodificada- Motiu del conflicte i posterior denuncia.....	277
Delicte - membre família que fa denuncia (recodificada)	277
Delicte - membre família que fa denuncia	277
Delicte - membre família que és víctima	278
Delicte – el menor sap qui denuncia	278
Delicte - Qui acompanya jove.....	278
Agressió amenaça ganivet	279
Contacte físic en la agressió	279
Conflicte en el domicili familiar	279
Conflicte en el domicili familiar	279
Conflicte en el domicili familiar	280
Qualificació dels fets pel fiscal.....	280
Tipus fets associats.....	280
Petició informe mesures cautelars	280
Mesures cautelars	281
Tipus de Mesura.....	281
1r del- proposta informe equip tècnic-violència domestica	282
Fiscalia-autorització mediació-reparació	282
Fiscalia-resultat final mediació	282
Conciliació víctima.....	282
Reparació conciliació iniciativa parts.....	282
Resolució judicial.....	283
Agrupada-resolució judicial	283
Categories - Mesos Denuncia1r - Resolució1r	284
Catego-Mesos Resolució1r-Mesura1r.....	284
1r del- Previs Interve.Justicia J.....	285
1r del- Previs altres col·lectius intervenen jove.....	285
1r del.-Previs Intervenció Justícia J.....	286
1r del- Intervencions Moment Denuncia.....	286
1r del- Tipus intervenció J. Juvenil moment denuncia.....	286
1r del- Intervencions Moment.....	287
1r del- durant-altres col·lectius intervenen jove	287
1r del- Intervencions Moment.....	287

Menor fa activitats finalitzar procediment	288
Acabada mesura continua algun tipus intervenció	288
2n del.-membre família fa denuncia	289
2n del- Víctima Membre famílies	289
2n del.-Amenaça ganivet agressió	289
2n del.-Contacte físic agressió	289
2n del- conflicte es dona nucli familiar.....	290
2n del- conflicte es dona efectes tòxics	290
2n del- sap qui l'ha denunciat.....	290
2n del- qui acompanya jove entrevista	290
2n del- actitud menor front els fets	291
2n del- actitud víctima front els fets	291
2n del- qualificació del fet per fiscal.....	291
2n del- tipus d'altres fets associats.....	291
2n del- sota efectes tòxics	292
2n del- petició informe mesures cautelars.....	292
2n del- tipus mesura cautelar	292
Reincident Violència domestica.....	292
2 Catego-Mesos Delicte 1r-Delicte 2n.....	293
Catego-Temps (<i>mesos</i>) Delicte 2n-Delicte 3r.....	293

